

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 276 / Aralık 2004

2005 HER ALANDA KAZANMA YILI OLACAKTIR

● 2005 yılı bizim için kongreleşme yılı olacaktır. Kongre kendini tesis edecektir. Şimdiye kadar Kongre çizgisini koruduk. KONGRA GEL Projesi daha pratiğe geçmemiştir. Bu projenin halkla bütünleşmesi gerekiyor. Şimdi kongre olmanın, halkımızın kongre rejimiyle bütünleşmesinin imkanları doğmuştur. Kongre çizgisi yeni bir rejimdir. Hiyerarşik devletleşme rejimine karşı demokratik-ekolojik toplum rejimidir. Bu Kürt özgürlük mücadelesinde önemli bir aşamadır. Kürt demokrasisinin yükselişidir. **2'de**

Apocu hareketin ruhunu anlamayanlar yanılgılardan kurtulamazlar

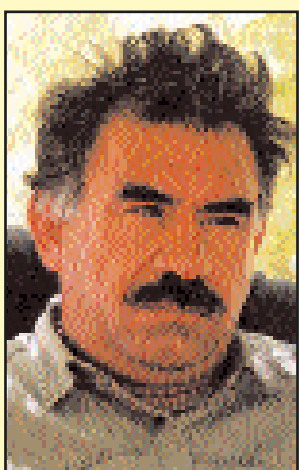
● HPG gerillalarımızın, 1 Haziran kararından sonraki altı aylık süreçte sergiledikleri pratik değerlendirildiğinde, bu pratiğin başarılı olduğu belirtilebilir. HPG, hareketimizin açılım yapmasında birinci derecede rol oynamış ve görevlerini büyük oranda yerine getirmiştir. Bu vesileyle gelecekteki başarılarda daha fazla rol sahibi olmak, tüm yurtsever Kürt gençliğinin en başta gelen görevlerinden bir tanesi olmaktadır. **6'da**

2005 kadının yükselen mücadele yılı olacaktır

● Yeniden yapılanma kararlılığımızı ideolojik bilinçle yoğurarak yaşamın her alanında kendimizi var etme mücadelesini güçlendirme kararlılığı 2005 yılına girerken Kadın özgürlük hareketi olarak attığımız en temel adım olmaktadır. Başkan Apo'yla yetersiz yoldaşlığımızın özeleştirisini vermeyi bir yaşam biçimi haline dönüştürmeyi tek çıkış yolu olarak görüyoruz. **20'de**

KONGRA GEL'siz ve Aposuz siyaset iradesiz Kürt demektir

● Başkan Apo'ya yönelik tecridin ve çıkarılan özel yasaların KONGRA GEL'siz ve Apo'suz çözüm yaklaşımlarıyla paralel düşünmek gerekir. Bunun da iradesiz, kişilsiz, kimliksiz, kendi taleplerini dayatma gücü olmayan Kürt yaratma ve bunu muhatap alma politikalarıyla bağlantılı görmek gerekir. Aslında Kürt özgürlük mücadelesi ile karşıtları arasındaki mücadele Başkan Apo ve KONGRA GEL üzerinde yürütülmektedir. Özgürlük hareketine düşman olan ve tasfiye etmek isteyen çevreler Apo'nun Kürt siyaseti üzerindeki etkisini kırmayı esas hedef olarak önlerine koymuşlardır. **23'de**

KÜRT SORUNU ESASTA BİR ÖNDERLİK SORUNUDUR

ABDULLAH ÖCALAN

İsrar, takip ve önderlik gerçeğini anlamaya güç yetirme sürekli gelişmenin motoru olmuştur. Burada bir partinin, hatta ulusal kurtuluş savaşının gelişiminden ve tarihte örneği çok görülen bir önderliksel gelişmeden çok, kapsamı ve çözmek zorunda olduğu görevleri de çok değişik olan, çözüm olanaklarının çok sınırlı olması kadar her şeyin neredeyse çözümsüzlüğe mahkum ettiği bir gerçeklikte ısrar etme, adeta olmazı olur kılma, kayalıkta, çöllerde de olsa kök salma gibi

bir çabada ısrar etmeye benzer bir inat vardır. Burada bütün yönleriyle tarihte olduğu kadar çağda ve güncel yaşamda da kaybeden bir topluluğun, bir halkın ve onun tüm bireylerinin gerçeğinde çok istisnai bir yaklaşımın sahibi olan bir kişiliğin inadı da vardır. Bu kimsenin akıl edeceği, gereken çabayı sergileyebileceği bir olgu değil, tam tersine her şeyiyle vazgeçme veya ilgilenmemenin yaşandığı ve bunun bir kader olarak algılandığı bir diyalektiğin yakalanmasıdır. **16'da**

İçindekiler

PKK'nin yeniden inşası sorunları ve görevlerimiz -II **9'da**

Kadın iktidarsız güçlüdür **19'da**

AB'ye değil halka dayalı çözüm **21'de**

Jineke serbîlînd: Şilan Kobani **27'de**

"Yaşam olacaksa ya özgür bir temelde olacak ya da hiç olmayacak"

(Şehit Sezai Karakuş arkadaşın yazısı) **30'da**

Dönüş (Şehit Vedat Mert arkadaşın yazısı) **33'te**

2005 YILI HER ALANDA KONGRELEŞME VE BAŞARMA YILI OLACAKTIR

KONGRA GEL YÜRÜTME KONSEYİ BAŞKANLIĞI

2004 yılı dünyada önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl oldu. Tarihin bu aşamasında dünyanın genel gidişatının nereye doğru olacağı belli oranda bir netliğe kavuştu. Dünyada güç dengeleri arasındaki ilişki ve çelişki boyutuyla ABD'de yılın son aylarında yapılan seçimin sonuçları, uluslararası güçlerin kapitalist sistemin sorunlarının çözümü için dış müdahaleleri gerekli gördüğünü gösteriyor.

Kapitalist sistemin yaşadığı kaotik sürecin aşılması ve yaşamını sürdürebilmesi için, sistem siyasal, diplomatik, ekonomik, kültürel ve askeri yöntemlerle dış müdahaleleri gerekli görüyor. Bu nedenle ABD'deki seçimleri Cumhuriyetçiler kazandı. Gelişmelerin de bize gösterdiği gibi, sürdürülmemekte olan müdahalelerin merkezi Ortadoğu'dur. Bu nedenle Büyük Ortadoğu Projesi geliştirildi ve geçtiğimiz yıl bu proje ekseninde kapsamlı tartışmalar yürütüldü. Sistemin öncü güçlerinin tümü, Büyük Ortadoğu Projesi için dayanışma kararı ve sözü verdiler.

Öyle anlaşıyor ki, yakın gelecekte, en azından bir süre kapitalist sistemin Ortadoğu üzerindeki müdahaleleri devam edecek, yine dünyanın diğer sorunlu bölgelerinde de müdahaleler gelişecektir. Her ne kadar bu müdahaleler ABD öncülüğünde geliyor ve bu nedenle dünyanın belli başlı güçleri rahatsızlıklarını dile getiriyorlarsa da, işin özünde bu rahatsızlık paylaşım nedenlidir. Dile getirilme nedeni, sadece ABD'nin değil, herkesin payına düşeni alması beklentisindendir. Ama tüm tarafların üzerinde birleştiği husus, bu kaotik süreçten çıkabilmek için bir yenilenmeyi ve bu çerçevede bir değişim ve müdahaleyi gerekli gördükleridir.

Bilindiği gibi müdahale Afganistan ile başladı, ardından 2003 baharında Irak'ta Saddam rejimine yönelik müdahaleyle genişleyip derinleşti. Bu, Ortadoğu'ya kapsamlı bir müdahalenin ilk adımıydı. Irak'a müdahalenin üzerinden bir buçuk yıldan fazla bir zaman geçmesine rağmen, bugün duruma baktığımızda, kökleri tarihin derinliklerinden gelen ağır sorunları yaşaması nedeniyle, dıştan dayatılan yüzeysel müdahalelerle bölgenin sorunlarının çözülmesinin mümkün olmadığını görmekteyiz. Bu nedenle zaman geçtikçe sorunlar daha da derinleşmektedir. Bugün Irak'ın ve Ortadoğu'nun geleceği için kesin ve net bir şey dile getiremiyoruz. Çünkü III. Dünya Savaşı olarak da değerlendirilen bir süreç başlamıştır. Bu savaş müdahaleci güçlerle bölgedeki statükocu güçler arasında sürmekte ve Irak sahasında esasen bu taraflar savaşmaktadır. Bir tarafta Ortadoğu'da kendi çizgilerine, çıkarlarına ve projelerine göre yeni bir sistemi geliştirmek için uluslararası güçlerin çabaları, öte tarafta bunun karşısında bölge güçlerinin sistemi muhafaza eden statükocu duruşları vardır.

Ortadoğu'yu çağla bütünleştirecek temel proje Demokratik Ekolojik Toplum Projesi'dir

Bu geçen süreçte yaşananlar, gerek ABD öncülüğündeki uluslararası güçler tarafından uygulamaya konulan projelerin, gerekse bölgedeki statükocu güçlerin politikalarının bölgenin sorunlarına cevap olmadığını göstermiştir. Kaldı ki, bölgedeki statükocu güçlerin bölge sorunlarının çözümü için hiçbir perspektifleri bulunmamaktadır. Salt islam kültürünü kendine kalkan yaparak oligarşik, monarşik, teokratik rejimleri ve varlıklarını sürdürmeyi isteyen ve bu yönüyle de bölge sorunlarına hiç cevap olmadığı gibi, cevap olabilecek projelere de sahip olmayan bir durumu yaşamaktadırlar. Bu durum çelişkilerin daha da derinleşmesi-

ni beraberinde getirirken, her iki taraf arasında kültürel, ideolojik, politik ve askeri savaşının sürdüğünü ve çözüm için proje ve perspektif geliştiremediklerini göstermektedir.

Bu dönem bölgede birçok çelişki ve ilişkinin iç içe geliştiği bir karakter taşımaktadır. ABD-Türkiye ilişkilerindeki çelişkiler de Irak savaşıyla birlikte daha fazla su yüzüne çıkmış bulunmaktadır. Bunun da ekseninde Kürtlere yaklaşım yatmaktadır. ABD, geçmişte Sovyetler Birliği'ne karşı politikalarında olduğu gibi, bugün de Ortadoğu'ya yönelik politikalarında Türkiye'yi temel bir güç olarak değerlendirmek istemektedir. Kürt politikasındaki farklılıkları aşip, ittifak yaratıkları oranda ABD'nin bu yaklaşımının hayata geçeceği anlaşılmaktadır.

Yine ABD'nin bölgedeki varlığını sürdürüp kalıcılaştırması için giderek daha fazla dayandığı güçlerden birisi de Kürtler olmaktadır. Bunun için de milliyetçiliği geliştirmekte, bu da halklar arasında güvensizliği derinleştirmektedir. Giderek halklar arası-

miştir. Ancak halkların özgücüne dayanan, iradesini ve kardeşliğini esas alan bir demokratik perspektif bölgenin sorunlarını çözebilir. Ne dışarıdan ithal projeler ne de eskide ısrar eden, değişim dönüşüm sürecini dondurup durdurmaya esas alan projeler sorunlara cevap olabilir. Sorunların çözümüne cevap olabilecek yaklaşım, bölge halklarının gerçekliği temelinde varolan çelişkileri diyaloga dayalı olarak eşitlikçi, adil ve demokratik temelde çözebilecek yaklaşımdır.

Bu çizgiyi Ortadoğu'da örgütsel olarak temsil eden de Apocu harekettir ve bu hareket Kürdistan'da bugüne kadar ki 31 yıllık mücadelesiyle bunun temelini oluşturmuştur. Apocu hareket ilk günden bugüne kadar yoğun saldırılar ve zorluklarla karşı karşıya kalmasına rağmen, günümüzde de Kürt sorununun ve bölgenin sorunlarının çözümünde temel muhatap konumunu korumakta; her geçen gün bu pozisyonunu daha da netleştirmektedir. Dolayısıyla hareketimiz üzerindeki sorumluluğun bü-

“ABD'nin bölgedeki varlığını sürdürüp kalıcılaştırması için giderek daha fazla Kürtlere dayanmaktadır. Bunun için de milliyetçiliği geliştirmekte, bu da halklar arasında güvensizliği derinleştirmektedir. Giderek halklar arasında çatışma zemini gelişirken, bölgedeki politikasını buna dayandırarak başarıya götürmek istemektedir. Bu politikaya engel olarak gördüğü Başkan Apo'ya karşı da uluslararası komployu gerçekleştiren, hareketimize yönelik de parçalama politikası izlemektedir.”

da çatışma zemini gelişirken, bölgedeki politikasını buna dayandırarak başarıya götürmek istemektedir. Bu politikanın önünde engel olarak gördüğü Başkan Apo'ya karşı da uluslararası komployu gerçekleştiren, hareketimize yönelikte parçalama, marjinalleştirme politikası izlemektedir.

Bu gerçeklik, Başkan Apo'nun demokratik uygarlık çizgisi temelinde geliştirdiği ekolojik demokratik toplum ve cins devrimini temel alan projesinin gerekliliğini daha fazla ortaya çıkarmaktadır. Bölgenin tarihin derinliklerinden gelen sorunlarını çözebilecek, Ortadoğu'yu tikanıklıktan çıkaracak gerekli reformları gerçekleştirebilecek, değişim ve dönüşümü sağlayarak onu çağla bütünleştirecek olan proje Demokratik Ekolojik Toplum Projesi'dir. Bunun için her ne kadar subjektif olarak bölgede demokratik uygarlık çizgisinde halkların örgütlü gücü zayıf olsa da, şimdiye kadar ki gelişmeler uygulanabilme şansı olan ve bölgede gelişme kaydedebilecek tek projenin bu proje olduğunu göster-

yüklüğü de açığa çıkmaktadır.

Bölgede bu durumlar yaşanır ve çözüm koşulları olgunlaşırken, 2004 yılı Türkiye devleti açısından daha çok AB'ye katılım tartışmalarıyla dolu geçti. AB ile bütünleşme ya da katılım süreci Türkiye ve Türkiye'de yaşayan halklar için elbette önemli bir süreçtir. Fakat bugün AKP iktidarı her ne kadar bu yolda biraz adım atmış, yenilenme ve reform adı altında bazı kanunlar ve çözüm paketleri çıkarmışsa da, özde bir demokratikleşmeyi içermediği ve Türkiye'nin yaşadığı sorunları köklü ele almadığı için, geliştirilen bu yaklaşımlar yüzeysel kalmıştır. Bunların pratikleştirme boyutu zayıf olmuş, sorunların kalıcı çözümü yerine makyaj yöntemiyle geçiştirilmesi temel bir siyaset biçimi olarak geliştirilmiştir. Geçtiğimiz günlerde müzakere tarihini belirlemek için Brüksel'de gerçekleştirilen zirvede bu nedenle Türkiye oldukça zorlanmıştır.

Müzakerelere damgasını vuran Kıbrıs sorunu olurken, tutarlı ve demokratik bir yaklaşım sergilemeyen ve sorunlarını erteleyen

Türkiye, uluslararası güçler tarafından belli tavizlere zorlanmıştır. Türkiye Kürt sorununa da benzer yaklaşım içinde olmuş, Kıbrıs karışığında Kürtleri pazarlık konusu haline getirmiş ve üstünü örtmüştür. Bu durumda açığa çıkan çözüm yaklaşımı değil, inkar siyasetinin devamıdır. Ortada ciddi bir samimiyezsizlik ve ikiyüzlülük söz konusudur. AB güçleri de buna göz yumarken bu samimiyezsizliğe ortak olmakta, Kürt kartını kullanarak bunun üzerinden tavizler koparmakta ve politikalarını derinleştirmektedir. Türkiye devleti böyle davranmak yerine, başta Kürt sorunu olmak üzere sorunların çözüm projelerini açıkça ve cesaretilce geliştirip tartışsa, hiçbir güç farklı sorunları ve pazarlıkları öne sürerek Türkiye toplumunu aşağılayan ve küçülten yaklaşımları geliştiremezdi. Fakat kompleks bir tarzda sorunları örtbas ederek kendini kandıran yaklaşımlar içerisine girmesi ve cesaretsiz tutumları, kendisi ve halkıyla barışık olmaması, AB'nin de çıkarıcı bir tarzda pazarlıklar geliştirerek kendisini sıkıştırmasına, taviz üs-

yaklaşımından kaynaklandığını iyi biliyor. Türkiye rejimi Kürt sorununu henüz hazmetmemiştir. Bir yandan aldatmayı geliştirmek istiyor, bazı yenilikler yapma adı altında inkar siyasetini kamufla etmeye çalışıyor; diğer yandan temelde Kürdistan'da özgürlük dinamiklerini ezmeyi, Kürt iradeleşmesini tanımamayı, Kürt toplumunu Cumhuriyetin kuruluşunun asli kurucu bir üyesi olarak görmeyi, her ne kadar sözde söylese de gerçekte yok saymayı geliştiriyor. Bu nedenle bir yandan 'açılım ve reform yapıyorum' diyor, diğer yandan Kürdistan'ı egemenliğinde tutan statükocu bölge güçleriyle kirlili ittifaklar geliştirerek özgürlük dinamiklerini yok etmeye dönük girişimlerde bulunuyor.

Değişim adına geliştirilen şey daha çok mücadelemizi etkisiz kılmak için tüm gücünü ortaya koyma, Kürt olgusunu tanıma ve yok saymada ısrardır. Yasalarda yapılan son değişiklikleri ele alırsak, birçok konuda sözde yeni düzenlemelere gidilmesine rağmen, yeni ceza yasasına Önderliğimize dönük kişiye özgü bir madde konuldu. Bu durum ne anayasanın mantığına ne de evrensel hukuka uygundur. Bu hukuk dışılık Önderliğimizin Türkiye'de yasalarda yapılan değişikliklerden yararlanmaması için geliştirilen bir durumdur. Bu örnek bile tek başına Türk devletinin mantığını açık bir şekilde ele vermekte ve Kürt sorununun çözümü yönündeki niyetini de ortaya koymaktadır.

Türkiye, demokrasi gerçekliği ve insan haklarına dayalı yasa uygulamalarına yaklaşımında da kesinlikle samimi değildir. Aldatma ve hilelerle yeni yasalar çıkartırken, diğer yandan Kürdistan özgürlük hareketi üzerinde askeri, siyasi, ideolojik ve psikolojik saldırılarını son hızıyla sürdürüyor. Bir yanılla değişimden yana görünür, kendisini demokratikleşmeden, AB ile bütünleşmeden ve bu çerçevede dönüşüm yapmaktan yanaymış gibi gösterirken, diğer yanılla Kürt halkının iradesini ezme ve Kürt halkının özgürlük ideallerini boğma tutumu içinde bulunuyor. Bu arada hem kendi içinde, hem de Suriye ve İran ile yaptığı ittifaklarla çok yönlü sinsî planları gündemleştirerek, Kürt halkının iradeleşmesi ve Kürdistan halkının özgürleşmesine karşı her yönden saldırı geliştirmek istiyor ve geliştiriyor.

Türkiye'nin şunu çok iyi anlaması gerekiyor ki, Kürt sorunu çözülmeden, ne Türkiye'de ne de bölgede demokrasi ve kalıcı barışın inşası mümkün değildir.

Başkan Apo Kürtlerin iradeleşmesi temelinde siyaset yürütmüştür

Özgürlük mücadelemizde önemli yıllar vardır. Önemli yıllardan biri de geçtiğimiz yıl olmuştur. Çok büyük saldırılarla karşı karşıya kaldığımız, bir o kadar da bu saldırılara karşı direniş sergilediğimiz bir yılı geride bıraktık. Hareket olarak, ideolojik, siyasal, örgütsel ve askeri açıdan geliştirilen saldırılara karşı önemli bir direniş gerçeğini açığa çıkardık. Saldırıları geçmiş süreçlerdeki gibi açık ve cepheden değil, içten ve dıştan olduğu kadar hain ve sinsiceydi. Apocu hareketi her açıdan tasfiye etmeyi ve ortadan kaldırmayı amaçlayan son derece örgütlü bir konseptle karşı karşıya kaldık.

Hareketimizin '92 yılından bu yana karşı karşıya kaldığı bir uluslararası komplo süreci vardır ve bu komplonun özü tarihin derinliklerinde yatmaktadır. Yaklaşık bin yıldan bu yana Kürt halkı üzerinde yürütülen doğaüstü bir siyaset vardır. Bu siyaset Selçuklular dönemiyle başlamış, Osmanlılar ve Sasani-lerle devam etmiş, İngilizlerin bölgeye gelişle birlikte İngiliz siyaseti ile tamamlanmış ve Lozan Antlaşması ile uluslararası bir siyaset haline gelmiştir. Bu siyasetin özü,

“Hareketimizin '92 yılından bu yana karşı karşıya kaldığı bir uluslararası komplo süreci vardır ve bu kompionun özü tarihin derinliklerinde yatmaktadır. Yaklaşık binyıldan bu yana Kürt halkı üzerinde yürütülen doğal bir siyaset vardır. Bu siyaset Selçuklular dönemiyle başlamış, Osmanlılar ve Sasanilerle devam etmiş, İngilizlerin bölgeye gelişyle tamamlanmış ve Lozan Antlaşması ile uluslararası bir hale gelmiştir. Bu siyasetin özü, Kürt toplumunun bir irade ve güç olmamasına dönüktür.”

Kürt toplumunun bir irade ve güç olmamasına dönüktür. Kürt'ü kendi çıkarı için kullanmak, kendi uluslaşması için harç yapmak ve zemin haline getirmek, ihtiyaç duyduğunda bölgede kendi dönemsel siyasetine alet etmek ve kendine asker kılacak bir konumda tutmak söz konusu siyasetin içeriğini ortaya koymaktadır. Kürt sorunu ya da Kürt toplumu her zaman açık bir kart gibi olmalı ki, ne zaman gerekliyse o zaman çıkarları için kullanılsl! Bunun için de ne sağ ne de ölü olduğu anlaşılsl.

Ne acıdır ki, Kürt halkı adına yola çıkmış ve isyana kalkışmış güçler de bu siyaseti hazmetmişler, bu siyaset çerçevesinde hareketlerini örgütlemişlerdir. Kürdistan'daki hemen hemen bütün isyanlar bu çerçevede değerlendirilebilir. Kürtler için 'kırmızı çizgiler' belirlenmiş, Kürtler bu çizgiler dahilinde siyaset yapabilmişlerdir. “Bunun dışında olmaz, kimse bu çizgileri aşmayacak” denilmiştir.

Başkan Apo bu çizgiyi tanımamış ve aşmış, Kürtlerin iradeleşmesi temelinde siyaset yürütmüştür. Bu nedenle Apocu hareket birçok güç açısından çıkarlarını tehlikeye sokacak bir konumda görülmüş; Kürdistan'da Kürt'ün bağımsız bir iradeyle kendini güç haline getirmesi, kendi adına kararlar alması ve bağımsız siyaset geliştirmesi tehlike olarak değerlendirilmiştir.

Başkan Apo bağımsız bir bakışla yorumlama ve yürüme-yi esas almış, bağımsız ve iradi bir siyaset arayışına girmiştir. Bu arayış onu yeni bir düşünce sistematığına ulaştırmış ve beraberinde yeni bir felsefe yaratmış, Ortadoğu orijinli yeni bir siyasi çizgi ve sisteme ulaşmıştır. Sistem açısından büyük bir tehlike ve tehdit olarak görülen de bu alternatif duruş ve arayıştır. Bu durum Kürtler için geçmişten beri kölecisi siyaseti esas alan, Kürt iradeleşmesini tanımayan bölgesel güçler açısından da bir tehdit olarak algılanmıştır. Kürt siyasetini egemenlerce konulan çizgi dahilinde yürüten, düşmanla işbirliğini esas alan ve bağımlı bir düşünceyle yola çıkmış olan ilkel milliyetçi güçler açısından bu durum katbekat geçerlidir.

Uluslararası komplo bu yaklaşımlar temelinde ortaya çıktı. Bu kompionun uluslararası ayağı olduğu kadar, bölge ayağı ve Kürt ayağı da vardır. Komplo, '98'e kadar imha saldırıları, askeri saldırılar ve Önderliğe yönelik suikast girişimiyle sonuç almaya çalışmıştır. Fakat askeri saldırı ve operasyonlarla belli zararlar verilse de, Önderlik zararları telafi ederek, çalışmaları yeniden sistematize ederek ideolojik, siyasal ve askeri açıdan yenilenmeyi sağlamıştır.

Dolayısıyla bu yolla sonuç alamayacaklarını gören komplocu güçler, '98 yılından itibaren ağırlıklı olarak siyasal, ekonomik ve askeri imkanları birlikte devreye koyup diplomasiyi öne çıkarmışlardır. Uluslararası güçler sadece ABD'nin bize karşı operasyonları destekleme, ilkel milliyetçilerin de bu operasyonlara katılmalarını sağlama ve bu şekilde hareketi kuşatıp gelişmesi önünde engel oluşturma tarzında değil, dünya güçlerinin çoğunu devreye sokarak, diplomatik, siyasal, ekonomik ve askeri tüm imkanları iç içe kullanacakları ve böylece Önderliği hedefleyecekleri bir süreç yöneldiler. 9 Ekim 1998'den sonra komplo bu biçimde devam etti. Direkt Önderliği hedefledi ve 15 Şubat 1999'da Önderliğimizin esaretiyle sonuçlandı.

ABD yöneticileri çoğu kez bu süreci medyada dile getirmişlerdir. Yine Türkiye'nin o dönemde iktidarda olan yöneticileri birçok değerlendirmelerinde bu süreci izah etmişlerdir. Çok sayıda gücün katıldığı uluslararası bir kompionun geliştirildiğini kendileri de itiraf etmektedirler.

Hatta ilk aşamasında komploya en az katılan Türkiye devletidir. Öyle ki, Türkiye devleti kompionun haberdar bile değildir. Türkiye devletine, “Öcalan'ı yakalayıp size teslim edeceğiz” dediklerinde devlet yetkili-

leri şaşırılmışlardır. ABD yetkilileri, komplo da bu çerçevede devam etti. Hareketi zayıflatma ve parçalamaya dönük çabalar sürdürüldü. Dikkat edilirse, savaşı durdurmamıza rağmen, sadece ateşkes de değil, stratejimizi değiştirip “silahlı sadece meşru savunma çerçevesinde kullanacağız ve demokratik siyasal mücadele stratejisini benimsiyoruz” dememize rağmen, her gün savaştığımız dönemlerde bizi 'terör listesine' koymayan devletler, Önderliğin esaretinden sonra bizi terör listesine aldılar. Yürütülen konsept tecrit etme ve güçten düşürmeye yönelikti. Bu nedenle her gün savaştığımız süreçte –ki stratejimiz de uzun süreli halk savaşına dayanıp, şiddetle sonuç almayı içerdiği halde– bizi listeye koymadılar ve hareketimize ciddi bir sınırlama getirmediler. Eski stratejimizi değiştirip siyasi bir stratejiye yöneldiğimizde, ‘sadece mecbur kaldıkça silah kullanacağız, uluslararası yasalar çerçevesinde meşru savunma hakkı temelinde şiddet kullanacağız, başka türlü kullanmayacağız’ dedığımızda ve altı yıldır bu yaklaşım dışında silah kullanmadığımız halde, peş peşe bizi terör listesine aldılar.

Hareketimize yönelik yürütülen konsept tecrit etme ve güçten düşürmeye yönelikti

Komplo Önderliğin esaretinden sonra da bu çerçevede devam etti. Hareketi zayıflatma ve parçalamaya dönük çabalar sürdürüldü. Dikkat edilirse, savaşı durdurmamıza rağmen, sadece ateşkes de değil, stratejimizi değiştirip “silahlı sadece meşru savunma çerçevesinde kullanacağız ve demokratik siyasal mücadele stratejisini benimsiyoruz” dememize rağmen, her gün savaştığımız dönemlerde bizi 'terör listesine' koymayan devletler, Önderliğin esaretinden sonra bizi terör listesine aldılar. Yürütülen konsept tecrit etme ve güçten düşürmeye yönelikti. Bu nedenle her gün savaştığımız süreçte –ki stratejimiz de uzun süreli halk savaşına dayanıp, şiddetle sonuç almayı içerdiği halde– bizi listeye koymadılar ve hareketimize ciddi bir sınırlama getirmediler. Eski stratejimizi değiştirip siyasi bir stratejiye yöneldiğimizde, ‘sadece mecbur kaldıkça silah kullanacağız, uluslararası yasalar çerçevesinde meşru savunma hakkı temelinde şiddet kullanacağız, başka türlü kullanmayacağız’ dedığımızda ve altı yıldır bu yaklaşım dışında silah kullanmadığımız halde, peş peşe bizi terör listesine aldılar.

Bölge devletleri de hareketimize karşı ittifak yaptılar. Önderliğin esaret altına alınması olan birinci aşama gerçekleştirilmiş, ardından ikincisi başlamıştır. Ne kadar silah bırakılsa ve değişim de yapılsa dikkate alınmamakta, uluslararası konsept devam etmektedir. Bu aşamada hareketimizi tecrit etme, psikolojik baskı oluşturarak daraltma ve hareket içine el atıp içeride çürüme ve yozlaşmayı geliştirerek parçalayıp etkisizleştirme ve böylelikle bitirme sürecine sokma amaçlanmaktadır.

Uluslararası komplo çerçevesinde böyle bir siyaset '99'dan sonra yürürlüğe konuldu. Başlangıçta genel yönetim etkisizleştirilmek ve Önderlik çizgisinden uzaklaştırmak istendi. 2000 yılında Kandil'de yapılan savaş bu çerçevedeydi. ‘Teslim olun, çizgiyi değiştirin’ baskılarıydı. Hareketimiz aslında 2001 yılına kadar bu siyasete karşı her ne kadar bazı yönlerden zorlandırıysa da kendini korudu. Fakat yönetim sorunlarımız nedeniyle yönetim olarak her koşul ve durum altında hareketin içinde ve dışında netleşme yaratmada boşluk bıraktığımız için, iç cephemiz onlar için açık bir gedik oldu ve onlar da oradan içeriye el attılar. 2001 yılından itibaren hareketin işçile çok uğraştılar. Tek tek bireylere, dönük politikalar yürüttüler.

Önderliğimiz daha başlangıçta, '99 başından beri uluslararası komploya boşa çıkarmak için yeni stratejiyi geliştirdi. Önderlik bir değişim ve dönüşüm sürecini başlatarak kapsamlı bir yeniden yapılanmayı gündemimize koydu. Önderliğin bu girişim ve çabaları nedeniyle komplocuların planları başarılı olmadı; süreç 2003 yılına kadar uzadı. Eğer Önderliğin müdahale ve çabaları olmasaydı, belki daha '99'da, 2000'de, hatta 2001'de birçok alanda sonuç da alabilirdi. Ama Önderliğin işleyen çizgisi ve hareketin kısmen pratikleştirmesi uluslararası kompionun önünde engel oldu. Komplocularla Önderlik arasında sürekli bir mücadele yürütüldüysede, hareket zaman zaman ortada kaldı. 2003 sürecinde olduğu gibi her ne kadar ‘Önderlikle-yiz’ dese de, zaman zaman ortada kaldı. Bu du-

rum komplocu güçlere umut verdi.

Önderlik 2003'te yeni bir sürecin başladığını gördü. ABD öncülüğünde uluslararası güçlerin Irak şahsında Ortadoğu'da yaptıkları müdahale Ortadoğu'da yeni bir süreci başlattı. Aynı zamanda 2004 yılı sonunda Türkiye'nin AB'ye katılım girişimi nedeniyle Türkiye için de yeni bir sürecin başlayacağı anlaşılyordu. Bu her iki gelişmenin de Kürt sorununu bütün detaylarıyla dünyanın gündemine getireceği görülmekteydi.

Önderlik bu yeni sürece cevap oluşturabilmek, çözümünü geliştirmek ve hareketin geliştirilerek büyütülmesi için Atina Savunması ile birlikte KONGRA GELprojesini ortaya koydu. KONGRA GEL Projesi kapsamlı ve köklü bir değişim ve dönüşüm projesiydi. Hareket olarak değişim fazla derinliğine algılanmamış ve yüzeysel kalınmıştı. Muhafazakarlık, değişim ve dönüşüm olgusuna yaklaşımda ürkeklik söz konusuydu. Oysa Önderlik bu projeye bir sistemden diğer bir sisteme geçişi, PKK sistemi ve devamı olan KADEK'ten KONGRA GEL sistemine geçmeyi, ekolojik demokratik toplum yaratma temelinde Kürt'ün demokratikleşme hamlesi biçiminde bir sisteme geçişi önümüze koydu. Bütün devletler ve örgütler için geçiş süreçleri hassas süreçlerdir ve yumuşak karın misali zayıflıklar içerir. Dolayısıyla karşıtlarımız da bu geçiş sürecinin özelliklerinden yararlanmak istediler.

O zamana kadar içimizde zayıf olan, halkın iradeleşmesine ve gücüne artık inancı kalmayan, bu temelde ABD'nin bölgeye müdahalesiyle özgüce inançsızlıkları daha da artan ve 2001'den bu yana böyle bir çaba temelinde kendilerini örgütleyen kişilikler kendilerini açığa vurdular. Esasen bu kişiliklerin daha '87'den bu yana hareketimiz içinde Önderlik çizgisine yaklaşımları düristçe değildi. Bunlar Önderlik çizgisine karşı çeteci anlayışları taşıyan kimse-lerdi. Savaşta yaşanan tıkanma ve tekrar dolayısıyla açığa çıkan çetecilik bu kişiliklerden kaynaklıdır. İrade anlamında ciddi bir kırılmayı ve halkın özgücüne ve iradesine güvensizliği ve inançsızlığı bu süreçle birlikte derinden yaşadılar. Bu inançsızlık, Önderlik çizgisi dışında, dışa dayalı çözüm arayışlarını daha da güçlendirdi. Böylelikle umutlarını tamamen uluslararası konseptle birleşmeye yatırdılar. Bunlar değişim dönüşüm süreci olan KADEK'ten KONGRA GEL'e geçiş sürecinde kendilerini gündeme koydular.

Komplocuların Apocu ideoloji ve yaşam tarzına yönelik iç ve dış saldırıları çok daha öncesine dayanmasına rağmen, 2003 ile birlikte hareketin geçiş aşamasına geçmesiyle bu bir fırsat olarak değerlendirilerek, bir örgütlülük tarzıyla içimizde kendini açığa vurdu. Çetelerin daha önceki süreçlerde yozlaştırmak, çürütmek, bireyleri güvensiz ve umutsuz kılmak için birçok gizli çabası olmasına rağmen, geçiş süreci fırsat bilinerek daha açık ve pervasızca bir yönelim içine girdiler.

Uluslararası konseptle birleşen bu kesimler 2003 Temmuz'unda yapılan KADEK Yönetim Kurulu Toplantısı'nda kendilerini açığa vurdular. 2003 Temmuzı ihanetin içimizde kendini açığa vurduğu tarihtir. Hainler eskiden gizli hareket ediyorlardı, ama bu tarihte resmi bir platformda ihanet kendini resmen dile getirdi. Artık yozlaştırma, çürütme, çizgi-

den koparma çalışmalarını açıktan açığa ‘değişim’ adı altında yürütmeye başladılar.

2004 yılında en büyük saldırılar Önderliğe yönelik yapıldı

KONGRA GEL'in kuruluş aşamasında, 2003 yılı kasım ayında Türk ordusu-nun saldırıları zirveye ulaştı. Altı yıldan bu yana kayıplarımızın en çok olduğu dönem 2003 Kasımı'dır. Bu ayda 31 arkadaşımız şehit düştü. Kongre platformunda ideolojik, siyasal ve örgütsel bir saldırı gerçekleştirilirken, aynı dönemde Türk ordusunun saldırıları tüm şiddetiyle gelişmişti.

Mahir, Hüseyin ve Şevger arkadaşların şehadetleri temmuzdan kasıma kadar gerçekleşen peş peşe saldırı ve operasyonlar sonucunda yaşanmıştır. Eşzamanlı örgüt içine dönük ideolojik, örgütsel ve siyasal operasyon gerçekleştirilmiştir.

2004 Şubat ayında HPG bu saldırılara karşı meşru savunma temelinde yanıt olmaya dönük bir kararlaşmayı yaşadı. Bu karar, KONGRA GEL İkinci Genel Kurul Toplantısı'nda onaylanarak, 1 Haziran Hamlesi başlatıldı. Bu hamle, tek yanlı ateşkes koşullarının ortadan kalkmasıyla karşılıklı ateşkese gidilebilmesi için gereken koşulları belirleyerek, demokratik çözümün geliştirilmesini hedefliyordu.

2004 başında özellikle dağda tahribat ve bozgunculuğunu devam ettiremeyen, ideolojik, örgütsel ve siyasal açıdan hedeflediği sonuçlara ulaşamayan ihanetçi ekip kaçarak Bağdat'a, Musul'a gitti. İhanet 2003'te saldırı hamleleri geliştirdi; fakat 2004 başında artık Medya Savunma Bölgesi'nde sonuç alamayacağını görünce, kendini bir tarafa verip harekete karşı ayrılma sürecini geliştirmeye başladı. Çünkü o zamana kadar ayrılma değil, varolan hareketi adeta Önderlikten ve halktan hırsızlayıp koparmak ve uluslararası konseptle birleştirmek için umutları ve beklentileri vardı.

İlk amaç hareketi parçalamaya ya da hareketten bir grubun kaçışı değil, bütün hareketin kongre kararları temelinde çizgiden sapırılması ve rotasının değiştirilmesiydi. Kuruluş Kongresi'nde “Önderlik onursal başkan olsun” önerisi, ayrıca “sosyal reform” adı altında ideolojik ve siyasal saldırılar boş yere yapılmadı. Bunların tümü amaçlı ve planlıydı. Bu yolla bütün hareketi uluslararası konseptin yedeğine düşürerek çizgiden kopmasını sağlamayı ve böylelikle Önderliği yalnız bırakmayı amaçladılar. Oysa hareketimizin dokusu buna elverişli değildi. Zaten kongrede ve sonrasında bunlar görüldükçe harekette sancı, dalgalanma ve karşı koyuş süreci başladı. Çizgi dışı olan bir doğrultu ‘örgüt çizgisi, kongre çizgisi’ diye yansıtılıyor ve hareketin dayandığı temel değerlere açıkça saldırılıyordu. Yürütülen politikalar dışarıdan ithal edilmişti. Bu yolla bütün hareketi kendisiyle götürüp gitmek istiyordu. Buna karşı olan çıkışlar ve rahatsızlıklar sonucunda kongreden sonra çok rahat hareket edemeyeceklerini gördüler. Bu nedenle kaçtılar. 2004 başında ise giderek projelerinde de değişiklikler yaparak, ‘hareketin tümünü kendi çizgimizde şekillendiremiyorsak o zaman bir kısmını koparalım, ikiye bölelim’ yaklaşımına girdiler.

Görülüyor ki, üzerinde çok düşünülen kapsamlı bir senaryo ile karşı karşıyayız. Öyle ki, bu senaryo özünde Önderliğe karşıdır, Önderlik çizgisine karşıdır. Ama sanki Önderliğe en yakınmış gibi gösteriliyor. Önderliğin kardeşi, kendisine biraz yakın olanların birçoğu örgütlenmiş. Bu manzara insanı yanıltabilir. Yani ‘onlar Önderliğe oldukça uzak, biz çok yakınız’ görüntüsü verilmiş ki insan kanabilsin! Hem özde Önderliğe

karşı hareket ediliyordu hem de aynı zamanda kendini Önderlikleymişçesine gösterip ‘Önderliğe yakın olanlar hedef alınıyor’ diyerek sanki harekette Önderliğe karşı farklı yaklaşımlar varmışçasına bir imaj verilmeye çalışıldı. Bu tarzda Önderliği yanıltma çabasına girdiler ve etkisizleştirmek istediler. Önderliğe fedaice bağlı militan kadroların Önderlikle aralarını açmaya çalıştılar. Bu büyük bir komplo-ydu. Önderliğe bağlı birçok kimseyi Önderliğe karşıymışlar gibi lanse ettiler. Böyle çok yönlü haince düşünülmüş bir plan vardı. Adeta Önderlik ve Önderliğin güçleri arasında uçurum oluşturarak, bu biçimde Önderliği tasfiye etme planlanmıştı. Apocu hareketi bu badireden Önderliğin dahiyane müdahaleleri çekip çıkardı.

Birçok arkadaş bu süreci doğru ve derinlikli anlamadı. Bu, tamamen Önderliği güçsüz bırakma planıydı. Amerikalı bir yetkilinin dediği gibi “Önderliği dünyadan koparma” hedefleniyordu. Bunun için duygular, toplumsal ilişkiler gibi birçok değeri kullandılar.

Önderlik buna karşı mart ayında müdahale geliştirdi. Bu müdahale yaşanan çizgi dışılıklara ve tasfiyecilik yaklaşımlara karşı kendi çizgisini örgütlemeye dönük bir müdahaleydi. Bu temelde ‘PKK Yeniden İnşa Komitesi’ oluşumuna giderek herkesi netleşmeye çağırırdı. “Madem dürüstünüz, gerçekten bana bağlıysanız Medya Savunma Bölgesi'ne gelin” dedi. Çünkü ihanet çetesi-nin başındakiler ‘size en fazla biz bağlıyız, size bağlı olduğumuz için Bağdat'a gittik’ diyorlardı. Bunu birbirinden ayırt etmek öyle kolay değildi. ‘Size bağlı olduğumuz için mecbur kaldık, Bağdat'a gittik’ diyorlardı.

Önderlik, Medya Savunma Bölgesi'ne gelinmesine dönük çağrılarda bulundu. İnşa Komitesi'nin herkese eşit yaklaşması perspektifini verdi. Demokratik platformlarda tartışılmasını, bu tartışmalarla herkesin netleşmesini gerekli gördü. Söylenen sözleri, ortaya atılan iddiaları soru haline getirdi ve harekette sorgulayıcı bir süreci başlattı. PKK Yeniden İnşa Komitesi bu netleşme sürecini yürüttü. Son derece demokratik, açık, geniş katımlı tartışma platformları geliştirdi. Herkesi eşit ele aldı, mesafeli yaklaştı. Hareketimizin bu badireyi başarıyla atlattığı için olabildiğince özen gösterdi ve ısrarlı bir tutumun sahibi oldu. Ellerindeki kullanabilecekleri tüm bahanelerin alınması için oldukça ölçülü yaklaştı. Gerçekliklerinin açığa çıkması için demokratik tartışma platformlarını esas aldı; yürütülen bir dizi toplantı, tartışma ve çalışmalarla sabote edici girişimleri engelleyerek bu yöntemi sabırla uygulamaya çalıştı.

Bu tartışmalar temelinde KONGRA GEL İkinci Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirildi. Hem mart-nisan aylarında yapılan hem de kongre platformunda geçen tartışmalarla önemli bir netleşme düzeyi yakalandı. Bu grubun kim olduğu, grup içinde yer alanların gerçekliklerinin ne olduğu netleşti. İnşa Komitesi'nin bütün çabaları onları kongreye getirmektir. Böylece Kongre'de 400 kişinin huzurunda bunların kim olduğu netleşti. Bu netleştikten sonra, ‘Önderliğe bağlıyız’ diyerek hareketi ikiye bölmeyi hedefleyenlerin oyunu açığa çıktı. Tehlike bu boyutta görülüyor, ‘parçalanma olmazdı’ deniliyordu. Oysa parçalanma riski büyüktü. Fakat ellerinden tüm kozları alınıp bahaneleri kalmayınca bunu yapamayacaklarını gördüler. Önderlik karşısında gerçekliklerinin ne anlama geldiği netleşti. Kadro yapımız bunu bütün boyutlarıyla fark etti. Önderliğin perspektifleriyle İnşa Komitesi'nin yürüttüğü çizgi herkese netlik sağlattı. Bu aşamadan sonra kendilerini artık Önderliğe bağlı gibi göstererek politika yürütemeyeceklerini anladıklarında, yani deşifre oldukları anda sahiplerinin kucağına sığındılar.

“Bölge devletleri de hareketimize karşı ittifak yaptılar. Önderliğin esaret altına alınması olan birinci aşama gerçekleştirilmiş, ardından ikincisi başlamıştır. Ne kadar silah bırakılsa ve değişim de yapılsa dikkate almmamakta, uluslararası konsept devam etmektedir. Bu aşamada hareketimizi tecrit etme, psikolojik baskı oluşturarak daraltma ve hareket içine el atıp içeride çürüme ve yozlaşmayı geliştirerek parçalayıp etkisizleştirme ve böylelikle bitirme sürecine sokma amaçlanmaktadır.”

Geliştirilen komploya karşı Önderliğin mücadele yöntemi tek yöntemimiz olmalıydı

Hainler kaçtıktan sonra açıkça Önderliğe karşı olduklarını, Önderliğin sosyal yaşam konusuna yaptığı eleştirileri kaldıramadıklarını, bunları yanlış bulduklarını ve bunun için kaçtıklarını ortaya koyarak kendilerini ele verdiler. Kendilerine konuşma hakkı verilmediği ya da yargılanacaklarından korktukları için kaçtıklarını söyleyemezlerdi. Çünkü bütün tartışmalar kongre zemininde olanca açıklığıyla 400 kişiyle beraber yapılmıştı. Bu nedenle ellerinden bütün bahaneleri alındığı için mecburen kendilerini açığa vurdular.

Bu durum hareketin üzerindeki tehlenin de önemli bir oranda aşıldığı anlamına geliyordu. Apocu hareket özünde Önderliksel bir hareket olduğu için belki bazıları kaçır, kopar ve üzerinde hesaplar geliştirmek ister; fakat zararı kendisiyle sınırlı kalır. Çünkü hareketin çizgisi, tabanı, kadrosu ve duruşu nettir.

Apocu hareketin üzerindeki komplo, daha doğrusu komplo içinde komplo bu şekilde boşa çıkarıldı. Bu süreçten sonra İnşa Komitesi'nin yürüttüğü çizgi sonuna kadar netleşmeyi sağlamaya dönüktü. Sonraki aylarda da her renkten saldırı ve zorluk karşısında netleşmeyi kesinleştirmek için sabırla çalışma yürütüldü. Net olanı herkesin görmesi gerekiyordu. Bunun için ilkeli yaklaşıldı, itinalı ve sabırlı bir mücadele yürütülerek sonuca gidildi.

Sonuçta kendi pratikleri ve konuşmalarıyla da kendilerini açığa vurdular; Önderliğe karşıtlıklarını ilan ettiler. Aynı zamanda devam eden soruşturma da sonuçlandı. Soruşturmada her şey belgeleriyle ispatlandı ki, bu uluslararası komplo ile birleşmiş ve onun iç ayağı olmuş bir ihanet çizgisidir. Bunu yorumlayarak değil, belgeleriyle ortaya çıkarak netleştirdi. Bu durum şüpheleri de ortadan kaldırdı ve hareketimiz kompunun planladığı gibi parçalanmaktan, güçten düşürülmekten kurtuldu. Önemli olan, kaçanların ideolojik ve siyasi gerçekliklerinin ne olduğunun netleştirilmesiydi. Eğer bu olmasaydı, ideolojik ve siyasi alanda etkileri olabilirdi, ama gerçek yüzleri ve nasıl ihaneti yaşadıkları açığa çıkarıldı. Bütün bu çalışmalarla Önderliğimizin öngörüsü temelinde ideolojik ve siyasi planda etkisizleştirildiler.

Diğer yandan bu oyun ve provokasyonun nasıl gelişme zeminini bulduğu, buna hangi tutumun imkan sunduğu, Apocu militanın ve yönetimin duruşunun ne olduğu, sol ve sağın ne olduğu da netleştirildi. İhanetçiler kendilerine "sağcıyız" diyerek içyüzlerini sağ çizgi altında gizliyorlardı. Onların aslında sağcı olmadıkları ortaya çıktı. Bu tersyüz edilmiş bir ihanet çizgisiydi. Bir harekette ortak değerlere bağlı sağ ve sol yorumların olması mümkündür. Hele hele KONGRA GEL gibi demokratik ve yaygın bir örgütlenmede bu

tür anlayışların ortaya çıkması imkansız değildir. Ama bu çete grubu sağcı bir hareket değildi, kendini bu ad altında gizliyordu. Bu bir tersyüz etme hareketiydi. Ziddına dönüşmüştü. En önemlisi, bu ihanet girişiminin net bir biçimde ortaya çıkarılmasıydı.

Başkan Apo uluslararası komployu boşa çıkarmak için yeni stratejiyi değişim ve dönüşüme dayalı olarak geliştirdi. Yönetim de pratikte bunu benimseyerek komploya karşı asgari de olsa bir tutum sahibi oldu. Ancak komploya karşı mücadelenin ikinci ayağı değişim ve dönüşümdü. Yönetim buna girmedi, bundan ürktü. Değerlere bağlılık ve değerleri koruma adına değişim ve dönüşüme ürkek yaklaşıldı. Eskide ısrar, tutuculuk etkili oldu. Örgütsel çalışmada ve kadro politikasında değişime gelmeyen idareci ve uzlaşmacı yönetim tarzı ve eksiklikler, böyle bir ihanet çizgisinin içimizde kendisini örgütlemesine fırsat ve zemin sundu.

Eğer Önderliğin çizgisine doğru yaklaşılarak perspektifleri zamanında uygulan saydı, böyle bir ihanet çıksa bile bu kadar zorlayıcı olamaz, örgütü zorlama zeminini bulamazdı. Ama yönetimimizin eksiklikleri ve değişim ve dönüşüm sürecine girmemesi beraberinde bir tıkanmayı getirdi. Bu da ihanetin üzerinde kendini örgütleyebileceği zeminini sundu.

Önderliğimiz yeni bir çizgi geliştirdi. Bu çizgi reel sosyalizmin restorasyonu değil, yeni bir sosyalizm yaklaşımıydı. Demokratik Ekolojik Toplum ve Cins Devrimi Paradigması yeni bir çizgiyi ifade etmektedir. Fakat bu çizginin derinliğine anlaşılabilmesi ve yenilenmenin reel sosyalizmin restorasyonu biçiminde algılanması gerçekleşti. Oysa Önderlik ideolojik, örgütsel ve siyasal alanda son derece köklü bir değişim sürecini yaşamıştı. Bu nedenle yaşanan yüzeysellik çizgi dışılık biçiminde ortaya çıktı.

Önderliğin esaretinden sonra, özellikle de 2001'den itibaren hareketimizde çizgiden kopuş vardı, bir çizgi dışılık oluşmuştu. Bu durum içimizde eskiden beri varolan çeteciliğin fırsat bulmasına yol açtı. Dogmatizm, solculuk vb yaklaşımlar bu çeteci grubun kendini daha fazla konuşturmasına ve gündeme koymasına fırsat tanıdı. Özellikle KONGRA GEL'e geçiş sürecinde kendini dayatma, öne çıkma, Önderliğin değişim ve dönüşüm perspektifine adeta sahip çıkma fırsatı sundu. Bunun temel nedeni, Önderliğimizin değişim ve dönüşüm projesinin adeta ortada kalmasıdır. Kuşkusuz bu durum yönetimimiz için en temel özeleştirisi konusudur.

Hareketin bundan sonra kendisini nasıl toparlayacağı, hangi kapsamda ve nasıl bir mücadele ile süreçte cevap olacağı konuları üzerinde yoğunca duruldu. Bu hususta özellikle marttan ağustos a kadar geçen süreç önemlidir. İhanetçiliğe karşı yönelimde liberal bir yaklaşımın olduğu, idareci tutumların sergilendiği ve tedbirsiz yaklaşıldığına dönük zaman zaman söylemler geliştirilse de, sorunun özüne bakıldığında bu tarz yo-

rumların yerinde olmadığı görülecektir. Geliştirilen komploya karşı Önderliğin mücadele yöntemi tek yöntemimiz olmalıydı. Önderlik geçmişte de ortaya çıkan tasfiyeci hareketleri hiçbir zaman bıçakla keser gibi kesmemiş, onlara karşı mücadeleyi yıllarca ve sabırla sürdürmüştür. Önderlik, Şemdin tasfiyeciliğini '93'te gündemine almış, ancak '96 sonunda el koyup tedbir geliştirmiştir. Hatta daha da deşifre edebilmek için Şemdin'e görev dahi vermiştir. Siyasette bir kişiliğin ideolojik ve siyasi alandaki gerçekliğini ortaya çıkarmadıkça, böyle bir kişiliği hedeflemek, sonradan o kişinin hareketin başına bela olmasına yol açar. Kendi kendine sadece yorum yaparak, 'bu kişi haindir' demekle her şey bitmez. Bütün insanları, toplumu ikna etmek ve onların da gerçeği görmelerini sağlamak gerekir. Tutum ortak olmaz, salt bazı bireylerle sınırlı kalırsa, bu durum bölünmeye kadar götürebilir.

Eğer İnşa Komitesi çok dikkatli yaklaşılarak Önderlik perspektifi ve yöntemiyle bu güruhu gerçekliğini ortaya çıkarmasaydı, ciddi bir tehlike söz konusuydu. Bir yandan sırtlarını komplocu güçlere dayandırma, diğer yandan ayrı bir hareket gibi adeta PKK'nin bir parçası gibi durma tehlikesi vardı. Önderliğin müdahalesi, İnşa Komitesi'nce Önderliğin çözümü çizgisinin sürdürülmesi, yine yetersizlikleri de olsa hareketin kadrolarının tutum alması, yurtsever halkımızın Önderlik çizgisine sahip çıkışı ve tereddütsüz tutum alması bu tehlikeyi bertaraf etti, komplo içinde komployu sonuçsuz bıraktı.

Her ne kadar dalgalanma ve bu dalgalanma sonucunda kararsız kimselerin saflardan kopuşu olduysa, hatta bu sürecin ortaya çıkardığı tahribatların halen etkileri yaşanıyorsa da -çünkü demokrasi, özgürlük, birey, irade gibi kavramlarla fazlasıyla oynandı- esasen Başkan Apo'nun çizgisi bir kez daha zafer kazandı. Bu sonuçlar temelinde o günden bu yana hareket toparlanma sürecine girdi ve bu süreç bugün belli bir düzeyde devam ediyor. Özellikle ekim ayında gerçekleştirilen Genişletilmiş Yürütme Konseyi Toplantısı'nın bu toparlanmayı hızlandırıcı bir rolü olmuştur. Toplantı; hareketimize dayatılan bölüp parçalama konseptinin ihanetin yenilgiye uğratılarak boşa çıkarıldığı, geçirildiği örgütsel kriz sürecinden çıkarak toparlanmada önemli bir mesafenin alındığı, 1 Haziran'dan itibaren yeni bir siyasal, örgütsel ve eylemsel hamle içinde olunduğu ve bu hamleyi geliştirmek için yeni hazırlıkların yapıldığı bir süreçte gerçekleştirilmiştir.

Toplantımız, ihanet pratiği ve ona zemin olan yanları ortaya koyup mahkum etmekle birlikte ihanetçi çete pratiğinin yol açtığı ağır tahribatların etkileri, süreçte dayatılan yanlış yaklaşımlar ve örgütsel sistemimizden kaynaklanan sorunlar üzerinde de durmuş ve önemli kararlara gitmiştir.

İhanetçi çete eğilimi başarısızlığa uğratılmış olmasına rağmen, bu eğilimin etkileri ve yeni paradigmayı özümseyememenin so-

nuçları olarak KONGRA GEL modelini adeta örgütsüzlük, kendisini bütün örgütsel yapıya karşı sorumlu görmemek, merkezsizlik, yönetsizlik, keyfiyet ve mücadelesizlik olarak gören bir dizi anlayış gelişmiştir. Tüm bu anlayışlar ise esas olarak "Demokrasi," "birey hakkı" gibi kavramlar üzerinden geliştirilmiştir. Belirtilen anlayışların bu kapsam ve içerikte gelişmesinin temelinde ihanetçi çeteci grubun özellikle KONGRA GEL Kuruluş Kongresi öncesinde yürüttükleri çalışma ve hazırlıklarının payı büyüktür. Bunlara karşı güçlü bir ideolojik ve örgütsel mücadele yürütülemediği için birçok çalışma alanında kendine göre yaklaşımlar ve muğlaklıklar yaşanmış ve parçalı bir duruş açığa çıkmıştır. Dolayısıyla KONGRA GEL'in temel çalışma biçimi olan komitelere dayalı çalışma bir türlü istenen düzeye ulaşamamış, komiteler netlik ve nicelik olarak tamamlanamamıştır. Böyle olduğu için de KONGRA GEL sisteminin esasını oluşturan komitelere dayalı pratikleşme bir türlü oturmamış, pratiğin sonuçlarının eleştirel ve özeleştiril bir temelde değerlendirilmesi ile anlayış ve yaklaşımda açığa çıkan yanlışların üzerinde durularak Önderliğin öngördüğü bir tarzda KONGRA GEL örgütsel sisteminin oturtulmasına dönük önemli bir adım atılmıştır.

Yine önümüzdeki süreçte çalışmalarımızın esasını, halkın öz örgütlülükleri olan komün ve özgür yurttaş meclislerini kurmayı hedefleyen, bu temelde halkı gerçek irade ve güç yapmaya çalışan, bunun sisteminin kuran, çalışmalarının merkezine bunu koyan çizgide netlik sağlanmıştır.

Bu temelde KONGRA GEL Üçüncü Genel Kurulu'nda onaylanıp kesinleştirilmek üzere örgütsel yapı yasama ve yürütme alanlarına göre ayrıştırılmıştır. Yargı bağımsızlığı temelinde yargı sistemini kurma kararı alınmış, bu biçimiyle demokrasiyi tamamlayan iş bölümü geliştirilip örgütlemeye demokratik sistem oluşturulmuştur. Demokratik sistemin örgütlenirilmesi ve geliştirilmesinde önemli bir pratik adımı getirecek olan bu kararlar, değişim dönüşüme stratejik yaklaşımımızın göstergesidir. Demokrasinin kendi içimizde hukukuna ve esaslarına dayalı olarak gelişimi olmaksızın, bunun toplumda da yaygınlaştırılmasının mümkün olmayacağı gerçeğinden hareketle alınan bu kararlar, yeni dönemi kazanmanın, siyasal, örgütsel ve demokratik eylemsel hamleyi geliştirmenin güçlü olanaklarını sunmuştur.

Bu toplantı ile birlikte, son birkaç yıl içinde, sistemle mücadele ve toplumu örgütlemeye çalışmalarından daha çok enerjinin içe akıtılmasını ifade eden geri yaklaşımlar aşılarak geçmiş tecrübelerle de dayalı olarak toplumu demokratik esaslar temelinde yeniden örgütleme ve KONGRA GEL rejimini oturtma yaklaşımının temel gündemlerimizden biri olacağı bir süreçte giriş yapılmıştır. Bu örgütlülüğün kendisini halkımızın demokratik iradesi olarak eylemlerde de daha etkin bir kararlılıkla ortaya çıkaracağı açıktır.

Kürdistan'ın her parçası, karşı karşıya bulunduğu sorunlar, güç ve örgütlenme düzeyi, düşmanın yönelimleri göz önüne alınarak planlamaya kavuşturulmuştur. Özü yeni dönem görevlerini karşılamaya dönük olan bu kararlarmaların temelinde demokratik toplumu yaratma mücadelesi, Özgür Yurttaş Hareketi'nin geliştirilmesi ve Kürt sorununu demokratik birlik esasına göre çözmesi bulunmaktadır.

İhanet önce kadına yönelmiştir

2004 yılı Kadın özgürlük hareketi açısından da sancılı, ağır ve bir o kadar da güçlü kararlarmalarla dolu olan bir yıl olmuştur. Önderliğe ve harekete dönük tasfiyeci yaklaşımların en temel hedeflerinden birini de Kadın özgürlük hareketi teşkil etmiştir. Hareket şahsında tasfiyecilikle işbirliği içerisinde olan yaklaşımların yanı sıra zemin sunan duruşlar da açığa çıkmıştır. Önderliğin alternatif proje olarak geliştirdiği çizgiye yönelik saldırılara karşı bir tedbir olma özelliğini taşıyan Kadın hareketinin bu tür saldırıların hedefi olması anlaşılırdır. Geçmişte öncü düzeyinde bu çalışmalarda yer alan özgürlük kararlarmasını ve tercihlerini ortaya koyamamış kişiliklerin ihanetçi tasfiye-

ci ekiple kölelik tercihini seçişi Kadın hareketi açısından olduğu kadar genel hareket açısından da önemli bir sorgulama düzeyine yol açmıştır. Bu durum özgürlük tercihlerinde de ısrar ve kararlarmaya yol açmış belli bir iddia düzeyini açığa çıkarmıştır. Yıl içerisinde gerçekleştirilen PJA V. kongresi bütün bu yoğunlaşmalar temelinde eleştirel öz eleştirel bir duruşu açığa çıkarmıştır.

Savunmaları yeterince derinlikli kavramamak; devletçi iktidarcı zihniyetin aşılmaması, yeni paradigmaya güçlü bir giriş yapmama ve sürece cevap olacak tarzda pratikleşememeye yol açmıştır. Tüm bu yetmezlikler sonucunda kadın bir bütün olarak emeği oranında çalışmalara rengini verememiş, merkeziyetçiliğin aşılması adına parçalılık yaşanmıştır. Siyasal gelişmeler karşısında kendi gündemini oluşturmada yetersizlikler yaşanmış, karşıt güçlerin saldırılarını boşa çıkarmada zayıf kalmıştır. Bu durum eylemsel alana katılma da yansımıştır. İçte ve dışta Önderliğe karşı geliştirilen saldırılar ve ihanetçiliğe karşı en keskin mücadele vermesi gerektiği halde bu konuda zaafiyet yaşanmıştır. Bütün bu yetersizliklerin kaynağında ideolojik yoğunlaşmaların gerektiği oranda gelişmeyişi gören Önderliğimiz, PAJK'ın yeniden yapılanma sürecini gündeme koymuştur. İdeolojik yoğunlaşma ve mücadelede yaşanan boşluk hem örgütsel hem de siyasal mücadelede zayıflığına yol açmıştır. Özgürlük iddiası ve cesaretini daha güçlü geliştirerek, yeniden yapılanmayı zamana yaymadan genel hareket açısından da gereken öncülüğü daha kapsayıcı, örgütlü, etkili ve aktif katılım düzeyinde sergilemesi önümüzdeki yılın kazanılması açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Hareketimizin bu denli demokratik kararlarmaları yaşamasına ve barışçıl siyasi çözümde alabildiğine ısrarlı olmasına rağmen karşı karşıya kaldığı saldırılar sadece ideolojik, siyasi ve örgütsel cephe ile sınırlı kalmamış diplomatik ve askeri sahada da çok ciddi planlamalara maruz kalmıştır. Fakat bu planın bütün boyutları birbirini tamamlayan bir bütünü ifade etmektedir. Diplomatik açıdan KONGRA GEL terör listesine alınmış, uluslararası alanda tecrit etme siyaseti derinleştirilerek sürdürülmüş, askeri operasyonel saldırılar yoğunlaşarak devam ettirilmiştir.

Bu süreçte HPG beş yıldır uygulanan tek taraflı ateşkese ortadan kaldırmış ve meşru savunma temelinde yeni bir dönem başlatmıştır. 1 Haziran Hamlesi bu biçimiyle sürecin her bakımdan olumsuz gidişine bir müdahale olarak ortaya çıkmış, halkımızın öz savunma gücü olarak dönemi halkımıza kazandırmayı hedeflemiştir. Bu hamlenin esas amacı, '99'dan itibaren yürütülen tek taraflı ateşkese, gösterilen tek taraflı fedakarlıklara rağmen, HPG güçlerine karşı imha saldırıları düzenleyen, Önderlik üzerinde tecridi ağırlaştıran, Kürt sorununun demokratik çözümüne yanaşmayan, zamana yayararak Kürt özgürlük iradesini bitirmeye çalışan oligarşik rejimin bu yönelimlerini durdurmaktır.

Ancak bu gelişmelere rağmen hamlenin geç başlaması, ihanetin olumsuz etkileri, kamuoyunun yeterince hayırlanmaması, hamlenin tüm kurumlar tarafından yeteri kadar sahiplenilmemesi ve yaşanan parçalı duruşlar gibi çeşitli etkenler nedeniyle kısmen zayıf kalmasına rağmen, 1 Haziran Hamlesi esas olarak Kürt sorununun çözümünün ve savaş barış tartışmasının tekrardan geliştirilmesi ve örgütsel toparlanmada önemli bir rol oynamıştır.

Ancak HPG bu süreçte ağırlıklı olarak Kürdistan ile sınırlı kalmış, yine güç büyütmek için imkanlarını yeterince değerlendirememiştir. Sürecin taşıdığı büyük imkanlar, yaşadığımız örgütsel sorunlar ve süreçte yönlendirilmedeki yetersizliğimiz nedeniyle yeterince değerlendirilememiş, yapılması gereken siyasal, örgütsel açılımlar yeterince yapılamamıştır.

Bütün bu yetersizlikler önümüzdeki süreç açısından aşılması gereken noktalar olarak HPG'nin gündeminde olması gereken konulardır. Fakat önemli bir düzeyde açığa çıkmıştır.

Türk ordusu birçok operasyon ve sal-

dırı geliştirdi. Buna karşılık HPG de meşru savunma çerçevesinde bir yaklaşım geliştirmiştir ve sonuçları itibariyle başarılı olarak bu süreci yürütmektedir.

Türk ordusu daha fazla uçar birlik taktiği ve teknik üstünlükle sonuç almaya çalışmasına rağmen, HPG güçleri bu taktiğe karşı oldukça güçlü bir duruş sergilemişlerdir. Türk devleti yüzlerce kez gerilla güçlerini kuşatmasına ve imha edip sonuç almak istemesine rağmen hiçbir yerde bunu başaramamıştır. Operasyonlarda kısmi bazı kayıplar olsa da, Türk ordusunun taktiği boşa çıkarılmıştır. Son altı ay, hatta bütün bir yılın pratiğine baktığımızda Türk ordusu için tam fiyaskodur, tam bir başarısızlıktır. HPG için ise başarıdır. HPG'nin manevra kabiliyeti, hareket tarzı ve düşman karşısında duruşu, taktik ve hareket tarzı alanında umut vericidir. Bu durum, HPG'nin varolan eksikliklerinin de üzerinde durup aşma ve zafer gücü olma umudunu vermektedir.

2004 yılında hareketimiz üzerinde büyük bir ideolojik, siyasal, örgütsel ve askeri saldırı vardı. Ama Apocu hareket bazı eksikliklerle de olsa, hem ideolojik ve örgütsel cephede düşmedi, kendini korudu ve üzerinde uygulanmak istenen büyük senaryoyu boşa çıkardı hem de askeri cephede düşman saldırılarına karşı kendini korudu ve düşmanın imha çabaları sonuçsuz bıraktı. 2004 yılı içerisinde ve dışarıda büyük ve çok yönlü saldırıların olduğu, ama buna karşı hareketimizin Apocu ruhla direnerek cevap verdiği, kendisini koruduğu, gelişme zemini güçlendirdiği, düşman saldırılarını boşa çıkardığı bir yıl oldu. Bunda Başkan Apo'nun perspektifleri ve yurtsever halkımızın tutumu büyük yere sahiptir. Elbette Önderlik çizgisine bağlı militanların duruşu, büyük şahadetlerin şahsında ispatlandı. Bu yılda onlarca arkadaş savaş meydanında Apocu ruhun pratikte nasıl temsil edilmesi gerektiğini gösterdiler. Apocu çözü yoldaş kuşatıldığında salt düşmanın eline geçmemek, teslim olmamak için fedai ruhu pratikleştirdi, son kurşunu kendisi için sakladı ve kendini imha pahasına teslim olmayı kabul etmedi. Bu yılda böyle onlarca örnek vardır. Apocu hareket her yerde direndi. Yıllarca tecrübe almış komutanlar; **Dijwarê Erkendî** gibi, **Seyid Rıza, Reşo, Haydar, Zerdeşt, Resûl, Tekoşin, Silav** ve diğer onlarca arkadaşın direnişleri, çalışmaları ve çabalarının bu sürecin kazanılmasında rolü çok büyüktür. Bu süreçteki şehitlerimiz, Semir provokasyonu sürecinde yaşanan kafa karışıklığı, ülkeden, mücadeleden kaçışın yaşandığı bir ortamda ülkeye tam bir kararlılıkla yönelen şehitlerimizin halk ve mücadele tarihimizde oynadığı benzer bir rol oynamışlardır.

En son **Mazlum Tekman (Sezai Karakus)** arkadaş komplo ile düşmanın eline geçti ve zindanda Apocu fedai militan tutumunun nasıl olması gerektiğini pratiğiyle kendini fed ederek gösterdi. Onun mektubu bizim için dönemsel ve tarihsel bir talimattır. Apocu militanın duruşunun nasıl olması gerektiğini Mazlum arkadaşın pratiği bize gösteriyor.

Apocu hareket Kürt halkının tarihi iradeleşmesidir

Kısaca Apocu hareket 2004 yılında her alanda direniş sergiledi. Belki 2004 yılında kopma, düşme yaşandı, ama kazandığımız çok şey de oldu. Her şeyden önce Apocu ruh 2004 pratiğinde insanlık gerçeği karşısında kendisini yeniden ispatladı. Hareket toparlanma ve netleşme sürecine güçlü bir biçimde girdi. Kayıplarımız varsa da, kazançlarımız daha fazladır. Büyük bir tehlikeyi atlattık, büyük bir saldırı konsepti boşa çıktı.

Uluslararası ve bölgesel güçler, Kürdistan'da egemen güçler bu gerçeği görmek durumundadır. Apocu hareket şiddetle, provokasyonla, parçalama çabalarıyla yok edilemez, parçalanamaz. Apocu hareket Kürt halkının tarihi iradeleşmesidir. Tek yol bu gerçeğin görülmesi ve tanınmasıdır. Altı yıldan sonra Apocu hareket ideolojik, siyasi ve askeri cephede nasıl direnebileceğini bu yıl pratiğinde yeniden ispatladı. Artık tasfiyecilikten, Önderiksiz çözüm dayatmalarından ve Kürt halkını iradesizleştirme çabalarından vazgeçmeleri gerekiyor. Bununla sonuç almazlar. 2004 yılı pratiği bunun ispatıdır.

Komployu uluslararası güçler yürütüyor, fakat yerel güçler de bir şekilde bunun aya-

ğıdırlar. Üzerimizde sürdürülen komplo dan yararlanmak ve sonuçlarından istifade ederek amaçlarına ulaşmak istiyorlar.

Önderliğimiz esaret altına alındıktan sonra ağır tecrit koşullarına tabi tutulduğu gibi, hareket üzerinde de komplo, daraltma ve tecrit planlı bir biçimde sürdürüldü. Bununla birlikte bölge devletleri bize karşı tutumlarında yavaş yavaş değişiklik yapmaya başladılar. Suriye, İran vb yerlerde yavaş yavaş harekete karşı tedbir geliştirdiler. Türkiye, Suriye ve İran kendi aralarında ortak bir ittifaka ulaşılar. 2004 yılı saldırıları içinde bunların da üçlü saldırıları vardı. Halkımız üzerinde 12 Mart'ta Güneybatı Kürdistan'da saldırı başladı, Qamişlo'da komplo yapıldı. Katletme ve saldırılar oldu. Buna karşı direniş gelişti. O zamandan beri Güneybatı'daki halkımız üzerinde saldırılar devam ediyor. Hala tutuklamalar var. Zindanda işkence altında şehit düşen arkadaşlarımız ve yurtseverler de var. Başta Ebû Cûdî arkadaş ve birçok yurtsever işkence altında şehit düştüler. 2004 yılında Kürdistan özgürlük mücadelesi üzerinde yapılan saldırı yaygın bir saldırdır. En sert tutum orada gelişti ve orada yakalanan çok sayıda arkadaşımızı Türkiye'ye teslim ettiler. En son ihanetin de yardımıyla, komplo ile Kazım arkadaş yakalandı ve Türkiye'ye teslim edildi.

Aynı zamanda Doğu'da da hem halk hem de hareket üzerinde baskılar sürdü. Hatta bunlar öyle bir hal aldı ki, operasyonların daha fazla İran ordusunca üzerimizde yürütüldüğünü gördük. Yapılan saldırılar salt uluslararası güçlerin projeleri çerçevesinde yürümedi, bölgesel katılım da buna paralel gelişti. Türkiye devleti ortada merkez, manivela rolü oynuyor. Bir yandan bölgesel güçlerle, bir yandan uluslararası güçlerle ittifak içindedir ve her ikisiyle de Kürdistan özgürlük hareketine karşı saldırı, tecrit ve imha çabalarını geliştiriyor. ABD operasyonlarının da askeri alana kayması için yoğun çaba sarf etmektedir. Hemen herkesin Apocu hareket karşı saldırıya geçmesini istiyor. Tüm diplomatik çalışmalarında ve siyasetinde bunu esas aldı.

Uluslararası güçler eliyle, başta da ABD tarafından sürdürülen konsept daha çok silah kullanmadan etkisizleştirmek, güçten düşürmek biçimindedir. Şimdiye kadar bu çerçevededir. Öyle görünüyor ki, bu bölgesel güçler de bu siyasetten çok umutlanmışlardır. Osman, Nizamettin ve benzer diğer kimseleri örgütlemeleri ve bunların da böyle harekete karşı psikolojik savaşın aleti olmaları, örgüte karşı açık bir ihaneti yaşamaları bölgesel güçlerde 'tamam bunlar artık bitiyor' kanaatini uyandırmış olmalıdır. Bu yüzden bu sürecin derinleşmesi için kendi cephelerinden saldırıya geçtiler. Dikkat edilirse, Qamişlo'da saldırıyla başlayan komplo, baharda Doğu'da yapılan saldırılar, Türkiye ordusunca baharla birlikte yapılan saldırılar birbirini tamamlıyor.

Üzerinde önemle durmamız gereken bir husus da KDP ve YNK'nin izlediği politikalar olmaktadır. YNK, bu süreçte Önderlik ve Kürt halkına karşıtık oluşturan bir politika yürütmüş, ihanetçi çeteye kol kanat germiş ve bugün de beslemektedir. YNK ve KDP Kürt sorununu ulusal demokratik birlik temelinde değil de ilkel milliyetçi anlayışla ele aldıklarından Kürdistan bütünlüğünü gözden çıkarıp parçayı esas alan bir politika izlemektedirler. Diğer parçaları pazarlama temelinde Kerkük'te kazanımlar elde etmeye çalışmaktadırlar. Bu politikanın en somut pratiği ise Türk devletiyle KONGRA GEL'e karşı '92 konseptine benzer bir pazarlık içine girmeleridir. Bunun da ulusal demokratik birliğe hizmet etmeyeceği kesindir. İzlenen bu politikanın yurtseverlikle ve Kürtlükle ilişkisini kurmak mümkün olmadığı gibi, Kürdistan halkının birlik ve Özgürlük mücadelesine büyük zararlar getireceği de açıktır.

Bunların en büyük konseptleri içerideydi. Hepsisi de işbirlikçi ihanetçi gruha arka çıktılar. Türkiye televizyonları, gazeteleri, YNK ve KDP sonuna kadar yayınlarında onların reklamını yaptılar. PKK'den, KONGRA GEL'den, HPG'den çok kişinin bundan etkileneceğini umdular, ama öyle olmadığını gördüler. Dolayısıyla bu ihanetçi çete grubunun akıbetinin de öncekiler gibi ola-

“Önderliğimiz esaret altına alındıktan sonra ağır tecrit koşullarına tabi tutulduğu gibi, hareket üzerinde de komplo, daraltma ve tecrit planlı bir biçimde sürdürüldü. Bununla birlikte bölge devletleri bize karşı tutumlarında yavaş yavaş değişiklik yapmaya başladılar. Suriye, İran vb yerlerde yavaş yavaş harekete karşı tedbir geliştirdiler. Türkiye, Suriye ve İran kendi aralarında ortak bir ittifaka ulaşılar. 2004 yılı saldırıları içinde bunların da üçlü saldırıları vardı. Tabii buna karşı direniş de vardı.”

cağı iyi anlaşıldı. Yani güç olamayacakları, en fazla özel savaşın elinde psikolojik savaşın malzemesi olabilecekleri açığa çıktı. Bu durumun hareket üzerinde büyük etkiye bulunamayacağını anladıkları için daha mesafeli yaklaşıyorlar. Eskiden çok umut besliyorlardı. Öyle anlaşıyor ki, umutlananlar sadece KDP, YNK ve Amerika değil; bazı bölge devletleri de çok şey ummuşlardı. Bölge devletleri bu saldırılar karşısında Apocu hareketin yıkılmadığını görünce, şimdi yeni arayış içerisindedirler.

Bilimsel açıdan kriz dönemini yaşayan olguda kriz döneminin gerginleşen gelişmelerinin çatışması pozitif sonuçlanmışsa, olguda niteliksel sıçrama dönemi gelişebilir, değişim ve gelişim yaşanır. Bu diyalektiğin temel bir yasasıdır. Bu nedenle bunlar Apocu hareketin yükseliş hamlesi yapmasından korkuyorlar. Apocu hareket bu zemini yakalamıştır. Bu krizi geride bıraktıktan sonra, şimdi toparlanma sürecini yaşıyor. Bu büyük bir hamlenin temeli olacaktır. Bu nedenle üzerimizde yeni bir konsept geliştirmek istiyorlar. Mısır'da yapılan toplantıyı, aslında Irak'a komşu ülkeler toplantısı olmasına rağmen, hareketimize karşı bir toplantıya çevirdiler. Irak'a komşu ülkelerden içeriye eylemci gelmemesi için karar alınacakken, 'sadece dışarıdan Irak'a terör gelmiyor, Irak'tan da dışarıya terör gidiyor' diyerek, o toplantıda hareketimize karşı karar aldılar. Sonra Tahran'da İçişleri Bakanları toplantısı yapıldı. O da benzer çerçevede gelişti. Bunu Türkiye ve Suriye Genelkurmay Başkanlarının ortak operasyon için karar aldıklarına dair açıklamaları takip etti. Akabinde İran 9 arkadaşıımızı ve sempatanımızı Türkiye'ye teslim etti. Türkiye de Kızıltepe'de, Hakkari'de halka yönelik yargısız infazlar gerçekleştirdi. Bunlar faili meçhul değil, faili belli saldırılardı. Sebepsiz yere halka yönelikti. Bunların devam etme ihtimali vardı, ama kamuoyu ve halkımızın mücadelesi ve tavır geliştirilmesiyle bu tür saldırılar devam etmedi.

Aslında bu bir konsepttir, her yerde bir sertlik var. Bunun zirvesi olarak en son Musul'da beş arkadaşımıza karşı saldırı yapıldı. Güneybatı Kürdistan koordinatörü ve KONGRA GEL Yürütme Konseyi Üyesi **Şilan Kobani** arkadaş ile **Fuat** arkadaş, **Zekeriya, Cemil** ve **Ciwan** arkadaşları puslu kurarak alçakça şehit ettiler. İhanetçilerin, çeteci tetikçi güçlerin ve Suriye ile Türkiye istihbaratlarının tertiplemiş olduğu anlaşılan bu saldırı yeni bir saldırı hamlesi anlamına geliyor. Bölge güçleri hareketin toparlandığını görüyor; toparlanma sürecinin darbelenmesi, moralin kırılması ve başarılı olmaması için yeni bir hamle başlatmışlardır. Ama tarihimizde gelenekselleştiği gibi, nasıl her büyük şahadet halkası büyük çekişlere temel oluşturmuşsa, bu kahraman şehitlerimiz de öyle bir çıkışı yol açacaktır. Nasıl **Haki Karer** yoldaşın şahadeti PKK'ileşmenin, **Mazlum Doğan, Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz, Ali Çiçek** ve diğer arkadaşların o süreçteki şahadetleri 15 Ağustos Hamlesi'nin temeli olurlarsa, tarihimizde her önemli şahadet halkası nasıl yeni hamlelerin güç kaynağı yapılmışsa, bugün de Şilan ve beraberindeki yoldaşların şahadetlerini de yeni bir hamlenin temeli haline getirme göreviyle karşı karşıyayız.

Kürt sorununun Türkiye'deki çözümü Kürdistan bir çözüm olacaktır

1 Haziran hamlesinden bu yana meydana gelen şahadetlerin tümü bize ilham, cesaret ve güç veriyor. Şahadetlerin son halkası, yeni bir hamlenin gerçekleşmesi yönünde bir talimattır.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da çözüm tartışmaları gündemdedir. Türkiye AB'ye girme çerçevesinde müzakere tarihi aldı. Esasen 17 Aralık öncesi süreçte de çözüm tartışmalarının gelişmesi ve güçlenmesi ihtimali vardı, şimdi de vardır. Kürt sorununun Türkiye'de çözüm koşulları olgunlaşmıştır. Ama

birçok çevre Kuzey Kürdistan'daki çözümden korkmaktadır. Başta ilkel milliyetçilik bundan korkuyor. İlkel milliyetçilik Kuzey Kürdistan'da çözümün gelişmesini istemiyor. Aslında Kuzey'deki çözüm, Kürt sorununun Türkiye'deki çözümü Kürdistan bir çözüm olacaktır.

Güney Kürdistan'da da çözüm perspektifi kısmen açığa çıkmış, ama daha kesinlik kazanmamıştır. Perspektif federasyondur. Ama bu olacak mı, olmayacak mı belli değildir. Ancak Irak süreciyle netleşir. Halkımızın bu parçada kazanımları vardır. Mücadele bir aşamaya ulaşmıştır. Buna karşı en çok engel olan, Türkiye devleti öncülüğünde sürdürülen inkar ve imha siyasetidir. En fazla Türkiye devleti Güney Kürdistan üzerinde bir tehdidi ifade etmektedir. Eğer Türkiye devleti inkar ve imha siyasetini bırakırsa, Güney Kürdistan üzerinde tehdit kalkar ve Güney Kürdistan'daki kazanımlar daha kolaylıkla Kürtlere mal olabilir. Kuzey Kürdistan'da Kürt sorununun çözümü ve Türkiye devletinin imha ve inkar siyasetini aşması Güney için geniş bir imkan açacaktır. Bu durumda kendi Kürt'ünü kabul eden Türk devleti diğer parçadaki Kürtlere düşmanlık değil, dostluk siyasetine yönelecektir. Aynı zamanda Türkiye devleti inkar ve imha siyasetini bırakırsa, artık Suriye de, İran da inkar siyasetini yürütemez. Çünkü bu her iki devletin de sistem sorunları, korku ve ürküntüleri vardır. Yine bunların üzerinde uluslararası güçlerin baskıları vardır. Bunlar kendi başlarına Kürt sorununda inkar ve imhayı yürütemezler. Hepsisi Türkiye devletinin gölgesine sığınmışlar, öyle yürütüyorlar. Türkiye devleti vazgeçerse onlar da vazgeçeceklerdir.

Bu nedenle tarihin bu döneminde Türkiye'de Kürt sorununun çözümü, bütün Kürdistan'ın çözümüdür diyebiliriz. Bütün Kürt halkı özgürleşme sürecine girecektir. Kürt sorununun çözüm süreci insanlığın gündemine girecektir. Bunun için Türkiye'deki çözüm süreci çok önemlidir. Bu sürece yurtseverlik çerçevesindeki normal bir yaklaşımla yaklaşılsa, bütün Kürtlerin Türkiye'deki çözüm için çaba göstermesi gerekir. Bu çerçevede KONGRA GEL şimdi bu noktada bulunuyor. Kürt sorununun Kuzey'de, Türkiye'de çözüm bulması için siyasette, diplomaside, her alanda KONGRA GEL'e yardımcı olmaları gerekiyor. Çünkü sorun Türkiye'de çözülürse hem Güney için yararlı olacak hem de diğer parçalarda çözümün önü açılacak, yani Kürt özgürleşmesi süreci başlayacaktır. Fakat bunu istemedikleri anlaşılmaktadır.

“Eğer şimdi Kuzey Kürdistan'da KONGRA GEL öncülüğünde, Başkan Apo'nun perspektifi altında çözüm olursa, Öcalan özgürleşir ve Kuzey Kürdistan'da sorun çözülürse, bu çözüm Kürdistan bir çözüme dönüşürse, o zaman Öcalan Kürdistan'ın tartışmasız önderi olur. Kimse üzerine tartışma yürütemez. O zaman da bize yer kalmaz” diyorlar ve bunun için karşıdırlar. Aslında ihaneti de bunun için geliştirdiler. Hareketimiz çözüm geliştirmek istiyor, onlar ise tasfiye etmek istiyorlar. Mücadele budur. Niye şimdi ihaneti destekliyorlar, kendi yayın organlarında ihanetçilerin yalan dolanlarını neden çarşaf çarşaf yayınlıyorlar? 'KONGRA GEL aşılmalıdır, tasfiye edilmelidir vs' söylemleri neyi amaçlıyor?

KONGRA GEL sonuç alma aşamasına girmiştir. Türkiye 2004 yılında AB'ye tam üyelik sürecine giriyor. KONGRA GEL'i her yurtseverin desteklemesi gerekir. Karşıtını desteklemek, Kürt sorununun çözümünü istememektir. Kürt'ün özgürleşmesini istememektir. Bu dönemde ortaya çıkarılan ihanetin tek nedeni vardır, o da çözüm sürecini sabote etmeye çalışmaktır.

Siyasette ne söylediğiniz değil, ne yaptığınız önemlidir. İhanet inkarcı kesim-

lerin elini güçlendirdi. Türkiye'de çözüm sürecinin gelişmesini istemeyenlerin, inkar ve imha siyasetini yürütmek isteyenlerin elini güçlendirdi, onlara moral verdi. 'Zaten KONGRA GEL dağılıyor, niye çözüm yönünde adım atalım' dedirttiler. Bu yönlü mesaj verdiler. İhanetçiler bu mesajı bütün çabalarıyla vermeye çalıştılar. İnkâr ve imhayı güçlendirmek istediler. Ama ne yazık ki aynı zamanda bu mesajı KDP de, YNK de veriyor. Onlar da verdikleri mesajla, sergiledikleri duruşla Türkiye'de çözüm kanadını değil, inkar kanadını güçlendiriyorlar. Onların da çabaları buna hizmet etmiştir. Bunun yurtseverlikle uzaktan yakından alakası yoktur.

KONGRA GEL kendini yenilemiştir, bütün Kürdistan'ı kapsayacak çözüm perspektifine sahiptir. Ortadoğu'nun sorunlarının çözüm bulması için perspektif sahibidir. Bölgede değişim ve dönüşüm yapmak, istikrar sağlamak ve sorunları çözmek isteyenler bunu görmezden gelemeyiz. KONGRA GEL baskı ve tecritle tasfiye edilemez. Perspektifi çözüm perspektifidir, halkların demokratikleşmesidir. Cepheden kimseye karşı duruşu yoktur; fakat çizgisinde ilkeli, ısrarlı ve kararlıdır. Bu gerçeği uluslararası güçlerin de görmesi gerekiyor.

Bölgesel güçler de, Kürt ilkel milliyetçi güçleri de Kürt çözümünün artık kendini gündeme koymuş olduğunu görmelidir. Kaldı ki KONGRA GEL'in geliştirdiği çözüm makul ölçülerdedir. Halkların kardeşliğine dayalıdır. Eğer bunu görmez ve yine düşmanlıklarını sürdürürlerse aşırlılar. Biz bölgesel çözümü esas alıyoruz, ama eşit ve özgür temelde demokratik çözümü esas alıyoruz. Artık Kürtler üzerinde inkar siyasetini yürütemezler. Bu kirlî siyasetten vazgeçmeleri gerekir. 21. yüzyılda hiçbir güç Kürdistan üzerinde eskisi gibi inkar siyasetini sürdürmez. Vazgeçmeleri çağın bir dayatmasıdır ve bunu doğru okumak kendi çıkarlarıdır.

Bu güçlerin, özellikle ulusal değil, dar partisel ve aşiretsel çıkarları esas alan örgütlerin Kürdistan'da geleceklerinin olamayacağını iyi bilmeleri gerekiyor. Hele hele demokrasi perspektifi olmayan güçlerin yaşaması hiç mi hiç mümkün değildir. Kimsenin kendini kandırmaması gerekir. Bazı güçlerin imkanları, paraları ya da egemenlikleri olabilir. Ama unutulmamalıdır ki, Kürt halkının geleceği bir bütün olarak birbiriyle bağlantılıdır. Kürt çözümü bütünsel bir çözüm gerektiriyor. Eğer bu dönemde Kürtler Güney Kürdistan dışında bir parçada daha adım atmazsa, Güney'in kazanımları da tehlikeye girecektir. Bunun için kimse kendini yanıltmamalıdır. KONGRA GEL'e karşı çalışmamalı, KONGRA GEL'e karşıt çalışmaları desteklemelidir. Bazı güçler karşıt çalışma yapmakla kendi geleceklerini de karartıyorlar. KONGRA GEL Kürt özgürleşmesini bütün dünyanın gündemine getirmeye çalışıyor. Türkiye'de Kürt sorununun çözümü bunun yolunu açıyor. Herkesin bunun için çaba göstermesi gerekir. Kendini bir tas çorba için satanlardan, kirlî bir yaşam için ihanet edenlerden çok şey bekleyenler vahim bir biçimde yanıltıklarını şimdi ortaya çıkan sonuçlardan çıkarabilecekleri gibi, tarih hükmünü icra ederek herkese gösterecektir.

2005 yılı yeni PKK'nin kuruluş yılı olacaktır

Bunun için yanlış siyasetten vazgeçmeleri ve artık Kürt halkının özgürleşme çıkarlarını düşünmeleri, tarih karşısında aklarımlarının tek yolu durumundadır. Kürdistan demokratik ve çağdaş bir Kürdistan olmalıdır. Herkes bunun için çaba göstererek yurtseverliğin gereklerini yapmalıdır. Halkımıza layık olan da budur.

Devamı sayfa 29'da

Apocu hareketin ruhunu anlamayanlar yanılıgılardan kurtulamazlar

HPG ANAKARARGAH KOMUTANLIĞI

Apocu hareketin ruhunu anlamayanlar yanılıgılardan kurtulamazlar

1 Haziran ile başlayıp günümüze kadar gelen 6 aylık süreci değerlendirmeye başlamadan, süreçleri bağımsız ele almak, tarihsel kopukluklara neden olacağından, öncesine değinmekte yarar vardır. Süreçleri bağımsız ele almak, günceli geçmişten koparır ki, bu durum geleceğe olan bakış açısından objektif bir değerlendirmeyi getirmez.

1 Haziran sürecine nasıl gelindi? Neden böyle bir süreç ihtiyaç duyuldu? Bir zorunluluk muydu, yoksa HPG'nin aldığı bir karar, bir tercih miydi? Türk basın ve medyasının değerlendirdiği gibi gerçekten bir savaş kararı mıydı? Bu ve benzeri soruları cevaplandırmak hayatidir.

1 Eylül 1998 tarihinde başlayıp 1 Haziran'a kadar devam eden altı yıllık bir süreç yaşandı. Tek yanlı ateşkes kararını Başkan Apo başlatmış, Kürt demokratik özgürlük hareketi de bu kararı içten benimseyerek bir bütünen uyumuştur. Kendi inisiyatifimiz ve özgür irademizle böylesi bir karar aldık ve bu kararın alınmasında iç ve dış güçlerin etkisi yoktu. O günkü dünya koşullarını da göz önüne alarak hem en makul olan hem de denenmesi gereken bir yol olan savaş dışındaki bir çözüm yolu olan siyasal demokratik çözüme şans tanımak istedik. Çoğu halkların ve örgütlerin mücadele tarihinde bu tarz bir çözüm yolu esas alınarak sorunlar bir sonuca bağlanmıştır. Filistin-İsrail, Çeçenistan-Rusya sorunları dışındaki çatışmalı durumlara baktığımızda siyasal demokratik temelde başarı örnekleri çoktur. Kuzey İrlanda ve Endonezya'daki Doğu Timur sorunu bu şekilde çözülmüştür. Aynı şekilde Balkanlar'daki çatışmalara da bu şekilde son verilmiştir. Zaten dünyada olabilenin dışında hareket etmek, rasyonaliteye ters düşmektir. Altı yıl devam eden bu süreci tek yanlı olarak sürdürdük. Önderliğimiz, hareketimiz ve halkımız bu temelde büyük fedakarlıklarda bulundu. Gerilla güçlerimiz Güney Kürdistan'daki meşru savunma alanlarına geri çekildiler. Fakat her şeye rağmen, Türk devleti tam aksine ABD, AB ve Ortadoğu'daki statükocu devletlerden aldığı desteklerle süreci sabote etmeye çalıştı. Önderliğimiz uluslararası bir komployla esir düşürüldü. Türk devleti, 11 Eylül olayları ile birlikte fırsatçı bir tutumun içine girerek ABD'nin öncülüğünü yaptığı uluslararası terörizm ile mücadele konseptinin içine Kürt demokratik özgürlük hareketini de katmaya çalıştı. Tüm bu planlama ve yönelimlere rağmen, büyük bir sabır örneğini sergiledik. AKP'nin iktidara gelmesiyle Kürt sorununu normalleştirme siyaseti esas alındı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Rusya'daki bir konuşmasında belirttiği şuydu; 'Kürt sorununu düşünmezszen yoktur.' Bu mantık olduğu gibi yürütüldü.

Türkiye-Suriye ve İran arasında Kürt halkına karşı çirkin bir ittifak mevcuttur

Sorun yoksa çözümü de yoktur düşüncesi, inkar politikasının devam ettirileceğinin somut işareti olmuştur. AKP demokratik toplumsal bir yasa çıkartarak, Kürt sorununun çözülmesinde olumlu bir adım atabilecekken, 2003 yılında yaptığı teslimiyet ve ihanet yasasını hareketimize ve HPG'ye dayatmak olmuştur. Çıkardığı yasayla kendi ideolojik bakış açısına yakın olan Hizbullahçıları tekrardan toplum içine salmaktan başka bir iş yapmamıştır. İtirafçılık yasası-

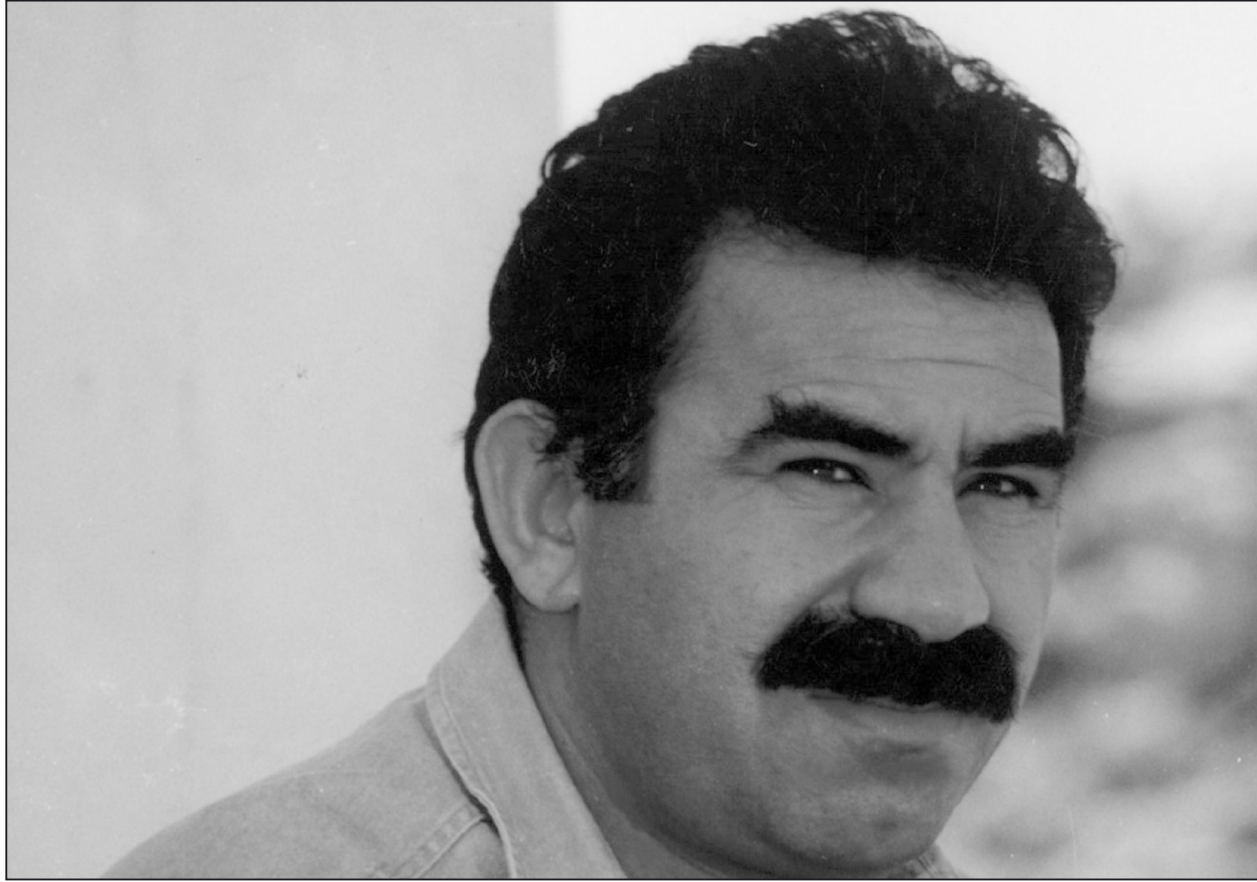
nın sadece adı değiştirilerek topluma kazandırma yasası diye topluma ve hareketimize sunulması oyununa gelinmemiş, Kürt toplumunun buna tepkisi büyük olmuştur.

AKP hükümeti 28 Mart 2004'teki mahalli seçimlerde Kürdistan boyutunda her türlü oyunu oynamaktan geri kalmamış, büyük paralar dökmüştür. Ordu ve diğer partilerin de desteği ile oluşturulan ittifakla DEHAP dışındaki tüm oylar AKP'ye akıtılmıştır. 15 yıllık savaş boyunca, köylerden zorla göç ettirilip fakirleştirilen halkımızın bir kısmını oylar karşılığında satın almaya çalışmışlardır. Seçim sonucunu kendi zaferi olarak ilan ederek Önderliğe, HPG'ye, halkımıza yönelik baskılarını yoğunlaştırmışlardır. İran ve Suriye devletleri ile statükocu ittifaki pekiştirmiş, Suriye bundan güç olarak 12 Mart'taki Qamışlo ayaklanmasını bahane ederek Kürt halkı üzerinde katliamlar geliştirmiştir. Bu süreçte birçok arkadaşımız ve yurtsever insanımızı Türkiye'ye teslim etmiştir. Gözaltında onlarca yurtseveri işkence ile katletmiştir. Türkiye-İran ittifakının pe-

bir zaman eksik etmemişlerdir.

Hareketimizi bölme, parçalama ve dağıtarak etkisizleştirme planını yoğunca devreye sokmuşlardır. KONGRA GEL ve ona bağlı tüm örgütlere karşı uluslararası düzeyde siyasal bir saldırı devreye sokulmuştur. Türk basın ve medyası da devletçi tutumundan vazgeçmemiş, özgür basın özde değil, sözde kalmış ve verilen rolü iyi oynamaktan başka bir iş yapmamıştır. Aydınlarla, köşe yazarlarına baktığımızda ise, ege-men aydın psikozundan kurtulmamışlardır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde denildiği gibi, 'komünizm gelecekte onu da devlet getirir' paradigmasını Türk aydınları iyi temsil etmişlerdir. Aydın psikozunun etkisi ile basın ve ahlak ilkelerine uymayan üslupla Önderliğe saldırmayı kendileri için görev bilmişlerdir. Hegemonyalarını üzerinde yürütecekleri Kürt'ü aramışlardır. Düşünce kısırlıklarının saldırı üslubuyla telafi etme yolunu seçmişlerdir. Aslında Türkiye devleti sorumluları tüm kurum ve kuruluşları ile birlikte 2004 baharından itibaren ha-

"Halk üzerindeki baskılar arttırılmış, Önderliğimize karşı uygulanan tecrit yetmiyormuş gibi bu tecridin kapsamı daha da genişletilmiştir. Türk hükümeti, ordusu ve aydınları, oluşturulan konsept dahilinde Önderliğimize yönelik siyasal saldırının dozajını arttırmışlardır. Önderliğimizin halk ve hareketimiz üzerindeki etkisini yok etmek için her türlü oyunu oynamış, alternatif önderlik arayışını geliştirmek istemişlerdir."

kişmesi ile onlarca arkadaş İran tarafından Türkiye'ye teslim edilmiş, İran aynı zamanda, Türkiye ile birlikte HPG güçlerimize yönelik eş zamanlı operasyonlar başlatmıştır. TSK tarafından HPG güçlerimize yönelik imha amaçlı operasyonlar Kuzey Kürdistan'da ilkbaharın başından itibaren hız verilerek devam etmiştir. Halk üzerindeki baskılar arttırılmış, Önderliğimize karşı uygulanan tecrit yetmiyormuş gibi bu tecridin kapsamı daha da genişletilmiştir. Türk hükümeti, ordusu ve aydınları, oluşturulan konsept dahilinde Önderliğimize yönelik siyasal saldırının dozajını arttırmışlardır. Önderliğimizin halk ve hareketimiz üzerindeki etkisini yok etmek için her türlü oyunu oynamış, alternatif önderlik arayışını geliştirmek istemişlerdir. KDP, YNK ve bizden kopan ihanetçi çizgiyi temsil eden gruba dayanarak alternatif önderlik oluşturma çabalarını hiç-

reketimize karşı topyekün ideolojik, siyasi, askeri pozisyonunu almıştır. 2004 baharından önce yürüttükleri, temel amacı Önderliğimizin, hareketimizin ve halkımızın siyasal demokratik istemlerini askıda bırakmak olan ne savaş ne barış siyasetiyle yürütme ve marjinalleştirmeyi başaracaklarına inanmışlardır. Apocu hareketin ruhunu anlamayanlar yanılıgılardan kurtulamazlar. Türk devleti sorumluları bu konuda halen kendilerini aldatmaktadırlar.

Uzun süre hareketimiz içinde kalıp görevlerinin gereklerini yerine getirmemiş, iradeleri kırılmış, yığınlağa düşmüş, yorulmuş kişiliklerin kopuşu ile hareketin dağılıp, parçalanıp güçsüzleşeceğini sanıyorlarsa, gaflet uykusuna yatmışlar demektir. Başta AKP ve devletin diğer sorumluları bu yanlış ve geleceği olmayan zihniyeti terk etmelidirler. İşte bu zihniyetten vazgeçmedikleri

için siyasal saldırıya askeri saldırıyı da eklemişlerdir. Örgütsel parçalanma ve dağılmayı başaramadıklarından orduyu devreye sokma kararını almışlardır. Ne savaş ne barış politikası boşa çıkınca, teslimiyet ve ihanet dayatılmıştır. Fakat bunun da boşa çıkmasıyla askeri yöntemleri zirveye çıkarmışlardır. Dışta uluslararası çapta, içte ise teslimiyetçi ihanetçi gürhunun saldırıları geliştirilmiştir. Fakat tüm bu saldırıların Önderlik, kadro ve halkımızın kararlı duruşuyla bertaraf edilmesi sonucunda ihanetçi gürhunun amaçlarına ulaşamayınca, çareyi kaçışta bulmuştur.

Kürt halkı kırıntılık bir halk değildir

Uluslararası güçler ve ihanetçi gürh, HPG güçlerimizin kararlı duruşunu gördüğünden HPG'ye yönelimlerini arttırmıştır. Hatta dış çevreler tarafından HPG'nin dağılacağı yönünde tartışmalar dahi yürütülmüştür. İhanetçi gürhunun bu yönlü saldırıları olmuş, KDP ideolojik siya-

paketleri devreye sokarak krediler vermeye başlamış, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de ortamı muğlaklaştırmak için ne gerekiyorsa onu yapmaya çalışmışlardır. Siyasal demokratik partiler ve tüm sivil kurumlara yönelik yıpratma yöntemlerini kullanmışlardır. Fakat tüm bunlara rağmen, böylesi oluşumların içinde yer alıp da etkilenen bazı bireyler dışında herhangi bir başarı elde edememişlerdir.

Sosyal yaşam düzeyinde de halkımız üzerinde değişik oyunlar oynamışlardır. Amed'de oluşturulan randevu evleri ve bu yolla düşürülen kadınlar buna örnektir. Bu tamamen derin devlete bağlı özel birimlerin girişimleri sonucu halkımıza dayatılan bir düşürme ve ahlaksızlaştırma yöntemidir. Kürt halkı bu tür yöntemleri iyi bilmekte, hiçbir zaman bu tür oyunlara gelmemektedir. Altı yıllık süreçte örgütlenme zayıflığına rağmen, Kürt halkının demokratik kültürü muazzam düzeyde gelişmiştir. Önderliğimizin geliştirdiği savunmalar temelinde halkımızda zihniyet ve vicdan devriminde atımlar gerçekleşmiş ve bu atımlar bugün de devam etmektedir.

HPG ise 2001 yılındaki I. Konferans ile yeniden yapılanma kararını örgütsel olarak uygulamaya koymuş ve özdeşleşme adımlarını başlatmıştır. Meşru savunma stratejisi temelinde eğitimler görülmüş, yenilenmiş ve modernleşmiş gerillada büyük mesafeler katedilmiştir. Kısmi zayıflıklara rağmen, 2002 yılı sonunda yeniden yapılanma tamamlanmış, hem savunma savaşı hem de barış koşullarına göre kendini uyarlayabilecek, hazır olabilecek bir militanlık düzeyine ulaşılmıştır. HPG güçlerimiz her türlü olasılığa göre hareket edebilme kabiliyetini yakalamışlardır. İdeolojik düzeyde ise Önderliğin savunmalarıyla birlikte sürece göre bir zihniyet yapılanması oluşmuştur. HPG 2003 yılında gerçekleştirdiği II. Konferans ile birlikte ideolojik, örgütsel ve siyasal düzeyde kendine yetecek kararları almış, yapılanmasını böyle ayarlamış, komuta ve savaşı yapısını buna göre şekillendirmeye başlamıştır. Tabii ki bunlar yapılırken, tamamen Başkan Apo'nun yeni paradigması doğrultusunda hareket edilmiştir. HPG güçlerimiz yeni paradigma olan ekolojik demokratik toplum ve cins eşitliği temelinde, siyasal ve sosyal yaşamını örgütlemektedir. Apocu çizginin birebir uygulayıcısı HPG'dir. Apocu ruh, kültür özde PKK'de yaşatılmaktadır. Her HPG militanı en iyi PKK'li olma mücadelesine sahip çıkmaktadır. Özünde PKK mirasının yürütücüsü konumu ile birinci dereceden HPG sorumludur. Çünkü HPG, hem Kürdistan'ın tüm parçalarını temsil eden yegane bir güç hem de felsefi, ideolojik ve siyasal bakış açısıyla uluslar üstü bir güçtür. HPG, komuta ve savaşı yapısını bu temelde eğitip yetiştirmektedir. 1 Haziran kararına kilitlenmiş olan HPG güçlerimizin uluslararası güçler, Türkiye, Suriye, İran, Kürdistan'daki güçler ve ihanetçi gürhunun saldırılarına sessiz kalması beklenemezdi.

Meşru savunma stratejisine göre, stratejik bir güç olan HPG, uluslararası evrensel hukuktan aldığı doğal hakla Önderliği, halkımızı ve elde edilen tüm kazanımları korumakla sorumludur. Bu hak kullanmadığı taktirde meşruiyetine gölge düşecektir. Kaldı ki meşru savunma stratejisi sadece bir mücadele yöntemi değil, felsefi yorumu da içeren, siyasi, hukuki ve doğasal hakları da içinde barındıran bir mücadele yöntemi, bir yenilmezlik stratejisidir. Siyasal, demokratik ve hukuki yöntemlerin önü alındığında askeri yön devreye girecek, biri olmazsa diğerine, diğeri olmazsa yine diğer

yöntemlere baş vurulacaktır. Kısacası meşru savunma stratejisinde çok yönlülük vardır. Siyasi, hukuksal yönü uluslararası anlaşmalarla güvence altına alınmıştır. Siyasi ve hukuki haklar engellendiğinde şiddeti devreye sokmayı herkese meşru bir hak olarak vermiştir. Hukuksal anlamıyla her halka kendi geleceğini belirleme hakkını tanımıştır. Doğal bir hak olan dilini serbestçe kullanamama, kültürü yaşatamama, bilinen on iki bin yıllık tarihin inkar edilmesi karşısında, buna sessiz kalınıp tahammül edilebilir mi? Birkaç yasa değiştirip cüzi adımlar atıp 'bununla yetin' denilirse bu hangi hukuk ve ahlaka sığar? 1 Haziran'a kadar Kürt halkına şöyle denildi; 'al sana kırıntı.' Kürt halkı kırıntılık bir halk değildir. Kürt, Ortadoğu, hatta dünya halklarıyla özdeşleşen Önderliğimize, halkımıza ve HPG güçlerimize yönelik her türlü saldırılar gelişirken, statik konumumuzu devam ettiremezdik. Zaten Türk devleti hareketimize karşı saldırı pozisyonuna girerek harekete geçmişti. 1 Haziran'dan önce tek yanlı ateşkesin koşulları Türk devleti tarafından tamamen ortadan kaldırılmıştır. Meşru savunma stratejisinin birinci aşaması, yani tek yanlı ateşkesi sürdürmemizin hiçbir koşulu kalmamıştır. Üstelik Türk devleti sorumluları ikinci aşamayı devreye sokmuştur. AKP hükümeti tarafından halkımıza karşı inceltilmiş inkar politikaları sürdürülürken, TSK de HPG güçlerimize karşı imha operasyonlarına hız vermiştir. AKP hükümeti TSK ile HPG güçlerimizi çatıştırarak her iki tarafı zayıflatmak istemiştir. Temel amacı aradan sıyrılıp güç olma ve devleti ele geçirme olmuştur. Kürdistan'da Nakşi tarikatı, şeyhleri ve ağalara dayanarak dinsel etnik milliyetçiliği ön plana çıkarmıştır. Takkiyecilikte AKP'nin üstüne yoktur. Demokrasi söylemini tutturmasının altı değiştiğinde ortaya merkantilizm çıkaracaktır. 21. yüzyılda revaçta olan insan hakları, özgürlükler, demokrasi, uygarlıkların uzlaşması gibi kavramları kullansa da, öz ve pratikte bunların esameleri görülmemektedir.

Tek yanlı ateşkesi anlamsızlaştıran, Türk devletinin sorumluları olmuştur

Tabiri caizse, merhaba dedikleri herkeşe, 'Gel KONGRA GEL ve HPG'ye karşı karşılıklı anlaşma yapalım' diyorlar. Yürüttükleri diplomaside birinci madde, Kürt demokratik hareketine karşıtlık içermektedir. Karşılığında ise Türkiye ve Kürdistan'daki kaynaklar peşkeş çekilmektedir. 'Kürt sorununu gündeme getirme, al sana bir ihale' temel slogandır. İyi incelenirse, ihale vermedikleri devlet ya da şirket kalmamıştır. ABD ve AB KONGRA GEL'i terör listesine alarak Türkiye'ye 'KONGRA GEL ve HPG'ye karşı askeri yöntemleri kullanabilirsin' demektedir. Bu şekilde çözümsüzlük politikasına zemin hazırlamaktadırlar. Her sorunda Kürt sorununu taviz olarak kullanıp taviz almaktadırlar. Kıbrıs sorununu böyle çözmeye çalışmışlardır. Sonrasında Ermeni ve Ege sorununu da gündeme getirip çözmeyi düşünüyorlar. Demokratik uzlaşya yol verilmeyip barışa kapı kapatılınca, tek yanlı ateşkesin koşulları ortadan kaldırılınca şöyle bir tespitte gidebiliriz; 'gel teslim ol, senin için başka yol yok' denilince herhalde yenilmezlik stratejisi olan meşru savunma stratejisine göre örgütlenen HPG devreye girecektir. HPG savaş ilanı yapmamıştır. Savaş kararını da almamıştır. Tek yanlı ateşkesin koşulları fiili anlamda Türk devlet güçleri tarafından sabot edilmiştir. Tek yanlı ateşkesi anlamsızlaştıran, Türk devletinin sorumluları olmuştur. Anlamsızlaşan tek yanlı ateşkesi sürdürerek 'gel bizi öldür, imha et' gibi bir yaklaşım göstermek de tarihsel sorumluluklarımızdan dolayı kabul edemeyeceğimiz durumdur. Halkımızın temel istemlerini direnişle gündeme getirmekten başka bir yol bize bırakılmamıştır.

Ancak ideolojik bağımsızlık ve örgütsel güçlenme ile iradi bir güç olunabilir. Bunu görmeyen, anlamayan ve mücadelesini vermeyen en güçlü devletler ya da örgütler parçalanıp dağılmaya mahkumdurlar.

Böyle bir değerlendirmeye gidildiğinde, 1 Haziran kararı ile yapmak istediğimiz, siyasal demokratik mücadelede yaşanan tıkanıklığı ve engelleri farklı yöntemlerle aşip ortadan kaldırmaktır. Kürt sorununu savaşla çözmeye kalkışmak, 21. yüzyıl konjonktürüne sırt çevirmek anlamına gelecek, çözümsüzlük politikasının tuzağına düşme anlamını taşıyacaktır. HPG geleceğe bakarken, Apocu bakış açısından kopuk ve ufuksuz olamaz. HPG, ideolojik siyasal perspektifini Önderlikten alır ve nerede ne zaman nasıl adım atacağını iyi bilir. Altı yıl boyunca gördüğü eğitimlerle bu zihniyet ve siyasal bakış açısına ulaşmıştır. Bu anlamda 1 Haziran kararını alan HPG, süreci doğru tahlil etmiştir. İsabetli tespitlere giderek yoğunlaştırılan saldırılara karşı zorunlu olarak meşru savunma direnişini yürütmüştür. Diğer yandan HPG, ilkesel anlamda şiddete tapan bir örgüt değildir. Siyasal sürece başka bir şekilde müdahale etme yönteminin kalmaması durumunda, kazanılan siyasal demokratik değerleri koruma ve geliştirme amacıyla savunma direnişine baş vurur. Böylesi bir karar, tamamen HPG'nin iradesi ve inisiyatifi doğrultusunda alınmıştır. KONGRA GEL gibi tamamen siyasal bir oluşumu şiddet örgütü olarak ifade etmek, öyle lanse etmek farklı maksatlar içindir. Diğer yandan şu argüman ön plana çıkarılmıştır; Türkiye AB'ye girme arifesindeyken, demokratik adımlara hız verirken, 1 Haziran kararını almak ve devreye sokmak olumlu giden süreci sabote etme amacını gütmektedir iddiasında bulunmuşlardır. Ayrıca kafaları muğlaklaştırmak için hemen yarım saatlik Kürtçe yayına başlamış, rafta tuttuklarını hemen sofraya koymuşlardır. Bunun devamı olarak hemen DEP'li milletvekillerini hapisten çıkarmışlardır. Aslında bu şekilde kamuoyuna 'bakın biz adımlar atıyoruz. Onlar ise şiddete başvuyorlar' mesajını vermek istemişlerdir. Türkiye 1 Haziran öncesinde böyle adımları atmamıştır. Hele hele Önderliğin AİHM'de davasının görüldüğü günde böylesi uygulamaları geliştirmek, kesinlikle gündem değiştirmek anlamını taşımaktadır. Bu şekilde ibreyi kendilerine çevirmek istemiş ve bunun ardından da alternatif önerlikler oluşturmaya çalışmışlardır. Tecrit politikasını yoğunlaştırarak da Önderliği halktan ve HPG'den koparma girişiminde bulunmuşlardır. İhanetçi güruhu da HPG'ye karşı yoğun bir şekilde kullanmaya çalışmış, onların ağzından Başkan Apo'ya karşı saldırı kampanyası başlatmışlardır. KDP ve YNK gibi ilkel milliyetçi partileri bize karşı ideolojik siyasi temelde harekete geçirmişlerdir. Bizzat Talabani'nin ağzından Önderliğimiz hedef gösterilmiş, 1 Haziran kararını aldırının Önderlik olduğu söylenmiştir. Kürdistan'daki yurtsever demokratik kurum ve kuruluşların HPG'ye karşı çıkması için, yoğun baskılar uygulanmıştır. 'Halk savaş istemiyor, herkesin huzuru bozulacak, istikrarsızlık gelişecek' gibi propagandalarla olumsuz bir atmosfer yaratılmak istenmiştir. Ortamı bulanıklaştırıp kafaları muğlaklaştırmak girişimlerine rağmen Kürt halkı, 1 Haziran kararını onaylayıp desteklemiş, Önderlik ve HPG'ye kilitlenmiştir. Kürt halkı yaratılmaya çalışılan güvensizliğin tam tersine HPG'yi güvenilecek temel güç olarak görmüştür ve görecektir. Halkımız şehit düşen tüm HPG gerillalarımızın cenazelerine sahip çıkmış, her cenaze töreni bir serhildana dönüşmüştür. Atılan sloganlara bakıldığında, halkımızın 1 Haziran kararını içten bir şekilde benimsediği görülebilmektedir. 1 Haziran kararı halkı HPG'ye, HPG'yi de halka daha güçlü bağlamıştır. Diğer yandan gündemden düşürülmek istenen Kürt sorunu, tekrardan kamuoyuna girmiş, yoğun tartışılır hale gelmiştir. Siyasal gündemin birinci sırasına Kürt sorunu yerleşmiştir. Kürt sorunu dünya kamuoyunda ilk defa geniş bir şekilde tartışılmaya başlanmıştır. Aslında 1 Haziran ile birlikte sürecin yükünü omuzlayan HPG olmuştur. Genel özgürlük hareketimizin iç sorunları aşması ve örgütsel toparlanmayı gerçekleştirmesinde HPG belirleyici bir rol

“1 Haziran’a kadar Kürt halkına şöyle denildi; ‘Al sana kırıntı.’ Kürt halkı kırıntılık bir halk değildir. Kürt, Ortadoğu, hatta dünya halklarıyla özdeşleşen Önderliğimize, halkımıza ve HPG güçlerimize yönelik her türlü saldırılar gelişirken, statik konumumuzu devam ettiremezdik. Zaten Türk devleti hareketimize karşı saldırı pozisyonuna girerek harekete geçmişti. 1 Haziran’dan önce tek yanlı ateşkesin koşulları Türk devleti tarafından tamamen ortadan kaldırılmıştır. ”

oynamıştır.

Taktiksel boyutta altı yıllık bir hazırlıktan sonra meşru savunma stratejisi temelinde, yürütülen modern ve profesyonelleşmiş gerilla tarzında başarı elde edilmiştir. Kürdistan'ın kırsal alanında taktik doğrultu tutturulmuştur. Gerilla rolünü oynamış, TSK'nin geliştirdiği imha amaçlı tüm operasyonlar, sonuçsuz bir şekilde HPG güçlerimiz tarafından boşa çıkarılmıştır. Yaşar Büyükanıt'ın Amed'de verdiği demeçte TSK itirafta bulunmuştur. Zayıat veren kendileri olmuştur. Basın tek merkezden denetlenmiş, HPG güçlerimizin gerçekleştiği çoğu misilleme eylemleri kamuoyundan gizlenmiştir. Verilenler ise gazetelerin iç sayfalarında küçük bir yer kaplamıştır. Bizde yaşanan şehadetlerin çoğu hareket tarzındaki eksiklikler ya da farklı komplolar sonucudur. Mücadele tarihimizde ilk defa çıkan çatışmalarda tek bir teslimiyet olmamıştır.*** Bu kendi başına direniş ruhunun ne kadar bilendiğinin kanıtıdır. Gerilla güçlerimiz mobilize olmuş, daha esnek ve kıvraklığı esas almıştır. Yenilenmiş, modern savaş sanatında ustalaşmış, tekniği taktiğin hizmetine sokmuş bir gerilla gücünün 21. yüzyılda nasıl başarı elde edeceğini herkes altı aylık süreçte gösterilen pratikle yeniden görmüştür.

HPG, Kürdistan'ın dört parçası için vardır

Savunma direnişinde kullanılan şiddet dozajı incelendiğinde sınırlı ve kontrollü kullanıldığını herkes anlayacaktır. Şiddetin kontrolsüz yürütülmesini HPG güçlerimiz engellemiştir. Şiddetin dozajının daha da fazlaştırılabilmesinin imkanları da olması rağmen, yanlış hedeflere hiç yönelinmemiş ve Cenevre Sözleşmesi'ne harfiyen uyulmuştur. Bizim güçlerimizin tam tersine Türk Silahlı Kuvvetleri, şehit düşen arkadaşlarımızın cenazelerine karşı dahi vahşet uygulamıştır. Yaralı esir düşen bazı arkadaşlarımız hunharca şehit düşürülmüştür. Tüm provokasyonlara rağmen, HPG'de duygusal tepkiler gelişmediği gibi aynı yöntemler de kullanılmamıştır. TSK'nin gerçek yüzü halkımız ve dünya kamuoyu tarafından tekrardan görülmüştür.

Kürdistan'da koruculuk sistemi olsa da, altı aylık süreçte ortaya çıkmıştır ki, HPG güçlerimizin gösterdiği sağ duyulu yaklaşımlarla fiili anlamda işlevsizleştirilmişti. Korucuların da HPG'nin meşruiyetini kavramış duruma geldiklerini belirtebiliriz. TSK'nin yoğun baskılarına rağmen, çoğu korucu operasyon, pusu vb askeri faaliyetlere girmeyi

reddetmiştir. Siyasal ve sosyal anlamda en önemli kazanımlardan birisi bu olmuştur.

Altı aylık süreçle birlikte çift taraflı ateşkesin yürürlüğe girmesi için Akın Birdal'ın öncülüğünde aydınların ve demokratik kitle örgütlerinin başlattığı girişim, Türkiye'de ilk defa gelişen olumlu bir adım olmuş ve dış ülkelerdeki bazı çevrelerden de destek almıştır. Türkiye devleti sorumluları şimdiye kadar çift taraflı ateşkese yanaşmadıkları halde, Kürt sorununun bu tarzla çözülebileceğinin gündeme girmesi başlı başına geleceğe kapı açabilir.

Canlı kalkanların yürüttükleri mücadele ayrı bir öneme sahiptir. Eğer kitlesel olarak on binlere, yüz binlere, hatta milyonlara vardırılsa, büyük yankılar uyandırıp çözüme katkı sunacaktır.

11 Aralık'ta Brüksel, 12 Aralık'ta ise Amed'de gerçekleşen mitinglerle 1 Haziran ruhu mitinglere damgasını vurmuştur. Halkımız tarafından Kürdistan'ın başkenti Amed ile Avrupa'nın başkenti sayılan Brüksel arasında köprü kurulmuştur. Kürt diasporası ile Kürdistan arasındaki derin bağlar sıkılaştırılmıştır. Verilen mesajlarla Türk devleti ve AB yükümlülüklerini yerine getirmeye davet edilmişlerdir. 17 Aralık'ta olumsuz bir kararın alınması durumu karşısında halkımız tarafından HPG'ye de şu mesaj verilmiştir; 2005 yılında savunma direnişini yükselt, ben de her türlü fedakarlığı yapacağım. Halkımız bu mitinglerde Önderliksiz ve HPG'siz hiçbir çözümü kabul etmeyeceğini dünya kamuoyuna haykarmıştır.

1 Haziran kararı ile sosyal yaşamda geliştirilen yozlaştırma deşifreyona uğramış, bunun önlemleri alınmıştır. Altı yıllık süreçte yaratılan değerlere ve mirasa konma eğilimleri gösteren bazı kesimler, 1 Haziran'dan sonra eskisi gibi rahat davranamayacaklarını görmüşlerdir. Halkımız bunlardan hesap soran bir iradi duruşu geliştirmiştir. Pasifizm aşılmış ve net tavır belirleme dönemine girilmiştir.

2001 ve 2003 yıllarında gerçekleştirilen I. ve II. HPG Konferansları ile HPG tamamen özerkleşmiştir. İdeolojik, örgütsel, siyasi ve askeri anlamda kendine yetecek tarzda bir formasyona gitmiştir. Hiçbir ordua olmayan, tamamen demokratik esaslara dayalı oylamayla HPG Meclisi seçilmiştir. HPG II. Konferansı'ndan sonra YJA STAR güçleri de aynı tarzda kendi meclislerini oluşturmuşlardır. Bu, HPG'nin demokratik yöntemleri kullanarak kendi yapılanmasında büyük değişiklikler yaratıldığını göstermektedir. 15 yıllık savaş sürecini süzgeçten geçirerek mahalli parçacı, bölgeci, eyaletçi ve ahbap çavuş vb anla-

yışları aşmıştır. HPG savaş, iktidar, otorite ve hiyerarşi gibi olgulara eskisi gibi bakmamaktadır.

Zorunluluk ve gereklilik dışında şiddet yöntemlerini kullanmayı uygun görmeyen HPG, sadece savaşla Kürt sorununun çözülebileceği aşama geçtiği için savaş anlayışını da değiştirmiştir. 20. yüzyılda halkların temel mücadele yöntemi olan uzun süreli savaş stratejisini esas almamaktadır. 21. yüzyılda geçerli olan meşru savunma stratejisini esas alarak meşru temelde, zorunluluk gereği, savunma amaçlı şiddeti esas almaktadır. HPG, Kürdistan'ın dört parçası için vardır. Bir parçada çözüm olduğu taktirde dahi, diğer parçalar için devrede kalacaktır. Bu durum, tüm parçalarda çözüm olana kadar bu şekilde devam edecektir. HPG, savaşarak devletleşmeyi değil, gerektiğinde şiddeti kullanarak devleti demokratik uzlaşya çekmeyi amaçlamaktadır. HPG şiddetin yersiz, zamansız kullanılmasına karşıdır. Şiddetin nasıl kullanılacağını da netleştirmiş ve Dörtlü çete şiddet anlayışına götürecekt tüm zeminleri kurumuştur. Ne devlet içindeki çeteci eğilimlere zemin sunma ne de onların savaşı rayından çıkarma oyunlarına gelecek yapıdadır. İçimizde ortaya çıkan eski anlayışları aşmıştır. Savaşı bir güç aracı olarak görmemektedir. İktidarlaşmayı hedeflemek şeklinde anlayışlara girmemektedir. 15 yıllık savaş sürecinde gelişen erken iktidarlaşma, özerk yaşam gibi anlayışları mahkum etmiştir.

HPG bir gerilla örgütlenmesi olması itibarıyla belli bir işleyişe sahiptir. Fakat örgütsel işleyişle hiyerarşiyi karıştırmamak gerekir. Hiyerarşide üstten alta doğru piramit şeklinde ordu ve toplumlar yönlendirilmektedir. HPG'nin örgütsel işleyişi tamamen farklıdır. Toplantı, eğitim, tartışma ve raporlarla herkes görüşlerini demokratik tarzda ortaya koyar. Kararlar demokratik tarzda alınır.

Sadece kararlar pratiğe geçirildiğinde komutanın yönlendirmesi esas alınmaktadır. En güçlü demokrasilerde olduğu gibi, HPG'de de ilke ve kurallara uyulmaktadır. Önderliğin kullandığı demokrasi, hiyerarşi gibi kavramları yanlış yorumlamaktan kaynaklı bazı sorunlar çıksa da, öz disipline dayalı olarak hareket edilmektedir. Her HPG gerillası, Başkan Apo'nun geliştirdiği yeni paradigmayı özümseyerek ekolojik-demokratik ve cins eşitliği paradigmasına dayalı özgür yaşamı geliştirmekle sorumlu davranmaktadır. Her HPG gerillası, yaşamda eşit haklara sahiptir. Yaşamda komutan ile savaşçı arasında ayrım yoktur.

HPG gerillasının yaşamını iyi incelendiğinde, Türk basın mensuplarının yaptığı karalama propagandası ya da yaptıkları röportajlarda çarpıttıkları gibi olmadığı herkes tarafından iyice görülüp anlaşılacaktır. Son dönemde Türk yazarlar özgürlük hareketimiz hakkında dizi dizi yazılar yayınlamaktadır. Hepsi Türk Genelkurmayı'nın yönlendirmesi doğrultusunda zihinleri kirlletmeye çalışmaktadırlar. Söyleyene değil, söyletene bakmak gerekmektedir. Bu doğrultuda bütün araçlarıyla HPG'ye pervasızca saldırmakta, 'HPG'deki kadın ve erkek gerillalar yaşam ve savaşta eşit haklara sahip olsalar da, komuta hiyerarşisine tabidirler. HPG'de faşizan diktatöryel yönetim tarzı geçerlidir. Her şey komutanın denetimindedir.' şeklinde propagandalarla ordumuzu karalamaya çalışmaktadırlar. Her iki cins eşit haklara sahipse, diktatöryel yöntem nereden çıkıyor? Aslında bütün bu değerlendirmelerle varmak istedikleri nokta, herkesin istediği gibi yaşamasının önünün açılmasıdır. Toplum nerede kaldı, birey nerede kaldı? Bireycilik adı altında topluma, daha doğrusu HPG örgütlenme yapısına saldırmaktadırlar. Derine indiğimizde, Başkan Apo'nun yeni paradigmasına karşı çıkmaktadırlar. HPG gerillasına 'örgütsüz yaşa, kendini güçsüz kıl, anarşist ol, disiplin-siz davran, ilke ve kuralları uygulama, örgütsel mücadeleden vazgeç, parçalan, dağıl' denmektedir. Bu anlayış, ABD'nin öncülüğünü yaptığı uluslararası komplo-nun ve Türk devleti sorumlularının anlayışına tıpatıp benzemektedir. Hareketimize

karşı geliştirilen uluslararası konsept ideolojik ve siyasal yönelimlerle devam etmektedir. PKK'nin en güçlü çekirdeği olan HPG'de özlü biçimde sürdürülen özgür yaşama yönelik saldırılar sinsileşmiştir. Bunlara rağmen, her HPG'li militanlık rolünün gereklerini yerine getirmeye çalışmaktadır. İnanç, iddia ve kararlılık düzeyi gelişerek sürmektedir. Dağlar ve kırsal alan, 21. yüzyılda yaşanılacak yerler olmasına rağmen, Osman 'dağda çürüyeceğim mi?' demektedir. 21. yüzyılda kirletlen, ahlaksızlaştırılan, ilkesizleştirilen ve yürütülen bir yaşam alanı varsa, o alanlar da metropoller ve şehirlerdir. Zihnini, vicdanını çürüt, sonra da çürümüş ortama kaç ve herkesin isteyip onun iradi duruşunu göstermekte kendine güvenmeyip gelemediği Kürdistan'ın özgür dağlarındaki özgür yaşama saldırı. Başaramıyorsa, bir kadına on vatani satabilecek karakterdeyse, kimse küstahça girişimlerde bulunmamalıdır. Herkes inançlı ve kararlı olmaya bilir. Bu bir kişilik sorunudur. Ama kimse-nin HPG yaşamına saldırmaya hakkı yoktur. İnançlı, kararlı, dürüst, cesaretli ve bilinçli HPG gerillası mücadele yükünü her zaman omuzlayacaktır. Bu yaşamı özgür iradesiyle seçecek daha binlerce yurtse-ver Kürt genci ve diğer halklardan devrim-ciler olacaktır. Böylesi katılımlar halen devam etmektedir ve önümüzdeki süreçte de devam edecek ve HPG her zaman büyüyecektir. Dağılan, parçalanan, güçsüzleşen ne HPG ne de onun ekolojik, eşitlikçi ve demokratik yaşamıdır. Tersine çürüyen, parçalanan, kirlenen Osman gibi kişi-

liklerdir. Hem HPG gerillası hem de halkımız, hatta sıradan insanlar bile, feodal ölcülerin bile bittiği Osman gibi kişilikleri lanetlemektedir. HPG gerillalarının kıblesi, Osmanların yaşadığı Süleymaniye değil, İmralı'dır. Hele Önderliğin HPG'ye attığı Bir Halkı Savunmak adlı eseri iyi incelenirse, dağ ve kırsal yaşamın önemi daha iyi kavranacaktır.

HPG niteliksel anlamıyla gelişme trendine girmiştir. Zaten tüm ideolojik siyasi ve askeri eğitimini kendi başına yürütecek kapasiteye gelmiştir. Altı yıllık eğitim birikimi ve 1 Haziran kararından sonraki pratikleşme düzeyi ile niteliksel sıçramasına devam edecektir. İdeolojik eğitim boyutunda Önderlik savunması temel perspektif olarak görülmekte, komuta ve savaşçı yapısı yeni paradigmaya göre yapılanmaktadır. Siyasal eğitimlerini de sürece bağlı olarak devam ettirmektedir. Bu konuda belirli bir yetkinleşme sağlanmıştır. Askeri eğitimlerde altı yıllık birikim ile birlikte, 1 Haziran deneyimini de yaşamıştır. Yenilenmiş, modernleşmiş ve profesyonelleşmiş HPG gerillası, 1 Haziran kararından sonra yenilmezliğini ispat etmiştir. Düşman tekniğini iyi tanımakta, kullandığı tekniği taktiğin hizmetine sokmakta eğitimlerini sistemli bir şekilde sürdürmektedir. Kürdistan'ın özgür dağlarında 1 Haziran'dan önce kurulan Haki Karer İdeolojik Eğitim Akademisi ve Şehit Bêrîtan Özgür Kadın Savunma Akademisi ile birlikte HPG gerillaları üç akademiye sahip olmuşlardır. Bu akademiler ilk devre eğitimlerini tamamlayıp mezunlarını vermişler-

dir. Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi ağırlıklı askeri, Haki Karer İdeolojik Eğitim Akademisi ağırlıklı ideolojik, Şehit Bêrîtan Özgür Kadın Savunma Akademisi ise çoğunlukla bayan arkadaşların bulunduğu, erkek arkadaşların da yer aldığı kadın özgürlük ideolojisinin ağırlıkta işlendiği, askeri eğitimlerin de görüldüğü akademilerdir. Bu akademilerde görülen eğitimlerin hepsi Apollo Akademiler Komutanlığı gibi bir üst kurumun yönlendirmesiyle yürütülmektedir. Mezun olanlar buradaki eğitimlerin sonuçlarını HPG güçlerimizin mevzilenildiği tüm alanlara taşımaktadırlar. Ayrıca her gerilla taburu, birliği ve birimi HPG Anakarargahı ve Apollo Akademiler Komutanlığı tarafından hazırlanan eğitim taslağını esas alarak üslendikleri alanların koşullarına göre eğitimlerini düzenleyip sürdürmektedir. Sistemli eğitimler dışında zaten siyasal gelişmelere bağlı olarak geliştirilen perspektifler ve ihtiyaç duyulan konularda tüm HPG güçleri eğitimlerini devam ettirmektedir. HPG güçlerimiz pratik çalışmalar ve sosyal faaliyetler dışında yaşamın her alanında her zaman eğitimi esas almaktadır. İşte tüm bu eğitimler sonucunda önemli bir bilinç patlamasını yaratacak bir güce ulaşılmıştır.

HPG güçlerimiz, Güneybatı Kürdistan hariç diğer her üç parçayı, Türkiye'nin açılım sahaları olmak üzere eskiden kullandığımız tüm mevzileri korumakta ve bu alanlarda üslenmektedir. Tabii ki üslenmeler de, olası yönelimler göz önünde bulundurularak sağlam yapılmaktadır. Yönelimlere karşı gerekli hareket tarzı, esneklik

ve kıvraklığı gösterecek şekilde üslenme anlayışına gidilmektedir. Bu temelde HPG gerillasının hiçbir alt yapı sorunu vb eksikliği kalmamıştır. HPG, yıllarca sürdürülebilecek mücadeleye göre hazırlıklarını yapmıştır ve yapmaktadır. Bu konuda tedbirler geliştirmiştir.

1 Haziran kararından sonra HPG güçlerimizin savunma direnişini başarıyla yürütmesi, gerillanın moral ve coşkusu üzerinde büyük bir etki yaratmıştır. Pratikteki deneyimin etkisiyle gerillanın kararlılık ve iddia düzeyi yükselmiştir. Önderliğin son savunmasının yarattığı zihinsel açıklıkla birlikte HPG olarak geleceğe umutlu bakıyoruz. Ayrıca 1 Haziran kararı, yurtsever Kürt gençliğini de oldukça olumlu yönde etkilemiştir. Bu etki sonucunda her dört parçadan katılımlar artarak devam etmektedir. Kısacası dile getirilecek olursa, HPG hem niceliksel hem de niteliksel anlamda büyümesini devam ettirmektedir.

HPG gerillalarımızın, 1 Haziran kararından sonraki altı aylık süreçte sergiledikleri pratik değerlendirildiğinde, bu pratiğin başarılı olduğu belirtilebilir. HPG, hareketimizin açılım yapmasında birinci derecede rol oynamış ve görevlerini büyük oranda yerine getirmiştir. Bu vesileyle gelecekteki başarılarda daha fazla rol sahibi olmak, tüm yurtsever Kürt gençliğinin en başta gelen görevlerinden bir tanesi olmaktadır. Bu görevlerin yürütüleceği yer de HPG safları olduğundan, yurtsever Kürt gençliğini bir kez daha özgürlüklerin yaratıldığı mekanlar olan dağlara, HPG saflarına katılmaya çağırıyor, tüm halkımızı selamlıyoruz.

HPG Haziran-Kasım ayı bilançosu

HPG Haziran-Kasım ayı arası bilançosu	BEHDİNAN	KANDİL	XANKURKE	ZAGROS	BOTAN	METİNA	DERSİM	ERZURUM	AMED	AMANOS	SERHAT	Toplam
Operasyon	-	-	3	12	70	-	37	22	43	2	20	209
TC	-	-	-	11	69	-	37	22	43	2	20	204
İRAN	-	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	5
Operasyonda çıkan temas ve misilleme	-	-	3	20	81	-	41	14	32	6	6	203
Sonucu bilinen temas	-	-	2	13	52	-	25	9	23	6	2	132
Sonucu bilinmeyen temas	-	-	1	7	29	-	16	5	9	-	4	71
Sabotaj	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	3
Öldürülen düşman gücü	-	-	19	61	182	-	67	17	56	6	3	411
Subay	-	-	-	3	15	-	1	2	5	1	-	27
Asker	-	-	-	52	161	-	66	15	50	1	-	345
Polis	-	-	-	6	4	-	-	-	1	1	3	15
Pastar	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	19
Köy korucusu	-	-	-	-	2	-	-	-	-	3	-	5
Düşmandan kaldırılan malzeme	-	-	-	2	6	-	-	-	-	-	-	8
BCK	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
G-3	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	4
M-16	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Detektör	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Çelik yelek	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
İmha olan düşman aracı	-	-	-	7	20	-	-	3	7	-	1	38
İmha olan düşman panzeri	-	-	-	4	1	-	2	-	1	-	-	8
İmha olan düşman topu	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Şehit	1	-	4	6	19	1	14	4	7	6	4	66

PKK'NİN YENİDEN İNŞASI

SORUNLARI VE GÖREVLERİMİZ - II

PKK'nin yeniden inşası neden önemlidir, neden üzerinde titizlikle durulması gerekir sorularına PKK'de varolan bu birikim, bu özgürlük ve demokrasi potansiyeli, enerjisi ve imkanları üzerinde durup düşünerek cevap vermek gerekir. PKK hareketi, Ortadoğu'da tarihsel olarak ortaya çıkan İbrahimi hareket, hristiyanlık, islamiyet gibi halkların çeşitlilik arz eden mücadele ve birikimlerinin tarihin bir kavşağında rafine haline gelip nitelik değiştirmesi, yeni bir ideolojik çıkış ve uygarlık çıkışı biçiminde insanlık tarihinde yerini almıştır. PKK'nin ve Önderliğinin tecrübeleri, birikimi ve ortaya koydukları bunun dışında ele alınamaz. Bütün peygamberlerden önce de birçok hareket ve kişilik ortaya çıkmış, ama başarılı olamamıştır. Ancak insanlık için yeni bir çıkışın koşullarının oluştuğu bugünkü tarihsel kavşakta, bu birikimler doğru değerlendirildiğinde, hiçbir gücün önünde duramayacağı bir biçimde çağlayan olup gelişerek halkların ve insanların geleceğine yön verecektir.

PKK gerçekliğini ve mevcut siyasal koşullarda PKK'nin yeniden inşasını da bu biçimde değerlendirip anlamak önemlidir. Yeniden inşanın ciddi biçimde gelişmesi ve içinde yer alacak olanların böyle bir misyona uygun olarak kendilerini konumlandırmaları açısından bu tür bir bilinç ve zihin açıklığının olması şarttır. Tarihsel olarak halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı büyük sorumluluk duyanlar, ruhları ve özlerinde büyük bir devrimci coşkuyla yaşayanlar, insanlığın yeni yaşam arayışlarının heyecanını yüreklerinde taşıyanlar böyle bir çabaya koşarcasına katılmaktan geri duramazlar; onlar tarihimizde büyük kahramanlık sembolleri olan devrimcilerin örneğinde görüldüğü üzere, beyinlerini ve yüreklerini bu kuruluş sürecine yansıtırlar. Kuruluş sürecini tarihin en büyük eylemi, en büyük çalışması olarak ele alıp gereken değeri verirler. PKK'nin yeniden inşası derken, bunun anlamını böyle gören ve buna katılımı böyle gerçekleştiren bir girişim ve çalışma olarak anlamalıyız.

Bu çalışmanın içinde olmak, Başkan Apo'nun dediği gibi, Önderlik gerçeğine ve şehitlere gerçek bağlılığı ifade etmektedir. PKK tarihi gerçekten büyüktür. PKK bir efsane, bir destandır. Nasıl efsaneler ve destanlar ölmezse, PKK de dışarıdan ve içerden gelişecek hiçbir saldırı karşısında ölmeyecek ve insanlık tarihi içinde sürekli yaşayacak bir hareket olduğunu ortaya koymuş ve kanıtlamıştır. Gerçek böyle olunca, yeniden kuruluş çalışması da geçmişine layık bir biçimde böyle bir efsaneyi yeniden somutlaştıran ve yaşamsallaştıran bir çalışma olacaktır. Nasıl her darbe vurulduğunda PKK'nin öldüğünü düşünenler karşılarında çok daha güçlü bir PKK gerçeğini bulmuşlarsa, otuz yılı aşkın PKK birikiminin yeniden inşa sürecinde mükemmel bir biçimde örgütlendirilip planlanması halinde, yeni partileşmemiz de gelişecek her türlü saldırı karşısında yenilme-yi bir yana bırakalım, devraldığı tecrübelerle mücadele edeceği güçlerin karşısına daha güçlü bir biçimde çıkacaktır.

Yeniden inşa gerçeği her şeyden önce tarihten çıkardığı dersler, miras aldığı birikim ve yeni ihtiyaçlar temelinde geçmişini yaşatacak ve ona layık olacaktır. Tabii yeniden inşa için kendi geçmişine layık olmak, kendini yeni koşullarda yaşatmak ve yeni ihtiyaçlara cevap vermekle mümkündür. Bu açıdan yeni partileşmemiz geleneğin ve geçmiş tecrübenin olumlu yanlarını kendine temel edinerek, bu temeli koruyarak yeni koşulların ihtiyaçlarına göre gerçekleştirilecektir. Tüm bunları başarmak ve görevlerini yerine getirmek ise, Önderlik gerçeğinde varolan temel bir özelliği her an yaşamak ve yaşatmakla mümkündür.

Önderliğimiz birçok görüşmesinde "Apo ciddi adamdır, herkes Apo'nun ciddi adam olduğunu bilmeli ve kendisini buna göre düzenlemelidir" demektedir. Dolayısıyla Başkan Apo'nun tüm yaşamı boyunca kendi kişiliğinde somutlaştırdığı her işe ciddi yaklaşma, ciddi adam olma, her sorunu ciddiyetle ele alma ve her adımı ciddiyetle atma gerçeğine uygun biçimde ele alınırsa, PKK'nin yeniden inşası geçmişine layık ve tarihine yaraşır bir biçimde başlatılabilir.

Başkan Apo'nun çıkışı peygambersel bir çıkıştır

PKK'yi yeniden inşa ederken, bir Önderlik çıkışı olarak başlayan PKK hareketinin kuruluş özelliklerini, nasıl bir çıkışla işe başladığını ve kendisini nasıl geliştirdiğini ortaya koymak gerekir. Aynı şekilde, PKK hareketinin diğer partilerden ve siyasi hareketlerden farklı ve özgün yanlarının bulunduğu özenle belirtilmesi gereken bir husustur. PKK'nin farklılığı ortaya konulmadan gerçek anlamda bir tanımlamaya gitmek mümkün olmadığı gibi, onun günümüzde ve gelecekte ancak bu özgün yanlarıyla tarihsel rolünü oynayabileceği kesindir.

PKK'nin ortaya çıktığı koşulların irdelemesi, PKK kimliğinin ve özelliklerinin anlaşılması açısından son derece önemlidir. Bir halkı, bir devleti ya da herhangi bir siyasal kuruluşu tanımlamak açısından kurulduğu dönemden aldığı özellikleri açığa çıkarmak büyük önem taşır. Kuruluşla daha sonraki süreç arasında yakın bir bağ vardır. Kuruluş kimliği oluşturur ve bütün yaşama etki yapar.

PKK'nin ortaya çıkış dönemi dünyada özgürlük, ulusal kurtuluş ve demokrasi düşüncesinin önemli ivme kazandığı bir dönemdir. Bu süreç 68 gençlik hareketinin kapitalist sistemi ve reel sosyalizmin pratiğini sorguladığı, Vietnam kurtuluş hareketinin zaferine doğru ilerlediği, dünyanın birçok yerinde halkların ve ezilenlerin kendi konumundan memnun olmadığı bir süreçti. İnsanlığın özgürlük, demokrasi ve eşitlik uyanışı her türlü diktatörlüğü ve baskı rejimini zorluyordu. İnsanlık açısından böyle bir eğilimin yükseldiği dönemde, Kürt halkı açısından özgürlük, eşitlik ve demokratik kurtuluşa inanç zayıflamıştı. Kürt'ün kendine güveni alabildiğine azalmıştı. Türk devletinin tüm Kürt hareketlerini ve isyanları acımasızca bastırması ve asimilasyonu kapsamlı bir biçimde geliştirmesi bunda önemli bir rol oynamıştı. Öte yandan Güney Kürdistan'da ABD, İsrail ve İran'ın desteğiyle bir ivme kazanan Kürt hareketinin yine bu güçlerin girişimleri sonucunda çıkarlara kurban edilip tasfiye edilmesi Türk devletinin bu inkar ve imha politikalarıyla birleşince, Kürtlerin kendine inançları daha da zayıflamıştı. Kürt halkının mentalitesi özgürlük ve demokrasiyi kazanacak bir güven duygusu içinde değildi. Öte yandan halkın bu güvensizliğini ve inançsızlığını kıracak herhangi bir dost ve ittifak gücü de yoktu.

Apocu hareketin tarih sahnesine çıktığı dönemde varolan Türk solu ve Kürt burjuva milliyetçiliği de böyle bir hareketin çıkışına moral güç vermekten çok, moralini kıracak bir nitelik taşıyordu. Kürt burjuva milliyetçiliğinin iradesi önemli oranda kırılmıştı. Ancak '70'lerde Türkiye'deki sol hareketlerin ve gençlik hareketinin canlılığı, Apocu hareketin kendini yaşatabileceği bir ortam sunuyordu. Başka bir deyişle Türk sol hareketi ve gençlik hareketinin canlılığı, hareketimizin çıkışındaki tek pozitif etken olarak değerlendirilebilir. Böylesi canlı bir ortam Apocu hareketin umutlu ve inançlı olmasını sağlayan pozitif bir etken durumundaydı. Bunu küçümsemek kadar inkar etmek de doğru değildir. Ancak o koşullarda umut ve

cesaret kırıcı koşulların daha ağırlıkta olduğunu belirtmekte yarar vardır.

Bu açıdan Önderliğimizin o günkü koşullarda Kürt özgürlük hareketi için bir çıkış yapmasını insanlığın tarih içinde gördüğü en cesaretili adımlardan biri olarak değerlendirmek gerekir. Eğer Başkan Apo bu koşullarda varolan herhangi bir sol gruba katılmış olsaydı, bunu büyük cesaret örneği olarak tanımlamak mümkün olmayacaktı. Burada diğer bütün gruplar ve hareketlerden ayrı durmak, onları beğenmemek ve eleştirmek, giderek tek başına böyle bir çıkış yapma gücünü göstermek çok büyük bir cesaret gerektirir. Bu tür çıkışlara peygambersel çıkışlar ya da en büyük cesaretler demek daha doğrudur. Nitekim Başkan Apo'nun Kürdistan'ın sömürge bir ülke olduğu tezini dillendirirken bile sağında solunda kimse var mı diye bakması ve belli bir ürkekliliği yaşaması, nasıl bir ortamda ne tür bir çıkış yaptığını ve bunun cesaret anlamında neyi ifade ettiğini ortaya koymaktadır. Burada oldukça zor koşullara kafa tutmanın ötesinde bir cesarettten, bir peygambersel çıkıştan söz etmek mümkündür. Bütünyle geçmiş geriliklerden ve gericilikten kopmak, içinden çıkılan bütün düzen ilişkilerini ve yaşam bağlarını koparmak, bunları köklü biçimde reddetmek, içinde yaşanan düzenin bütün yaşam damarlarını kesip atarak yeni yaşam arayışına ve yaşam damarları bulmaya yönelmek, bu hareketin devrimci karakterini, değişimci özünü, yanlışlıklar ve eksikliklerle yaşamama düşüncesini ifade etmektedir.

PKK kendi özgücüyle doğmuş ve büyümüştür

Dolayısıyla, PKK kimliğini tanımlarken, onun nasıl bir ideolojik, politik, örgütsel, sosyal ve kültürel yaşam projesini hayata geçirmeyi hedeflediğini düşünürken, onun çıkışındaki bu karakterini hiçbir zaman unutmamak gerekir. PKK'liliğin koşulları değişse de, yeni politik yaklaşımlar, örgütsel araçlar ve hedefleri gündeme gelse de, yaşam arayışı ve mücadele felsefesinin nasıl olduğunu ve nasıl olması gerektiğini bu kaynağa bakarak görmek, neyin PKK'li olduğunu neyin olmadığını anlamak açısından

çok önemlidir. PKK'nin yeniden inşasını gerçekleştirir ve böyle bir işe girerken, öncelikle böyle bir yaklaşım içinde olunması gerektiği açıktır.

Böyle bir Önderlik hareketi ve buna dayanan bir partileşme geçmişle ya da mevcut düzenle bağlarını kopardığı için, varlığını sürdürme çabasında kendi özgücüne dayanacak ya da kendi yaşam ve mücadele felsefesiyle ideoloji ve politikasını besleyecek kaynaklara dayanmayı esas alması gerekecektir. Dolayısıyla öz güçten söz ederken, bundan bu kaynaklar anlaşılmalıdır. Bunun somut pratik ifadesi ise özgürlük, eşitlik ve demokrasiden mahrum bırakılan, ancak yüreği ve beyni ayaklandırıldığında özgürlük, demokrasi ve eşitlik için imkanlarını seferber edecek Kürt halk gerçeğine dayanmak olacaktır. Çünkü eski sistem, eski düzen ve verili ilişkiler tamamen Kürt halkının aleyhine süren, bu halkın çıkarlarını temsil etmeyen, tersine onu giderek bitişe götüren bir inkar düzeninin dişilerini ya da sistemin parçalarını oluşturmaktadır. Bu yönüyle PKK'nin çıkışındaki en temel olgulardan biri öz güç kavramı olmaktadır.

Tabii özgüce dayanma bu dünyadan tecrit olmuş bir şekilde yaşamak, kendisi dışında dostunun bulunmayacağı ya da besleneceği hiçbir kaynağın olmayacağı anlamına gelmemektedir. Ama eğer varsa bütün bu kaynaklara ulaşmak ve bütün bunları değerlendirmek için de özgücüne dayanarak kendini güç yapması gerekmektedir.

PKK hareketi ve Önderlik gerçeği böyle bir öz güç kararlılığı ve düşüncesi ile ortaya çıkmıştır. Günümüzde öz güç kavramı, kaynakları ve dayandığı temeller '70'lerdekiyle aynı düzeyde ve aynı içerikte anlaşılabilir. Bu konuda daha farklı değerlendirmeler yapmak ve özgüce farklı anlam yüklemeler mutlaka gereklidir. Ama yeniden bir inşa gerçekleştirilecekse ve bu da PKK'nin yeniden inşası olacaksa, bu kavramın doğru anlaşılması, bunun partinin gelecekteki örgütlenmesinde, ideoloji, politika, örgüt, eylem ve yaşamında yeni bir biçimde yaşatılmasının gerekliliği, üzerinde titizlikle durulması gereken diğer önemli bir etken olacaktır.

Başkan Apo'nun belirttiği gibi Kürt sorunu kördüğüm haline gelmiş bir sorun oldu-

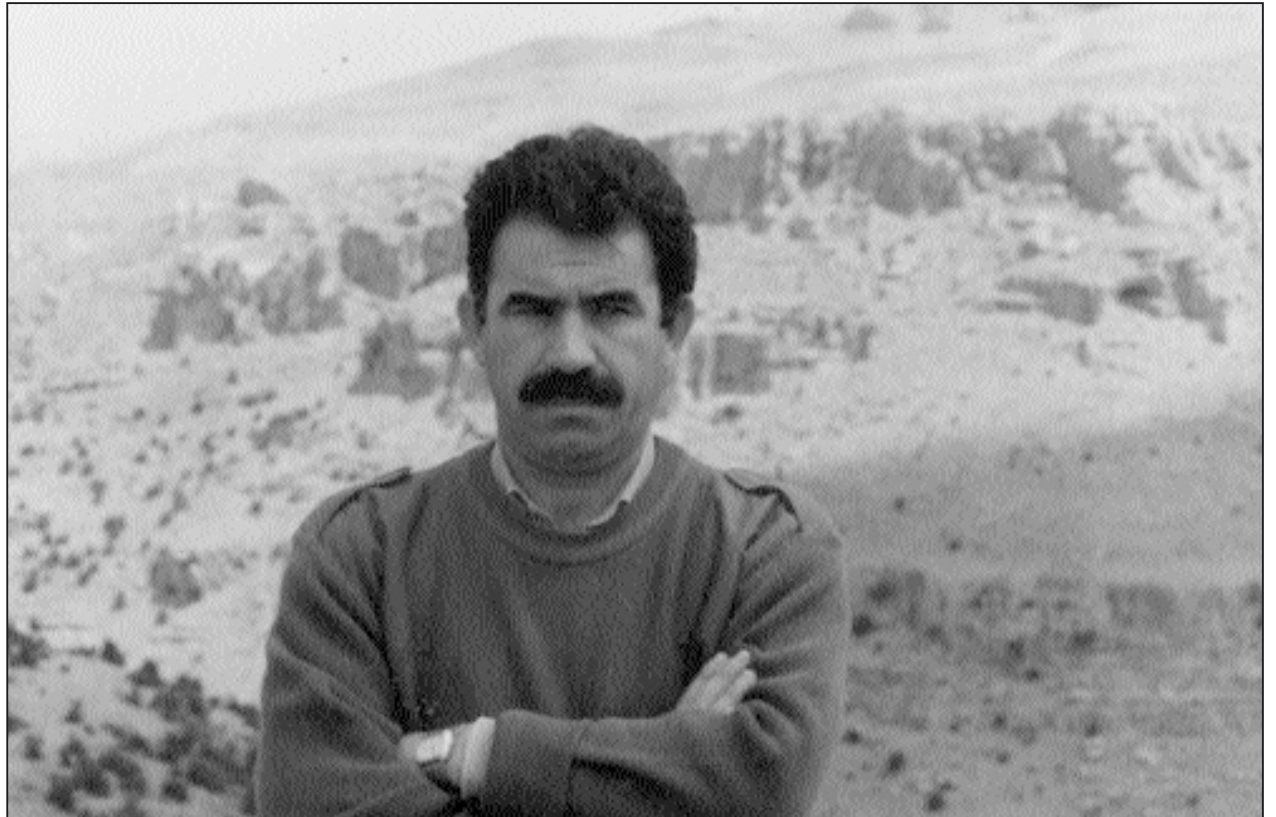
ğu, yine Kürtlerin özgürlük, demokrasi ve eşitlik hareketi birçok bölge ve dünya gücünü ilgilendirdiği için, bu durum daha o zaman birçok güce karşı ideolojik politik mücadele verme zorunluluğunu ortaya çıkarıyordu. Apocu hareket şahsında ortaya çıkan gerçeklik bir önderlik hareketi ve çağdaş peygambersel bir çıkış olunca, buna bağlı olarak tüm eski ideolojik, politik, örgütsel gerçeklik ve yaşam kalıplarını reddedince, kendine meşruiyet kazandırmak, bir yaşam alanı açmak ve maddi bir güç olarak kendini kabul ettirmek açısından, ister istemez birçok cepheden çok güçlü bir ideolojik mücadele verme gerekliliğiyle karşı karşıya kalacaktı. Nitekim öyle de oldu. Önderlik gerek karşı cepheden gelen saldırıları karşılamak, gerekse harekete güçlü bir çıkış yaptırmak açısından, hem kendi toplumunu hem de mevcut bölge ve dünya sistemini ciddi bir eleştiriye tabii tuttu. Kürdistan üzerinde uygulanan sisteme, yine Türkiye ve Kürdistan'da sol adına ortaya çıkan akımlara karşı güçlü bir eleştiri hareketi geliştirdi. Bu yönüyle Başkan Apo daha başından itibaren ideolojik bir önderlik, bir düşünce önderliği olarak tarih sahnesine çıktı.

Bu özellik Önderlikte bir tarz oldu. Başka bir deyişle sürekli düşünce üreten, insan eğiten, kendi düşüncelerini çevresine ve dışarıya aktaran bir önderlik gerçeği ortaya çıktı. Bu yönüyle Apocu hareket ideolojik yanı ağır basan bir hareket oldu. Bu durum Kürdistan Devrimi'nin doğasından kaynaklanan bir ihtiyaçtı. Hareket böyle ideolojik düzeyde şekillenmesine ve bu özelliği her zaman önde olmasına karşılık, politika üretme döneminde, politik yaratıcılığın bir gereklilik olduğu uygulamada dönemlerinde kadroların bu konuda yetersiz kaldığı söylenebilir. Buna karşılık Önderlik gerçeğinde böyle bir yetersizlik yoktu. Düşüncelerini ilk ortaya attığı andan itibaren bir yaşam mücadelesini ortaya çıkardığı, "Kürdistan sömürgeci" teziyle birlikte büyük bir yaşam mücadelesi içine girdiğini bildiği ve buna göre hareket ettiği için, Önderlikte politikleşme düzeyi ideolojikleşme düzeyiyle her zaman yan yana yürüdü. Ancak kadrolar açısından daha çok ilk dönemlerde ideolojik şekillenme ağır basmış ve bu da genel kadro yapısının önemli bir özelliği olmuştur.

"Sürekli düşünce üreten, insan eğiten, kendi düşüncelerini çevresine ve dışarıya aktaran bir önderlik gerçeği ortaya çıktı. Bu yönüyle Apocu hareket ideolojik yanı ağır basan bir hareket oldu.

Bu durum Kürdistan Devrimi'nin doğasından kaynaklanan bir ihtiyaçtı.

Hareket böyle ideolojik düzeyde şekillenmesine ve bu özelliği her zaman önde olmasına karşılık, politika üretme döneminde, politik yaratıcılığın bir gereklilik olduğu uygulama dönemlerinde kadroların bu konuda yetersiz kaldığı söylenebilir."

“Önderlik gerçeğinin ve PKK’nin birçok alanda zihniyet değişikliği yaptığını söylemek mümkündür.

Hatta Başkan Apo’nun ve PKK’nin ortaya koyduğu düşünce ve yaklaşımlar devrimsel niteliktedir. Ancak başlangıçta iktidara, devlete ve savaşa yaklaşım konusunda bu düzeyde bir zihniyet devrimi ve değişikliği söz konusu değildir. İktidarın, devletin veya savaşın emekçiler cephesinden yorumu yapılmaktadır; ama bunların temelindeki egemen sınıf ve burjuva anlayışı çözülmemiştir.”

Kuşkusuz bu özelliği esas olarak Kürdistan Devrimi’nin, Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketinin en önemli ve vazgeçilmez özelliği olarak görmek gerekir.

Önderlik gerçeği ve PKK, Kürdistan Devrimi’nin örgütlenme ve mücadele tarzını, kadro duruşunu ve yaşam biçimini ortaya çıkardığı için başarı kazanmıştır. Bu nedenle Başkan Apo’nun önderlik tarzını Kürdistan Devrimi’nin önderlik tarzı olarak, PKK’nin partileşme özelliklerini de Ortadoğu gerçeği içinde mücadele eden Kürt halkının özgürlük, demokrasi ve eşitlik mücadelesinin partileşme gerçeği olarak anlamak gerekir. PKK gerçeği insanların niyetleri ve duygularından ortaya çıkmış bir partileşme değildir. Tersine PKK hareketi Kürdistan Devrimi’nin sosyal, siyasal ve kültürel ihtiyaçlarına cevap vermek üzere doğmuş ve bu ihtiyaçlara cevap verdiği için gelişme yaşamıştır. PKK daha başından itibaren sübjektif olmayan, yaşamsal olan, objektif ve sübjektif koşulların birbirini tamamladığı bir partileşme ve örgütlenme gerçeği olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Bu yönüyle PKK’nin çıkış koşullarındaki birçok özelliği ve özgünlüğünün değişerek yeni biçimlerde belirli düzeyde sürekli varlığını sürdürecektir, Kürt halkının ve Ortadoğu halklarının demokrasi, özgürlük ve eşitlik ihtiyaçlarına cevap verecek özellikler ve özgünlükler olduğunu unutmamak, bunları bir kenara itmemek, bunların yeni koşullarda nasıl ifa edileceğini gerektirdiği üzerinde kafa yorarak PKK’nin yeniden inşasının sağlam temelli haline getirmek, yeniden inşayı kendi tarihi, gelenekleri ve avantajları üzerinde yükseltmek gerekmektedir.

PKK’nin çıkış koşullarındaki olumlu ve olumsuz tüm özellikler kendi gerçekliğiyle bağlantılıdır. Bir kısım olumlu ve olumsuz etkenlerin belki dış güçler ve olgularla bağlı vardır. Ancak dış olguların olumlu veya olumsuz etkilemesinde de, Kürdistan gerçeği ve özgünlüklerinin belirli düzeyde etkili olduğunu söylemek gerekir. Yani dünyada ve bölgedeki belli olumlu ve olumsuz özellikler her toplumda çok farklı biçimde olumlu veya olumsuz olarak kendini yansıtır. Dış etkenlerin etkileme düzeyi Kürdistan coğrafyasının, Kürt toplumunun ve bölgenin kimisi olumlu ve olumsuz özelliklerine, güçlü veya güçsüz yanlarına göre olmaktadır. Bu da tarih ve sosyal bilimin diğer bir özelliği olarak ortaya konulabilir.

Devletçi zihniyet kaçınılmaz olarak mücadele araçlarını ve yöntemlerini de belirlemiştir

O zamanki dünya koşulları içinde şekillenen PKK’nin kendini ulusal kurtuluş hareketi olarak tanımlama sürecine girdikten sonra, mevcut ulusal kurtuluş hareketlerinden ve onların zihniyetinden etkilenmesi kaçınılmazdı. 20. yüzyılda ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı devlet kurma hakkı olarak anlaşıyordu. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkının devlet kurma biçiminde yorumlanması bir yanıyla halkların özgürlük istemini ifade etse ve yabancı egemenlikten kurtulmanın zemini olsa bile, diğer yanıyla söz konusu ulusların burjuvalarının halkların yaşadığı coğrafya üzerinde ulus formunu sömürü alanı haline getirmek istemesiyle ilgili bir olaydı. Dolayısıyla ulusal kurtuluş hareketlerinin böyle iki yönlü bir özelliği bulunmaktaydı. Halkların dil, kültür ve kimlik özgürlüğünün ve baskı altından kurtulma mücadelesinin amaç olarak devlete indirgenmesi, ister istemez burjuva milliyetçiliğini güçlendiren bir söylem oluyordu. Ulusların devlet için mücadele anlayışı burjuva düşünce ve milliyetçi yaklaşımı geliştiriyordu. Ezilenler ve halklar adına yola çıkılsa bile, böyle bir söylemin ortaya çıkardığı sonuç bu oluyordu. Burju-

va milliyetçi zihniyetle bu zihniyetin devlet anlayışından özgürlük ve demokrasinin çıkmayacağı açıktır. Burjuvazi ulusal dil, kültür ve kimlik özgürlüğü konusunda bir gelişme sağlasa da, ulusal devleti halkların özgürlük ve demokrasi özlemini bastıracak bir örgütlenme modeli olarak kullanacaktır. Devletçi zihniyetin ve devlet odaklı mücadelenin burjuvazi tarafından bu biçimde kullanılması doğal bir sonuçtur.

Ulusal özgürlük, dil, kültür ve kimlik için mücadele veren halkların özgürlük ve demokrasiyi boğan böylesi bir devletçi anlayışla hareket etmelerinin, yani özgürlük elde etmeyi devlet kurma hakkıyla özdeşleştirmelerinin nedenlerini ortaya koymak önemlidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, burjuvazinin mensup olduğu ulusun topraklarını egemen devletten koparak kurduğu ulusal devletin sınırları içinde kendi gelişimini daha güçlü sağlayabileceği ve sömürsünü daha fazla arttırabileceği anlayışı bunda etkili olsa bile, özellikle 20. yüzyılın başından itibaren ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkının kendi devletini kurma hakkı biçiminde anlaşılmasının altında yatan diğer en önemli bir gerçek de, sosyalistlerin ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını hem kapitalist sistemden hem de egemen ülkeden kopma doğrultusunda değerlendirmeye çalışmalarıdır. Sosyalistlerin geçmişte ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ilkesinin yorumunu bu çerçevede yaptıklarını biliyoruz.

20. yüzyıl iki sistemli bir dünya gerçeğini yaşadı. Özellikle II. Dünya Savaşı’ndan sonra, soğuk savaş tanımlaması altında, iki sistemli dünya gerçekliği daha katı bir ayrışmaya gitti. Bu iki sistemli dünyanın birbirine karşı çok katı bir mücadele içinde olması, her birinde karşı cephenin güçlenmesi ve daima zayıflaması için çalışan bir politik zihniyeti yerleştirip oldukça etkili kıldı. Bu açıdan her iki sistem de kendisinden bir parçanın kopmasını istemiyor ya da her sistem kendine bağlı ülkelerin iç siyasal yaşamının kendi aleyhine olacak ve karşı sistemi güçlendirecek biçimde gelişmesine karşı çok sert ve katı bir yaklaşım içinde bulunuyordu. Sınırların değişmesini bir yana bırakalım, sistemlerin kendi iç düzenlerinin değişmesine bile tahammülü yoktu. Bu nedenle sistem içinde özgürlük elde etme ve hak kazanma, sistem içinde mücadele ederek demokratik mücadele koşullarında bazı haklar elde etme imkanı mevcut değildi. Kapitalist sistem içinde en masum hareketler bile komünizm ajanlığı, sosyalistlerin içindeyse iç düşman olarak değerlendirilmekteydi. Bu durumda ezilen sınıflar ve halklar açısından özgürlük kazanmak, emperyalist kapitalist sistemden ya da onun bir parçası olan ülkelere kopmak anlamına gelmekteydi. Özgürlüğün ve ulusal demokratik hakların kazanılmasının hakim ulus bütünlüğünden kopup ayrı devlet kurmaktan geçtiğine inanılıyordu. Daha doğrusu, özgürlüğün ancak devletleşerek gelişeceği bir zihniyet olarak yerleşmişti.

20. yüzyılın başında dünya genel olarak emperyalist kapitalist sistemin egemenliği altındaydı. Bu nedenle sosyalistlerin ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ilkesini yorumu halkların bu sistemden koparak özgürlüklerini kazanabileceği fikrini güçlendirmiş ve bunu bir teori düzeyine çıkarmıştı. Kapitalist sistemin klasik sömürgecilik uygulaması ve bunun ezilen halklar ve ulusları tam bir sömürü ve egemenlik alanı olarak görmesi karşısında, ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ilkesinin klasik sömürgecilik ve klasik emperyalizm koşullarında devlet kurma hakkı olarak anlaşılmasını doğal görmek gerekiyor. O günün koşulları, ilişkileri ve zihniyeti altında böyle düşünmek ve

yorumlamak anlaşılır bir durumdur. Devlet olduğunuz zaman sistemden kopuyor ve bu sistemi zayıflatmış oluyorsunuz. Kapitalist sistem bu tür hareketleri kendisini zayıflatana, kendisinden kopan hareketler olarak algıladığı için sert yöntemlere başvurmuş ve bu durum da mücadelenin çok sert, cepheden ve şiddetli biçimde geçmesini beraberinde getirmiştir. Devletçi zihniyet kaçınılmaz olarak mücadele araçlarını ve yöntemlerini de belirlemiştir.

PKK de ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkının böyle anlaşıldığı koşullarda ortaya çıktı. PKK’nin NATO’nun parçası olan Türkiye gibi bir ülkede ortaya çıkması, doğal olarak ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ilkesinin ayrı devlet kurma olarak anlaşılmasına daha yakın bir durum arz ediyordu. Çünkü sistem Türkiye konusunda çok hassastı. Türkiye’nin sınırlarının değişmesini bir yana bırakalım, bu ülkedeki bir rejim değişikliğini ya da rejimin yumuşamasını ve demokratikleşmesini bile kendi çıkarına görmüyordu. Türkiye rejimi bir bakıma emperyalizmin ve NATO’nun bölgedeki vurucu gücü ve cephe ülkesi olarak algılanıyordu. Demokratik hareketlerin üzerine oldukça sert yöntemlerle gidiliyordu. Türkiye’de Gladio, kontrgerilla ve derin devlet denilen kesimlerin muhalefet üzerine ağır baskıları vardı.

PKK’nin benimsediği örgüt modeli devlet ve iktidar anlayışını besliyordu

Tüm bu gerçekler PKK’nin de ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını devlet kurma hakkı biçiminde anlama zihniyetini pekiştirmiştir. Belki burada çok fazla devletçi bir zihniyet yoktur, sosyalist fikirler nedeniyle daha çok da halklarla bir arada yaşama düşüncesi vardır. Ancak hem Türkiye’nin katı inkarcı politikalarının, hem de sistem içindeki yeri böyle olan devletin yaklaşımının, kadroların zihniyetinde yer etmesinden, bunun da devlet kurma veya devlete ele geçirme yaklaşımı biçiminde kadroların düşünce, duygu ve değerlendirmelerine yansımaları gerçeğinden söz etmek gerekir.

Tabii bütün bu gerçeklerin yanı sıra, ulusal kurtuluş hareketlerinin o dönemin koşullarında silahlı mücadele vermeleri gerçeği, PKK’nin savaş ve şiddet konusundaki düşüncelerini de etkilemiştir. O dönemin koşullarında özgürlük ve demokrasiyi kazanmak, ulusal demokratik hakları elde etmek ve demokratik devrimi gerçekleştirmek açısından silahlı mücadeleye başvurmak zorunlu sayılıyordu. Bir meşru savunma hareketi olarak silahlı mücadelenin gündeme gelmesi bir ihtiyaçtı. Devletçi zihniyetten öteye, koşullar da buna zorluyordu. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını böyle algılama biçimine bağlı olarak, belirlenen hedeflere ulaşmak açısından Türkiye koşullarına silahlı mücadeleye çok fazla rol yüklenildiğini ve bu mücadele biçiminin adeta kutsallaştırıldığını görmek gerekir.

Ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkının böyle yorumlanması ve bu yorumun bağrında milliyetçi genler taşıması; devletçi, iktidarcı ve mevkici zihniyetin –birbir egemen sınıf yaklaşımı gibi olmasa bile– PKK kadrolarında da ortaya çıkmasının ideolojik ve zihniyet zemini oldu. PKK’nin böyle bir zihniyete bulaşmasının

bir nedeni de iradesi kırılmış ve otonomi, özerklik ya da federatif çözümler isteyen burjuva feodal çevrelerin anlayışını yeterince değerlendirememiş olması ve buna tepki olarak “Bağımsız ve Birleşik Kürdistan” fikrini daha fazla dillendirmesiydi. Bu tür çevrelerin otonomicilik veya federasyonculuk anlayışı yetkici, mevkici ve devletçi anlayışın bir ürünüydü; başka bir deyişle burjuvazinin kendisine özerk yaşam, iktidar ve yönetim erki arama düşüncesinin sonucuydu. Devletçi zihniyet, yani Kürt halkı üzerinde devlet sahibi olma ve Kürdistan toprakları üzerinde feodallerin veya Kürt burjuvazisinin egemenliğini sağlama anlayışı bu çevrelerde daha güçlüydü. Ama iradeleri kırıldığı ve güçlü mücadele etme gerçekliğini yaşamadıkları için, Kürdistan tarihinden gelen güçlü devletlerle işbirliği içinde yaşama fikrini bu defa farklı (federasyon, otonomi, vb) bir işbirlikçi yaklaşım ve anlayışla sürdürme zihniyetini teori ve program haline getirmişlerdi.

PKK bu işbirlikçi anlayış ve programa tepki gösteriyordu. Tepki göstermesi doğrudur. Ancak tepkisel yaklaşmak yerine, devletçi çözümün farklı yetkici ve mevkici türevleri olan bu tür yaklaşımları doğru değerlendirecek devletçi olmayan, hakların eşitliğine, özgürlüğüne ve kardeşliğine dayanan bir yaklaşım benimsenebilirdi. Federasyon, özerklik ya da bunları içermeyen bir demokratik birlik çözümünün içeriği bu çevrelerin anladığı biçimde değil, halkların özgürlük düşüncesiyle doldurulabilir, devletçi olmayan bir program ortaya konulabilirdi. Ama o günün koşullarında hem dünyadaki hakim sistemin ve Türkiye’nin durumu hem de Kürt feodalleri ve burjuvalarının iradelerinin kırılması sonucunda ortaya çıkan reformist yaklaşımlar PKK’de Bağımsız ve Birleşik Kürdistan fikrini dillendirilmesinde önemli bir etken oldu.

Ancak PKK hareketi milliyetçiler ve Kürt feodal burjuvaları gibi gerçekten bizim der devletimiz olsun, bizim de yetki ve mevk alanımız olsun diyen, bununla yanıp tutuşan bir yaklaşım içinde değildi. Başkan Apo’nun dediği gibi, PKK’nin bağımsızlıkta kastettiği şey bağımsız bir devletten çok, bağımsız Kürdistan tanımlaması ve özlemiydi; üzerinde egemen olup tepineceği bir devlet değildi. PKK özgürlük ve demokrasi için her şeyini ortaya koymak isteyen, Kürt halkının özgürlüğünü ve demokrasisini bu temelde ele alan bir yaklaşımın sahibiydi. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını bu biçimde anlamasının yanı sıra, sosyalizmi benimseyen PKK’nin, sosyalist bir toplumu inşa etmek açısından devletin ve iktidarın gerekli olduğunu düşünmesi de bu zihniyetin diğer bir teorik temeli oldu. Ancak iktidar ele geçirildiğinde sosyalist ütopyanın yaşamın kendisi haline gelebileceği, yine burjuva sistemden kopuş olursa sosyalist toplum projesinin özgür koşullarda gerçekleştirilebileceği fikri de doğal olarak devletçi zihniyetin güçlenmesini getirdi. Çok güçlü olmasa da, bağımsız bir Kürt devleti fikri, kendi projelerini hayata geçirme, sosyalizmi inşa etme ve halkın iktidarını kurma açısından bir iktidarın ve dolayısıyla devletin gerekli olduğu düşüncesi, PKK’nin çıkış koşullarındaki zihniyetin bir parçasıydı. PKK kadrolarının da bu temelde şekillenmesi söz konusuydu.

Yalnızca devlet ve iktidar anlayışı değil, özgün yanları bulunsa bile, PKK’nin benimsediği örgüt modeli de devlet ve iktidar anlayışını besleyen bir karaktere sahipti. Özellikle PKK’nin kuruluşunda etkilendiği leninist örgüt modeli halkların ve emekçilerin güç kazanacağı bir model gibi sunulsa da, Sümer rahiplerinin icat ettiği hiyerarşik merkezi modelin kölecisi, feodal ve burjuva sınıflar tarafından geliştirilmiş halinin bir

versiyonuydu; ezilen sınıflar ve halklar adına yola çıktıkları iddiasında olan devrimcilerin iktidarı ve devleti ele geçirme zihniyetinin bir sonucuydu. Bu yönüyle seçilen örgüt modeli iktidarlaşmayı ve devletleşmeyi hedefleyen ve bunları besleyen bir modeldi. Kadrolar böyle bir ideolojik ve teorik çerçevede, bu modelin yarattığı kültür ortamında küçük bir devlet olan iktidar zihniyeti, bunun yöneticisi ve kadrosu ya da buna hizmet eden üyeleri biçiminde şekillendiler. Öte yandan ister egemen olsunlar ister ezilen kesimlerden gelmiş olsunlar, böyle devletçi, iktidarcı, yetkici ve mevkici bir sistem içinde yetiştikleri için, esas olarak sınıflı toplumun ürettiği merkezi ve hiyerarşik zihniyet bireylerde içselleşmiştir. Her bireyin içinde devlet ve iktidar içselleşmesi biçimde sistemleşmiş bulunmaktadır. Bu açıdan uygulamada dikkat etme ve niyet olsa da, PKK’nin teorik olarak, örgütsel model ve yönetim anlayışı olarak halk güçlerini etkili kılacak bir örgütsel modelden yoksun olduğu ortaya çıkmaktadır.

Önderlik gerçeğinin ve PKK’nin birçok alanda zihniyet değişikliği yaptığını söylemek mümkündür. Hatta gerçeği dikkate alındığında, Başkan Apo’nun ve PKK’nin ortaya koyduğu düşünce ve yaklaşımlar devrimsel niteliktedir. Ancak başlangıçta iktidara, devlete ve savaşa yaklaşım konusunda bu düzeyde bir zihniyet devrimi ve değişikliği söz konusu değildir. İktidarın, devletin veya savaşın emekçiler cephesinden yorumu yapılmaktadır; ama bunların temelindeki egemen sınıf ve burjuva anlayışı çözülmemiştir. Bu nedenle egemen sınıf araçlarının ezilenler ve halklar tarafından kullanılması veya kullanılmak istenmesi biçiminde bir gerçekliğin yaşandığı, PKK’nin böyle bir gerçekliğin parçası olduğu doğrudur.

Devlet ve iktidarı ele geçirmek, yine başanlı bir savaş yürütmek ve bu hedefe ulaşmak kolay şeyler değildir. Bunlar özellikle Kürdistan ve Ortadoğu gerçeğinde, yine iki sistemli dünyanın bulunduğu bir dönemde son derece zor işlerdi. Hatta Kürt sorununun çözümü açısından devlet kurmak gibi bir amaç zorun da ötesinde bir hedef durumundaydı. Güçlü bir örgütlenme olmadan, güçlü bir mücadele verilmeden, doğru bir politika saptanıp doğru ittifaklar yürütülmeden, Ortadoğu’da böyle bir teorik ve programsal yaklaşımı iletirmek mümkün değildi.

Ancak yine de bunlar cepheden mücadeleyi gerektiren çok net ve belli kavramlar ve hedefler olduğundan çok fazla yaratıcı olmayı ve çok zengin yöntemler kullanmayı gerektirmez. Cepheden mücadelelerin kendine göre kolay, basit ve anlaşılır yanları vardır. İç içe mücadeleler ise daha karmaşık, çok boyutlu, birbirini olumlu veya olumsuz etkileyen özellikler taşır. İç içe bir mücadele değil de cepheden verilen, kopuşu amaçlayan, net ve keskin, belirli araçlara dayanan bir mücadele, ister istemez kadroların çok fazla yaratıcı düşünmemelerine, bu konuda kendilerini zorlamama biçiminde bir zihniyet ve alışkanlık edinmelerine zemin sunmuştur. Kadro tespit edilen bazı değerlendirmeleri benimseyip uygulamaya geçirdiği an, kendini verilen görev ve sorumluluğu yapacak durumda hissetmektedir. Bu da kadroların ideolojik teorik derinlik ve yaratıcılığa ihtiyaç duymamalarına, giderek pratik içinde sığlaşmalarına yol açmıştır. İdeolojik dönem dışındaki kadroların sığ kalması, derinleşmemesi, bir yönüyle bu devletçi, iktidarcı ve keskin mücadele yöntemleriyle işleri yürütmenin ortaya çıkardığı bir sonuçtur.

PKK kadroya ve halka birçok olumlu özellik kazandırmasına rağmen, iktidar, devlet, örgüt ve savaş konusunda egemen sömürücü sınıfların paradigmasını aşip

“Küçük burjuva ya da aydın özelliklere sahip olan kesimler de aynı madalyonun diğer yüzü gibi bir yönetim ve kadro anlayışı içinde olmuşlardır. Onlar da devletten, devlet bürokrasisinden öğrendikleri ya da gördükleri yönetim yaklaşımını örgüt içine taşımışlardır. Despotik devletlerin ortamında yetişen bireyler olarak, bunlar da küçük despotçuklar durumuna düşmüşlerdir. Yaşamdan, kadrodan kopuk, üstte kalan, kadroyu kendisine hizmet ettiren, emir veren bir yönetim ve komuta yaklaşımı içinde olmuşlardır.”

halkların çıkarına hizmet eden bir zihniyet devrimini gerçekleştirmediği için, mücadele gelişip imkanlar arttıkça, ortaya çıkan imkanlara devletçi, iktidarcı, dolayısıyla yetkici ve mevkici yaklaşımların üzerinde oluştuğu bir süreç ortaya çıkmıştır. Örgüt modelimiz ya da sistemimiz, yetki ve mevki sahibi olan kadroları ortaya çıkan imkanlar üzerinde iktidar olma gibi bir anlayışa yöneltmiş; imkanları mücadeleyi daha fazla geliştiren ve yöneten değerler olarak değil, üzerinde kendisini örgütleyebileceği değerler olarak görmek biçiminde bir tutuma götürmüştür. Dolayısıyla örgüt modelinin demokratikleşmesinin hem yaratıcılığın geliştirilmesi, hem de değerlerin daha fazla mücadelenin hizmetine sokulması açısından önemli bir olgu olduğu bu olumsuz sonuçlardan daha iyi anlaşılabilir.

Bütün bunlar Önderlik gerçeği şahsında hareketimiz tarafından kapsamlı bir biçimde işlenmiştir. Erken iktidar hastalığının özellikle değişip dönüşmeyen ve Önderliğin sosyalist zihniyetini kavramayan kadrolar tarafından örgüt içine sokulduğu iyi bilinmektedir. Esas olarak feodal özellikleri ağır basan köylü kökenli kadrolar (ister bölge düzeyinde sorumluluk üstlensinler, ister tabur, bölük, takım veya manga düzeyinde görev alsınlar), imkanlar geliştikçe yetkilerini tamamen bir iktidar hastalığı biçiminde değerlendirmişler; ağadan ve beyden, devletten ve sistemden gördükleri yönetim anlayışını kadro ve savaşçı topluluğu üzerinde uygulamaya, geri ölçüler çerçevesinde erken iktidar duygusuyla imkanlar üzerinde yaşamaya ve kendilerini yaşatmaya yönelmişlerdir. Bunun sonucu olarak Kürt halkının ayağa kalkışının getirdiği imkanlar ve büyük fırsatlar doğru değerlendirilememiş, yaratıcı kadro ve komuta anlayışıyla daha sonuç alıcı bir mücadelenin geliştirilmesine yönelme olmamış, erken iktidar hastalığı ve yaratıcı olmayan tarzdan dolayı savaşın ve örgütlenmenin bir tekrarı yaşamasının en önemli zemini haline gelmiştir.

Küçük burjuva ya da aydın özelliklere sahip olan kesimler de aynı madalyonun diğer yüzü gibi bir yönetim ve kadro anlayışı içinde olmuşlardır. Onlar da devletten, devlet bürokrasisinden öğrendikleri ya da gördükleri yönetim yaklaşımını örgüt içine taşımışlardır. Despotik devletlerin ortamında yetişen bireyler olarak, bunlar da küçük despotçuklar durumuna düşmüşlerdir. Yaşandan, kadrodan kopuk, üstte kalan, kadroyu kendisine hizmet ettiren, emir veren bir yönetim ve komuta yaklaşımı içinde olmuşlardır. Bu nitelikleriyle aslında köylü yapısının tutumu Küçük burjuva aydın özelliklerine güç vermiş, aydın özelliklerine sahip kişiliklerin tutumu da köylü yapısını besleyerek erken iktidar hastalığına götürmüş; bunun sonucu olarak örgütün ve kadro yapısının boğulmasına, mücadele üzerinde yoğunlaşmayan ve yaratıcılığı esas almayan bir tarzın oturmasına yol açılmıştır. Köylü dogmatizmiyle despotik devletler ortamında yetişen aydın şematikliği birbirini tamamlayarak, PKK'nin özgürlükçü, eşitlikçi ve adaletçi niteliğinin tekrar içinde bozulmasına ve yozlaşmasına neden olmuştur.

Örgüt modelimizin çok köklü bir zihniyet devrimi temelinde değişmemesi bunda etkili olsa bile, toplumsal özelliklerden gelen ve yine devlet ortamında şekillenen kişiliklerin dönüşümünün yeterince sağlanamaması, bu konuda Önderliğin çözümlerinin komuta ve yönetim kademesi tarafından sürekli kadroya ve savaşçı topluluğuna yedirilerek içselleştirilememesi, bu tür sonuçların ortaya çıkmasını neredeyse kaçınılmaz hale getirmiştir. PKK'nin özellikle kadro kişiliği, yönetim anlayışı, yaşam tarzı ve üslubu konusunda Önderlik ve PKK gerçeğinden giderek uzaklaşma, örgüt ortamının Önderlik çözümlerine kapatılmasının, eleştiri ve özeleştirinin devrimci bir örgütte, bir emekçi halk örgütünde olması gereken düzeyde işlevini yerine getirmemesinin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Önderliğin III. Kongre'de yaptığı kapsamlı çözümler ve eleştiri özeleştir mekanizmasını bir kültür olarak yerleştirme ve derinleştirme çabası içine girmesi örgüt içinde yaşanan bu sorunlarla bağlantılıdır. Bütün bunlar Önderliğin kadro yapısında ve örgüt ortamındaki yetersizliklere verilmiş bir cevabıdır.

Özellikle III. Kongre'den sonra birey ve toplum çözümlerinin bir Önderlik tarzı ve yaklaşımı haline getirilmesi belirgin hale gelmiştir. Reel sosyalizmin çözülüşünden çıkarılan derslerle birlikte, '90'lardan itibaren kişilik çözümlerleri ve toplumsal çözümlerler daha da derinleştirilip kapsamlılaştırılmaya çalışılmıştır. Önderlik bu tarzı sosyalizme yapılan en büyük katkı ve yenilik olarak ortaya koymasına ve uygulamasına rağmen, erken iktidar hastalığı ve me-mur despotçuluğunun Önderlik sistemini değil kendi sistemlerini ve yaklaşımlarını esas almaları çözümlerlerin kadro ve örgüt yapısına doğru yansımaları engellediği gibi, eleştiri özeleştir mekanizmasının doğru kullanılmamasının sonucu olarak örgüt içindeki akışkanlık ve dinamizm zayıflamış; böylelikle örgüt içinde sorunların artmasına, tıkanma ve çürümenin örgüt bünyesinde yer etmesine yol açılmıştır. Bütün bu olumsuzluklar Önderlik çözümlerleri ve eleştirilerine yetersiz yaklaşılması sonucunda ortaya çıkmıştır.

Çözümlerlerin ve eleştirilerin örgüt ve birey yapısına doğru yansıtılmaması, aynı zamanda doğru özeleştiriyi girmek anla-

bütün bunlar PKK gerçeğini anlama, algılama ve pratikleştirme düzeyinin gerilemesinin ifadesi olarak kendisini dışı vurmuştur. Başkan Apo'nun '84'lerden itibaren daha çok pratik mücadelede açığa çıkan bu tür olumsuz özelliklere karşı sürekli bir ideolojik mücadele içinde olduğu, çözümlerler ve müdahalelerle bu mücadelesini sürdürdüğü bilinmektedir. Ne var ki, kadrolar ve örgüt yöneticilerinin bu mücadeleye katılmaması, bu mücadelenin Önderlik sahasından pratik sahalarla aktarılmasında kesintiler yaşanması ve gelişen tıkanıklıklar, Önderliğin giderek sadece anlayışlar ve yaklaşımlara karşı değil, aynı zamanda örgüt sistemine ve bu sistem içindeki yönetim ve kadro yapısına karşı eleştirilerinin de giderek somutlaşmasını ve keskinleşmesini beraberinde getirmiştir.

Nitekim çözümlerleri okuyan herkes, bir örgüt liderinin kendi örgütüyle nasıl bir mücadele içinde olduğunu çok iyi görebilir. Hatta bu çözümlerleri okuyan üçüncü şahıslar, bir örgüt lideri nasıl bu kadar kendi örgütünü eleştirir, nasıl kendi örgütünü bu kadar yerden yere vurur biçiminde bir soruyu kendilerine sormadan edememişlerdir. Bu ne bir kaderdir ne de kızılarak halledilecek bir durumdur. Bu gerçeklik Kürt toplumu ve PKK örgütünün somut ve objektif

le PKK'nin küçümsenmeyecek bir etkisi vardır. PKK denildiği zaman belki dil ucuyla 'teröristtir' denilmektedir; gerçekte ise durum üzerinde düşünülmesi gereken bir örgüt akla gelmektedir. Terörist bir örgüt bu kadar derin etki yaratamaz, yaratması mümkün değildir. Uluslararası komlodan sonra bir Türk generali, "tarih 20. yüzyılın en büyük gerilla hareketinin PKK olduğunu yazacak. PKK gerçekten 20. yüzyılın en büyük gerilla hareketidir, ama bu hareketi de Türk ordusu yenmiştir" diyordu. Başka bir ifadeyle Türk ordusunun büyüklüğünü anlatmak için bile PKK'ye ihtiyaç duyuyor; PKK mücadelesi karşısında ayakta durmayı Türk ordusunun büyüklüğü olarak değerlendiriyordu. Bu da PKK'nin nasıl bir örnek oluşturduğunu göstermekte ve etki gücü açısından Türk ordusu üzerindeki farklı bir yansımaları ortaya koymaktadır.

PKK tarihi Ortadoğu'nun çağdaş tarihidir. PKK Ortadoğu'da Rönesans ve reforma zemin hazırlama hareketidir. PKK pratiği Rönesans ve reformun önemli adımları niteliğindedir. Başkan Apo PKK kimliğini tanımlarken, onun yarı Ortadoğulu yarı sosyalist bir hareket olduğunu söylemekte; bunu onun hem avantaj hem de dezavantaj oluşturan yanları olarak değerlendirmektedir. Aslında bir yö-

bazı yönleriyle bir kültür olarak kendi kişiliklerinde birleştirip yansıtmışlardır. Bu soyut PKK ve PKK'li imajı bir hayal değil bir gerçektir, gerçekleşmiş kişiliklerdir. Çünkü ortaya çıkan değerler ancak böyle bir militanlıkla gerçekleşebilirdi ve gerçekleştirilmiştir.

Ancak, somut yaşamın içindeki militan eksiklikleri, zaafırlıkları ve yetersizlikleriyle bir bütün olduğu ve örgüt gerçeği de öyle olduğu için, PKK'nin soyut militan gerçekliğinin Önderlik ve şehitlerin kişiliği düzeyinde çok yüksekte olması, yani bu imajın derinlikli ve kapsamlı bir içerik taşıması, soyutla somut arasında belirli farklılıkların daha da derinleşmesine ve aradaki mesafenin açılmasına yol açmıştır. Bu durum PKK militanının ve PKK örgüt gerçeğinin çok kötü olmasından ya da kötülüklerinden değil, PKK'nin ideolojik, politik ve örgütsel gerçeğinin, bunun yarattığı değerlerin ve bunu temsil eden gerçek militanlığın gerçekten çok yüce ve yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Yoksa bu özellikler ve ölçülerin somut örgütte veya militanda hiç bulunmadığı biçiminde bir değerlendirme yanlıştır. Bazı yanlışlar, yanlışlamalar, tepkili tutumlar içine girme ve öfkelenmeler de belirtilen mesafeden kaynaklanmaktadır. Dayanacağı bu kadar değerler varken, derinliğine çözümlenip ortaya konulmuş bu gerçeği örgüt ve militanın neden daha güçlü temsil edemediği gerçeğinden ortaya çıkmaktadır.

Özcesi Önderlik gerçeği ve PKK örgütlenmesi, militanının eksiklikler ve yetersizlikleriyle 20. yüzyılın çok farklı bir örgütlenmesidir, bir ideolojik politik hareketir, bir özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Hiçbir sosyalist örgüt, ulusal kurtuluş hareketi, bir toplumsal ve siyasal hareket PKK gibi olmamıştır. Sorumluluk düzeyi, temposu, tarzı, örgütlenme ve mücadeledeki ciddiyeti, fedakarlığı, bağlılığı ve pratikleşmesiyle PKK çok farklı bir örgüt olmuştur. Önderlik kendi özelliklerini ve PKK ruhunu belli düzeyde yansıtabilmiştir. Ancak militanlar örgütü ve bu ruhu temsil edememişlerdir. Yine de PKK gerçeğinin çok farklı bir örgüt olduğunu görmek gerekir. Çünkü Önderlik gerçeği, tüm eksik ve yetersizlerine rağmen böyle bir örgütlenme ile somutlaşmıştır. Çok daha muazzam gelişmeler ortaya çıkarabilecek özellikleri bağrında taşıyan böyle bir hareket Ortadoğu gerçeği, Kürt toplumsal yapısı, Kürt kişilik özellikleri ve daha başka etkenler nedeniyle istenen sonuca ulaşamamıştır.

PKK bir mücadele örgütüdür

Önderliğimiz uluslararası kompo sonrasında komploya neden olarak iki önemli olguya değinmekte; başka nedenleri de olmakla birlikte, komploya giden yolda yetersiz yoldaşlığı ve vefasız dostluğa vurgu yapmaktadır. Diğer önemli bir vurgusu da çözümü sistem içindeki gelişmelerde ve tekrarı yaşayan gerillada arama yaklaşımıdır. Tabii bunlar ciddiyetle değerlendirilmesi gereken çok önemli konulardır. Çözümü sistem içinde arama konusu ciddiyetle değerlendirilmesi gereken önemli bir olgudur. Tabii PKK bir mücadele örgütüdür. Teorisi, ideolojisi ve programı vardır. Soğuk savaş döneminde Türkiye'den ve mevcut sistemden koparak çözümü arama, bir yönüyle alternatiflerden biridir. Yine sistem içinde çözüm arayışı da olmuştur. Bir diğeri ise Türkiye içinde bir çözüm aramadır. PKK Türkiye içinde çözüm ararken, devleti bir çözüm getirme isteği vardır.

Çözüm üretmek bir yana, sistemin Kürt sorunu için bir çözümü yoktur. Önderlik bu nedenle sistem içinde bir çözüm olabilir mi düşüncesini bir yanlış olarak görmektedir. Ortadoğu'daki düzen Kürt sorununun çözümsüzlüğü üzerine kurulmuştur. Sistem ve dış güçler Kürt sorununun çözümsüzlüğünden ve bunun yarattığı sıkıntılardan çok fazla kaygı taşımamakta, bu sorunu bir siyasal malzeme olarak kullanma eğilimi ağır basmaktadır. Kürt sorununun çözümsüzlüğü bölgede istikrarsızlığın kaynağı olup birçok sorunu daha da ağırlaştırmakla birlikte, soruna el atılıp çözülmek istendiğinde çok karmaşık ve yeni sorunlara yol açacak özellikleri bulunduğundan, sistem

gerçeği olarak ele alınmalıdır. Ancak yeniden yapılanma konusunun gündeme sokulup tartışıldığı bir süreçte, tekrar bu gerçeklik üzerinde durup düşünmek büyük önem taşımaktadır. Daha doğrusu, örgütü sürekli değiştirmek isteyen Başkan Apo'nun yanlışlıklara karşı mücadele ederken nasıl zorluklar ve sıkıntılarla karşı karşıya geldiğini bilmek, önümüzdeki yeniden yapılanma döneminde karşımıza çıkacak sorunların önceden bilinmesini sağlayacağı gibi, yeniden yapılanmada daha doğru yöntemler ve araçların kullanılması ve tedbirlerin sağlanması konusunda bizlere fikir verecektir.

PKK tarihi Ortadoğu'nun çağdaş tarihidir

PKK geliştirdiği özgürlük mücadelesiyle, ortaya çıkardığı soylu kişilikleriyle, fedakarlığı ve zorluklar karşısındaki dayanma gücüyle, en zor koşullarda kendi gücüne güvenerek ayakta kalma iradesiyle, dış güçlere işbirlikçiliğinin neredeyse kader bellendiği bir coğrafyada kendi halkına güvenerek geleceği yaratacağına inanmasıyla (günümüzün moda deyişle) bir marka niteliğindedir, görkemli bir örnektir. PKK'nin bu niteliğini görmemek ve anlamamak mümkün değildir. Gerçekten de yalnız Kürt halkında değil, bütün Ortadoğu halklarında PKK'nin etkisi böyledir. Belki Türk devleti kirli özel savaşıyla, ırkçı şoven duyguları körükleyerek PKK aleyhinde çok kötü propagandalar yapmış, gerici propagandalarıyla karalama kampanyalarını sürüklediği bir aydın çıkmıştır. Buna rağmen, Türkiye ve Türk toplumu üzerinde bi-

bu soruna el atmaya yanaşmamaktadır. Tabii bu da sistem içinde çözüm arayışlarının tıkanmasına yol açmaktadır. Sistem içinde çözüm arama yanılığından kastedilen, aslında sistem içinde bir çözüm bulmaktan çok, halkların demokrasisinin geliştirilmesine yönelmeye gönderme yapmaktadır. Halkların demokratikleşmesi için de belki tümüyle sistem dışına çıkma öngörülmemekte, sistem içinde halkların demokratik mücadelesiyle sistemle iç içe bir çözüm geliştirme alternatifinden söz etmektedir. Daha doğrusu böyle bir alternatifle çözüm aramayı değil, sistem içinde ya da sistem içi çelişkilerde çözüm aramanın ortaya çıkardığı tıkanıklığı ifade etmektedir.

Yine gerilla Kürt sorununu belli düzeyde gündemleştirmiş, toplumda önemli gelişmeler ortaya çıkarmış, yine Kürt bireyinde çok köklü değişiklikler yaratmıştır. Ama gerilla da sorunu siyasal anlamda çözmek konusunda yetmemiştir. Dolayısıyla gerillada ısrar etmek ve çözümün esasını gerillada aramak, aslında yine sistem içinde çözüm aramaktır. Sorunun çözümü için bir uzlaşmaya varma ya da Kürdistan'ı koparma amaçlanmaktadır. Ortadoğu gerçeğinde koparma öyle kolay gerçekleşecek bir olgu değildir. Demokratik değişimi yaratmadan, Ortadoğu gerçeğinde söz konusu devletlerin zihniyeti değişmeden, uzlaşma yoluna girmek imkansızdır. Bu açıdan Önderlik demokratikleşmeyi geliştirerek, demokratik yöntemleri devreye sokmak yerine, gerillada ısrar etmeyi bir özeleştirme ve eleştirme konusu yapmaktadır. Ancak bunları belirtirken meşru savunmanın yanlış olduğunu söylememekte; sonuç almasa bile Kürt varlığını koruma ve meşru savunma gücü olarak gerillanın önemini ve gerekliliğini yok saymamaktadır. Çözüm arama konusunda başka alternatiflerin devreye sokulması ve zorlanması gerektiğine vurgu yapmakta, bunun gerekliliklerini yerine getirmeye işaret etmekte, sistem içinde çözüm aramayı veya çözümün esas gücü olarak gerillayı görmeyi yanlış bulmaktadır. ,

Başkan Apo çözümü sistem içinde arama derken, kesinlikle PKK'nin belirli güçlerin kuyruğuna takılma ve işbirlikçi temelde çözüm arama anlayışında olduğunu belirtmemektedir. Bunun çözüm olmayacağını derinden hissetmekte ve bilmektedir. Önderlik ve PKK ile sistemin temel güçleriyle arasında sürekli bir mesafe vardır. Ama onlarla uzlaşmanın olabileceğini ve belirli bir ilişki içinde Kürt sorununa çözüm bulunabileceğini de hiçbir zaman reddetmemiştir. Yine bölgesel güçlerin kuyruğuna takılarak ve onların bir parçası haline gelerek çözüm gücü olunacağına da inanmamış; buna karşılık onlarla belirli bir iliş-

ki içinde olmayı ve mümkünse belli uzlaşmalarla sorunu çözmeyi de düşünmüştür. PKK hareketi ve Önderlik gerçeği hiçbir zaman Batı güçlerine ve bölge güçlerinden herhangi birine işbirlikçilik yapmak ve onların politikalarının devamı olmak gibi bir duruma düşmemiştir. Ancak sistem içi çözüm arama mantığı da terk edilmemiştir. Demokratik seçeneği ve örgütlenmeyi geliştirerek halkların çözümünü güçlendirme ve buna dayanarak demokratikleşme içinde Kürt sorununu çözmeye ağırlık verme, imkanları ve dikkatleri burada toplama konusunda hassasiyetler zayıf kalmıştır. Yanılığ esas olarak bazı imkanlar nedeniyle bu hassasiyetin azalmış olmasındadır.

Aslında PKK daha çıkışından itibaren Kürt sorununu Türkiye halkı ve demokratik güçleriyle birlikte çözmek düşüncesinde olmuştur. Ancak savaşın giderek şiddetlenmesi ve bölgede imkanların artmasıyla birlikte koşullar da değişmiştir. Özellikle Sovyetler Birliği'nin yıkıldığı ve eski sistemin dağıldığı, yerine yeni bir sistemin kurulmadığı, bu nedenle çelişkiler ve çatışmaların görünenden daha fazla görünmeyen biçimde sürdüğü bir dönemde, bu durumun ortaya çıkardığı imkanlar nedeniyle halklarla ilişkilene, onların demokratik güçleriyle demokratik imkanları zorlama, böylelikle sistem içinde çözüm aramak yerine halkların demokrasisinin gelişmesi içinde çözümü zorlama zayıf kalmıştır. Bu bir yönüyle bir sapmayı ifade ettiği gibi, diğer yönüyle aslında milliyetçi yolların güçlenmesine, örgüt içinde milliyetçiliğe doğru meyleden bazı eğilimlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Kürt sorununu halklarla çözmek yerine, daha çok çelişkilerden yararlanarak ya da yalnızca Kürt halkının gücüne dayanarak çözmek yaklaşımları, halkların kardeşliği içinde demokratik çözümünden uzaklaştırmıştır.

1990'lı yıllarda PKK içinde ulusal yanı öne çıkan milliyetçi söylemlerin geliştiğini, bu yönüyle PKK'nin ortaya çıkış dönemindeki milliyetçi olmayan özünden bazı şeyler kaybettığını, böylelikle Kürt egemenlerinin milliyetçi etkilerinin örgüt içinde güçlenmesine zemin olduğunu belirtmek mümkündür. Bütün bunlardan da anlaşılacağı gibi PKK kendi özünden önemli oranda uzaklaşmıştır. İdeolojik, politik ve örgütsel çerçevede egemen sınıf etkili milliyetçilik, toplumsal özellikler ve sistemden etkilenen bir örgüt gerçekliği söz konusu olmuştur. Bunlar tabii militanın düşüncesine, yüreğine, pratiğine ve yaşamına yansımıştır. Militan giderek PKK ve Önderlik gerçeğinden uzaklaşmış, parti militanında farklı bir şekillenme gelişmiş; parti içinde rolünü oynamayan, dolayısıyla Önderlik karşısında yetersiz yoldaşlığı yaşayan bir konuma düşmüştür. Yetersiz yoldaşlık Önderliğin tem-

posu, tarzı, duyguları ve özlemlerinden uzaklaşmak olduğu gibi, mücadelenin yarattığı değerleri doğru değerlendirememek, fırsatlara bir devrimci gibi yaklaşmamak, yaklaşan tehlikeyi görememek, kendi geri dünyası içinde ideoloji ve politikadan koparak günü yaşama ve mücadele gerçeğinden kopmak anlamına gelmektedir. Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesinin ihtiyaçlarına cevap veren, genelleyen ve çok boyutlu düşünen bir yoldaşlık, yönetim ve militan gerçeği değil, kendinde örgütü olumlu ya da olumsuz biçimde kendini yansıtmaktadır.

En büyük savaş nefis savaşıdır

Önderliğimiz bugüne kadar ki sosyalist önderler ve bir toplumu değiştirmek isteyen örgütlerden farklı olarak, devrimci örgüte çektiği ve yeni bir ideoloji vermeye çalıştığı bireyin hemen değişmeyeceğini göterek, insanların düşüncelerini, duyguları ve davranışlarını değiştirmeyi en önemli çalışma saymıştır. Bu bir yönüyle Ortadoğu'daki peygamberlik geleneğinin çağdaş bir devamı olmanın ifadesidir. Geçmiş düzen, geçmiş düşünce ve felsefeler hiçbir coğrafyada olmadığı kadar bu coğrafyada toplumlar ve bireylerin içinde içselleşmiş durumdadır. Bu nedenle dinsel ve toplumsal önderler, bireyin ve toplumun geçmişin etkilerine ve alışkanlıklarına karşı verdikleri iç mücadeleyi çok önemli görmüşlerdir. Başkan Apo'nun islamiyetten örnek göstererek en büyük savaşın nefis savaşı olduğunu belirtmesi, buna karşılık dış savaşın daha küçük bir savaş olduğunu söylemesi önemli bir konudur. Başkan Apo'nun bunu fark etmesi, biraz da onun bir Ortadoğu halk önderi olarak tarih sahnesine çıkmasıyla ilgilidir. Önderlik daha başlangıçta Kürt kişiliği şahsında geçmiş egemenlik ve köleliğin bireylerde içselleştirdiğini söylemiştir. Bu çok önemli bir tespittir. Diğer siyasal liderler ve sosyalist önderler bunu çok kapsamlı değerlendirmemişlerdir. Belki alışkanlıklar ve etkilerden söz edilmiştir; ama devletin, iktidarın ve köleliğin bireylerde, dolayısıyla toplumda içselleştirdiğini ve buna karşı mücadelenin önemli bir konu haline getirilmesi gerektiğini bu düzeyde ortaya koymamışlardır.

Aslında sınıflı toplum gerçekliği ve hiyerarşik sistem bireye ve topluma içirilmiş durumdadır. Önderliğimizin de belirttiği gibi, bu içselleştirme Sümer rahiplerinin büyük başarısı olmuştur. Devletin ve iktidarın kutsanması, devlet ve iktidar olmadan sanki yaşanılmayacakmış gibi bir zihniyetin bireye ve topluma verilmesi şiddetle değil, büyük bir ikna ve düşünce gücüyle

sağlanmıştı. Birey devletsiz ve iktidarsız yaşamayacağını düşünmektedir. Ya başında mutlaka bir ağa, bey veya devlet bulunacak ya da kendisi, ağa, bey veya devlet olacaktır. Bunlar adeta sosyal yaşamın kanunlarıymış ve daha farklı bir şey düşünülmemiş gibi bireyin ve toplumun içine yerleştirilmiştir. Eğer sosyalist sistem sonunda kendi zıddına dönüşmüş, bir başka deyişle mücadele ettiği güce benzeşmişse, bunda öteki birçok nedenin yanı sıra bu içselleşmenin de büyük rolü vardır. Bu açıdan PKK içinde ortaya çıkan olumsuzluklar, bir yönüyle süreç içinde reel sosyalizmin bünyesinde çıkan, toplumda ve bireyde içselleşmiş devlet ve iktidar kültürünün sonucu olarak görülmelidir.

Hiyerarşik örgüt modeli böyle bir kültür üretmeye bir hayli elverişlidir. Bireyde ve toplumda ideolojik ve kültürel olarak içselleşmiş devlet ve iktidara karşı mücadele verilmeden, sonuçta toplumdan gelen bireylerde verili olarak varolan devlet ve iktidar anlayışına ya da kölelik zihniyetine teslim olmaktan başka bir sonuç ortaya çıkmaz. Dolayısıyla devlet, iktidar ve kölelik zihniyet olarak daha başından itibaren bir öçlüde PKK'de de vardır. İdeolojisi sosyalizm olsa da, sonuçta örgüt verili bireylerden oluştuğuna ve bu bireyler mevcut toplumun içinden çıktıklarına göre bunlar vardır. Bu durum ideolojik mücadelenin, kültür ve kişiliği değiştirme mücadelesinin büyük önemini ortaya koymaktadır. Yoksa birey ve toplumda içselleşen geçmiş düzenler nasıl tasfiye edilecektir? Yenisi kuruldu diye eski tasfiye edilemez. Tersine en direnişçi olgu kültüredir, alışkanlıklar, gelenekler ve yerleşik zihniyettir. Bunların gücü her zaman tankların, toprakların ve kurumların gücünden daha fazladır. Bunun böyle bilinmesinde fayda vardır.

Önderlik ve PKK belli başarılar elde etmiş ve gelişmeler ortaya çıkarmışsa, daha iktidarı ele geçirmeden ya da toplumda etkili olmadan büyük gelişmeler yaratmışsa, bu önemli gerçekliği gördüğü içindir. Tarihteki hiçbir devrim kendisini etkin kılmadan önce etkisini bu kadar kısa sürede göstermemiştir. Bu yönüyle Önderlik gerçeği ve PKK peygamberlik geleneğinin ve daha somut olarak hristiyanlığın, yine Avrupa'da Rönesans ve reformun toplumda ve bireyde yarattığı etkiye benzeyen ve hatta onlardan daha güçlü bir etkiyi kısa sürede ortaya çıkarmasını bilmiştir. Daha başından itibaren bireyi ve toplumu değiştirmeyi başardığı, içselleşen alışkanlıklar yerine yeni alışkanlıklar vermeyi bildiği için bu tür sonuçları ortaya çıkarmayı başarmıştır.

PKK'nin ilk çıkışındaki temel özelliği içselleşmiş devlet, iktidar ve köleliğe karşı mücadele olduğu gibi, PKK'de ortaya çıkan olumsuzlukların en temel dayanağının da içselleşmiş devlet, iktidar ve kölelik olduğu iyi bilinmek zorundadır. Yeniden inşa sürecine giderken, PKK ve Önderlik gerçeğinin bu özgün yanını görmeden gelecekle ilgili büyük iddialarda bulunmak mümkün değildir.

PKK gerçeği olumlu ve olumsuzlarıyla kendi toplumsal yapısı, Önderlik gerçeği ve yürütülen mücadele içinde değerlendirilmesi gereken bir harekettir. Burada belli olumsuzluklara değindik. Bunun yanı sıra Önderliğin ortaya koyduğu çerçevede özeleştirme yapılması gereken önemli noktalar da bulunmaktadır. Ancak bu bütün olumsuzluklar ve yetersizliklere rağmen, PKK'nin Kürdistan ve Ortadoğu halk tarihi içindeki rolü daha çok pozitif düzeydedir. PKK hareketi olumlulukları ağır basan bir harekettir; örgüt ortamında yaşanan olumsuzluklar ise toplumdaki, Kürdistan ve bölge gerçeğinden kaynaklanmaktadır. Geriliğe ve gericiliğe karşı yeterli düzeyde mücadele verilmemesi sonucunda ortaya çıkan olumsuzluklar, Kürt toplumsal gerçekliği ve bölge gerçeğinin geriliklerinin örgüt içinde hortlayan yanlarıdır. Yoksa PKK'nin çıkış amaçları, Önderlik gerçeği, militanın ve halkın gösterdiği fedakarlıklar ağırlıklı olarak olumluluklar yaratma yönünde olmuştur.

PKK ile birlikte Kürt halkı önümüzdeki yüzyılları ve Ortadoğu halklarını derinden etkileyecek çok kapsamlı sonuçlar ortaya çıkarmıştır. PKK gerçeğini bu çerçevede

değerlendirmeden gerçeğe hakkını vermek mümkün değildir. PKK'nin Kürt halkı açısından yarattığı siyasi sonuçları, başta Kuzey Kürdistan olmak üzere Kürdistan'ın bütün parçalarında ortaya çıkardığı toplumsal ve siyasi etkileri burada uzun boylu anlatmaya gerek yoktur. Çok büyük kazanımlar gerçekleşmiş, çok önemli mevziler kazanılmıştır. Kürdistan'ın diğer parçalarında ortaya çıkarılan gelişmeler de yine bu mücadelenin yarattığı sonuçlardır. Aynı şekilde PKK gelecekte Kürdistan'ın bütün parçalarında özgürlüğün ve demokrasinin daha da gelişmesinde büyük rol oynayacak mevziler ve birikimleri ortaya çıkarmıştır. Bunlar devrimsel nitelikte sonuçlardır. Bazı bireyler ya da çevrelerin bu sonuçlar karşısında tatmin olup olmasının önemi yoktur.

Konumuz esas olarak PKK'nin yeniden inşasında dikkat edilmesi gereken olumlu ve olumsuz özellikler olduğundan, daha çok örgütsel düzeyde mücadeleyi ve geleceği etkileyecek noktalara değinmeye çalışıyoruz. Önderlik gerçeği ve PKK hareketi, Kürdistan'da yeni bir tarih, yeni bir kişilik, yeni bir halk kimliği, yeni özellikler olan bir birey yaratması açısından bir dönüm noktasıdır. Binlerce yıllık Kürt tarihinin en değerli sonuçlar üreten yılları ve ayları bu son otuz yıllık tarihin içindedir. PKK hareketinin doğuşundan önce yalnız Kürt halkı açısından değil, Ortadoğu halkları açısından geleceğine güvensiz, kaderine razı olmuş ve iradesi kırılmış toplum ve birey gerçeği vardı. Kimi zaman isyancı tepkiler ortaya çıksa da, bunlar ne sistemin çemberini kırabiliyor, ne de Ortadoğu'nun tarihinden gelen dogmatik, kalıpcı yanlarını kırma gücünü gösterebiliyorlardı. Geçmiş aşmayarak, daha çok da geçmişe dayanarak çözümü arama vardı. Örneğin İran İslam Devrimi de kendine göre birikmiş toplumsal ve siyasal sorunlar karşısında bir çıkış arayışydı. Ama kendi tarihinin olumlu yanlarını değerlendirmeyip olumsuz yanlarını atarak değil; miadını doldurmuş, bundan sonra sosyal ve ekonomik yaşama imme kazandırmayacak yol ve yöntemlerde arayış içine girmişti. Bir dönem bunlarla kendine göre bir moral kazanırsa da, devrimin sonuçlarında görüldüğü gibi sorunlara bir çözüm bulamadı.

Günümüzde bazı işbirlikçi güçler dış güçlerin dayattığı milliyetçi şoven yaklaşımlarla çözüm arama yoluna girmek istemektedir. Bunların Ortadoğu'ya ve Kürt halkına hiçbir şey kazandırmayan arayışlar olduğu defalarca görülmüştür. Toplumsal temelle riyle ve sistemle bağlarını tümden koparmamış olsa da, PKK ve Kürt Halk Önderliği'nin en temel karakteristik özelliğinin özgün bir kişilik, toplumsal yapılanma ve yaşam projesi olduğu açıktır. PKK iradesi kırılmış Kürt bireyine irade kazandırmış; yine her türlü askeri ve siyasi güce karşı mücadele ederek bir şeyler yaratabileceğini ortaya koymuştur. Geçmişe ya da sisteme mahkumiyetin bir kader olmadığını; doğru bir düşünsel yaklaşım gösterilmesi, bunun örgütlenmesinin ve politikasının ortaya konulması halinde toplumlar ve bireylerin ayağa kaldırılabilceğini kendi pratiğinde kanıtlamıştır. Şu ya bu da eksikliğine ve yetersizliğine rağmen, kendi geleceğini kazanabilecek Kürt toplumu ve bireyi bugün ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu yepyeni bir olgudur. Belki hala yetkin bir Ortadoğu Rönesansı'ı, reformu, yeni zihniyeti, düşüncesi ortaya çıkarılamamıştır. Ama Önderlik gerçeği ve PKK'nin mücadelesi halk ve birey olarak bunun toplumsal zeminini önemli düzeyde ortaya çıkarmıştır.

Sorunu sadece kendi gerçekliğinde ele alan yaklaşım yetersizdir

PKK Kürt toplumu ve bireyinde büyük depremler yaratmıştır. Bu durum bütün Ortadoğu'yu etkilemiş; Türkiye, İran ve Arap dünyası üzerinde küçümsenemez bir etkiye bulunmuştur. Bunlar önemli olgulardır. Önderliğin özellikle kadın sorununa eğilmesi ve Kürt'ün kördüğümü olan kadın sorununda muazzam bir açılım yapması, bu konuda yalnızca Kürt toplumuna ve bireyine değil, en çok da ezilmişliği ve köleliği yaşayan kadına irade ka-

zandırması; sadece Kürt halkı açısından değil, bütün Ortadoğu halkları açısından yepyeni bir durumdur. İyi değerlendirilmesi halinde gelecek bu bireylerle, toplumsal alt üst oluşun bireyin ve toplumun beyninde, yüreğinde ve yaşamında harmanlamasıyla ortaya çıkarılacaktır. İradesi kırılmış bireyden kendine güvenen birey ve toplum ortaya çıkarmak kolay iş değildir.

PKK Ortadoğu halklarında adeta kader olarak benimsenen 'böyle gelmiş, böyle gider' anlayışına son vermiş; dış güçlere karşı kendi kimliğini koruyamama ya da herhangi despot bir güce çaresizce boyun eğme yaklaşımını büyük oranda kırmıştır. En önemlisi de bunu yaparken geleneksel toplum ve sistemle bağlarını koparmayı esas almakta; hiçbir yerden yardım ve destek almadan, bütün insanlığın yarattığı manevi ve moral değerlere ve ortak düşünce gücüne dayanarak bunu yapmaktadır. Yani somut maddi güç ve destekten çok, insanlığın ilk çıkışından bugüne kadar yarattığı ölçüleri ve en başta da moral değerleri kendisi için güç kaynağı haline getirmektedir. Kısacası halklar açısından dayanabilecekleri önemli öz kaynakları vardır. Yeter ki beyin ve yürek olarak inanılsın; insanın her şeyi gerçekleştirebileceği, Başkan Apo'nun da belirttiği gibi en büyük tekniğin insan olduğu görülebilir. Bunu görebildiği takdirde tek bir birey de, toplumlar da irade kazanabilir. Önderlik gerçeği ve PKK bunu kanıtlamıştır. Bu açıdan yalnız Ortadoğu halkları değil, dünyanın bütün ezilen, sömürülen, sosyal, ekonomik ve siyasal sorunlar içerisinde boğulan halkları için önemli bir örnek ve model olma özelliğine sahiptir.

Başkan Apo'nun esaretiyle sonuçlanan ve Kürt halkının mücadele tarihinde karşılaştığı uluslararası komplo, PKK açısından bir dönemin kapanıp yeni bir dönemin başlaması anlamına da gelmektedir. Uluslararası komplo bir yönüyle zayıflıklarımızın ve yetersizliklerimizin toplamının vahim bir sonucudur. Tabii bu çok ağır bir sonuç olduğu için, doğal olarak kapsamlı bir muhasebe ve özeleştiriyi beraberinde getirmiştir. Her şeyden önce yanlışlıklarımızın ve eksikliklerimizin zirvesi ve toplamı olduğu için, bunları açık ve net ortaya koyma ihtiyacı doğmuştur. Artık komplodan sonra yanlışlarımızın üstünü örtmek ya da bunlara yüzeysel yaklaşmak olanaksızdır. Tersine eksikliklerimizi açık bir biçimde dile getirmek, yanlışlıklar ve eksikliklerimizin üzerine köklü olarak gitmek ve sözcüğün gerçek anlamında bir Apocu militanlığı yakalamak kaçınılmaz hale gelmiştir.

Uluslararası komplo ve öncesi iyi bir analizden geçirildiğinde, eksikliklerimiz ve yanlışlıklarımızın neler olduğu, hangi eksikliklerimizin ve yanlışlıklarımızın bizi komployla karşı karşıya getirdiği çok daha iyi anlaşılacaktır. Dolayısıyla PKK'nin yeniden inşasını gerçekleştirmek için yapılması gereken en önemli işlerden biri komployu ve komploya giden süreci çok iyi bilince çıkarmak, hiçbir kaygıya kapılmadan eksikliklerimizi ve yanlışlıklarımızı ortaya koymak, daha doğrusu kapsamlı bir eleştiri özeleştirii yapmak, komplodaki payımızın ne olduğunu açığa çıkarmaktır. Bütün bunlar karşısında doğruların neler olduğunu net bir biçimde göstermek, dolayısıyla PKK'nin yeniden inşasında başarının kaynağına inmek demektir. Kuşkusuz bu noktada en önemli güç kaynağımız, aslında kendi zayıflıklarımızı görerek gidermek olacaktır. Önderlik soruna böyle yaklaştığı, yani çok köklü bir sorgulama yaptığı, eksiklikler ve yanlışlıkları çok açık gördüğü için en rafine düşünceye ulaştığını söylemektedir. Uluslararası komplo bir bakıma yanlışlıklar ve yetersizlikler üzerindeki tüm perdeleri ve gerekçeleri kaldırıp atmıştır.

Önderlik yetersiz yoldaşlık ve sahte dostluktan bahsetmektedir. Yetersiz yoldaşlığın ne olduğu kapsamlı bir biçimde irdelenebilir. Burada kastedilen yetersiz yoldaşlık, sağlam PKK militanı olmamak ve devrimci görevleri sahiplenmemektir; bir Kemal Pir ve Mehmet Hayri Durmuş yoldaşlar gibi olmamaktır. Kemal ve Hayri yoldaşlar en zor koşullarda örgütün ve mücadelenin neye ihtiyacı olduğunu görüp gere-

keni yerine getirmişlerdir. Zilan yoldaş örgütün ihtiyaçları ve yaşadığı sorunların neler olduğunu görüp gerekeni yapmıştır. Bunlar çokça değerlendirilmiştir ve daha kapsamlı değerlendirilebilir. Yeniden inşa ya giderken, militanın özelliklerini ve yetersiz yoldaş olmamak için nasıl bir duruş içinde olmak gerektiğini ortaya koymalıyız. Buradan önemli derslerin çıkarılması için PKK'nin şekillendiği dönem, mücadele ettiği siyasal ortam ve bu koşullarda ortaya çıkan yetersizlikler ve eksikliklerin üzerinde önemle durulması gerekmektedir.

Uluslararası komplo, PKK açısından Kürt diplomasisinin nasıl olması gerektiğini, Kürt özgürlük hareketinin başarıya ulaşması için hangi politik araçları kullanması gerektiğini daha da netleştirmiştir. Komplo mücadelemiz açısından birçok belirsizliğin netleşmesini sağlamış, hareketin ve militanın kafasındaki boşlukları doldurmuş, bazı soru işaretlerine daha net cevaplar vermiştir. Başkan Apo savunmasının bir yerinde az çalıştığımızı söylemenin doğru olmadığını, eksiklikleri ve yetersizlikleri hep kendimizde aramanın aslında yetersiz bir yaklaşım olduğunu, Kürt gerçekliği söz konusu olduğunda uluslararası sistemi çözmemiz ve mücadelemizi çözümlenmiş bu uluslararası sistem içinde daha iyi bir yere oturtmamız gerektiğini vurgulamakta; böylece mücadele araçları ve yöntemlerinde daha etkili sonuç alacak bir pozisyona gelmeyi önemli gören bir değerlendirme yapmaktadır. Başka bir deyişle sorunu sadece kendi gerçekliğinde ele alan yaklaşım yetersizdir. Ortada sistemi etkileyen ve sistemden etkilenen bir sorunun bulunduğu ya da böylesi bir coğrafyada yaşadığımız bir gerçektir. Tabii mücadelede önemli olan öz dinamikler ve öz güçlerdir ve sonuç alan bunlar olacaktır. Ama burada yine de sistemi çözmek, sistemin ne olduğunu anlamak, kendi dinamiklerimizi bu çerçevede daha etkili hale getirmek önemli olmaktadır.

Bu yönüyle Başkan Apo halkların eskiyi aşıp yeniyi kuralmaları için sistemi bütünlüklü ele alıp kapsamlı ve derinlikli bir çözüme tabi tutmayı önemli görmektedir. Savunmaların insanlığın ilk çıkışından bugüne kadar yaşadığı sosyal, kültürel ve siyasal formaların çok kapsamlı ve derin bir değerlendirmeyi içermesinin nedeni budur. "Kürdistanî olan her şey evrenselidir" diyen Başkan Apo, son savunmasında insanı mikro evren olarak tanımladı; doğanın ve yaşamın diyalektliği açısından insanı mikro evren olarak değerlendirdi. Kürdistan ve Ortadoğu gerçeği de aslında insanlığın özeti gibidir. Bu bakımdan insanlık dünü ve bugünü içinde bir bütün olarak kavranmazsa Kürdistan gerçeği de anlaşılmaz; bu temelde Kürt sorununu çözme, özgürlük ve demokrasiye ulaşma da gerçekleşemez. Bu yüzden Başkan Apo, uluslararası komplodan sonra sorunlara böyle derinlikli yaklaşmış, bunun sonucunda bütünlüklü ve evrensel bir bilince ulaşmıştır. Kuşkusuz Önderlik yaklaşımı bu yönüyle yeni değildir. Eskiden de Önderlik dünya ve bölgeye ilişkin çözümlemeler ve değerlendirmelere büyük ağırlık vermektedir. Çözümü evrensel ve bölgesel değerlendirmelerde aramaktaydı. Ama yine de bir yönüyle evrenseli kavramada hakkını tam verme gerçekleşmiyor ya da hakettiği ağırlıkta üzerinde durulmuyordu.

İmralı süreci köklü eleştiri ve özeleştirii sürecinin başlangıcıdır

PKK ilk çıkışından itibaren Kürt sorununun çözümü üzerinde dururken, sosyalizmi bir tercih değil, bir zorunluluk olarak görüyordu. Sosyalizm yerel değil evrensel çözümü, halkların kardeşliği çözümünü içermektedir. PKK aslında daha ilk çıkışında milliyetçiliğin çözüm olamayacağını, Ortadoğu'da Kürt sorununun ancak sosyalizm ve halkların kardeşliği temelinde çözülebileceğinin bilincindeydi. Bu yaklaşımı esas almıştı. Ancak PKK'nin mücadele sürecinde bu bilinci daha kapsamlı ele alıp geliştirme, mücadelesini böyle bir genellik içinde derinlikli tutma, politikasını, taktikini, araçlarını ve yöntemlerini buna göre daha da zenginleştirme konusunda zayıflıklar ya-

şadığını belirtmek gerekir. Nitekim Başkan Apo da bir görüşmesinde bu zayıflığa işaret ederek şunları belirtmektedir: "Demokrasi bilinç ve irade ister, demokrasi halkların birliğine ve kültürüne bağlılıktır. Milliyetçilik çağın hastalığıdır. Sahte Kürtçüler milliyetçiliğin peşinden koştular, ama zırmık kadar yol alamadılar. Milliyetçilikten PKK olarak biz de etkilendik. Ama ben hiçbir zaman milliyetçiliğe fazla ısınmadım. Burada son dört yılda bununla uğraştım; demokratik birliğin kapısını aralamak istedim. Kürtler haince ve hayvanca yaşamaktan kurtulmak istiyorlarsa, demokratik çözüm fırsatı doğmuştur."

Sadece kendimize yüklenerek, yanlışlıkları kendimizde arayarak soruna çözüm bulmak yerine, uluslararası sistemi çözerek ve bunun içinde etkili mücadele eder konuma gelerek çözüm anlayışı doğru ele alınmak durumundadır. Burada kastedilen, kendimizi değiştirip dönüştürerek mücadelemizi yürüten çevremizi de etkilemek, demokrasi ve özgürlüğü geliştirecek dışımızdaki dinamikler üzerinde de etkide bulunmak, onlarla diyalektik bağ içinde olmak, kendimizden başlayarak çevremizi de etkileyip değiştirmek ve dönüştürmek gerektiğidir. Bunu başarmak için tüm bölgesel ve uluslararası güçlerin konumunu doğru değerlendirmek ne bu güçlere bağlı olmak ne onların güdümüne girmek ne de varlıklarını inkar etmek, reel sosyalizme olduğu gibi ne duvar örmek ne de teslim olmak gerekir. Yerel olmayan ve iç içe mücadele etmeyi bilen, kendine bağlatacağı çözümü bölgesel ve evrensel çözüm anlayışıyla sürdüren bir ideolojik, politik, örgütsel ve mücadele anlayışı içinde olmak başarı için zorunludur. Burada örgüt ve militanın sorumluluğunun zayıflamasından söz edilmemekte, kendisine yüklenmesi yanlış görülmemekte; bu doğru ele alınır ve bütün içinde böyle bir yaklaşım gösterilirse sonuç alınabileceği konusu üzerinde durulmaktadır. Burada tarz tempo ve çabanın yüksekliği, tarz ve niyet eleştirilmemekte, bu konudaki darlık ya da subjektivizm eleştiri konusu yapılmaktadır.

Aslında bizim gelişmeyen ve derinlikli olmayan mücadele anlayışımızın 21. yüzyılın sosyalist önderlerinin ve reel sosyalizmin pratiğinden belli düzeyde etkilenmediğini söylemek gerekmektedir. Özde sistemden kopmayan, ama biçimsel olarak araya duvarlar ören, bütünleyici olmayan, dar ve yerel yaklaşımlarla sosyalizmi gerçekleştirebileceğini ve sömürüyü ortadan kaldıracabileceğini iddia eden sosyalist anlayıştan etkilendiğimiz açıktır. Ortaya koyduğumuz pratik ulusal kurtuluş mücadelelerindeki dar, iç içe mücadele gerçeğinden uzak yaklaşım benzeri olarak değerlendirilebilir; yalnız kendi gerçeğinde değil, sistem gerçeğinde de demokratik güçleri ayağa kaldırarak sorunu çözmeye yönelmek yerine, yerel bir çözüm arayan bir anlayışın tezahürü olarak görülebilir.

Görünürde sistemden koparak, gerçekte ise onu başka bir biçimde yaşayarak, sistemin özüne karşı kapsamlı bir mücadele vermeden onu yenebileceğini ve sistemden kopabileceğini düşünmek gibi bir yanılgı bizim pratiğimizde de yaşanmıştır. Reel sosyalizmin subjektif, gerçekli olmayan, arızı bir durum arz eden sosyal ve siyasal mücadele yanılgısı bizde de kendini gösterdi. İmkân ve fırsat bulduğunda iç içe mücadele vererek özgürlük ve demokrasiyi kazanmanın sistemden gerçekten kopuş anlamına gelmediğini, sistemden asıl kopuşun ya da sistem dışı çözüm arayışının böyle bir mücadele sonucu gerçekleşebileceğini, biraz imkân bulunduğu ve fırsat yakalandığında iç içe mücadele vermenin özgürlük ve demokrasiyi kazanmanın en doğru yolu olduğunu göremedik. Bu nedenle amacımız bunu gerçekleştirmek veya koşullarını yaratma değil, uzlaşarak ya da koparak sistemin bir parçası olacak biçimde kendimize iktidar, devlet ya da yönetim alanı açmak oldu. Yoğunlaşmamızın esası burada gerçekleşti. Bütünlüklü olmayan bir biçimde kendimize yüklenerek bir başarıyı elde edebileceğimizi düşündük.

Kaldı ki, böyle bir yaklaşımın çok doğru olmadığı ve bununla başarı elde edilemeyeceği ortaya çıkmıştır. Çünkü bu yaklaşım yetersiz yoldaşlığın da temeli olmuştur. Doğru bir yaklaşım sergilenmiş olsaydı, örgüt ve

sistemdeki yanlışlıklara rağmen kuşkusuz bazı sonuçlar almak mümkündü. Ancak zihniyet yanlışlığı kaçınılmaz olarak yetersiz yoldaşlığı ortaya çıkarmıştır. Militanlar yetkici, mevkici ve devletçi zihniyetten kurtarılmadığı için, Önderlik gerçeği ile, ideolojik ve politik gerçeklikle bütünleşememe, yani varolan örgüt sistemini bile doğru ve yerinde uygulamama gibi bir durum yaşanmıştır.

İmralı süreci tüm yetersizlikler ve eksiklikleri görmede ve değerlendirmede önemli bir dönemdir. Başkan Apo yalnızlık ve inziva dönemlerinin insanlık tarihinde önemli dönemeçler ve dönüm noktaları olduğunu söylemektedir. Çünkü böylesi dönemler daha derinlikli sorgulama dönemleridir. O açıdan İmralı süreci köklü eleştiri ve özeleştirii sürecinin de başlangıcıdır; PKK tarihi açısından eleştiri özeleştirii sürecinin en köklü biçimde yapıldığı dönemdir. Bütün hareketlerin tarihinde yeni bir hamle yapmak için böylesi dönemlere ihtiyaç duyulmuştur. Bu bakımdan Önderliğin geliştirdiği eleştiriler ve yaptığı özeleştirii çok önemlidir ve üzerinde özenle durmayı gerektirmektedir. Bu öyle herhangi bir eleştiri özeleştirii değildir; bunlar derinliğine hissedilen, kavranılan ve doğruluğuna inanılan, pratikte uygulandığında mutlaka başarılı değişim ve dönüşümlere yol açacak rafine eleştiriler ve özeleştiridir.

Başkan Apo, Atina Savunması'nda şunları söylemektedir: "Açık ki, hem öz hem de biçimde beni tepeden tırnağa bir gözden geçirme ve dönüşüm görevi bekliyordu. Yaşamam bu görevin başarısına bağlıydı. Tutuklevlerinin zor koşullarına karşı, bu dönemde ölümüne direnişler boy gösteriyordu. Benim koşullarım daha ağır olmasına rağmen, çıkışı bu biçimde yapmamın gerekçesi ve doğru olamayacağının ve sonuç vermeyeceğinin bilincindeydim. Örgütü ve halkı kendim için ayağa kaldırmanın da doğru bir tavır olamayacağını düşünüyordum. Düşünülen oyun gereği bu yönlü yaklaşımların ezileceği öngörülmüş ve onay verilmişti. Tüm diri öğelerin tasfiyesi, planın bir gereği idi. Soyut bir şoven milliyetçilik politik olarak sürdürükçe, her şeyi buna kurban etmekten çekinmeyecekti. İşbirlikçi ilkel Kürt milliyetçiliği ve PKK hainleri ellerini ovuşturarak bunu bekliyorlardı. Böyle yapmadığım taktirde ise, 'APO direnmedi, derin devlete teslim oldu' türünden yaklaşımlarla ortamı istismar etmeye çalışacaklardı. Bunlara alet olmamalı, fırsat vermemeliydim. Kaldı ki, Kemal Pir ve Mehmet Hayri Durmuş başta olmak üzere '82 Büyük Ölüm Orucu Şehitlerine, yine Mazlum Doğan ve Ferhatların anısına başlılık; Onları taklit etme biçiminde davranmak yerine, özgür yaşamın daha gerçekçi ve onurlu bir çıkışını emrederdi. Sonuç olarak yaşam kararlılığı kesinleştikten sonra, büyük dönüşüm sürecine cesaret edecektim."

Başkan Apo'nun bu belirlemelerinin de açıkça ifade ettiği gibi, bu tutumun en doğru direniş ve şehitleri temsil etmenin en doğru biçimi olduğunu görme, Önderliğin yaptıklarını örgüt içinde kendi şahsımızda somutlaştırma sorumluluğuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Önderlik nasıl İmralı süreciyle rafine düşünceyle ulaşarak kendisini yeniden yapılandırırsa, nasıl yeni bir Önderlik kimliği ve gerçeğini ortaya çıkarmışsa, örgütümüzün ve militanlarının önünde de böyle bir görev ve sorumluluk bulunmaktadır. Köklü bir eleştiri ve özeleştiriiye dayalı yeniden inşa, PKK geleneğinden gelen ve Önderliğe bağlıyım diyen kadroların sorumluluğundadır. Günümüzde sadece Kürt halkı açısından değil, Ortadoğu halkları ve insanlık açısından da böyle bir yeniden inşaya, yeni PKK'leşmeye acilen ihtiyaç vardır. Geçmiş yaşanan tecrübeler ve çıkarılan sonuçlar büyük bedeller pahasına olmuştur. Yanlışlıklardan çıkarılan sonuçları da büyük bir kazanım ve birikim olarak görmek gerekir. Bu kazanımları ve birikimleri de bu defa halkların daha az acı çekmesi, özgürlüğe ve demokrasiye ulaşması için kullanma sorumluluğumuz vardır. Aksi halde acılar ve zorluktan çıkan tecrübeler ihanet edilmiş, bu değerlere karşı sorumsuz yaklaşmış olur. Bu nedenle eksiklikleri ve yetersizlikleri sadece eleştirmekle ye-

tinmemek, bunları doğru ve güçlü bir örgüt ve kişilik gerçeği için temel yapmak ve bu temelde anlamlandırmak önemlidir.

Bugün Önderlik gerçeğine bağlı PKK militanları ve kadrolarına çok büyük sorumluluklar düşmektedir. İnsanlık, tarih ve değerler, PKK kadroları ve militanlarının omuzlarına Kürt halkını ve Ortadoğu halklarını özgürleştirme, kişilikleri, duruşları ve çabalarıyla demokrasi ve özgürlük mücadelesine doğrultu verme sorumluluğunu yüklemiştir. Başkan Apo'nun ortaya çıkardığı büyük Önderlik gerçeğini, düşünce gücünü, yaşam ve mücadele felsefesini, politik projelerini gerçekleştirmek ancak PKK'yi yeniden inşa etmekle mümkündür. Bu yönüyle ne yaratılan birikimi ve Önderlik gerçeğini küçümseyebiliriz, ne de bu çerçevede kendi rolümüzün genişlemiş olmasına sırt çevirebiliriz. Tarih üzerimize böyle bir sorumluluk yüklemişse, bize düşen görev de bunun gereklerini yerine getirmektir; bu konuda Önderliğe ve kendimize inanmaktır. "Aynı köyden bir peygamber çıkmaz" misali kendimize inançsızlık, Önderliğin bu tarihi çözümlemelerine ve ideolojik hamlesine gereken değeri vermemek, en başta emeğe büyük mücadeleler ve zorluklar içinde ortaya çıkan birikime saygısızlık olur.

Bu açıdan böyle bir tarihsel ideolojik öncülük, bu temelde gelecek Rönesans ve reform, buna dayanarak Ortadoğu'nun yeni uygarlık hamlesi yapması bugün Kürt halkının görevi haline gelmiştir. Kürt halkı ve PKK, böyle bir onura sahip olmakla şanslıdır. İdeolojik öncülük ve düşünce öncülüğünü ele geçiren toplum ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanda da öncü rol oynayacaktır. Bu belki bugünden yarına hemen gerçekleşmeyecektir; ama ideolojik öncülüğü ele geçiren ve düşünce devrimini gerçekleştiren toplumlar böyle bir başarı şansını yakalamış demektir. Tarih zihniyet devrimi yapanlar ve yeni düşünceler geliştirenlerin hamle yaptığına tanıklıktır. Bu temelde 21. yüzyıl Ortadoğu'da Kürt yüzyılı olacaktır. Kürtler sadece Kürt olduklarından dolayı değil, ortaya çıkardıkları düşünceden dolayı Ortadoğu halklarını ve Ortadoğu'yu 21. yüzyılda insanlığın yükselen coğrafyası haline getireceklerdir.

Başkan Apo'nun dediği gibi, "tarihte umut arayışları hep hakim sistemlerin kıyılarında, dağların ve çöllerin kuytularına sığınmış topluluklarında aranır. Kürt toplumsal olgusu, hem coğrafya hem de insan olarak kıyıdaki bu kuytu köşelerden biridir." Son otuz yıllık mücadele ve bu mücadelenin yarattığı birikimle Kürtler böyle bir rolü omuzlayıp hamle yapabilecek düzeyde ulaşmışlardır. Bugün Ortadoğu'da 21. yüzyılın ekonomik ve sosyal gelişmelerinin ortaya çıkardığı ihtiyaçlara, bilimsel teknik devrimin getirdiği yeni yaşam arayışlarına cevap verebilecek ve varolan sorunları çözebilecek en hazırlıklı güç PKK ve Kürtlerdir. Önderliğin demokratik uygarlık çizgisi, demokratik ekolojik toplum projesi buna imkân vermektedir. Ne bölge devletleri ne de dış güçler Ortadoğu'daki sorunları çözme konusunda Kürtler kadar hazırlıklıdır. PKK ideolojik ve politik anlamda çözüm üretebilecek net düşüncelere sahiptir. Bu yönüyle bu sorunların çözümlemesinde inisiyatif kazanabilecek tek hareket durumundadır. Eğer PKK hareketi ve Kürt halkı Önderliğin ortaya koyduğu bu zihniyet ve vicdan devrimini ideolojik ve politik doğrultuda örgütler, mücadele araçları ve yöntemlerini doğru belirlerse, bunu pratikleştirmeleri ve sonuç almaları gerçekleşecektir.

Tüm bu düşünce gelişimi ve buna bağlı olan projeler egemen sınıfları güç yapan paradigmaya değil, halkı güç yapan bir zihniyet, paradigma ve örgütlenme ile ortaya konulduğu için, PKK örgütlenmesi ve onun yarattığı zihniyet devrimiyle gelecek mücadele ve ortaya çıkacak yaşam, tarihte sıkça tekrarlandığı gibi bir kez daha egemen sınıfların hizmetine girmeyecek; kendi sistemlerini kuramadıkları için eninde sonunda egemen sisteme hizmet eden ve içinde eriyen güçlerin durumuna düşmeyecektir. Aksine yeni paradigma ile verilecek mücadele, halkların özgürlüğünü ve demokrasisini sağlayarak, egemen sınıfların sistemine karşı alternatif olacak ve giderek bu alternatif sistem kendisini başat hale getirecektir.

Onların anısına dikeceğimiz anıt yeniden pratikleşmek ve kongreleşmek olacaktır

➔ KONGRA GEL YÜRÜTME KONSEYİ BAŞKANLIĞI ➔

Baştarafı sayfa 36'da

ABD ile bu temelde ilişki içinde olundu. AB ile Türkiye ilişkileri, Türkiye'nin AB'ye giriş süreci, bu konsept temelinde kullanılmaya çalışıldı. En önemlisi de, Türkiye yönetimi bölgenin statükocu güçlerini böyle bir politik konsept etrafında toplama ve birleştirme gücünü ortaya çıkardı. Özgürlük hareketimizi tecrit etme, kuşatma ve ona karşı askeri saldırı da dahil ekonomik, siyasi, istihbari bütün yollarla mücadele ederek dağıtma amacını bu güçlere Türkiye'nin kabul ettirdiği, çeşitli vaatlerde bulunarak bütün bu güçleri amacına ortak ettiği anlaşılmaktadır. Bu bakımdan Musul saldırısı planlı, imha amaçlı bir saldırı konseptinin başlangıç uygulamasıdır.

I Haziran hamlemiz geç kalmış bir hamle idi

27 Kasım'da İran devleti dokuz arkadaşımızı suçlayıp yargılayarak ceza verip cezasını çekti. Türkiye'ye verdi. Türkiye'de de faili meçhul dönem, halka yönelik saldırılar yeniden başladı. Kızıltepe'de bir şoför ve oğlu yargısız katledildi. Şemdinli'de bir çoban yine benzer şekilde katledildi. Dikkat edilirse saldırı geneldir. Kuşkusuz her alanda farklı yöntemleri de ifade ediyor. Ama yönetim, kadro, sempatizan ve halk düzeyimizi içeriyor.

Bu yeni saldırı konseptinin hedefi bütün devrimci yurtsever güçlerdir. Generaler Önderliğimize yönelik ağır saldırı yürüttüler. Önderliğin avukatlarına birçok dava açıldı ve büroları basıldı. Türkiye'deki bir çok kurum ve çalışanlarımıza yönelik baskı ve gözaltı uygulamaları artırıldı. Yine Türkiye Meclisi Önderliğin hiçbir aften yararlanamayacağını içeren özel bir yasayı kabul etti. Halka yönelik saldırıları Suriye de yapıyor. Ağır baskı uyguluyor. Suriye'de halk, 12 Mart Qamışlo saldırısını Suriye'nin 12 Eylül darbesi olarak tanımlıyor. O günden bu yana halk üzerinde baskı ve zorbalık sürüyor. Doğu'da İran devleti sadece arkadaşlarımızı Türkiye'ye vermekle kalmadı; halk üzerinde de operasyonlarını sürdürüyor, koruculaştırmaya çalışıyor.

Tüm bu olaylar aslında 17 Aralık'ta verilecek kararın ne olacağını şimdiden bize göstermektedir. Bu karar Önderliğimiz önemsemiş ve 17 Aralık'a kadar zaman tanımişti. Bütün halkı, demokratik çevreleri ve hareketimizi 17 Aralık'ta barış ve demokratik çözüm yönünde bir karara ulaşması için çaba harcamaya çağırıyordu. Halkımızın izlemesi gereken tutumu "Ya barış gerçekleşecek ya da şerefimizle öleceğiz ama yeni bir imha ve inkar sistemini asla kabul etmeyeceğiz. Teslimiyeti hiçbir biçimde, hiçbir Kürt bireyi artık kabul etmeyecek" diye tanımlamıştı. Şimdi bu diplomatik görüşmeler, politik ittifaklar ve karşı karşıya kaldığımız pratik saldırılar, 17 Aralık'ta ortaya çıkacak kararın bizim açımızdan ne anlama geleceğini göstermektedir.

17 Aralık'ta Türkiye-AB ilişkileri hakkında ne karar çıkar, Türkiye'nin Birliğe girişi konusunda ne karar verilir; müzakere denilen süreç nerede, ne zaman ve nasıl başlar? Besbelli ki bir biçimde AB, Türkiye ile üyelik için müzakere süreci başlatacak. Fakat bunun Kürtlere yansımaları ne olacak, Kürt sorununun çözümü açısından bu neyi ifade edecek denildiği zaman, işte biz bu saldırı konseptini görmekteyiz. AB ile Türkiye'nin mevcut yaklaşımlar çerçevesinde 17 Aralık'ta varacakları anlaşmanın hareketimize karşı yeni bir vahşi saldırı olacağı anlaşılmaktadır. AB konusunda belli bir çalışma yürütsek de, süreci çok

fazla etkileyecek bir konum arz edemedik. 1 Haziran hamlemiz geç kalmış bir hamle idi. Dolayısıyla, siyasi süreç üzerinde gereken etkiyi yeterince gösteremedi. Diplomatik sahada ise yetersiz kaldık. Diplomatik çalışmaları yürüten kurumlarımız oyunları göremediler ve çoğu zaman oyuna da geldiler. Barış ve demokratik çözümün gelişmesinden çok, aslında Avrupa'nın ya da Türkiye'nin istemlerine göre düzenlenmiş tutumun ve talebin sahibi oldular. Önderlik buna "oyun" dedi; Kürt çıkarlarının satılması ve pazarlanması olarak değerlendirdi. Bizim adımıza yürütülen diplomatik faaliyetler bu oyunu yeterince görmedi. Şimdi bu gerçeklik çok daha çarpıcı bir biçimde açığa çıkmaktadır. Giderek birçok çevre şunu daha çok dillendiriyor: "KONGRA GEL ve Apo bu işin dışında olsun. Kürtler çok fazla bir şey istemeyinler. AB, aslında Kürtlerin çıkarlarını savunuyor. Zaten demokrasidir. Dolayısıyla, Türkiye'nin AB'ye giriş süreci başladığı andan itibaren Kürt sorunu da çözümlenecek. Onun için bir şey istemeye, mücadele yürütmeye gerek yok. Sürecin kendisi çözüm olacak." Böyle oldukça teslimiyetçi, işbirlikçi, iradesiz bir yaklaşımı hareketimize, özellikle onun siyasi diplomatik çalışma alanlarına dayattılar.

Önderliğimiz bunu çeşitli biçimlerde teşhir etse de, pratikte bu tutumları aşamadık. Kuşkusuz değer biçilecek önemli çalışmalar da oldu. "Barış İçin Aydın Girişimi" adı altında bir inisiyatif geliştirildi. Bu inisiyatif, Türkiye'de çeşitli etkinlikler gösterdi, toplantılar yaptı. Yine Eruh'ta bir barış deklarasyonu yayınladı, çift taraflı ateşkes temelinde belli talepler öne sürdüler. Bunlar önemli çalışmalardı. Yine AP'de bir Kürt Konferansı düzenlendi ve çeşitli çevreler Kürt sorununun çözümüne dönük görüşler belirterek taleplerde bulundular. Bunlar da önemli açıklamalardı. Belli bir etkinliği ifade etseler de, siyasi süreci belirleyecek bir düzeye sahip değillerdi. Dolayısıyla, 17 Aralık karar süreci üzerinde çok etkili olmadılar. Mevcut karar sürecine gidilirken sorunu ortaya çıkartan, gündemleştiren, demokratik çözüm için de en çözümleyici yaklaşımı gösteren hareketimiz, Önderliğimiz, halkımız; inkarcı, katliamcı ve imhacı saldırılarla yüz yüze geldi. Bu, oyunun hala devam ettiğinin bir göstergesidir. AB de oyunun bir tarafıdır. Kürt

sorununun demokratik çözümünden yana bir politik tutumun sahibi değildir. Türkiye yönetimi de bundan aldığı cesaretle, ABD'den de belli bir güç alarak, bölge gericiğini ve statükocu güçleri kendi etrafında örgütleyerek inkar sistemini yeniden inşa etmeye çalışmaktadır. Bu gidişat değişmezse, 17 Aralık kararıyla birlikte gelişecek süreç, 80 yıl önce kararlaştırılan Lozan sürecinin inceltilmiş bir biçimi olacaktır. Kürt inkar ve imha süreci daha çok maskelenmiş, biraz daha inceltilmiş bir biçimde yeniden AB anlaşması çerçevesinde gündeme getirilecektir. Zaten Lozan Anlaşması da Avrupa anlaşmasıydı. Dolayısıyla, yeni bir inkar süreciyle yüz yüze geleceğiz. Bunu gördüğü, AB sürecini böyle bir çizgiye çektiği için, Türkiye bu kadar açık bir inkar ve imha konseptini hazırlayabiliyor. Buna dayanarak bölge devletleriyle, Kürt işbirlikçiliğiyle, hainlerle böyle açık saldırı yürütecek planlar gelişebilmiştir.

Bu bakımdan kuşkusuz 17 Aralık'a kadar planladığımız çalışmaları yürütmeliyiz. Önderliğimiz 17 Aralık kararını önemsemiş. Bizden zaman ve fırsat istedi. Buna da uymalıyız. Fakat şunu da bilmeliyiz ki, 17 Aralık'ta verilecek kararın bize ilişkin bölümü açığa çıkmıştır. Türkiye'nin AB'ye giriş sürecine ilişkin ne karar verilirse verilsin, bu karar hareketimize karşı yeni bir imha ve saldırı süreci olarak pratikleşecektir.

Meşru savunma konumumuzu her alanda geliştirmemiz gerekiyor

Türk Genelkurmayı ekim ayı sonundaki MGK Toplantısı'nda, "17 Aralık'a kadar pratik saldırı yürütmeyelim, karardan sonra istediğimizi yaparız" demişti. Şimdi Irak, Türkiye ve ABD görüşmelerinde de ABD'nin ocaktaki Irak seçimlerine kadar ortalığı karıştıracak pratiklerin yapılmamasını istediği, ondan sonra her türlü saldırı için izin ve destek vereceği yönünde basına bilgiler sızdı. Demek ki, önümüzdeki süreçte daha kapsamlı saldırılar yürütmek üzere hazırlık yapıyorlar. Bunu bu biçimde görmemiz, anlamamız ve şimdiden kendi tutumumuzu netleştirmemiz gereklidir. Bunu da Önderliğimiz belirtti: "Ya barış gelişecek ya da KONGRA -GEL, Kürt halkı sonuna kadar kendini savunacak. Savunma savaşı gelişecek. Teslim olmayı değil, şerefimiz-

le ölmeyi esas alacağız" dedi. 17 Aralık'ta barış ve demokratik çözüme imkan tanıyan bir yaklaşım gelişirse, ona uyum sağlamamız ve destek vermemiz zor olmayacaktır. Kaldı ki, ne kadar hazırlıklı ve planlı olur ve kararlı durursak, 17 Aralık kararının barış ve demokratik çözümden yana olmasını o kadar teşvik etmiş ve yönlendirmiş oluruz. Ama 17 Aralık kararı bize bir imha saldırısı olarak yansıyacaksa, o zaman bizim de bu saldırıları anında karşılayıp püskürtecek, boşa çıkartacak, dolayısıyla, oyunları bozarak barış ve demokratik çözüm sürecinin gelişmesi için zemini yaratacak bir direniş mücadelesinin sahibi olmamız gerekmektedir.

Meşru savunma konumumuzu her alanda geliştirmemiz gerektiriyor. Önderliğin 2004 yazında çerçevesini çizdiği biçimde Kürdistan'ın dört bir parçasında her parçanın uygun koşullarına göre meşru savunma duruşu geliştirmek, buna göre örgütlenmek, bu temelde hazırlıklı olmak, her türlü saldırıyı böyle bir hazırlık temelinde göğüslemek, saldırılar karşısında aktif direniş mücadelesini geliştirmek gerekmektedir.

Gereksiz yumuşaklık ve pasifizm zarar verici bir durum ortaya çıkarmakta, barışı ve demokratik çözümü geliştirmenin tersine, karşıt güçleri bundan uzaklaştırarak büyük saldırı yöneltmelerine ortam sunmaktadır. Başta gerilla olmak üzere, tüm hareketimizin ve halkımızın meşru savunma çizgisi temelinde kendini pratikleştirecek konuma getirmesi önemlidir. Sadece saldırılar karşısında savunmak yetmez. Saldırıları boşa çıkaracak aktif mücadele içerisinde olmayı bilmek de gerekiyor. Bu da bizim siyasi hamlemiz oluyor.

1 Haziran hamlesini siyasi mücadele hamlesi olarak gittikçe büyüten ve geliştirilen bir çizgi izlememiz gerekmektedir. Bütün Kürdistan'da, yine yurtdışındaki alanlarda halkın demokratik örgütlülüğünü ve eylemliliğini geliştirmek, siyasi mücadeleyi bu gerici saldırılar karşısına çıkartmak büyük önem arz etmektedir. Her alandaki siyasi çalışmalarımızı böyle bir mücadeleyi içeren, siyasi hamleyi ifade eden, yine aktif savunma çizgisine uygun düşen bir tarza kavuşturmalıyız. İster meşru savunma konumunda, isterse siyasi mücadele çizgisinde olsun, çalışma ve eylem tarzımızı gözden geçirmemiz gerekmektedir.

dir. Bir defa mücadeleyi yerinde ve zamanında yürütmeliyiz. İkincisi, somut koşullara uygun mücadele ve çalışma yöntemleri bulmalıyız. Bu konuda özellikle siyasi mücadele alanında koşullara denk düşmeyen bir tarz sürüp gitmektedir. Birçok saha açısından bu durum geçerlidir. Zamanla yaymadan çalışma tarzını ve yaklaşımlarımızı gözden geçirerek doğru bir çalışma tarzı ve örgütlülük düzeyine kendimizi kavuşturmamız gerekmektedir.

Somut koşulları gören bölge statükosu, bölge ve Amerika ile kısmen gelişse de, Türkiye söz konusu olduğunda hepsi birleşiyor. Saldırı olmasın diyoruz, istiyoruz ki barış ve demokrasi olsun. İstemek ayrı, bunların olması ayırdır. "Biz istiyoruz, çizgimiz böyledir" diyerek, pratikte sanki böyle olmuş gibi hareket etmeye kalkışıyoruz. Hareket, yaşam ve örgütlenme tarzımız, kısacası her şey buna göre oluyor. Bu yanlıştır. Bu, gerçeklere göre değil de niyetlere göre hareket etmek anlamına gelmektedir. Bizde çok fazla somut gerçekliklerden uzaklık, hayali bir duruş, daha doğrusu kendi niyetlerine göre bir duruş ve çalışma yaklaşımı söz konusudur. Değerlendirmelerimizde bir saldırıyla yüz yüze olduğumuz, bu saldırıya karşı direnmemiz gerektiği sonucu çıkıyor. Pratiğe geldiğimizde ise "bu saldırı olmasa, biz de büyük bir aktif direniş mücadelesi yürütmek ne iyi olur" diyoruz.

Burada yorgunluk ve pasifizm belirtileri var. Niyetlere göre hareket etmek var. Planlamalarda ve örgütsel sistemde değişiklikler yapmamız gerekmektedir. Ama en çok da kadro düzeyinde mevcut gerçekliği gören, kabul eden, kendini buna katan, hareketimizin ve Önderliğimizin yaşadığı değişim ve yeniden yapılanmayı kendi kişiliğinde gerçekleştiren ve bu temelde de oldukça kararlı, cesur ve fedakar bir yaklaşımla yeni mücadele sürecine giren bir kadro düzeyini kendimizde somutlaştırmamız gerekmektedir. Sorun aslında biraz buradadır. Önderlik "herhalde dürüst olanlar şehit düştü, bu oportünistler geride kaldı" diyordu. Bu doğrudur aslında. Dürüst olanlar şehit düştü. Bunu kabul etmemiz gerekiyor. Kendimizi devrimci değişime tabi tutmamız lazım. Birbirimizi değiştirebilmemiz gerekiyor. Eğer oportünistlik yapmayacaksak, teslimiyet, ihanet çizgisine girmeyecek, Önderlik çizgisini esas alacak ve onun iyi bir militanı olacaksak, böyle bir militan olma kararlılığı ve isteğine sahipsek, o zaman tutumumuzu ve duruşumuzu netleştirmemiz gerekmektedir.

Aslında net ve kararlı olmayan, dolayısıyla hayalleriyle, niyetleriyle, bireysellikleriyle yaşayan bu aradaki duruştur ve hareketi zorlayan da budur. Önderlik duruşu son derece net ve karardır. Her şeyi somut ve çok kararlı belirliyor. Duygularımızı ve düşüncelerimizi çok net ifade edebilmeliyiz. Ne istiyoruz, neden yanayız, ne yapmak istiyoruz, nasıl yapacağız? Gün bu konularda netleşme ve pratikleşme günüdür. Kendimizi kararlaştırmak bakımından şehitlerimizin anısından ders çıkartmamız gerekiyor. Özellikle son dönemlerde şehit düşen arkadaşlarımızın bu şekilde anlaşılması, değerlendirilmesi ve tanınması gerekiyor. Yaşanan şehadetlerin bu şekilde anlaşılması, mevcut durumun giderilmesinde, netleşmesinde, bu muğlaklığın, kararsızlığın, orta yolculuğun ve bireyciliğin aşılmasında oldukça öğretici ve etkileyici olacaktır. Bu bakımdan şehitlerimizden öğrenmek ve Önderlik çizgisini pratikleştirecek militan ölçüleri şehitler gerçeğinden hareketle ele almak önem taşımaktadır.

Musul şehadetleri bir yandan karşı karşıya bulunduğumuz saldırı gerçeğini ortaya çıkartırken, diğer yandan bu saldırıya karşı nasıl bir militanlık ve kişilikle cevap verilebilir, anlayışta ve pratikte nasıl olmalıyız, bu saldırı konseptini nasıl bir militanlık, hangi

ölçülerle yaşamak ve çalışmak karşılayabilir sorularına cevap veren, en temel ölçülerle gösteren değerler olmaktadır.

Fuat arkadaşımızın ihanete karşı değerleri koruma ve sahiplenme tutumu, her militanın büyük dersler çıkartabileceği bir düzeydedir. Yine Şilan arkadaşımızın kişiliğini özümsememiz gereklidir. Hareketimize Küçük Güney sahasından en erken katılan arkadaşlardan biri olup Suriye sahasında en çok çalışma yürütenlerden biridir. Dağda uzun süre savaş içerisinde bulundu. Değişim, yeniden yapılanma sürecinde yönetim düzeyinde çalışmalar yürüttü. Bir yıla yakın Parti Merkez Okulu'nda yürüttüğü çalışmalar; "yaşamımda en çok öğrendiğim ve kendimi bulduğum bir süreç olarak görüyorum" tarzında değerlendirdi. Oportünist tutumlar geliştikçe, geri çekilmeler, bireycileşmeler, basit yaşam arayışları, giderek provokasyon, tasfiyecilik ve bozgunculuk ortaya çıktıkcı örgütü daha fazla sahiplendi. Görev ve sorumluluğun daha fazla omuzlanması gerektiğini gördü ve hissetti. Zorlanıyorum diyerek en niyetli olanlarımızın bile kendine pek çok mazeret bulunduğu ortamda zorlukları omuzlayan, göğüsleyen bir tutumun sahibi oldu. Öyle sıradan bir tutumla, boşalan yerleri doldurmak ya da kariyerizmi gidermek üzere böyle bir görev ve sorumluluğun sahibi olmadı. Tersine Önderlik çizgisinin pratikleşmesinin gereklerini en iyi gören, hisseden, başkalarının zorlandığı yerde zorlukları göğüsleyerek yoldaşların zorluklarını aşmalarına da destek olmak üzere yük altına girmenin, paylaşmanın, başkalarının yükünü omuzlamanın seçkin tutumunu gösterdi.

Son bir yılda nerede boşluk varsa, hangi alanda kadroya ihtiyaç varsa, hangi görev zorsa ve onu yürütecek kadro bulunmıyorsa, Şilan arkadaşımız orada oldu. Küçük Güney'deki örgütlenme çalışmalarını, PYD örgütlenmesini bizzat yerinde yürütmek üzere çalıştı. 'Geride durayım, ben de biraz kendimi düşünüyüm, sakınayım' demedi. Yöneticiliği başkalarına görev vermek olarak algılamadı. Görev almak, sorumluluk üstlenmek ve bunları gerçekleştirmek için de iş yapmak, çalışmak olarak aldı ve işin başında oldu. Çok fazla tedbirsiz ve gözü kara hareket etmenin ortaya çıkarılabileceği sakıncaları eleştirdik. Fakat O, dönemin söz söylemek, bazı kararlar almak, birilerine bir şeyler yap demek değil de, en önde olarak, herkesin ulaşamadığı yere giderek iş yapmak ve çalışmak dönemi olduğunu, militanın ve kadronun bunu yaptığı ölçüde Apocu militan ve kadro olma vasıfları kazanacağını bildi, anladı, hissetti. Yönetimdi; birçok insana yap diyebilirdi. Yap demeyi değil, bizzat yapmayı esas aldı. Bütün eleştirilere rağmen bu tutumundan vazgeçmedi. Çünkü şunu hissediyordu: Bu çizgiye iş yapan kadro gerekiyor.

Örgütümüzü ve Önderlik çizgimizi vurmak isteyenler Şilan arkadaşı seçtiler

Önderlik pratik seferberlik çağrısı yaparken herkesi, en başta da yönetimi işin başında olmaya ve çalışmaya, mücadele etmeye davet etmektedir. Kadro olmak, bu dönemin kadrosu olmak, teslimiyete, ihanet ve işbirlikçiliğe karşı yeniden partileşmenin, yapılanmanın, kongreleşmenin yaratıcısı olmak militanca çalışmayı gerektirmektedir.

Nebu Ali (CEMİL)

Örgütümüzü ve Önderlik çizgimizi vurmak isteyenler Şilan arkadaşı seçtiler. Arkadaşlarımızın bu biçimde hedeflenmesi tesadüf değil bilinçli bir tercihtir. Önderliği vurmak isteyenler onun en iyi uygulayıcılarını, militanlarını seçmiş bulunuyorlar. Bu konuda gerçeği iyi görmemiz, şehitlerimizin hakkını tam verebilmemiz gerekir.

Şilan arkadaşımız Önderlik bağlılığını lafla değil, ben Önderliğe bağlıyım" deyip de ondan sonra bildiğini yapan bir tutumla değil, Önderlik bağlılığını örgüt bağlılığı olarak gören, bütün yoldaşlarla örgüt ölçülerinde ilişki kurarak en sıkı birliği yaratan bir tutumun sahibi oldu. "Örgüt bizi sıkıyor, bilmem daraltıyor, özgürlüklerimizi kısıtlıyor" tarzında birçok küçük burjuva feryadının yükseldiği bir dönemde, O daha fazla örgüt disiplini esas aldı, daha örgütlü davranmaya çalıştı. Çünkü dağılmanın, savrulmanın, tasfiye olmanın karşısında başarıyla ve en güçlü bir biçimde durmanın tek yolu daha çok örgütlenmek, daha disiplinli hareket etmekten geçiyordu. Dolayısıyla, hiçbir zaman örgütlülüğün, disiplinden, bu temelde hareket etmekten, eleştiri özeleştiriden rahatsız olmadı. Eleştirilmekten korkmadı. Özeleştiriyi vermeyi kendisi için bir gerilik, küçülme olarak görmedi. Tam tersine, bir gelişme sahası olarak gördü. Onun için en çok tartışmanın, eleştiri özeleştirisinin geliştirildiği okul ortamını, eğitim ortamını kendisini en çok geliştiren, kişiliğini en fazla bulmasına yardım eden bir ortam olarak değerlendirdi. Birlikten yana oldu. Örgüt birliğini genel deyimle gözbebeği gibi korumayı bildi.

Geçen dönemde bireycilik, grupçuluk, parçacılık gelişti ve şimdi karşımızda hain çete olarak beliren güruh o zaman Küçük Güneycilik yapıyordu. Şilan arkadaşımızın nereli olduğunu bilmeyenler O'nun Küçük Güneyli olduğuna hiç inanmadılar. Tutum ve davranışlarıyla, yaşamıyla ulusal ölçülerini tümüyle kendisinde yansıtmayı bildi. Dolayısıyla, parçacılığa karşı, bu temeldeki bölücülüğe ve grupçuluğa karşı mücadele etti. Önderlik çizgisinde uluslaşmanın, örgütlenmenin ve birliğin tek özgürleştirici, kurtarıcı çizgi olduğunu gördü ve ona bağlı kaldı. Bu konuda hiç yalpalamadı.

Şilan arkadaş aynı zamanda YAJK'nın da kurucu kadroları arasında yer alıyordu. İlk kadın kongresine katıl-

Hikmet Tokmak (FUAT)

dı. Daha sonraki süreçlerde de böyle bir çalışmaya aktif katıldı. Özgürlük çizgisinde yürümede ve kadın özgürlüğünü her türlü egemen erkek anlayışına karşı bilinç ve örgütlenme temelinde esas alan bir tutumun sahibi oldu. Kadın özgürlüğünü örgütlülüğünde gördü; dolayısıyla, kadın örgütlülüğünün önemsendi. Saldırının vurmak istediği en önemli yerlerden birisi bilinç ve örgütlülükle geliştirilmek istenen Kadın Özgürlük Hareketidir.

Böyle bir tutum sahibi biri ortada duramazdı, görevler ortadayken geri çekilemezdi. Hiçbir zayıflık ya da sorun O'nu en ön safta olmaktan, günlük olarak mücade-

le etmekten alıkoymadı. Dolayısıyla, dönemin yükünü üstlenen, görev ve sorumluluklarına sahip çıkan, yeniden partileşme ve kongreleşme sürecine en önde aktif katılan bir militan olma düzeyine kendisini ulaştırdı.

Diğer arkadaşlarımız da benzer özellikler taşıyorlar. Yönetim düzeyinde görevliyidiler. Küçük Güney'deki çalışmaların düzeltilmesi, doğru bir tarza oturtulması, bölge gericiliğiyle birleşen ve ABD ile de uzlaşmaya çalışan Suriye yönetiminin halka, özellikle Kürt halkına karşı geliştirdiği saldırılar karşısında halkı savunacak bir mücadeleyi geliştirmenin arayışı içerisinde oldular. PYD çeşitli sorunlarla birlikte varolan bir örgütsel adımdı. Doğru bir tarzla sağlam bir programa, işleyen bir örgütlülüğe ulaşamadı. Teslimiyetçi hain güçler tarafından oldukça zorlanan bir hareketti. En çok zorlanan yapıymızdı. Provokasyonun böyle bir ortamı oluşturduğunu bildiği için Suriye yönetimi halkımız ve hareketimiz üzerinde pervasızca saldırma cüretini gösterebildi.

Yeni dönem şehitlerimiz Önderliğe ve çizgiye bağlılığın en yüce örneklerini vermişlerdir

Bölge gericiliğinin işbirlikçi hain güçleri kullanarak, yine uluslararası gericilikten, ABD ve Avrupa'dan destek alarak Kürdistan üzerinde yeni bir inkar ve

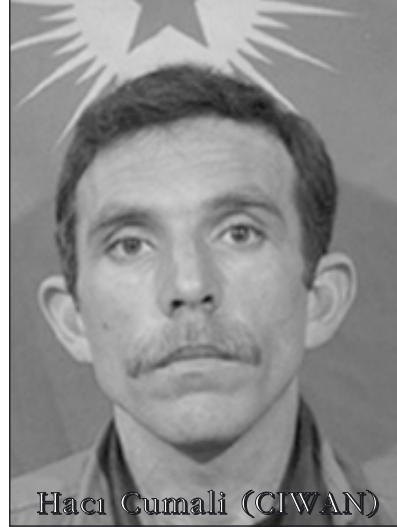
Meysa Baki (ŞİLAN KOBANİ)

imha sistemi geliştirmeye çalıştığı bir ortamda, ona karşı durmanın, yenilgiye uğratmanın ve 27. PKK yılını pratik hamle yılı haline getirme yolunun, bütün bunları başarma yolunun aslında doğru bir tutum, anlayış, davranış ve çözümlenmiş bir militan kişilikten geçtiği daha iyi anlaşılmaktadır. Eğer bütün bu saldırılar karşısında durulabilir mi diye sorulursa, ona cevabımız; evet, durulabilir, şehit yoldaşlar gibi militan olunursa, öyle bir anlayış, ölçü esas alınırca durulabilir olacaktır. Bu saldırılar boşa çıkartılabilir mi, başarısız kılınabilir mi sorusuna da, "evet" diyebiliriz. Şehitlerimizin anlayışları, ölçüleri, mücadele ve sürece yaklaşımları esas alınır ve ona göre hareket edilirse bütün yönelimler boşa çıkarılabilir. Her türlü saldırıya karşı kahramanca direnebilir.

Aslında Önderlik hamleyi 1 Eylül 2003'te başlattı. O dönemden bugüne büyük şehitler verdik. Şehit Erdal başta olmak üzere Munzuruları, Hüseyinleri, Şevgerleri, Mahirleri şehit verdik. Yine 1 Haziran hamlesi sürecinde de kahraman şehitlerimiz oldu. Seyit Rıza arkadaşımızı, Tekoşin arkadaşımızı Dersim'de şehit verdik. Botan'da çok değerli arkadaşlarımız şehit düştüler. Resul arkadaşımız gerçekten Botan'ın mücadele yükünü omuzlayan ve yürüten bir arkadaşımızdı. Yine imkanların ve koşulların sınırlı olduğu bir dönemde ve ihanetin örgütü içten

yıkmak için en aşağılık saldırıları yürüttüğü bir ortamda, bütün bunlara karşı bir tutum olarak kendini mücadeleye yürüten, Amanoslara çıkartan Dijwar arkadaşımızın şehadeti oldu. İhanete ve her türlü gericiliğe karşı Önderliğin direniş çağrısına en tutarlı cevabı veren bir direniş bu yoldaşlarımız ortaya çıkardı. HPG Karargahı, son altı ayda 70'e yakın arkadaşımızın çatışmalarda şehit düştüğünü açıkladı.

Bütün bunlar aslında yeniden partileşmenin, yapılanmanın şehitleri oluyor. Değişmekte, yenilenmekte, yeniden yapılanmakta, Önderliğimizin geliştirdiği yeni çizgiyi örgütleyip pratiğe geçirmekte sonuna

Hacı Gumali (CIWAN)

kadar kararlılığın şehitleri oluyor. Yeni dönemin örgütü olmanın şehitleri oluyor. Hem Önderliği savunmanın, hem de yeni bir hamle sürecini geliştirmenin şehitleri oluyorlar.

2000 yılında da bizi dağıtmak için uluslararası komplonun uzantısı olarak geliştirilen saldırılar karşısında şehitler vermiştik. Provokatif tasfiyeci saldırıların, girişimlerin olduğu bir ortam söz konusuydu. O şehitlerimiz Önderliğe ve çizgiye bağlılığın en yüce örneğini vermişlerdi. Değişim dönemi, PKK'yle yürüten özgürlük mücadelemizi sağlama almanın şehitleriydi. 1 Eylül 1998'den beri gelişen yeni mücadele süreci içerisinde verdiğimiz

şehitler hem yeni bir hamlenin, hem kongreleşmenin, yine Önderliğe bağlılığın ve Önderliği sahiplenmenin, en önemlisi de yeni paradigmanın şehitleri oluyor. Önderliğimizin demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü olarak tanımladığı ve kapsamlı bir çözümleme temelinde 150 yıllık sosyalist hareketin özeleştirisini vererek oluşturduğu yeni çizgiyi sahiplenmenin şehitleri oluyorlar. Dolayısıyla, yeni sosyalist hareketin şehitleri olma özelliğini kazanıyorlar. Özgürlüğe ve eşitliğe tutkulu olmanın, birliğin, kadın özgürlüğünün geliştirilmesinin, kadın özgürlük çizgisinde özgürlük ve demokrasi hareketimizin yeniden yapılandırılarak tüm Kürdistan'da demokratik halk sistemini geliştirmenin şehitleri oluyorlar.

Mücadelenin bir dalgalanmayı yaşadığı, tasfiyeci provokatif eğilimin etkilerinin kişilerde, örgüt içinde çeşitli biçimlerde yansıdığı, zorlanmalar yarattığı, bireyci yaklaşımların çok fazla olduğu, muğlaklığın ve pratikleşememenin yaşandığı bir ortamda, kadronun kendini yenileyip yeni çizgiyi özümseyerek, onu hayata geçirmek üzere onunla bütünleşmeyi tam olarak yaşayamadığı, dolayısıyla, muğlaklığın ve pratiksizliğin varolduğu ve belirsizliğin yaşandığı bir ortamda, Onlar yeni dönemin kadrosunun nasıl olması gerektiğini, nasıl yaşayıp mücadele edilmesi gerektiğini ortaya çıkaran şehitlerimiz ol-

ZEKERİYA İBRAHİM

dular. Yeni mücadele, bu şehitlerimizin anısı üzerinde gelişecek.

"Direnişi geliştirelim, Demokrasiyi kuralım"

Şilan arkadaş yeniden partileşme açısından da oldukça militan ölçülerle sahip bir arkadaşımızdı. Yönetim düzeyinde faal çalışarak şehit verdiğimiz bir arkadaşımızdır. KONGRA GEL gerçeğini doğru anlamamıza ışık tutacak bir örnek. Çünkü bu konuda da yanlış anlayışlar vardı. KONGRA GEL'i bir mücadele olayı olmaktan çıkarıp gericiliklerin ve basitliklerin yaşam alanı olarak görmeye çalışan, ihanetin etkisiyle de böyle bir yaklaşımın şu veya bu biçimde kendisini hissettirdiği bir süreçten geçiyoruz. O bu tür anlayışların yanlışlığını ortaya çıkardı. KONGRA GEL'in bir direniş ve mücadele olayı olduğunu, demokrasinin direniş temelinde geliştiğini, dolayısıyla Önderliğimizin "direnişi geliştirelim, demokrasiyi kuralım" direktifinin KONGRA GEL'in esas çizgisi olduğunu, KONGRA GEL'in inşasının ancak böyle bir çizgide gerçekleşebileceğini bize gösterdi.

Sonuç olarak, nasıl Haki Karer arkadaşın şehadeti hareketimizin gelişiminde bir dönüm noktası oldu ve PKK böyle büyük bir şahadete bağlı kalarak ve sahip çıkarak gelişip inşa edildiyse, başta Şilan arkadaş olmak üzere şehitlerin anısına bağlılık da yeni PKK'yi ve KONGRA GEL'i yaratacaktır.

Tehdit ne kadar büyük olursa olsun, bu tür tehditleri inancımızla, tecrübemizle, halkın gücüyle, Önderlikten ve şehitlerimizden aldığımız güçle yenme, boşa çıkartma azmine ve kararlılığına sahibiz. Kesinlikle hiçbir tehdit ve saldırı bizi Önderliğimizin yeni çizgisini pratikleştirmekten, hayata geçirmekten, bu yoldaşlarımızın anısına sahip çıkmaktan alıkoyamayacak. Tersine, bu şahadetler bizi daha kararlı hale getirdi. Azmimizi ve inancımızı daha çok geliştirdi. Fedakarlığımızı daha da artırdı. Dolayısıyla, şehitlerimizin anısına yeni PKK'yi ve KONGRA GEL'i yaratma kararlılığımız daha da güçlenmiş ve büyümüş durumdadır.

Önderliğimizin şahadetlerden çıkardığı sonuç ve anıya doğru bağlanmanın gereği olarak geliştirdiği Özgürlük hareketimizi biz de bu yeni dönemde Önderlik çizgisini daha da geliştirerek, özümseyerek, yine bu yeni dönem şehitlerinin anısına doğru bağlılığın gereği olarak geliştireceğiz.

Onların anısına dikeceğimiz anıt, yeniden partileşmek ve kongreleşmek olacaktır. Parti ve kongre mücadelesini her türlü teslimiyete ve ihanete karşı, her türlü gerici baskı ve saldırıya karşı kanımızın son damlasına kadar geliştirmek ve yürütmek olacaktır. Biz gericiliğe ve ihanete inat böyle bir direniş mücadelesinde kararlıyız. Geçmişte direndik, şimdi de direniyoruz, gelecekte de zafere kadar direneceğiz.

Yaşasın Başkan APO Yaşasın
Özgürlük ve Demokrasi
Mücadelemizin Büyük Değerleri Olan
Şehitlerimiz Kahrolsun İşbirlikçilik,
İhanetçilik ve Her
Türden Gericilik
10 Aralık 2004

KÜRT SORUNU ESASTA BİR ÖNDERLİK SORUNUDUR

KÜRT SORUNU ESASTA BİR ÖNDERLİK SORUNUDUR

ÖCALAN

Önderlik savaşımı anlaşılmadan, parti militanlığı gerçekleştirilemez. Bugün Kürdistan'da yükseltlen önderlik savaşımının ulusal ve toplumsal kurtuluşta temel belirleyici bir etken olduğu ve önemini bütün yönleriyle sürdürdüğü, dostun da düşmanın da kabul ettiği bir gerçekliktir. Tüm tarihsel tecrübeler bunun böyle olduğunu gösteriyor. Genel önderlik anlayışı kadar onun kurumsallaşma düzeyi de tam bir savaş halinde, son derece etkili bir biçimde rolünü oynamakta ve tüm gelişmeleri belirleyebilmektedir. Zıtlarını ortaya çıkarmak kadar, onların merkezi çözümünü de başarıyla yürütmektedir.

Açırışın sorunları tam anlamıyla çözmek istiyorsak, yapılması gereken en temel iş, kendi başına bir olay, bir olgu haline gelen önderlik gerçeğini, özellikle onun iç ve dış ortamda yürüttüğü mücadeleyi kapsamlı bir incelemeye tabi tutmak, sonuç çıkarmak ve bunu özellikle parti yaşamında, işleyişinde hayata geçirmek son derece belirleyici bir çalışma ve görev olarak kendi-

en önemli sorununun önderlik sorunu olduğunu da herkes kabul etmektedir. Kürt sorunu esasında bir önderlik sorunudur. Tarihte tüm başarısızlıkların temelinde önderlik sorunun halledilmeyişi yatar. Yoksa Kürt halkı diğer halklardan daha fazla direnmiş, daha fazla kan aktırmış, şehit vermiş ve zorluklara katlanmış bir halktır. Buna rağmen başaşağıya gitmekten ve kendini tarihsiz kılmaktan kurtulamamıştır. Bunun temel nedeninin de önderlik sorununun çözülmemesi olduğu herkesçe kabul edilmektedir.

İşte PKK Önderliği bu tarihi sorunu –ki, hayat memmat sorunudur– çözmek için kendini belki de hiçbir halkın tarihinde ve hiçbir kişilikte görülmediği kadar onun belirleyici rolünü kavramak ve gereklerini yerine getirmek zorunluluğuyla karşı karşıya bulmuştur. Bunun bir kişinin isteminden ziyade, başarmak isteyen, bundan bir türlü vazgeçmek istemeyen, başlangıçta çok güçsüz de olsa ve hatta hiçbir olanağa sahip olunmasa da azminden ve kararlılığından kolay vazgeçmek istemeyen bir kişiliğin ısrarlı çabaları olduğunu görmek gerekir. Bunun karşısında tarihi zaruretin, toplumsal gerçekliğin acımasızlığıyla karşı karşıya gelmesi ve yine daha büyük bir inatla üzerine yüklenmesiyle kendini açığ-

ırmak tersine her şeyiyle vazgeçme veya ilgilenmemenin yaşandığı ve bunun bir kader olarak algılanmış bir diyalektiğin yakalanmasıdır.

Bu değişik diyalektik süreci, yepyeni bir olgu ortaya çıkarmaktadır: Kendini bile kabul etmemekte ısrarlı olan, düşmanın bile hiç önem vermediği bir halkın, yaşayabileceğine dahi ihtimal vermediği bir ortamda ve koşullarda, biraz da mucizevi denilen bir tarzla ortama, halka, onun toplumsal ve ulusal gerçekliğine yüklenmektir. Hiçbir şey hazır değildir ve böyle olmak zorundadır; buna rağmen bir müdahale yapıyor. Burası kendi başına araştırılması gereken bir yöndür. Çoğu kadromuzun sandığı gibi, "Objektif koşullar olgunlaştı, sübjektif gelişmeler elverdi, ondan sonra PKK'ileşme başladı ve günümüze kadar geldi" biçiminde konunun siğ, yüzeysel bir anlayışla anlatılması önderlik gerçeği anlaşılamaz. Önderlik gerçeği anlaşılmadığı için de PKK gerçeği anlaşılamaz ve harcanan her çaba karşımıza bir bela olarak dikilir. Ne olup bittiğine anlam bile vermekte güçlük çekersiniz. Nihayetinde olan da budur.

Gelişmiş insan özgürleşen insandır

Önderlik öyküsü böyle kendiliğinden ortaya çıkan bir öykü olmadığı gibi herkesin çok iyi kavrayacağı bir öykü de değildir. Sahibi bile bu öyküyü nasıl yaşadığını kendisine kolay anlatamaz. Ama gerçekliği de yadsınamaz, mucizevi olarak da değerlendiremez. Anlamak gerekecektir; başarının başka yolu yoktur. Şimdi bu konuda büyük başarıyı başlatmış, yönetebilmek ve en önemlisi de tuzaklarla dolu olan bu süreci öldürücü bir darbeye maruz bırakmadan kesintisiz sürdürebilmek, önderlik hürnerinin en anlamlısıdır.

Bu konuda halk lehine ne kadar derinleşirsen, düşmanın ezmek istediği gerçekliğe o kadar yaşam şansı verirsın. Ne kadar ciddi olunur ve yüksek azmin yol açtığı irade gücü gösterilirse o kadar kazanımlar ortaya çıkar; tıkanma, ilgi düzeyinin sınırlılığı ve anlayışsızlık, işi daha başından düşman lehine sonuçlandırma götürür. Düşmanın öldürücü darbeleri toplumu nasıl tamamen beyinsiz ve iradesiz bırakmışsa, çözümleyici olması gereken önderlik de aynı darbelerle gereken karşılığı verebilmelidir. Fakat tüm Kürt insanlarını da yaşanan, bunun tam tersidir. Yine yaşamın tüm kalkışmalarında ilk fırsatta yenilen halk, sonradan yediği darbelerle daha da kötülerim bir hale geliyor. Hatta etrafında cereyan eden her şeyin çok derin tarihsel toplumsal anlamı olduğu ortaya çıkıyor.

İkkeliler savaşımından komplolar savaşımına, kara sevda bağlılıklardan kara ihanetlere kadar hemen hepsi, niyetleri ne olursa olsun, kendini açığa çıkarmak geri kalıyor. Tabii olayın baş kahramanı da, tüm uğraşlara rağmen, kendini ne istediği kadar anlatabiliyor, ne de uygulatabiliyor; veya tüm anlatma ve uygulama çabalarına rağmen, sorunun daha da büyümesi kaçınılmaz oluyor. Herhalde böyle olmak zorundadır; çünkü çok köklü bir tarihsel sorun, bir insanlık sorunu somutlaşıyor. Burada insanlık ya kazanmak ya da bir halkın şahsında kaybetmek zorundadır. Bu nedenle iddia ve çaba çok büyük direnç gösteriyor.

Toplumdaki tüm gelişiler, en başta da ikel kölelik çelişkisi, tüm düşman faaliyetleri, direkt ve dolaylı, tar-

ihsel ve güncel tüm toplumsal örgütlülük düzeyleri, ilkel ve modern, klasik ve çağdaş tüm kişilik savaşımını kendini öyle bir önderlik gerçeğinde savaşa vuruyor ki, dayanabilmek gerçekten büyük dirayet istiyor.

Anlayış, buna karşılık vermeyi ve ciddi hata yapmama için büyük özen göstermeyi şart koyuyor.

Öykü gerçekten ilginçtir, ilk günlerde nasılsa halen öyle devam ediyor. Yaşamın ilk çocukluk döneminin tüm belirtileri bir önderlik tarzını nasıl gerekli kılıyorsa, mücadelenin en kızgın koşullarında da aynı özellikler kendini konuşturuyor. Sadece mücadelenin biçimleri, kapsamı değişiyor; yoksa tanımlı tüm dönemlerde çok yakın benzerlik arz ediyor. Burada büyük aklılık şudur: Kendini gelişkiye kapatmamak, diyalektik gelişme sürecinin tutucu ve çok reformcu yaklaşımlarla çarpıklaşmasına fırsat vermemek, gelişkinin normal gelişimine zemini sürekli açık tutmak, mücadelenin bu gelişki temelinde gelişmesine büyük özen göstermek ve doğal yaşamı gerekenle gerekemeyi sürekli ayırt etmek, aynı zamanda bunu giderek büyük tutku halinde benimsemek, tüm açılımları bu diyalektik işleyişe göre özenle sağlamak ve bunu önderlik hürneri biçiminde sürekli sergilemekten geri kalmamak. Böylesine diyalektik bir gelişmeye özen göstermek vazgeçilmezdir.

En ölümcül gelişmelerin altında ezilmesine rağmen, eğer bugün bu halkta dişe dokunur bir gelişme ortaya çıkarılmışsa, bu, diyalektik gelişmeye böyle anlam vermekten ötürüdür. Yine en çarpıtılmış, hatta ölmüş bitmiş kişiliklerden kahramanlığa yakışır bazı kişilikler çıkarmak imkan dahiline girmişse, yine bu diyalektik gelişme sürecine büyük değer vermek ve gelişmenin akışına engel teşkil etmeye fırsat tanımamaktan ötürüdür.

Her şey doğanca gelişmeli ve sonucuna ulaşmalıdır. Zaten düşmanın yaptığı da doğal gelişme sürecini durdurmak, gelişmelerin kendi lehine çözülmesinin için karşısındakinin tüm gelişlerini bastırarak, onu alternatifsiz bırakmaktır. Yani düşman, toplumun ideolojik-düşünsel düzeyinden tutalım sıradan ekonomik yaşam emarelerine kadar hepsine yok edici zoru dayatarak, toplumu düşünmez ve maddi olarak da kendini besleyemez duruma getirerek, böylece toplumsal çözülüşü erimeyle karşı karşıya bırakarak, bunu kendi içinde özümsemeye tamamlamaya çalışmaktadır. Tabii buna karşı düşüncenin ilk birkaç aydınlatıcı özelliğinden tutalım, gerektiğinde büyük bir irade direnişine kadar yapılması gerekeni bir halk adına yapmak, gelişkinin halkın lehine uç vermesi ve gelişme yoluna girmesi için çok büyük olan düşünsel yaratıcılık kadar onun ideolojik savaşımını ve giderek maddi bir güç haline getirilişini görmek, yönetebilmek ve en önemlisi de tuzaklarla dolu olan bu süreci öldürücü bir darbeye maruz bırakmadan kesintisiz sürdürebilmek, önderlik hürnerinin en anlamlısıdır.

Bu konuda halk lehine ne kadar derinleşirsen, düşmanın ezmek istediği gerçekliğe o kadar yaşam şansı verirsın. Ne kadar ciddi olunur ve yüksek azmin yol açtığı irade gücü gösterilirse o kadar kazanımlar ortaya çıkar; tıkanma, ilgi düzeyinin sınırlılığı ve anlayışsızlık, işi daha başından düşman lehine sonuçlandırma götürür. Düşmanın öldürücü darbeleri toplumu nasıl tamamen beyinsiz ve iradesiz bırakmışsa, çözümleyici olması gereken önderlik de aynı darbelerle gereken karşılığı verebilmelidir. Fakat tüm Kürt insanlarını da yaşanan, bunun tam tersidir. Yine yaşamın tüm kalkışmalarında ilk fırsatta yenilen halk, sonradan yediği darbelerle daha da kötülerim bir hale geliyor. Hatta etrafında cereyan eden her şeyin çok derin tarihsel toplumsal anlamı olduğu ortaya çıkıyor.

İkkeliler savaşımından komplolar savaşımına, kara sevda bağlılıklardan kara ihanetlere kadar hemen hepsi, niyetleri ne olursa olsun, kendini açığa çıkarmak geri kalıyor. Tabii olayın baş kahramanı da, tüm uğraşlara rağmen, kendini ne istediği kadar anlatabiliyor, ne de uygulatabiliyor; veya tüm anlatma ve uygulama çabalarına rağmen, sorunun daha da büyümesi kaçınılmaz oluyor. Herhalde böyle olmak zorundadır; çünkü çok köklü bir tarihsel sorun, bir insanlık sorunu somutlaşıyor. Burada insanlık ya kazanmak ya da bir halkın şahsında kaybetmek zorundadır. Bu nedenle iddia ve çaba çok büyük direnç gösteriyor.

Toplumdaki tüm gelişiler, en başta da ikel kölelik çelişkisi, tüm düşman faaliyetleri, direkt ve dolaylı, tar-

ihsel ve güncel tüm toplumsal örgütlülük düzeyleri, ilkel ve modern, klasik ve çağdaş tüm kişilik savaşımını kendini öyle bir önderlik gerçeğinde savaşa vuruyor ki, dayanabilmek gerçekten büyük dirayet istiyor. Anlayış, buna karşılık vermeyi ve ciddi hata yapmama için büyük özen göstermeyi şart koyuyor. Öykü gerçekten ilginçtir, ilk günlerde nasılsa halen öyle devam ediyor. Yaşamın ilk çocukluk döneminin tüm belirtileri bir önderlik tarzını nasıl gerekli kılıyorsa, mücadelenin en kızgın koşullarında da aynı özellikler kendini konuşturuyor. Sadece mücadelenin biçimleri, kapsamı değişiyor; yoksa tanımlı tüm dönemlerde çok yakın benzerlik arz ediyor. Burada büyük aklılık şudur: Kendini gelişkiye kapatmamak, diyalektik gelişme sürecinin tutucu ve çok reformcu yaklaşımlarla çarpıklaşmasına fırsat vermemek, gelişkinin normal gelişimine zemini sürekli açık tutmak, mücadelenin bu gelişki temelinde gelişmesine büyük özen göstermek ve doğal yaşamı gerekenle gerekemeyi sürekli ayırt etmek, aynı zamanda bunu giderek büyük tutku halinde benimsemek, tüm açılımları bu diyalektik işleyişe göre özenle sağlamak ve bunu önderlik hürneri biçiminde sürekli sergilemekten geri kalmamak. Böylesine diyalektik bir gelişmeye özen göstermek vazgeçilmezdir.

Özgürlük işleri emekle yürütülür

İk isyan öykümüzdeki savaşı hatırlayın. Bir kardeşti, ortalanca kardeşti. Bağın içine gelmiş, "bu bağ benim" deyip içinde keyfince sallanıp gezmek, yaşamak istiyordu. Şimdi çok rahatlıkla, anlayışla karşılanması gereken bir gezintiye neden büyük bir tepkiyle karşılık verildi? Biz bir ülke hazırlamak istiyoruz. Kendinizi, gezintilerinizi düşünün; ülkenizin bütün bağları, bostanları ve bahçelerindeki çirkinleştirici, zamanından önce koparıcı, kurultucu ve köreltilici davranışlarınızı göz önüne getirin: O zaman benim yürüttüğüm savaşı daha iyi anlayacaksınız.

Üçrüne mücadele etmekte olduğunuz bir ülke var. Bunu bir tarlaya, bir bağa benzetebilirsiniz. İçinde çok din, taş var; onları kaldırmak savaş görevidir. Görevlere nasıl yaklaştığınızı göz önüne getirin ve benim ilk isyanımla mukayese edin. Aynı kişiyi, hatta o zaman da çok güçlüydüm, düşüncelerim ve iradem çok gelişmişti. Sizler ise çok yabancı dolaşıyorsunuz, hatta kasıp kuruyorsunuz. İşte örgütsel savaş sizlerle böyle yürütülüyor. Ben kendimi gizlemiyorum, bas bas bağırarak savaşçı olduğumu söylüyorum. Siz de haklısınız, "bu bağ benim de bağımızdır, babamdan kalmadır, süla-lemenden kalmadır, içinde istediğim gibi keyfime gezerim" diyorsunuz. Ama bana göre hiç de öyle değildir, öyle gezecek durumuz yoktur. Çünkü ben bu bağın gelişmesinde, bazı önemli çabaların sarf edilmesi gerektiğine her zaman inanmışımdır.

Burada emek ilkesine kesin bağlılık söz konusudur. Sen gerçekten emek vermeden, bu bağın içinde istediğin gibi nasil dolaşacaksın? Dolaşamazsın. Bu tür dolaşmaya der diyoruz. İşte savaş böyle başlıyor. Çoğunun yaşamına bakın: Elinize yetkiler de verilmiş. Şimdi bunu bir bağcının kazması veya küreğine benzetsek, onu bağı eşelemek için mi kullanıyorsunuz, yoksa kökünden vurup koparmak için mi, belli değildir. Toprak işlerinden biraz anlasaydınız, belki ülke işlerinden de iyi anlardınız. Benim babamdan onay almanın emek süreciyle çok ilgili olduğunu biliyorum. Eger bu onayı almasaydım, belki de adam beni kabul etmeyebilirdi veya yürüttüğüm savaş fazla gelişme kaydedemezdi.

Ülke bağındaki savaşımı anlayacağınızı umarım. Fakat tam bir sosyalist emek orduyu gibi bu çalışmayı emekle ortaklaşa geliştirme biçiminde değil de, bireycilik dediğimiz özellikle keyfi tarzla, yani keyfince herkes bir yerinden kazmayı vurarak yürütüyor. Ama çoğu da köküne vuruyor. Bu işte ben de kendimi çok iddialı görüyör ve bağ için en temel çalışmayı yürütüyorum. Fakat siz benim istediğim tarzda bunu yapamıyorsunuz.

Bağa kötü vuruyorsunuz diyor ve karşınızda duruyorum. Zaten bağları geliştirmeyi bir yana bırakalım, siz bağ için ısrarlı bir çaba vermekten kaçırıyorsunuz.

İşin diğer bir yönü de çok ilgisiz geliyorsunuz, "ilgisizim" diyorsunuz. Ama düşmanın bağında size uygun bir maaşla iş verseler –ki bu onun ekonomik işi olur, savaşı işi olur, idari işi olur– kan ter içinde en güzelini yaparsınız. Düşmanın içinde mükemmelsiniz; çünkü "Pavlov'un köpekleri" öyle alıştırılmıştır. Kendi bağınızı temizlemeye, yabancı otlardan ayıklamaya, daha güzüz kılmaya sıra gelince, "ilgim yok" diyor, varolanı da keyfinize göre kullanmak istiyorsunuz. İşte bağdaki yavuz hırsız, ilgisiz adam böyle ortaya çıkıyor. Yalnız dediğim gibi bu işe kendini yatıran adam da, "hey kendine gel, bu bağ sahipsiz değildir" diyor ve ondan sonra savaş şiddetlendikçe şiddetleniyor.

Biz bu ülkeyi adı bile olmadan ele aldık, ele aldığımızda da herkes sonuna kadar köküne kazmayı vuruyor ve dikenlerin hiçbir gelişmeye fırsat vermediği bu yabancı sahalarda, çok kurumuş bitkilerin böyle ürün vermesi var. Hatırlarsınız, tanırınız; biz ele aldığımızda çoğunuz öyleydiniz. Şimdi biraz gelişme oluyor, "Bana da yer ver, ben de bir şeyler koparmak istiyorum, ben de yaşa-

lıştırması insanın özüne yapabileceği en büyük ihanettir. Örneğin benim en büyük ilerlemelerimden biri de bu ihanete düşmemektir. Hiçbir zaman düşman için çalışmadım. Yalnız düşman için değil, evimde geri aile değerleri için bile çalışmadım. Ne mutlu bana ki, ailede bile güzel ruhlu bulduğum özgür değerlerim için çalışmayı esas aldım. Ama siz çalışmaktan bir şey anlamıyorsunuz. Düşmanın süper eşeği olarak çalışmayı adam olmak olarak belleyen bir felsefenin sahibisiniz. Yine kendi aile değerleriniz için öldürseye çalışmayı fazilet ve namus bellemiş bir gerçeğin ürünüsünüz. Ama ben bunların içinde hiç yoktur. Bütün örgüt çalışmaları size zorunluluk veya emir gibi geliyor ve keyim dediğiniz yerde sosyalist çalışma gerçeğine ters düşüyor, keyif ve zevk anlayışına

Bu beni en şiddetli bir savaşı vermeye kadar götürdü. Şimdi siz acaba böyle çalışmaya ve savaşmaya var mısınız? Sosyalistler için çalışmak bir zorunluluk değildir; bir zevktir, alışkanlıktır. Bu zevk sizde de var mı? Kendinize bakın: Bütün örgüt çalışmaları size zorunluluk veya emir gibi geliyor ve keyim dediğiniz yerde sosyalist çalışma gerçeğine ters düşüyor, keyif ve zevk anlayışına

sini dayatmaktadır. Yine son yıllarda parti içinde artan sorunları çözmek çabalarının yetersiz kaldığı, kendi başına ele alındığında fazla başarıyla halledilemediği ve çözüm için esas olarak önderlik gerçeğine başvurulduğu, kendini şiddetle ortaya çıkaran diğer bir gelişmedir.

Dolayısıyla biz gerek teorik gerekse pratik düzeyde önderlik gerçeğini de sorgulamayı, giderek bütün yönleriyle izah etmeyi önemli bir çaba olarak önümüze koyduk. Eskiden bunu denemek istemeyen rağmen, Önderlik ve O'nun temel uygulama gücü olan kadrolaşmada da yönetimle oynanmanın çok ileri boyutlara varması, bizi stratejik önderlikle birlikte taktik önderlik düzeyi hakkında kapsamlı değerlendirmeler yapmaya zorlamıştır. Bizim kendimizi açıklama zaruretinin ziyade, partileşme ve özellikle onun kadro düzeyinin bir türlü kendini eğitememesi, hatta tarihsel önderlik gerekleri ve onun değerleriyle tehlikeli bir biçimde oynaması, bizi önderlik konusunda büyük çaba sarf etmeye, onu anlaşılır kılmaya, gereklerini yerine getirmeye müthiş zorlamıştır.

Bu, sadece çok dar bir merkezi bünyede yürütülen bir mücadele değil, tüm halkın ulusal kurtuluş saflarında kendini hissettiren ve öneminden bir şey yitirmeyen bir mücadele olarak görülmekte; hatta uluslararası alanda bile büyük tartışmalarla yol açmaktadır. Zaten tarihimizin

ğâ vuran ve gittikçe çözüme zorlayan bir gelişmeye karşı karşıyayız. Bu konuda ne kadar hazırlıksız olursa ve her şey aleyhte de olsa, bu temelde azim ve başarı tutkusundan vazgeçmemenin ısrarlı takipçisi olmak, büyük engellerle karşılaştığında buna bir kez daha güçlü azim ve iradeyle karşılık vermek ve yine başarıyı zorlamak, önderlik gelişmenin adeta esaslı bir tarzı olmuştur.

İsrar, takip ve önderlik gerçeğini anlamaya güç yetirme sürekli gelişmenin motoru olmuştur. Burada bir partinin, hatta ulusal kurtuluş savaşımının gelişminden ve tarihte örneği çok görülen bir önderlik gelişmeden çok, kapsamı ve çözmek zorunda olduğu görevleri de çok değişik olan, çözüm olanaklarının çok sınırlı olması kadar her şeyin neredeyse çözümsüzlüğe mahkum ettiği bir gerçeklikte ısrar etme, adeta olmaz olur kılma, kayıllıkta, çöllerde de olsa kök salma gibi bir çabada ısrar etmeye benzer bir inat vardır. Burada bütün yönleriyle tarihte olduğu kadar çağda ve güncel yaşamda da kaybeden bir topluluğun, bir halkın ve onun tüm bireylerinin gerçeğinde çok istisnai bir yaklaşımın sahibi olan bir kişiliğin inadı da vardır. Bu kimsenin akıl edeceği, gereken çabayı sergileyebileceği bir olgu değil,

Bunun önüne geçilmezse, düşmandan daha fazla kaybedecektir. Bu önderliği resmen ve fiilen yürütmek düzeyinde olan bir kişi bile, hiç de kendini anlatmayı sevmeyişi halde, bu kişilik adına hareket edenlerin esef verici durumları bunu anlatmayı zorlamaktadır. Tabii anlatmaya çalışırken de, olay o kadar karmaşık, o kadar büyük bir savaşma yol açıyor ki, en iyi niyetli bağlılıkların bile bir nevi savaş türü olduğu ortaya çıkıyor. Hatta etrafında cereyan eden her şeyin çok derin tarihsel toplumsal anlamı olduğu ortaya çıkıyor.

İkkeliler savaşımından komplolar savaşımına, kara sevda bağlılıklardan kara ihanetlere kadar hemen hepsi, niyetleri ne olursa olsun, kendini açığa çıkarmak geri kalıyor. Tabii olayın baş kahramanı da, tüm uğraşlara rağmen, kendini ne istediği kadar anlatabiliyor, ne de uygulatabiliyor; veya tüm anlatma ve uygulama çabalarına rağmen, sorunun daha da büyümesi kaçınılmaz oluyor. Herhalde böyle olmak zorundadır; çünkü çok köklü bir tarihsel sorun, bir insanlık sorunu somutlaşıyor. Burada insanlık ya kazanmak ya da bir halkın şahsında kaybetmek zorundadır. Bu nedenle iddia ve çaba çok büyük direnç gösteriyor.

Toplumdaki tüm gelişiler, en başta da ikel kölelik çelişkisi, tüm düşman faaliyetleri, direkt ve dolaylı, tar-

ihsel ve güncel tüm toplumsal örgütlülük düzeyleri, ilkel ve modern, klasik ve çağdaş tüm kişilik savaşımını kendini öyle bir önderlik gerçeğinde savaşa vuruyor ki, dayanabilmek gerçekten büyük dirayet istiyor. Anlayış, buna karşılık vermeyi ve ciddi hata yapmama için büyük özen göstermeyi şart koyuyor. Öykü gerçekten ilginçtir, ilk günlerde nasılsa halen öyle devam ediyor. Yaşamın ilk çocukluk döneminin tüm belirtileri bir önderlik tarzını nasıl gerekli kılıyorsa, mücadelenin en kızgın koşullarında da aynı özellikler kendini konuşturuyor. Sadece mücadelenin biçimleri, kapsamı değişiyor; yoksa tanımlı tüm dönemlerde çok yakın benzerlik arz ediyor. Burada büyük aklılık şudur: Kendini gelişkiye kapatmamak, diyalektik gelişme sürecinin tutucu ve çok reformcu yaklaşımlarla çarpıklaşmasına fırsat vermemek, gelişkinin normal gelişimine zemini sürekli açık tutmak, mücadelenin bu gelişki temelinde gelişmesine büyük özen göstermek ve doğal yaşamı gerekenle gerekemeyi sürekli ayırt etmek, aynı zamanda bunu giderek büyük tutku halinde benimsemek, tüm açılımları bu diyalektik işleyişe göre özenle sağlamak ve bunu önderlik hürneri biçiminde sürekli sergilemekten geri kalmamak. Böylesine diyalektik bir gelişmeye özen göstermek vazgeçilmezdir.

Bütün bunlar önderlik tanımına açıklık getirmek içindir. Belki de biraz anlaşılıyor. Yürütülen mücadele ben anlamda çok önemlidir ve herkese anlatmak içindir. Daha somut ifade edersem, kendimi sıkça dile getirmem yürüttüğümüz mücadelenin açıklığı içindir. Yapabileceğim en hayırlı işlerden birisi de kendi içimde, çevremde yürüttüğüm mücadeleyi anlaşılır kılmak ve giderek olağanüstü olmayı sürdürmektir. Bu insanlara hiç kimsenin başka türlü bir şeyi öğretmesi mümkün değildir. Kader kurbanları olmaktan öteye gidemezler. O açıdan önderlik savaşımını şiddetlendirmeliyiz. Hazır olun; ister önderlik iradesi temelinde, ister onun karşısında yer alarak savaşımınızı daha da etkinleştirin. Tek çare burada yatıyor.

Kendimi bu kadar savaşım konusu yapmak istemem. Bu pek hoşlanmadığım, fakat kaçınılmaz olan bir gelişmedir. Ne kadar nefret etsem de, bu mücadeleyi geliştirme zorunluluğu duyuyorum. Çünkü gelişkinin çözümü başka bir mücadele yöntemiyle mümkün değildir. Düşmanın dayatıcılığı ve zorlayıcılığı savaşı geliştirmeye yol açıyor. Dikkat ederseniz,

mak istiyorum" diyorsunuz. Şimdi burada yaşamın emekle bağını kuracaksınız. Çalışabildiğin kadar yiyecek veya kullanacaksınız. Bu da sosyalist ilkeye göredir. Tabii bu olmayınca içimizde şiddetli bir sosyalist savaşım oluyor. Şimdi siz köylü bireycisi, küçük burjuva serserisi gibi "canımın istediği gibi, dilediğimiz gibi yaşayacağız" diyorsunuz. İyi ama burada Önderlik de vardır, Önderlik bağın sahipliğini temsil etmektedir ve doğal olarak karşınıza duracaktır.

Sıkıntılarınızın ardı arkasının kesilmemesinin, şikayetçiliğinizin nedeni budur. Rahat değilsiniz. Halen öyle bir hal arz ediyorsunuz ki, niçin yaşamak istediğinizi bile izah edemezsiniz. Neden? Çünkü hoşunuza gitmiyor. Öyle bir yetiştirilme tarzınız var ki, sizi hiyaza getirenler sizi çok iyi hazırlamışlardır.

Ben bu tipi çok iyi tanıyorum, tanıdığım kadarıyla da savaşırım. Siz bu halinizle kendinizi bana yutturamazsınız. Büyük emekçiyse kendinizi nasıl yutturacaksınız? Benim için çalışmak, tam bir sanat halinde mümkündür. Bu uğurda savaşmayı büyük bir tutku haline getirmedikçe, bu bağda çok büyük bir zevkle çalışmayı yaşamadıkça, kolay iflah olmayacağınızı ve rahat bırakılmayacağınızı bileceksiniz. Düşmanın sizi tembelleştirmesi ve dilediği gibi ucuz ücretle ça-

Bu konuda anlayışım çok somuttur. Bunu anlamalısınız. Kendi işlerimi kendim düşünürüm ve yaptım da. Böyle keyfim istiyor diyerek, sizin gibi düşman oyununa da gelmedim ve bunu kendime asla yakıştırmadım. Benim iş yapma tarzımı mutlaka öğrenme-

Tek bir adımın bile bir grup dışında ge-liştiğini kimse söyleyemez. Her zaman bir grubum vardır, her zaman söylediklerim ve peşinden gittiğim amaçlarım vardır. Bunların dışında bir an bile, hele durun, biraz keyfim-ce yaşayayım, kendimi biraz istediğim hava-da götürüyim demedim. Keyfimin büyüklüğü-nü ulusal gelişmeye bağladım. Öykünün ço-cukluk dönemindeki kısmı çok açıktır. O za-man gücüm yoktu. Ne kadar etkili olacağım, kim beni dinler, dinleyebilmesi için neler yap-mam gerekir? Basit bir köy ortamında ilgi çe-kici, kolektif işler bir oyundur, namazdır, oku-

kavuşmuş ve gürül gürül özgürlük işlerinde saf tutmuş olarsınız. Ama bu kolay olmuyor. Sizinle özgürce yaşayamıyorum. Ne kadar toplumsal, ulusal olduğum göz önünde-yken, belki de hiç kimsenin cesaret edemeyeceği kadar bu işlere kendimi vermeme rağmen, ne kadar yalnız kaldığım da ortadadır. Çünkü sizinle yaşamak zordur. Sizin kişiliğiniz bizim özgürlük kişiliğimize terstir.

Tamamen özgürlüğü yaşamak, özgürlük işleri veya savaşlarının müthiş elemanı ol-mak da benim için şiirsel bir tarzdr. Öyle ya-şamayı kendim için alışkanlık haline getir-

keler olabilir? Ölçmediğin, biçmediğin yere niye böyle yaklaşıyorsun?

Yani bu küçük bir öykü, ama bir anlamı var. Sizin dağa varış, vuruş tarzınızla kıyas-layın, sınırlım dehşet içinde kalırsınız. Ben aylarca o küçük tepeye takıldım kaldım. Da-ha ilerisine, aşağısına inmek benim için çok zordu. Askerler olabilir, dost örgütün kendisi kabul etmeyebilir. Bize verilen bu küçük sa-hadır, benim değildir, onu neden izinsiz aş-a-lım? Veya aşmak için deneyim gerekir. Ay-larca bu fikir üzerinde yoğunlaştıktan sonra yavaş yavaş tepeyi aştık, etrafına indik ve o

çıkacağını sanmam.

Yine savaşıllığının çocukluk dönemini anlatsam belki daha iyi anlarsınız. İnsan hiç anasıyla savaşır mı? Arada büyük bir güç dengesizliği vardı, ama ben kadını perişan ettim. Yaşasaydı kendisine sorabilirdiniz. En son “seninle kimse baş edemez” temelinde bir yaklaşımla benimle savaşmaktan vaz-geçti. Yani o dönemde bunu başaran kişi, mutlak olarak kumanda etmeye çalıştığı bir örgüt içinde sizin gibilerin karşısında mı ba-şarısızlığa uğrayacak? Buna çocuklar bile güler. O açıdan “keyfi davrandık, kendimizi yaşadık” demeniz kendinizle alay etmektir. Tabii kölece düşmana bağlandığınız, gele-neklere takıldığınız gibi, bize bağlanmak da en az keyfiyetiniz kadar tehlikelidir. Çünkü özgürlük işlerinde bu yaklaşıma da yer yok-tur. Önderlik gerçeği böyle bağlanmayı hiç affetmez. Önderlikte çok sıkı iki ilke olmalı-dır. Önderliğe ne büyük otoriteye bağlandığı-nız gibi bağlanabilirsiniz, ne de –çok keyfi de diyemeyeceğim– bir zavallı gibi yaklaşabilir-siniz. Bu bir kanundur, artık hükmünü anbe-an icra ediyor. İstedığınız kadar karşı çıkın. Kazanan kim, kaybeden kim; ölen kim, ya-şayan ve başaran kim; büyüyen kim, küçü-len kim; zorlanan kim, özgürlüğe ulaşan kim? Mutlaka biraz anlayışlı olmanız gereki-yor. Delilik kesinlikle toplumsal bir hastalıktır. Zaten delilerin toplumda herhangi bir olum-suzluğu da yoktur veya olumsuzlukları olsa da sınırlıdır.

Kadın büyük gelişmeden sevgi hakkımız doğmaz

Bir kadının kimliğini ortaya çıkarabilmek, bana Kürt halkını yaratmaktan daha zor geldi. Namuslu Kürt erkeğini tanımlaya-bilmek yine benim için çok zordur. Adam ol-mak kolay değil. Siz bu erkekliliğinizi gördük-çe şimdi hayıflanıyorsunuz. Bu iyi bir geliş-medir. Düşünün, kuş bile önce yüksek bir yu-va yeri bulur ki, eller uzanmasın. Dağlara ba-karsanız, bunun örnekleriyle dolu olduğunu görebilirsiniz. Hatta tüm yaratıklarda bu var-dır. Bizim insanımızda ise yaşanan şudur: Düşman elini sonuna kadar yuvasına, her şeyine uzatıyor; buna rağmen; “ben evlene-ceğim, yuva kuracağım” diyor. Buna kuşlar bile anlam veremez. Sizin o kuracağınız yu-va ya düşman yirmi dört saatte ulaşır.

Açık söylüyorum, bu bir abartma değil gerçektir. Bağımsızlık savaşının, sizin evlili-ğinizle ne kadar ilişkili olduğu anlaşılıyor. Anlamazsanız evlenemezsiniz. Evlilik için kutsal bir yuva gerekir. O da yoktur. O za-man bu evlilikten ne anladın? İlişkide kutsal-lık yok, hakimiyet yok, zaten içerik de yok ki yaşayasın. Bana göre size yaptığım en bü-yük iyilik, sizi bu baş belası durumdan kur-tarmaktır. Avrupalılar bile, kendilerini yirmi otuz yaşlarına kadar bundan kurtarmaya çalışıyorlar. Evlilik kurumu orada çok ciddi

erkeği hiç görmemiştir, ama salına salına gelin oluyor. Erkek de koca oluyor. Ne güzel-dir ki, ben ilk bakışta bunun çok tehlikeli ve anlamsız olduğunu tespit ettim. Düşünün: Kendi hayatını kanıtlayamıyorsun, kendi ulu-sal ve toplumsal kimliğini farkında değilsin, kendin büyük bir sorunsun; bir de bu soruna körukle giden bir ilişkiye yaslanıyorsun, bu korkunç bir bitiştir. Kadının kim olduğunu bi-liyor musunuz? Bu soru karşısında konuşma gücünüz bile hiç yoktur. Olsa da hangi te-melde olduğu belli değil.

Biz çok yoğun bir birlikteliği nasıl gerçek-leştirebiliriz? Bu birliktelikler biterek, kaç-a-rak, ihanet ederek sonuçlanırsa, tabii bunun için de tedbir alırlz. Böyle ilişki olacağına öle-lim daha iyidir. Şimdi bunun için biz tarihte hiçbir hareketin, partinin, yine ordunun cesa-ret edemeyeceği kadar kadın erkek iç içeliği-ni esas aldık. Kadın erkek birlikte bu işte yer almalı, fakat asla ilkesiz olmamalıdır. İkisi de çok önemlidir. Şimdi bunun büyük savaşımı içindeyiz ve bu savaş gereklidir. Bu savaş çözmeden ne adam olabiliriz ne de kadın. Kadının da kesinlikle değerli bir varlık olabi-leceğine inanmalıyız. Egemen anlayışın üzerinde her türlü deneye izin verdiği kadın bizi küçültür. Bence ilk bakışta bile bunu kendimize yakıştırmamalıyız. Bu bizi gerçek kahramanlık özelliklerinden kopartır.

Ben kendi mücadele yeteneklerimi ge-liştirirken, hep bu yöne dikkat ederim. Bir kadınlı yanlış ilişki belasına uğramanız, si-zin bütün yığıtlık özelliklerinizi bir çırpıda alır götürür. Öyle ki, bizde böyle yüzlerce örnek ortaya çıktı. En değerli arkadaşları-mızın bu yüzden kaybedildiği de az görül-müş değildir. Bir kadını en kötüye mahkum etmek, hiç kendini tanımlayamadığı ve na-sıl yaşayacağını kararlaştıramadığı bir dö-nemde bir erkek olarak kadının başına be-la kesilmek gururdandır. Buna da hiçbir in-sanın veya içinde biraz güzelliğe ve özgür-lüğe tutkusu olan hiç kimsenin anlam vere-ceğini sanmıyorum. Kendimize saygımızın çok güçlü olması gerektir.

Kadını büyük geliştirmeye tabi tutma-dan, sevgi hakkımızın doğamayacağını bil-meniz gerekir. Öz iradesine, öz düşüncesi-ne ve seçim tercihine ulaşmamış bir kadın-la ilişki arayışı içinde olmak, köleliğe ortak olmak ve zayıfta kuvvet aramak demektir. Bu durum savaşıllıkta, kahramanlıkta ke-sinlikle çok darbe yemek anlamına geliyor. Namus anlayışı kendimize mal ettiğimiz sı-nırlar dahilinde ele alınmamalıdır. Tam ter-sine, ne kadar özgürleştirirsek o kadar na-muslu oluruz biçiminde başkalaşıma dönü-şen bir namus anlayışına ulaşmalıyız. Açık söyleyeyim, bir kadını iradeli ve tercihini ya-pabilen, kendisinin olmayı bilen, kolay bo-yun eğmeyen ve beğenmeyen bir konuma getirdiğim veya buna yol açtığım ölçüde iyi birisi olduğuma hükmediyorum. Yoksa ba-na ucuz bağlanandan bile nefret ediyorum.

“Hiç unutmayın: Ya adam gibi özgürlük işlerinin yanında yer alırsınız, ya da o sizi mahkum edecek.

O açıdan özgürlük düşüncesini ve çabasını basit görmeyin. Beni istediğiniz kadar hafife alabilir, keyfi yorumlara tabi tutabilirsiniz; istediğiniz kadar kullanmak, sevdalanıp boşa çıkarmak isteyebilirsiniz; ama bütün bunlar nafiye çabalarıdır. Bir gerçeklik var ki, tanıı buyruğu kadar kendini yürütür.

Bunu esas almalısınız. Önderlik budur, benim için de bu böyledir.”

madır. Onların etrafında nasıl birlikler oluşturdum? İşin tuhaf tarafı, hepsi benim için birer vasıtaydı. Çocukları istediğim oyuna, istedi-ğim yaşama çekebilmek için toplumun bütün gerçekliklerini mükemmel kullandım ve halen de kullanıyorum.

Herkes istediği gibi yaptığını sanır. Ama ben hiçbir zaman hiçbirinin istediği gibi yap-madım; tam tersine kendi istediğim gibi yap-tım, sonuçta mutlak egemen oldum. Devlet bile beni mükemmel bir memur olarak yetiş-tirdiğini sanırken, onun mükemmel bir muha-lifi olmayı geliştiriyordum ve bunu gerçekleştirdim. Çoğunuz “istediğim gibi istediğimiz gi-bi mükemmel bir önderliktir” dedğinizde, böyle olmamayı geliştiriyor ve gerçekleştiri-yorum. Böyle yapmasam önderlik yapamam ve gelişme durur. Özgürlük işleri başka türlü gelişmez.

Şimdi size bakalım: Düşmanın biraz da keyfinize göre verdiği bir işe bir ömrü yatırı-rsınız, ama bunun farkında değilsiniz. İyi ki düşmanın fazla vereceği bir şeyi yoktur; ol-saydı sizi böyle rahat saflarımıza çekmek mümkün olmazdı. Diğer birçok bireysel, aile-sel işleriniz vardır yine iyi ki bunlar fazla de-ğildir; olsaydı sizi bundan çekip çıkarmak çok zor olurdu. Bunun dışında bir özgürlük işi di-yorum; yığılıp kalıyorsunuz, ilginiz azalıyor ve kuruyorsunuz. Tabii bu sizin önderlik tarzı-na gelemeğinizin çok açık kanıtıdır. Bu ne-yi kanıtıyor? Köleliğin sizi mahkum etmesini kanıtıyor. Ben neden sürekli etkili oluyorum? Çünkü özgürlük işlerinin yönetimi bende ege-menlik kazanıyor. Özgürlük işlerinin yönetimi ise her zaman kölelik işlerinin yönetimine baskındır. Tek bir kişi de olsa, bir milyon insa-na egemendir. Bu gerçekleşiyor.

Bu özgürlük işlerini ciddiye almamak, ona büyük saygıyı göstermemek, en büyük hassasiyeti yine bu konuda sergilememek, sizin en çok içine düştüğünüz yaşam hatası-dır ve sözüm ona o keyif dediğiniz şey ken-dini yaşama isteminiz, mahkumiyetinizdir. Pratiksel gelişmeniz bunu size her gün gös-terir. Ama benim de bir pratiksel gelişmem var ki, onda giderek heybeti, heyecanı, tut-kuları çok güçlü olan, oldukça başaran, mahkum değil özgür olan bir konum kesin-le-şiyor. Kesin doğru yolda ve anlamlı olduğu ortaya çıkıyor. Sizlerle aramızda böyle bir di-yalektik çelişki olmasını istemezdim. Düş-man egemenliği, çelişkinin size yönelik olan kısmını kişiliğinizde o kadar etkili kılmış ki, bu çatışma kaçınılmaz oluyor.

Daha çocukken ne düşmanın ne de gele-neklerin kötürüm işleri altında böyle çarpık-laşmanızı istemezdim. Ama bunu çoktan ye-miş, yutmuşsunuz. Bunun için size karşı bir mücadelenin verilmesi gerekiyor. Bizim de yaptığımız biraz budur. Ne kadar zorlansak da, aramızda bir savaş söz konusu ise bu durum örtbas edilerek değil, ancak üzerine gidilerek aşılabilir. Zaten size başka türlü ya-rarı olamaz. Ölümöl bir hastanın bıçak altın-da acı çekmesi, doktorun kötülüğünden veya kendisine karşıtlığından değildir, ona sağlığı-nı kazandırmak içindir. Ne kadar acı çekse-niz de, sizin üzerinizdeki operasyon çabaları-mız sağlığınıza içindir. Biliyorsunuz, doktor hastasına düşmanlık etmez. Ama hastanın bıçak vurulmadık bir yeri de yoktur, öyle ki kalbine kadar girer. Belki bu biraz sonuç ve-rebilir, veriyor da. İsterdik ki, biraz sağlığınıza

dim. Ya bu temelde yaşayacağım veya bu olmazsa kaçınılmaz olarak hiç yaşamaya-cağım. Sizin gibi yaşamaktansa kendimi hiç yaşatmamayı veya toplumun yaşadığı gibi yaşamamayı baştan beri kendime ilke belle-dim ve bunda büyük bir inat gösterdim. Ha-tırlıyorum: Şu şöyle mi yaşıyor, ben öyle ya-şamayacağım; şöyle mi çalışıyor, öyle çalış-mayacağım; şöyle mi düşünüyor, tartışıyor, hiç öyle düşünüp tartışmayacağım dedim ve hep öyle yaptım. Onun için anacığın “böyle çocuk mu olur” diyordu, çok şaşkındı. Köylüler de hep “bundan pek kolay adam çıkmaz” diyorlardı. Ama öğretmenlerim beni biraz daha farklı değerlendirmeye çalışıyor-lar, “ondan iş çıkabilir” diyorlardı. Ancak ba-zıları da endişeliydi. Zaten ondan sonra da işleri çoktan kendi kontrolüme almıştım. Hem kendi öğretmenim, hem kendi öğren-cim oluyordum. Böylesi bir gelişme iyi oldu.

Önderlik büyük planlama ve yürütme gücüdür

Bu kadar zorlanmanızı ve olmadık yer-de düşmenizi istemezdim. Fakat öz-gürlük her şeyden daha değerli olduğu için gerektiğinde kurban olmanıza da katlan-mak zorundayım. Bu gelişim, kendini biraz böyle gösteriyor. Bu savaşı daha ne kadar yürütelim? Kendi iç saflarımızda nasıl yürü-telim? İçimizde doğru bir savaş verme üze-rinde çok duruyorum. Gerekli oldukça da bu savaşı vereceğiz. İçinizde isyancılar çık-madı değil, çok çıktı; ama hepsi başarısız kaldı. Daha sonra yöntemlerini değiştirdiler. Ama onlar da sıkışıyor. Bu konuda önderlik gerçeği çok inatçıdır, çok planlı ve tecrübe-lidir. İçinde ve dışındaki binlerce kişiliğe karşı savaş yürütmüştür. Aklınızın, hayalini-zin alamayacağı kadar hepinizle, o dağda bizi görmeyenlerle bile savaş yürütüyor. Ancak farkında değiller.

Diyalektik kural işliyor. Ne kadar bilinçle katılırsanız, yaşama şansınız o kadar artar. Burada istediğiniz kadar ben etkiliyim, yetkil-iyim deyin, bu çok acı ve tehlikeli bir durum-dur. Öyle olamazsınız. Benim bile göstere-mediyim o etkiyi, yetkiyi siz nasıl gösterecek-siniz? Benim bile gösteremediyim o cesareti siz nasıl göstereceksiniz? Böyle devam ederseniz yanacaksınız ve yaniyorsunuz da.

Sıkça düşündüğüm bir konu da şudur: Bir dağa nasıl yaklaşılr? Lübnan'a ilk ge-lişimizde, dört beş metrelik bir odacıkta grubu bir araya topladığımızda, ürkek adımlarla o odanın önündeki kayalığa doğru gittiğimi hatırlıyorum. Çocukluğum-dan beri dağlarda çok gezen birisiydim. Ürkek adımlarla bir taş daha atlayayım mı diyordum. Yanılıyor muyum? Zorunlu bir ihtiyacı gidermek için ayıp olmasın diye bi-raz daha uzağa gitsem olmaz mı diyor-dum. Gideyim mi, gitmeyeyim mi sorusu beni oldukça uğraştırdı. Bir adım daha ile-ri gitsem hatalı olur mu? Halen bir banyo yapma durumunu hatırlıyorum: Biraz daha ileride mi yapsam, beri de mi yapsam diye düşünüyordum. Yine bu da bir sorun teşkil ediyordu. Yüz metrelik küçük bir tepeydi. Belki odanın ötesi de değil, bir kenarına gidip de uçurumdan aşağı baktığımda hem çok seviniyordum hem çok endişeli-ydim. Daha ötesine fazla bakmada ne tehli-

büyük kampımız ortaya çıktı. Yine sınırları fazla geniş değildir, beş kilometreyi aşmaz, ama orada büyük bir çalışma gerçekleştir-dik. Sizin hiç böyle değerlendirmeleriniz yok-tur. Kaldı ki önderlik olayında bütün çabalar böyledir. Ama önderlik bir mevziye girdikten sonra da orada kesin büyük bir iş ortaya çı-karır. Her yol alış böyledir; hem kutsal anla-mı vardır hem de tehlikelerle doludur.

Şimdi sizin yaşam tarzınıza baktığımda sorumluluk, kutsallık ve endişeyle alakasının olmadığını görüyorum. Yaşam tarzınız bir sürününki kadar bile sağlıklı değil. Bir çoba-nın hassasiyetleriyle karşılaştırdığımızda, si-zin komutanlığınız solda sıfır kalır. Bizde ne-den büyük komutanların ortaya çıkmadığını bu tarif çok iyi açıklıyor. Benim neden başar-dığımı da, sanırım az çok anlaşılır kılıyor. Bazı ilişkiler vardı. Hiçbir kişinin metelik ka-dar değer vermediği bir ilişkiyi anlamlı kılabil-mek, kullanabilmek için sabır ve inat vardı ve böylece başarılı sonuçlar ortaya çıkardık.

Tabii sonuçta o kişi bunu anlıyor, fakat iş işten geçmiş oluyor. Başlangıçta beni hiçe sayıyor, alay ediyor, hiç anlamı bulmuyor; ama sonuçta kullanıldığını görüyor ve acıyla “Neden önderliği anlamadım” diyor. Ömür boyu onun ezikliğini içinden atamıyor. Benim bütün ilişkilerim böyledir. Şimdi bundan da bir şey anlamayacaksınız. Sizin için ilişkilene basit bir olaydır, onu kullanacağınız ka-dar kullanırsınız. Bu yüzden örgütselleşemi-yorsunuz. Tabii sizleri suçlamamak gerekir. Siz özgürlük işlerini başından itibaren kendi-nizden uzak tuttunuz. Maddi zorluklarla kar-şılaştığınızda ve bizim bilinçli müdahalemiz size dayatıldığında hazırlıksızdınız.

Bütün tanrı buyrukları, dinler, düşünceler, eylemler kendini böyle dayatır. Bizimki de böyle oldu. Bazı işler vardır ki, onlardan ka-çıp kurtulamazsınız. Bu iş de böyledir. Şimdi bizim ortaya çıkardığımız işten kimsenin, hatta düşmanın bile kaçıp kurtulacağı düşü-

“Bağımsızlık savaşının, sizin evliliğinizle ne kadar ilişkili olduğu anlaşılıyor. Anlamazsanız evlenemezsiniz. Evlilik için kutsal bir yuva gerekir. O da yoktur. O zaman bu evlilikten ne anladın? İlişkide kutsallık yok, hakimiyet yok, zaten içerik de yok ki yaşayasın. Bana göre size yaptığım en büyük iyilik, sizi bu baş belası durumdan kurtarmaktır. Anlayabilerseniz geliştirdiğimiz bu durum, sizin için en büyük iyiliktir, en büyük devrimdir.”

nülemes. Hiç unutmayın: Ya adam gibi öz-gürlük işlerinin yanında yer alırsınız, ya da o sizi mahkum edecek. O açıdan özgürlük dü-şüncesini ve çabasını basit görmeyin. Beni istediğiniz kadar hafife alabilir, keyfi yorumla-ra tabi tutabilirsiniz; istediğiniz kadar kulan-mak, sevdalanıp boşa çıkarmak isteyebilirsi-niz; ama bütün bunlar nafiye çabalarıdır. Bir gerçeklik var ki, tanıı buyruğu kadar kendini yürütür. Bunu esas almalısınız. Önderlik bu-dur, benim için de bu böyledir.

Sizden daha çok önderlik gerçeğinin amansız bir çalışanı değil miyim? Ben her zaman kendimi iki türlü ele aldım: Bir her-kesin önderliği, bir de onun emrinde çalışan ben. İkisini de mükemmel yürütmezsem başaramam. Ve bu konuda çok planlıyım, çok ustayım. Bütün bunları öğrenmeniz ge-rekir. Karşıma delileri bile çıkarsanız –şim-diye kadar kimin akıllı kimin deli olduğu da belli olmadı ama– bu kanunun etkisinden

tartışılıyor. Halbuki onların böyle sorunları yoktur. Ev kutsiyetleri vardır, mal-mülk do-kunulmazlığı son derece gelişmiştir, ama buna rağmen çok büyük tepkiler vardır.

Anlayabilerseniz geliştirdiğimiz bu du-rum, sizin için en büyük iyiliktir, en büyük devrimdir. Çünkü bu sorunun içine giren yanar gider, kendini inkar eder. Ben kendi de-neyimimi size çok açtım. Eğer çok başarılı olmasaydım, kesinlikle bu ülke giderdi. Bu yalnız bir birey olayı değildir, tüm ilişkiler bi-raz böyledir. Sizi biraz daha düzeyli veya özgürlüğü anlar kılmak için gösterdiğim bu çabaları anlamlı görmeli ve mümkünse da-ha da geliştirmelisiniz.

Düşünen bir kadını veya erkeği tanımak isterdim. Ara sıra kendime soruyorum; hele bizim koşullarımızda yaşanan durumlara gülmek gerçekten elde değil. Hiç yüzünü görmediği birini kabul ediyor veya bir kere görüp bir çırpıda sevdalanıyor. Belki kız da

Karşıdaki öznenin kendine hükmetmesi, kendi kararını kendisinin vermesi çok önemlidir. Aksi halde sevgi gelişmez.

Düşünün: O temelde dört duvar arası-na girdiniz ve bütün gücünüzü bir haftada yitirdiniz. Kadın zaten çaresiz, erkek de çok zayıflamış veya boyun eğdirilmiş. Er-kek tüm bunlardan intikamını alırcasına kadına yüklenir. Kürt erkeği kesinlikle böyle kaybediyor. İmkânım olsaydı da, bunun romanını yazabilseydim. Şimdi sizi böyle kaybetmek istemiyorum. Kadın bana göre çok güzelleştirilebilir, erkekten daha fazla güç kaynağı haline dönüştürülebilir, son derece çekici kılınabilir. Bu duruma gelme-yince, ilişkilerin de fazla anlamının olma-yacağını söyleyebiliriz. Bu anlamda bir aşk gelişimi söz konusu oluyor. Zordur, fa-kat tek çıkış yolumuz da budur. Bu konuda da umarım önderlik gerçekliği dediğimiz gelişmeyi anlıyorsunuz.

Bilinçli katılım yaşama şansınızı artırır

Diğer bir konu da şudur: Savaş olayında başarı psikolojisini yeniden ele alacağız. En çok bu noktada yoğunlaşmamız gerekir. Çünkü savaşa yaklaşımınızın Önderlik gerçeğiyle hiç alakası yoktur ve bu büyük tehlikeler doğuruyor.

Ben o ilk taşlı kavgamda, Cumo'ya taşı nasıl vurayım diye aylarca düşünüp taşındım. Bu benim için çok büyük bir sorundu. Önce vurup vurmamak gerektiğine –anamın çok zorlamasıyla bu tepki isyana dönüştü– karar verdiğimde, ‘Cumo artık bir taş yemeli’ dedim. Öyle ki, bu kadarına bile sabrediyorum. Oysa siz bir çok suçsuz insanı düşünmeden vuruyorsunuz. Cumo çirkindi, Cumo çok kötü üstüme geliyordu. Ona bir cevap vermem gerektiğine ikna olmuştum. Mesela Hasan Bindal ile arkadaş olmak için hiç düşünmedim, ama Cumo için düşündüm. Oysa pek de aile düşmanımız değildi. Miho da öyle, ama bunlar pislik yapıp üzerime geliyorlardı. İşte bildiğiniz gibi eski bir fikirdir. Cumo böyle bir hedefti, ama olur olmaz yerde onu vurabileceğimi hiç düşünmüyordum.

Hatırlıyorum; komşumuzla yola dizildiğimizde bir görüntüyle karşılaştım. Nasıl da karar verdim o an! Anlık bir karardı. Benim bir özelliğim de odur. Cumo'nun yolun aşağısında yürüdüğünü mü gördüm, yoksa birileri mi bana söyledi, bilemiyorum; o zaman eyleme karar verdim. Kıras, giyerdik, içine taş doldurdum. Önce Cumo'nun hiçbir zaman duymayacağı, hiç fark edemeyeceği kadar sessizce üzerine yürüdüm. Tabii Cumo o güne kadar hiç yenilmi-

yor, hep beni eziyordu. Bu neredeyse hakaret haline gelmişti ve anam da beni artık eve sokmuyordu. Böyle silik, gittikçe kendimden nefret eder hale gelmiştim. Hatta anam bana ikide bir ‘namussuz, silik! O hep seni taşıyor, seni kovalıyor, seni dövüyor, sen hiçbir cevap veremiyorsun’ diyordu. Cumo bayağı bir baş belasıydı.

İşte ilk intikamımı planlama böyle bir kişiliğe karşıydı. İlk defa yenmeye çalışacaktım. Artık ona göre taşlarını oldukça çok topladım, sessizce yaklaştım, yaklaştım. Sanıyorum iyi bir taş fırlattım ve Cumo ilk darbeleri alır almaz, direnme şurada kalsın, gerisin geri evine doğru koşmaya başladı. Ben de ardından koştum ve samanlığa sığındığını söylediler. Onun da ailesi vardı. Anası çok belalı ve çok cahil bir kadındı. Bir sözü hala aklımdadır: Bir oğlunu okula götürdüğümüzde, ‘oğlum hükümet olmaya gitti’ diyordu. Evet, Cumo'ya ilk eylemi böyle düzenledim ve zaffer kazanmış bir komutan edasıyla eve geldim. Tabii anam da beni iyi karşıladı ve o gün bir başarı gururunu yaşadım.

Şimdi buradan çıkarılması gereken sonuç var: Düşman aynı düşmandır; yani o zaman o çocuk için Cumo neyse, şimdiki düşman da öyledir. İlke aynı, uygulama aynıdır. Şimdi siz bir dağa çıkmışsınız, gerilla geldi diye her tarafa haber salıyorsunuz. Açığa çıkmadık tek bir yanınız kalmadı. Düşman tümüyle sizi izliyor, denetleme alıyor ve vuruyor. Siz savunma halinde kalıyorsunuz ve hep dövülüyorsunuz. Ama benim ilk eylemimi düşünelim: Kesinlikle düşmanın görmesi yok, fırsatı yoktur; zaten gerillanın da özü budur. Düşman seni görmeyecek, senin nereden

vurduğunu bilmeyecek, beklediği yerde vuracak ve ilk kurşunda da serseme dönecek bir biçimde kavgaya gireceksin. Önderliksel savaşın tanımı böyledir. Başka türlü savaşa girilmez.

Şimdi bu kavga anlayışı hanginizde var? Kendini böyle planlayan var mı? Burada intikam duygusu da vardı. Benim hakkımda ‘bu oğlan siliktir, bu oğlan mücadele edemiyor’ biçiminde birçok söylenmişti. Aslında şimdi de öyledir. Ama düşünün, içimde büyük fırtınalar kopuyor, büyük planlar ve hazırlıklar yapıyorum. Herkes bilir ki benden korkulur. Amerika bile bunu kesinlikle kabul ediyor.

Tabii bunlardan çıkarmanız gereken sonuçlar olacaktır. Ben öykünün ilk kısımlarından olduğu için bunu anlattım. Bütün süreçlere, engellere böyle bir yaklaşımım vardı; imtihanlar geçirdim, engeller aştım. Ancak yaklaşıp yeneceğim zaman adım atarım. En azından beraberliği garantilemezsem adım atmam. Bunun için kendimi ayarlarım, kendimi hazırlarım. Siz hiç böyle hazırlık yapıyor musunuz? Öyle eylemlere giriyorsunuz ki, insanın aklı durur, donakalır. Bu duygu, bu komutanlık tarzı, bu savaşım tarzı nereden geliyor? Gel de dehşete düşme! Kaybedeceksiniz ve nitekim kaybediyorsunuz da.

Eğer Önderlik gerçeğinin savaşını tanımak istiyorsanız, yenemeyeceği veya en azından dengeleyemeyeceği savaşa adım atmayaçağını bileceksiniz. Fakat o noktaya gelebilmek için de korkunç bir hazırlığı vardır. Bunu nasıl görmeliktken geleceksiniz? Ama bunu bir tekinize bile anlatamıyorum. Anlamak istemiyorsunuz. Sizin köylü isyancı tarzınız vardır; ben ona ba-

hamın tarzı diyorum. Çelişkisi olduğu zamanlarda bir köşeden damımızın üstüne çıkardı. Onun en büyük gösterisi dama fırlayıp bütün köyün duyabileceği kadar küfürler savurmaktı. Bunu çok ucube görüyor, bu nasıl kavgacılık diyordum. Tabii gücünün kimseye yetmeyeceğini bana anlatırlar, ‘senin baban hiç kavga edemez’ derlerdi. Hatta bir defasında kavga ettiğinde bacakları havada dolaşıyormuş; büyük bacıma, ‘getir o kör bıçağımı, bu üstümdeki adamı cezalandırayım’ demiş. Biz babamın bu savaşım tarzına gülerdik. Böyle bir kavgacı olmamayı, böyle alayla karşılaşacak bir çatışmaya girmemeyi sonuna kadar kendime ilke edindim.

Tabii siz bundan da fazla anlamıyorsunuz. Bir kavga türü yürütmek istiyorsunuz veya kavgacı da değilsiniz. Bu ciddi bir sorundur. Ben köy kavgacılığı biçimindeki kavgalara girmediğimi, tam tersine büyük devrim yaptığımı size söyledim. Zaten biz bu tarzı –daha sonraki parti savaş tarihinde de bellidir– cesaretle gösterdik. Unutmayın ki, bizim çalışmalarımız olmasa, bir tekinizin eline bir tabanca bile geçmez. Babanıza sorun; bir jandarma karşısında başınızı bile kaldıramayacağınızı, bunun mümkün olmadığını size söyler. Bunların hepsi benim hazırlıklarımın bir parçasıdır. Bunu ben yürütüyorum, aslında sorumluluğu da bana aittir. Sorumluluğu iliklerime kadar hissediyorum. Ama bütün bunlar sadece benim için bir hazırlıktır. Düşünün ki siz hazırlıksız biçimde kendi sonunuzu getiren eyleme giriyorsunuz. Ne kadar çelişkili bir durumdasınız!

Bu konu üzerine de –ki, en çok uzman olduğunuz konu savaşçılıktır belki– epey

durduk. Bu sefer bunu kökünden, önderlik gerçeği temelinde anlayın. Anlamazsanız kesinlikle bu savaşa girmeyin. Özellikle bu önderlik komutası altına girmeyin. Çünkü yapamazsınız, başaramazsınız ve bu trajik sonuçlar devam eder. Ama tek başıma da düşmanı ne hale getirdiğimi göz önüne getirerek, bu önderlik gerçekliğine bağlı olmayı ve gereklerine göre savaşmayı bilerseniz, ‘ben tek başıma bu savaşı başarıyla götürmeye varım’ diyebilirsiniz.

Dikkat edin: Bu kadar ihtiyat, tedbirlilik, bu kadar plan ve hazırlık ne kadar doğruysa da, bir tek militanımızın bile güçlü bir düşman karşısında ‘ben bu tarzda, bu çerçevede savaşa gereken cevabı veririm’ demesi yoktur. Zorlandığınızda, her şeyi kaybettiğinizde, ‘bu iş böyle olmuyor. Darbe yedik, 1993-94’te böyle oldu, şöyle tıklandık’ diyorsunuz. Bu lafları bırakalım. Tek kaldığınızda bile, bu önderlik gerçeğinde tutarlıysanız, ‘ben bu savaşın kaderini kendi lehimde belirleyebilirim’ diyebilirsiniz. PKK önderlik gerçeğinde, militan savaşçılık ve komutanlık böyle anlaşılmalıdır. Hiçbir şeyinin olmasa bile, bu anlayışla savaşmayı sürdürmekte ısrarlı olmalısınız.

Şimdi bunu nasıl yakalayacaksınız? Bu konuda varsa derin yanılgılarınız, nasıl gidereceksiniz? Bu bir tür ordu savaş tartışmasıdır. Yaşanan bunca tecrübeden sonra cesur yaklaşabilirsiniz. Kendinizi yeniden planlayabilirsiniz. Kaldı ki, savaş olanakları da fazladır. Eğer doğru yorumlayıp kendinizi katarsanız, eminim ki bu gerçekleşen önderlikten daha fazla başarılı olabilirsiniz.

31 Ocak 1996

KADIN İKTİDARSIZ GÜÇLÜDÜR

Binyıllardır güç denildiğinde, güçlü olmak istenildiğinde insanların aklına hep iktidar olmak gelmiştir. İktidar ve güçlü olmak o kadar özdeşleştirilmiştir ki, onun dışında kalmak zayıf, zaafı olmakla, başkalarına bağımlı ve muhtaç olmakla bir tutulmuştur. Gerçeği yansıtmakta mıdır bu durum diye sorarsak, maalesef evet demek zorundayız. Ne yazık ki güç ve iktidar olguları beşbin yıllık uygarlık tarihi boyunca birbirini koşullayan iki olgu olarak içiçe geçmiş, iktidarın dışında kalanlar güç kaynaklarından ve imkanlarından da uzak kılınmışlardır. Ama bu noktada soruları başka bir açıdan ve başka bir biçimde sormak gerekiyor; güç olmanın, güçlü olmanın tek biçimi iktidar mıdır? Beşbin yıl boyunca güç olmanın imkalanı iktidarın etrafında aramak bir zorunluluk, bir kader miydi? Gücün öz kaynaklarını nerede aramak gerekir? İktidar etrafında güç kazanmak gerçekten ne kadar halkların, kadının öz çıkarlarını ifade eder? Daha bir çok soru sorulabilir. Kadın olarak en çok da soruyla, sorgulamayla yaklaşmamız gereken olgu şüphesiz iktidar olgusudur. Beş bin yıllık bir kölelik tarihinden daha yeni yeni uyanırken, beşbin yıllık sahiplerimizin iktidar araçlarına alet olmak, kendi kölelik sistemimizi kendi kendimize işletir olmak istemiyorsak belki de en hassasiyetle çözümlememiz gereken olgudur iktidar.

İktidar, gücü kullanmanın bir biçimi olarak toplumsal tarihte yerini almıştır. Gücün bir yerde merkezleştirilmesi ve kullanılmasına dayanan yönetme biçimini ifade eder. Burada kullanılan güç nasıl bir güç, hangi kaynağa dayanmıştır, kimleri kapsamıştır, bedelleri ne olmuştur diye sorduğumuzda, kocaman acılı bir tarihsel faturayla karşılaşırız. Bir zamanlar yeryüzünde insanlık, kadın-ana etrafında öğrenerek, bilgiyle, bildiklerini üretime uygula-

yarak, üretiminin sonuçlarını paylaşarak binlerce yıl yaşamayı, doğanın bilinmezlikleri ve zorlukları içinde güç olmayı başarmış, bu başarı etrafında büyük değerler yaratmış, insanlığını çok büyük bir düşünce, duygu, pratikleşme gücüne taşımıştır. Bu da gücü kullanmanın bir biçimi, hem de eşitsizliğe yolaçmayan, bedeli acıyla, kanla ödenmeyen, bedeli insanlığın özgürlükten düşüşü olmayan biçimdir üstelik. Bilginin ve insan emeğinin, insan emeğiyle yaratılmış bütün değerlerin bir kesimin elinde tekelleştirilmesi ve bir iktidar biçimine dönüştürülmesi onbeşbin yıllık doğal toplum tarihi yanında kısa bir kesiti ifade eder. İnsanlık onbeşbin yıl boyunca kadın-ana etrafında kendi doğal yaşam örgüsü içinde yaşar ve her geçen gün biraz daha güçlenirken, bu sistem insanın karşısına kendi iç yapısından kaynaklı hiçbir sorun, acı ve bedel çıkarmamışken, beşbin yıllık egemen erkek sisteminin güç mekanizmaları sistemin kendisi de dahil, insanlığı her gün yeni bir krizle, kaostan karşı karşıya bırakmıştır. Her krizin ve kaostan bedeli yine halklara, en çok da kadına ödetilmiştir.

Uygarlık tarihi boyunca halklar, egemen sisteme karşı mücadelelerinde hiçbir zaman iktidar araçlarını kullanarak kazanmamışlardır. Büyük değerler, kazanımlar yarattıkları mücadelelerinde başaşağı gidiş hep iktidar araçlarına bulaştıkları ya da bir biçimde iktidar ilişkilerine katıldıkları zaman başlamıştır. Bunun tarihten örnekleri o kadar çoktur ki, özgürlüğe o denli yakınlaşmışken her defasında sistemin tuzaklarında bu düşüşleri anımsamak büyük acı veriyor. Bu düşüşler kader değildi elbet. Egemenliğin mutlak bir gerçeklik olmadığı gibi. Tarihteki iktidar biçimlerini, iktidarın karakterini çözsümlemek onu aşmanın temel koşulluyken, gerek kendi döneminin koşullarından, gerek egemenlerin bilgiyi sürekli

kendi tekelinde tutarak halkların aydınlanmasına engel olmasından, gerek ideolojik, siyasi, askeri güç araçlarının halklar üzerinde sürekli bir komplo ve imha gücü olarak kullanılmasından kaynaklı yenilgi ve sapmalar sınıflı uygarlığın yeniden yeniden üretilmesiyle sonuçlanmıştı. Hristiyanlık halklar adına Roma imparatorluğuna karşı üç yüzyıl boyunca tarihin en görkemli özgürlük mücadelesini vermiş ve sistemi temellerinden sarsması başarmışken, iktidara bulaştığı andan itibaren ondan daha katmerli bir egemen sisteme yolaçmaktan ve onun ideolojik zihniyet temellerini üretmekten alamamıştır kendini. İslamiyet bir barış ve adil düzen dini olarak halkların mücadele sahnesine girmişken, bir iktidar dini haline geldiği andan itibaren en büyük devletli sistemler, bu sistemler adına en büyük talan savaşları hep islamiyet adına gerçekleştirilmiştir. 19.-20. yüzyıl da özgürlük, demokrasi, sosyalizm adına başlayan görkemli mücadeleler, kapitalist sistemin milliyetçilik, devlet, iktidar düzenli tuzaklarında karşısına dönüşmekten, sistemi üreten bir mekanizmaya dönüşmekten kurtaramamışlardır kendilerini. Tabi ki bu yenilgiler ne nedensiz ne de birer kaderdiler. Egemen erkek zihniyetini, tarihini çözümlmeden, onun yarattığı kurumlaşmaları aşmak mümkün değildir. Aynı zihniyet kalıpları üzerinden geliştirilecek mücadeleler, niyeti ne olursa olsun, gelişiminin bir aşamasında karşıtının ayınsına dönüşmekten kurtulamayacaktır.

Kadın devletsiz ve iktidarsız yollarda güçlenecektir

21. yüzyıl'ın öncü mücadele dinamiği olan biz kadınların bu tarihten çıkaracağı en önemli ders, iktidara bulaşmadan, onun tuzaklarında bilincini yitirmeden güç olmanın öz kaynaklarını kendi ta-

rihimizden öğrenmek ve kendi etrafımızda örülen iktidar ilişkilerini aileden devlete tüm kurumlaşmalarda çözüp aşmaktır. Bugün bunu başarmanın avantajlarına sahibiz. Geçmişimizde ulaşım öğrenmek imkanına sahip olduğumuz eşit, özgür yapıları tarihimize kadar, halkların özgürlük mücadeleleriyle yaratılmış tecrübe birikimimiz ve her şeyden önemlisi bu birikimler üzerinden oluşturulmuş bir ideolojik perspektifimiz var. Bu mirasın gücü bütün iktidar güçlerinden daha fazladır. Kaldı ki kadının, erkeğin iktidar zemininde kendi adına kazanacağı hiçbir şey olmadığı gibi, egemen erkek iktidarlaşmasının kadının özgür varlığının inkarı üzerinden kurumlaştığını, mayalandığını bir an bile unutmamak, bilincimizi onun oyunlarına karşı zinde tutmak açısından hayatidir. Erkek için dönüp dolaşıp iktidar zeminlerinde çıkarlarının ifadesini bulmak ihtimali her zaman vardır. Sürekli halklara kaybettiren zihniyet de kuşkusuz bu gerçekliğe aittir. Belki de en çok da bu nedenle halkların kurtuluşu artık kadının özgürlük mücadelesindeki başarısıyla özdeşleşmiş durumdadır. Ve kesinlikle bu nedenle sistem herkesten çok kadına yatırım yapmakta, kadının gücünü kendi iktidar zeminlerinde eritmeye çalışmaktadır. Kadınlar olarak bu oyuna hiç gelmediğimiz ya da gelme ihtimallerimizin olmadığı söylenemez. Özgürlük hareketi içinde dahi erkek zihniyetli güç ilişkilerinin içinde kendimizi nasıl kaybettiğimizin özdeşleştirisini uzak değil, bu en yakın tarihimizde verdik. Aşırı güçten düşürülme, güç yoksunluğu, güç ilişkileriyle tanıştığımız sapmalara zahatlıkla yol açabiliyor. Erkeğin iktidar tuzaklarında kendimizi cinsimizle rağmen, hatta onun üzerinde güç saydığımız, sandığımız kandırmacaları yaşıyabiliyoruz.

Gerçek anlamda halkların özgür yaşam biçimleri iktidar tarzında güç olmayı, onun kurumlaşmalarına sahip olmayı ya

da ele geçirmeyi gerektirmediği gibi, tersine bu tür kurumlaşmalar özgür yaşam tarzını hiçbir biçimde içermemektedir. Halkların ve kadının özgürlüğü, en yaygın sosyal, siyasal, kültürel örgütlenmeden geçmektedir. Herkesin, her kültürün, her düşüncenin kendi ifadesini bulabildiği demokratik örgütlenme modeli, halkların özgürlükçü, eşitlikçi toplumsal sistemlerini ifade eder. Demokratik toplum koordinasyonları halkların yönetim tarzıdır. Gücün bir yerde merkezleşmesine ihtiyaç duymaz. Halktan bağımsız karar yetkileriyle donanmamıştır. Halkları yönetmek anlayışına dayanmayan, toplumsal iş bölümünde bir hizmet kurumudur. Birilerini yönetmek, birileri adına karar yetkileriyle donanmak iktidar anlayışının ürünüdür. Toplumsal mücadeleler temel sapmalarını hep bu kavşakta yaşamışlardır. Reel sosyalizmi yenilgiye götüren proleter devlet anlayışı aynı sapmanın ürünüdür. Oysa karakteri gereği hiçbir iktidar biçiminin özgürlükçü, halkçı yanılamaz. Onu hedeflemek başlangıç amacından adım adım sapmayı mutlaka getirmiştir. Kadın özgürlük hareketi olarak da aynı sapma eşiklerinden geçtik. Erkeğin kendini kurumlaştırma tarzını taklit ederek ona karşı güç olmaya çalışmanın son durağı onun iktidar ortaklığında cinsinden, özgürlük çizgisinden uzaklaşmak olmuştur. Şimdi PAJK olarak yeniden yapılanırken geçmişimizin özdeşleştirisinden çıkardığımız en büyük ders, gücü elit bir kesimin tekeline alan hiyerarşik örgüt modellerinden kaçınmak kadar, erkekle güç ve iktidar ilişkileri etrafında ilişkilenecektir. Kadınlar olarak özgürlüğümüzün yolu tüm devletli, iktidar eksenli zihniyetlerden boşanmaktan geçmektedir. Kadın devletsiz ve iktidarsız yollarda güçlenecektir. Yeter ki cinsimizi sevmeyi, birbirimizden güç almayı ve tarihimizden öğrenmeyi bilelim.

2005 yılı kadının yükselen mücadelesi yılı olacaktır

Başta Kürt halkı olmak üzere dünya halkları ve kadınlar açısından her zamankinden daha fazla çelişkilerle yüklü, hem kaybetme hem de kazanmanın objektif koşullarının iç içe geçtiği bir süreçten geçiyoruz. 2004 yılında yaşanan gelişmeler dünya toplum sisteminin yaşadığı kaosla birlikte değerlendirildiğinde bu gerçeklik oldukça çarpıcı bir biçimde kendini dışa vuruyor. Yaşanan güncel sorunların her biri neredeyse bir kriz halini alıyor. Dolayısıyla zaman, tarihsel gelişim açısından geçmişte olduğundan çok daha önemli bir faktör konumuna gelmiş durumdadır. Başka bir deyişle sistemin güncel sorunları –krizleri– güncel olduğu kadar tarihsel bir anlam ifade etmekte ve tarihsel ele alınmayı, güncel gerçekleştirme gücüne kavuşmayı gerekli kılmaktadır. Egemen sistem açısından olduğu kadar –hatta yeni toplumsal sistemlerin yaratılmasındaki temel dinamikler olması bakımından– halklar açısından bu gerçeklik çok daha fazla kendisini dayatmaktadır. Halklar ve kadınlar açısından gelişmeleri doğru okuyarak köklü değerlendirmek, kendini doğru tanımlamak, kendi geleceğini kendi elleriyle şekillendirmek açısından günümüzün en temel yaklaşımı olmak durumundadır.

Bu temel yaklaşım gerekliliğinin kendisini en fazla hissettirdiği yıllardan biri de 2004 yılı oldu. Tarihsel temeli nedeniyle Ortadoğu geçtiğimiz yıl içinde sistemin çelişkilerinin en fazla yansıdığı, eskinin gerici çırpınışları, saldırganlığı ile yeninin doğuş mücadelesinin en çok belirginleştiği, dolayısıyla herkesin şu veya bu düzeyde kendisini ilgili kılmak zorunda kaldığı, en dışındakilerin bile içinde yaşadığı, savaştığı bir coğrafik mekan oldu. ABD'nin Irak müdahalesi öncesinde başlayan ve hala tüm dünyanın temel gündemlerini oluşturan siyasal gelişmeler Ortadoğu'nun tarihsel çelişkilerinin güncelleştığının göstergesi oldu. 3. Dünya Savaşı niteliğiyle tüm dünyayı kapsamına almasından tutalım, sistemin yeniden yapılanma tartışmalarının en çok somutluk kazandığı yer olmasına kadar yaşananlar, sistemin yaşadığı krizin tarihsel sorunlarla ne denli yakından bağlantılı olduğunu gösterdi.

Özünde yaşanan, Irak müdahalesi ile sistemin nefes borularını aralama istemi idi. Bu konuda müdahale öncesi birçok Batı ülkesinin ABD ile gelişmesine rağmen müdahale sonrası söz konusu ülkelerin tavırlarında istikrarlı bir politikanın izlenmemesi, çelişkinin müdahalenin biçiminden ve egemen güçlerin çıkar dengelerinden kaynaklandığını ispatladı. 2004 yılında yaşanan gelişmeler sistemin yaşadığı kriz ile birlikte değerlendirildiğinde ABD'nin Ortadoğu müdahalesinin yalnızca ABD açısından değil, kapitalist emperyalist sistemin tümü açısından ulus devlet yapılarını çözdüğü oranda kaostan çıkışta önemli bir adım olarak benimsendiği, sistemin imparatorluk gücü olarak yalnız kendi çıkarlarını değil, bütün kapitalist emperyalist sistemin çıkış arayışlarını da ifade ettiği ortaya çıktı. Dolayısıyla Irak konusunda yaşanan güncel çelişkiler Batı sisteminin Ortadoğu'daki çıkar çelişkilerinin ötesine geçmedi, çelişki öze ilişkin olmadığından Ortadoğu'nun kapılarının Batı sistemine açılması önceliğini korudu. Başkan Apo'nun AİHM Savunmaları'nda, çağın temel çelişkilerinden biri olarak değerlendirdiği ulus devlet yapıları ile uluslar üstü sermaye arasındaki çelişkinin karakteri gereği daha temel bir çelişki olduğu giderek somutluk kazandı.

Reel sosyalizm karşısında bir denge unsuru olarak Batı sistemi tarafından desteklenen despotik devlet yapıları Doğu bloğunun yıkılışı ile hem denge konumlarını

yitirmiş hem de uluslar üstü sermaye güçleri ile aralarındaki çelişkiler daha fazla gün yüzüne çıkmıştı. 2004 yılında yaşanan gelişmelerle ABD-AB, ABD-Çin gibi ikilemlere dayanarak varlıklarını yeni denge oyunları ile sürdürmenin olanaksızlığı bölge devletlerince daha net anlaşıldı. Saddamvari bir direnişin sonuçları Irak müdahalesinde yeterince görüldü. Tarihsel olarak miadı dolmuş yapılar olması nedeniyle ulus devletlerin giderek aşılacağı daha iyi anlaşıldı. Mevcut durumlarıyla bölge devletlerinin hem halklar hem de uluslar üstü sermaye açısından engel oluşturan konumlarıyla kaos aralığının en çelişkili ve sürdürülemez yapıları oldukları daha fazla gün yüzüne çıktı. Ortadoğu devletleri açısından Irak deneyimi kaos aralığında izlenecek yol, yeni dünya sisteminde nasıl bir konumlanma içerisinde olunacağı sorunlarını daha fazla gündemleştirdi. Bu nedenle 2004 yılında bölge devletleri Irak'ta yaşanan istikrarsızlığı derinleştirerek ömürlerini uzatmaktan tutalım bölge güçleri ve emperyal güçlerle aralarındaki ilişkileri yeniden düzenlemeye, toplumsal muhalefet güçlerini sindirmeye kadar birçok konuda politikalarını bu gerçeklik doğrultusunda oluşturdular. Türkiye-Iran, Türkiye-Suriye arasındaki ilişkilerde yaşanan gelişmeler, bu temelde yakın tarihimizin en 'iyi düzeyi' olarak değerlendirilen bir düzeye ulaştı. Bir yandan "terörle mücadele" olarak formüle edilen, özünde demokratik toplumsal hareketlenmeyi bastırmayı amaçlayan, bir yandan Batı sistemi karşısında güçlenerek taviz koparmayı hedefleyen politikalar genelde bölge devletlerinin özelde Türkiye'nin yeniden yapılanma sürecinin ana hatlarını oluşturdu.

Halkların demokratik mücadele seçeneklerini yeterli güç ve örgütlülüğe ortaya çıkaramaması, milliyetçiliğin, dinsel fanatizmin tuzağından kurtulamaması da bu politikalara eklendiğinde kaos, şiddet Ortadoğu'da neredeyse günlük yaşam biçimine dönüştü.

Kürtler açısından 2004 yılında çok daha yoğun gelişmeler yaşandı. Tarihsel arka planı ile Ortadoğu'nun temel demokrasi güçlerinden biri olması nedeniyle hem özgücünü ortaya çıkarmanın, kendini doğru tanımlamanın objektif koşulları giderek olgunlaştı hem de 'Kürt kartı' egemen güçlerin siyasetinde en belirgin nesnelerinden biri olmayı sürdürdü. Kürt sorununun demokratik çözümü başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerinde demokratikleşmeyi geliştireceğinden egemen sistemin çok yönlü saptırma politikaları, 2004'de giderek yoğunluk kazandı. Özgürlük hareketimizi ideolojik öncülüktен yoksun bırakıp saptırarak yedeğine alma politikalarından tutalım, şiddet kullanarak zayıflatmaya, içten çözülme yaratarak marjinalleştirmeye dönük politikalara kadar çok yönlü politikalar 2004 yılında giderek yoğunluk kazandı. Başkan Apo 'Bir Halkı Savunmak' adlı eserinde, kaos aralıklarının en büyük tehlikelerinden biri olarak Özgürlük mücadelelerinin saptırılmasını geniş değerlendirmeye konusu yapmaktadır. Başta Önderliği-miz ve avukatlarına dönük giderek yoğunlaştırılan saldırılar olmak üzere, ilkel milliyetçiliğin giderek palazlandırılması, Kürt halkına bir alternatif olarak lanse edilmesi bu saptırma politikalarının en temel örnekleri olarak geçtiğimiz yıla damgasını vurdu. Faili meçhuller, operasyonlar, köy baskınları giderek yoğunlaştırılarak, Kürt halkının demokratik mücadele gücü zayıflatılarak bu saptırmanın ideolojik, politik teminleri genişletildi. İlkel milliyetçilik güçlendirilerek Kürt halkı Ortadoğu halkları ile çelişki halinde tutulmaya çalışıldı. Türkiye

ve Suriye başta olmak üzere bölge devletlerinde yaşanan katliamlar, Türkiye'de giderek yaygınlaştırılan terikatçılık bu politikaların ürünü olarak yaşanan sosyal siyasal sorunların derinleşmesinin birer göstergesi olarak geçtiğimiz yıla damgasını vurdu. KONGRA GEL karşısında gerek bölge güçlerinin gerek uluslararası güçlerin geliştirdiği yönelimler, beş yoldaşımızın Musul'da katledilmesi ile zirveleşen imha politikaları sistemin halkların iradesini tanımaya ne kadar kapalı olduğunu gösterdi. Tüm bu gelişmelerle birlikte bir yandan da AB'ye uyum politikaları çerçevesinde sözde reformlarla AKP hükümetinin Avrupa kapılarını aralamasında görüldüğü gibi, Batı sistemine eklemlenme süreci hızından bir şey kaybetmedi. Ancak Kürt halkına karşı izlenen politikanın özet ifadesini de Başbakan'ın 17 Aralık zirvesi sonrasında, Diyarbakır hattını inkar etmesi oluşturdu. Erdoğan'ın inkar imha siyasetini bu kadar cesur dile getirmesi, 'sorunu yok sayarsan sorun olmaz' zihniyetini bu kadar açık ifade etmesi, Kıbrıs konusunda verilen tavizler, AB'nin Kürt sorununu açık ifade etmemesi vb gelişmeler düşünüldüğünde uluslararası alanda demokrasi mücadelemizin zayıflatılarak saptırılmasına dönük politikaların 2005 yılında giderek yoğunluk kazanacağı açıığa çıkmaktadır.

Bu temelde egemen sistem politikalarının toplumsal alanın tümünü kapsamına alarak derinleşmesi kaçınılmaz olmaktadır. Hem halkımız açısından hem bölge halkları açısından yaşanan çelişkilerin çok yönlü olması egemen sistemin ekonomik-sosyal alandan siyasal alana kadar politikalarını yoğunlaştırmaktan tutalım, şiddet yönelimlerine kadar birçok yönelimin iç içe gelişmesi çelişkilerin kapsamı bakımından beklenen bir durum olmaktadır. Giderek kadın özgürlük sorunu başta olmak üzere temel toplumsal çelişkiler geliştirilen politikalarda, daha belirgin yer edinme potansiyeline sahiptir.

Gerek bölge devletlerinin gerek uluslar üstü güçlerin izlediği bu politikaların uzun vadede dünya toplum sistemini daha büyük sorunlarla karşı karşıya bırakacağı açıktır.

Demokratik dönüşüm stratejisi

Kapitalist sistemin giderek derinleşen çelişkileri modernist paradigmanın sınırlarını çoktan aşmış, demokratik ekolojik zihniyetle ele alınmayı zorunlu kılan bir düzeye ulaşmıştır. Karakteri gereği toplumsallıkla çelişki halinde büyüyen egemen cins ve sınıfın üzerinde yükseldiği bireycilik olgusu, kapitalist devletli toplumda toplumu yönetme ve toplumsal varlık olarak bir arada yaşamının kuralına dönüştürülerek temel tehdit konularından biri durumuna gelmiştir. Bireyciliğin en sistemsel ifadesi olan devlet olgusunun yalnızca ezilenleri değil egemenleri de kapsamına alarak çağımızın en temel tartışma konularından biri haline gelmesi, devletin küçültülmesi tartışmalarının yürütülmediği mekan neredeyse yok gibidir. Çelişkinin alt yapıdan üst yapıya kadar gelişen kapsamını yansıtmak bakımından oldukça çarpıcıdır. Giderek yerküremizi yaşanmaz kılmaya başlayan çevre felaketlerinin de gösterdiği gibi mevcut sistem yalnız insanla değil, doğa ile –giderek daha fazla çağımızın tartışma konularından birini oluşturacak olan– doğa aklı ile görünür bir çelişki içindedir. İnsanlık mevcut durumda kendi merkezine takılı kalan bakış açısı, bireyci yaklaşımları ile varlığını sürdürebilmenin en temel gerekliliklerinden biri olan evrenle tüketip tükenme olarak da değerlendirilebileceğimiz bir ilişki diyalektiği içinde yaygın bir biçimde yaşar durumdadır.

Bu ve çoğaltabileceğimiz benzer örnekler değerlendirildiğinde, günümüzde asıl önemli olan toplumsal mücadele güçlerinin izlediği yol, halkların kendi öz yapılanmalarını ne kadar geliştirdikleri, mücadele güçlerini ne kadar açığa çıkardıkları, sorunu olmaktadır. Demokratik mücadeleden yöntem ve araçlarını kendi yapılarından başlamak üzere ne kadar geliştirebildikleri, uluslar üstü birliklere ne kadar dönüşürebildikleri sorunu olmaktadır. Geçtiğimiz yıl bu temelde önemli gelişmeler yaşanmakla birlikte hala aşılamayan en temel demokratikleşme sorunlarının varlığı, halkları ve kadınları bir kez daha tarihsel kaybedişlerle karşı karşıya bırakmanın sınırlarında olduğumuzun göstergesi olmaktadır. Objektif bir gerçeklik olarak bu durum geçtiğimiz yıl toplumsal mücadele hareketlerinin arayışlarını artıran bir durum oldu.

Gerek Özgürlük hareketimiz gerek genel toplumsal mücadele hareketleri açısından, bu sorun ideolojik politik hatlarını yeniden değerlendirmeyi, yeniden yapılanmayı en temel gündemlerden biri durumuna getirdi. Başkan Apo'nun 'Bir Halkı Savunmak' adlı eserinde geliştirdiği kaos aralığı teorisi ışığında Özgürlük hareketimiz açısından mücadele tarihimizi daha köklü değerlendirerek devletçi ideolojilerin sınırlarını aşma arayışı giderek yoğunluk kazandı. Geliştirdiğimiz KONGRA GEL II. Kurulu, V. Kadın Kongresi ile yaşanan örgütsel sorunlarımız otuz yıllık mücadele pratiğimiz ele alınarak değerlendirildi. Geçmiş örgütsel sistemimizde açığa çıkan yetmezlikler, işbirlikçi çete çizgisinin dayandığı zihniyet, meşru savunma çizgisini yorumlamada yaşanan yetmezlikler vb birçok konu temel tartışma konularını oluşturdu. Bu temelde iktidarcı mantığın yol açtığı mücadele yöntem ve araçları eleştiriyi tabi tutularak demokratik ekolojik toplum paradigmasını daha güçlü temsil eden ideolojik, politik, askeri yapılanmalara giriş yapıldı. Başkan Apo'nun İmralı süreci ile birlikte giderek devletçi ideolojileri ve özgürlük mücadelelerine yansımaları daha derin çözümlemesi, devletçi sistemler karşısında halkların demokrasi seçeneğini güncelleştirmesi örgüt içi çizgi netliğinin giderek gelişmesinde de belirleyici rol oynadı. KONGRA GEL modelinin temelde bir halk rejimi modeli olarak geliştirilmesi ile bir yandan uluslararası komplonun örgüt içi ayağı olarak ABD tarafından desteklenen ihanetçi güruh açığa çıkarılarak, mücadelemiz üzerinde geliştirilmek istenen ABD etkileri aşıldı, bir yandan örgüt içi çizgi mücadelesi yeniden yapılanma gündemi ile birlikte gelişerek daha somut bir biçime kavuştu. Bir başka açıdan kendi toplumsal sistemimizi yapılandırma mücadelemiz ile demokratik mücadelemiz giderek bütünleşen olgular haline geldi. 15 Şubat 1999 sonrası örgüt içi demokratikleşmenin dinamiklerinde gözle görülür bir pasifizm yaşanırken KONGRA GEL rejimi ile giderek gelişen ideolojik netlik, hem örgüt içi demokratikleşme hem de genel demokrasi mücadelemiz açısından değişim dinamiklerini önemli oranda harekete geçirdi.

Kadın özgürlük hareketi olarak mücadele tarihimizi, varlık gerekçemizi yeniden değerlendirdik. Demokratik dönüşüm stratejisi ile birlikte geliştirdiğimiz mücadele araçlarının hem biçim hem içerik açısından güçlendirilmesi en temel çalışmalarımızı oluşturdu. İdeolojik planda Kürdistan Kadın Özgürlük Partisi (PAJK), siyasal planda Özgür Kadın Birlikleri örgütlenmeleri geliştirilerek, meşru savunma alanındaki örgütlenmemiz olan YJA-Star içerik açısından güçlendirilerek Kadın hareketimiz yeniden tanımlandı. Giderek bir kadın rejimine dönüşmesi arayışları ile Koma Ji-

na Bıland örgütlenmesi temel tartışma gündemlerimizden biri haline geldi.

Yeniden yapılanma kararlılığımızı ideolojik bilinçle yoğunlaşarak yaşamın her alanında kendimizi var etme mücadelesini güçlendirme kararlılığı 2005 yılına girerken Kadın özgürlük hareketi olarak attığımız en temel adım olmaktadır. Güncel planda yaşanan çelişkileri özünde beş bin yıllık erkek egemen sistem ile kadının kendi emeğiyle geliştirdiği doğal toplum arasındaki çelişkinin 21. yüzyılda aldığı biçimleniş olarak tanımlıyoruz. Evrenle olan bağımızdan tutalım, sosyal siyasal askeri alana kadar neolitik toplum düşünüşüne ulaşmadan, verili paradigmanın sınırlarını aşmadan söz konusu çelişkilerin çözülmek şurada kalsın, daha maskeli biçimlenişlerle kendisini sürdürme şansını yeniden kazanacağını ve dünyamızı daha da yaşanmaz kılacağını görerek Başkan Apo'yla yetersiz yoldaşlığımızın özeleştirisini vermeyi bir yaşam biçimi haline dönüştürmeyi tek çıkış yolu olarak görüyoruz. İster mitolojilerden kaynaklansın, ister en değme tanrı maskeli ideolojilere dаяnsın, ister çağımızın bilim maskesiyle donatılsın, erkek egemen ideolojilerin kadına ve halklara dayattığı seçeneksizlik karşısında çağın gerektirdiği demokratik, cins özgürlüklü toplum paradigmasını güncelleştirmenin tek çıkış yol olduğu sistem çelişkilerinin karakteri yeterince yansıtmaktadır. Yaşanan güncel sorunların kadına yansımaları günlük olarak yaşamın her alanında kriz halinde bir yaşam gerçekliği açığa çıkarmakta, metalaştırılmadan tutalım geri geleneksel toplum yapısının en temel şiddet mağduru olmaya, ruhsal psikolojik parçalanma sorunlarına kadar sistem çelişkilerinin en fazla yansıdığı gerçeklik olmaktadır. 2004 yılı da bu gerçeklik dışına yeterince çıkamadığımız bir yıl olarak özgürlük arayışlarımızı ve mücadelemizi kapsamılaştırma ihtiyacımızın daha somut ortaya çıktığı bir yıl oldu. 2005 yılına girerken başta erkek egemen ideolojinin etkilerini daha fazla çözümleyerek aşmış olmak üzere yeniden yapılanma çalışmalarımızı ideolojik planda tanırtıça kültürünün güncelleştirilmesi , örgütsel planda Özgür Kadın Birlikleri örgütlülüğü ile giderek bir kadın rejiminin ete kemiğe büründürülmesi temelinde geliştirerek kendi öz meşru savunma gücümüzü rejimizimizin temel teminatı konumuna getirerek yeniden yapılanma sürecimizi başarıya götürmenin araçlarını güçlendirmek en temel görevlerimizden biri olmaktadır. Genelde demokrasi mücadelesinin özelde kadın özgürlük mücadelesinin demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde politik ifadeye kavuşması, her zamankinden daha fazla kendimizi gerçekleştirme sorunu olarak da değerlendirebileceğimiz bu sorunla yakından bağlantılı bir duruma gelmiştir. Tüm dünya kadınları ve halkları ile olan bağımızı güçlendirmemiz bu temel sorunu aşmamızla yakından bağlantılı olmakta, 21. yüzyılın kadın ve halklar yüzyılına dönüşmesi ya da tersinin gelişmesinde belirleyici olmaktadır. Bu temelde 2005 yılında kendimizi gerçekleştirmenin tarihsel fırsatlarını da görerek cins özgürlüklü, demokratik, ekolojik bir sistemin yaratılmasında tüm kadınlarla ortaklaşabilmek, özgürlük mimarımızla yeterli yoldaşlığı geliştirebilmemiz açısından tek geçerli yol olmaktadır.

Tüm dünya kadınlarını ve halklarını 2005 yılını kadın ve halklar zamanının basamaklarından biri yapma mücadelesine çağırıyor, başta Başkan Apo olmak üzere tüm ilerici insanlığın yükselen yeni mücadele yılını kutluyoruz.

KONGRA GEL Bilim Sanat Komitesi Üyesi Mustafa Karasu ile yapılan röportaj

AB'YE DEĞİL HALKA DAYALI ÇÖZÜM

Serxwebûn: Avrupa Parlamentosu'nda düzenlenen "Avrupa Birliği, Türkiye ve Kürtler" konulu konferansın sonuç bildirgesi yayınlandı. AB'nin Türkiye politikalarını ve düzenlenen konferansı nasıl değerlendirdiyseniz?

Mustafa Karasu: Avrupa'da Kürtlerle ilgili yapılan konferans –Türkiye'nin Kürt politikası düşünüldüğünde– Kürt sorununun çözümünün tartışıldığı önemli bir konferans oldu. Bu tür konferansların çoğaltılması ve bu konferanslara Avrupa'da sivil toplum örgütlerinden, siyasi çevrelerden insanların katılması, Kürt sorununun farklı çevreler tarafından bilince çıkarılması açısından olumlu. Çünkü bu çevreler, Kürt sorununun derinliğinin çok fazla farkında değil. Zaman zaman dünyadaki herhangi bir etnik sorun gibi bakıyorlar. Öte yandan Avrupa kamuoyu açısından da bu tür konferanslar olumlu sonuçlar doğurabilir. Yine Türkiye siyaseti ve Türkiye toplumunun, aydınlarının bu tür konferanslara alışıması, Kürt sorununun kabul edilebilir bir düzeye ulaşması açısından yararlıdır. Çünkü Türkiye bu sorunu örtbas etmek istiyor, kapalı kapılar ardından siyasi güçlerle pazarlık yaparak sorunu çözmek istiyor. Aynı şey AB için de geçerli. Bu yönüyle konferans, Türkiye'nin ve Avrupa'nın Kürt politikasının daha açık hale getirilmesi açısından da yararlıdır.

Konferansın sonuç bildirgesinde yetersizlikler olsa da olumlu belirlemeler vardı. En azından Türkiye'deki inkarcı politika dikkate alındığında, Kürt sorunuyla ilgili bu tartışma düzeyi ve çözüm önerilerini küçümsememek lazım. Ancak Kürt sorununun çözümü, tartışmayla ve bu tür konferanslarda alınan kararlarla çözülebilecek kadar kolay değildir. Türkiye'de inkarcılık çok güçlüdür. Türkiye, iç ve dış politikasını, ekonomik, siyasi tüm imkanlarını Kürt sorununda inkarcılığı sürdürmeye harcamaktadır. Savaş döneminde ve savaş durduktan sonra da aynı politika farklı biçimde devam etmektedir. Bu yönüyle, konferanslar oldu, konferanslarda çözüme dönük kararlar alındı diye Türkiye'nin Kürt politikasını değiştireceğini beklemek yanılgıdır. Bu tür konferanslar, Kürt halkının mücadelesiyle birleştiğinde, Türkiye'yi ve Avrupa'ya zorlayan etkileri olur.

Konferans belirli yanılgıları da bir daha gösterdi. Sanki Türkiye AB'ye girerse Kürt sorunu zamanla çözülebilirmiş, sorunun çözümünde çok önemli sonuçlar ortaya çıkarmış gibi değerlendirmeler var. Türkiye'nin Kürt politikası herhangi bir ülkedeki, bir hükümetin etnik sorunlardaki tutuculuğuna benzetilmektedir. Bu açıdan konferans kararlarında, belirli yönleriyle Türkiye gerçekliği, Kürt sorununun Türkiye siyaseti ve Avrupa siyaseti içindeki yeri konusunda çok fazla bir iyimserlik ya da sıradan bir yaklaşım görülmektedir. Konferans, Türkiye'yi daha fazla eleştiren, Kürt tarafının şimdiye kadarki pozitif çalışmalarının altını çizen bir yaklaşım içinde olabiliirdi. Siyasi konularda kim ne kadar olumlu yaklaşım içindeyse bunun takdir edilmesi, çalışmaların ilerletilmesi açısından önemlidir.

AB'nin Türkiye politikalarını yetersiz buluyoruz. Avrupa hala Türkiye ile ilişkilerinde çok çıkarıcı ve politik yaklaşmaktadır. Avrupa, Türkiye'ye yaklaşımında, jeopolitik önemini hep dikkate almaktadır. Bu yönüyle AB, üyeliğe aldığı diğer ülkeler için açıklıkla yaptığı vurgulamaları, Türkiye için çoğu zaman esneterek dile getirmektedir. Türkiye de bu durumu bildiğinden, AB ilkelerini esnetip gevşeterek kendine göre yorumlamaktadır. Avrupa'nın tutumları Türkiye'ye bu yönlü cesaret vermekte, manevra kabiliyeti kazandırmaktadır.

AB'nin Türkiye'yi ne kadar üyeliğe isteyip istemediği konusu da tartışmalıdır. Ya da nasıl bir Türkiye istediği konusu tartışmalıdır. Bugün Avrupa Türkiye'yi içine almaya tam hazır değildir. Çünkü Türkiye, ne Polonya ne Macaristan ne de Çekoslovakya değildir. Bu ülkelerin girişyle Türkiye'nin girişinin farklı sonuçları bulunmaktadır. Sorun sadece iç gücünün serbest dolaşımı ya da nüfusunun büyüğünden dolayı kurumlardaki ağırlığın artmasıyla ilgili değildir. Bunlar çözülebilecek sorunlardır. Asıl, Avrupa'nın Türkiye'ye yaklaşımda dikkate aldığı husus,

Türkiye'nin bir Ortadoğu ülkesi olması ve farklı kültür yapısından dolayı yaşayacağı sorunlarla ilgilidir. Sorun sadece Türkiye coğrafyasıyla da değil, Türkiye üyeliğe alındığı zaman, AB'nin Ortadoğu'yla ilişkisi yakınlaşacaktır. Bu da Avrupa'nın hazır olmadığı yeni sorunlar getirecektir. Bu durum Avrupa ile Türkiye arasında çok ince pazarlıklara konu olmaktadır. Dolayısıyla, Kürt sorununun çözümünün etkileyen bir pazarlık süreci ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede soruna duygusal ve yüzeysel yaklaşımlar içinde değil de bu pazarlıkların derinliklerini bilerek ve hissederek bir Kürt politik yaklaşımının gösterilmesi tarihsel sorumluluğumuzun gereğidir. Aksi halde duygusallık ve yüzeysellik ortamında çıkarlara kurban ediliriz ve bugün elimizdeki güç kaynaklarını çarçur ederek Kürt halkının özgürlüğü açısından iyi kullanmamış oluruz.

– AB Ortadoğu'da bundan sonra etniklik geliştirebilir mi? Sizce AB ve ABD ilişkileri nasıl bir düzey kazanacak?

– Zaten AB'nin Ortadoğu'da etkinliği vardır. Bundan sonra da bu yönlü çabası olacak. Avrupa'nın Ortadoğu'yla ilişkileri 300 yıldır sürmektedir. Özellikle İngiltere, Fransa ve Almanya'nın tarihsel ilişkileri vardır. Bu bakımdan AB'nin Ortadoğu'yla ilişkisini kesmesi söz konusu olamaz. Belki II. Dünya Savaşı'nda ABD siyasi ve askeri olarak öncülüğü ele almıştır, ama coğrafi ve kültürel olarak Avrupa, Ortadoğu'ya yakınlığının avantajlarını kullanmaya devam etmiştir. Avrupa kültürüyle Ortadoğu kültürü birbirinden çok etkilenmiştir. Bu açıdan kültürel düzeyde AB, ABD'den daha fazla Ortadoğu'ya yakındır. Öte yandan Avrupa'nın siyasi ilişkileri de hala güçlüdür: İran, Suriye, Lübnan, Türkiye'yle ilişkileri vardır. Yine çeşitli Arap ülkeleriyle AB ülkelerinin ilişkileri sürmektedir. AB'nin Türkiye'yle ilişkisi bu çerçevede giderek artmaktadır.

AB, Türkiye ile ilişkileri sıklaştırmayı, Ortadoğu'da etkinlik kurmanın bir aracı olarak gördüğü gibi mesafeli durmasının nedeni de Türkiye'yi bir Ortadoğu ülkesi olarak tümünden hazmedecek duruma ge-

tirmeden almak istememesi ile ilgilidir. Şunu belirtmekte fayda var: Türkiye ABD'den uzaklaşıp daha fazla Avrupa'ya yanaşmadığı takdirde, AB, Türkiye'yi tam üye olarak içine almaz. Mücadele esas olarak da bu alanda sürmektedir. AB, Türkiye'yi sıkıştırarak tümünden ABD'den uzaklaştırıp, kendine yakınlaşmış hale getirmek istemektedir. AB, Türkiye ve ABD çekişmesi bu ekseninde sürmektedir.

ABD'nin Ortadoğu müdahalesi sırasında, AB ilişkileri soğusa da şimdi ABD'nin Irak'taki sıkışmasıyla birlikte Irak sorununu Avrupa ülkeleriyle çözme eğilimi ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki dönemde AB'nin Ortadoğu'ya müdahalesinin ya da ilişkisinin daha da sıklaşacağını, AB ve ABD arasında sadece çelişki değil aynı zamanda belirli bir ilişki düzeyinin gelişeceğini söylemek gerekiyor. Görüşmeler, gelişmeler bunu gösteriyor. ABD şunu da görüyor: Ortadoğu'da tek başına hakim olma istemine çomak sokulmaktadır, eğer AB veya BM'yi ortak etmezse daha da zorlanacak. Bu yönüyle ABD, AB ve BM'yi Ortadoğu müdahalesine ortak etmek istiyor. Zaten ekonomik, sosyal ihtiyaçlar da bunu gerektiriyor.

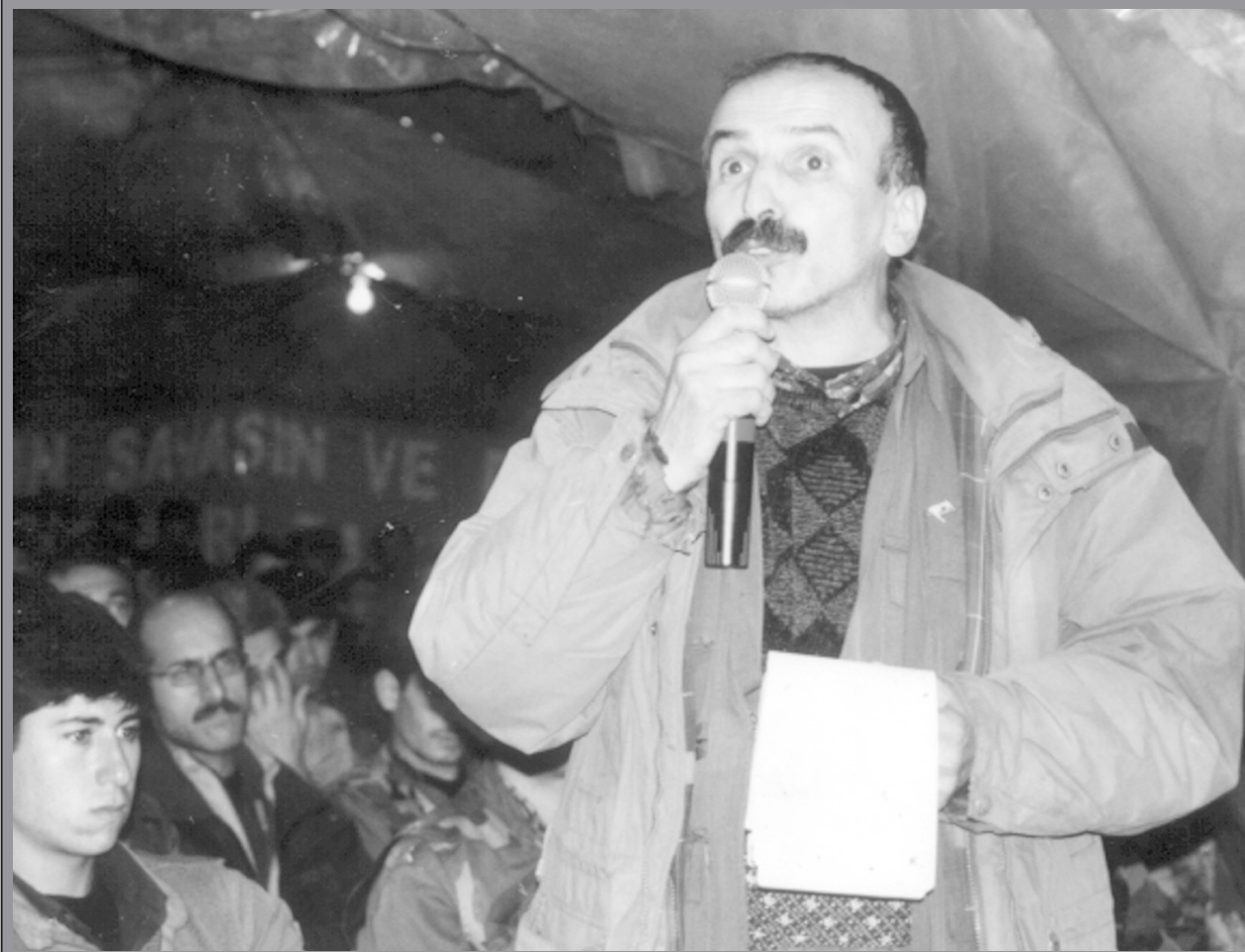
Günümüzün küresel dünyasında, küresel ekonomik gelişme ortamında artık herhangi bir ülkenin diğer küresel güçleri tümünden bir tarafa iterek "bir bölgede sadece ben hakim olacağım" demesi gerçekçi değildir. Şunun altını çizmek istiyoruz, günümüz dünyasında, 19. yüzyılda olduğu gibi herhangi bir güç odağının, tek başına siyasal hakimiyet adacıkları oluşturmalarının zamanı geçmiştir. Hele Ortadoğu gibi bir coğrafyada tek başına bir siyasal adacık oluşturmak gerçekçi değildir. Belki Latin Amerika'da veya arka bahçe denilen başka yerlerde tek bir ülkenin siyasal hakimiyeti söz konusu olabilir, ama Ortadoğu'da söz konusu olamaz. 21. yüzyılın ekonomik ve sosyal gerçeklikleri AB'nin Ortadoğu'da daha fazla rol almasını sağlayacaktır. ABD, Avrupa ilişkileri bundan sonra Irak savaşı öncesi gibi olmayacaktır. Bu hem ABD'nin hem de AB'nin çıkarıdır. AB de Ortadoğu'dan uzak duramaz, "ABD ne yapıyorsa yapsın" diyemez. Küresel

ekonomi hepsini ilgilendiriyor, bu bakımdan küresel kapitalizm denen ekonomik, sosyal, kültürel gerçeklik, bu ilişkilerin düzeltilmesini gerektiriyor. Ama şu açıktır ki, çelişkiler de belirli düzeyde, dün olduğu gibi bugün de devam edecektir.

– Kürt kurumlarının ya da Kürt siyasetçilerinin AB'ye bakış açısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

– Şöyle bir yanılgı Kürt kurumlarında, Kürt siyasetçilerinde görülüyor: Avrupa'ya çok bel bağlama ve Kürt sorununu çözümü sanki Avrupa tarafından gerçekleştirilecekmiş gibi bir beklenti hali var. Bu anlayış geçtiğimiz önemli tarihsel süreç açısından tehlikelidir. Halkı da böyle hayallere sokmak doğru değildir. Aksine Kürt sorununun demokratik çözümü, halkın örgütlenmesi ve siyasal mücadelesiyle olacağının bilinmesi, halkın da böyle eğitilmesi gerekiyor. Kürt siyasetçileri de kendilerine böyle bir misyon biçerek çözümü hedeflemelidir. Yani halkı örgütleyerek ve mücadeleye sokarak çözme rolünü benimsemelidirler. Yoksa "Türkiye AB'ye girecek, Kürt sorunu çözülecek. Türkiye AB ile müzakereye başlarsa AB dayatır ve böylelikle Kürt sorunu çözülür" gibi yaklaşımlar Kürt sorununun doğasını, Türkiye'nin Kürt politikasını anlamamaktır. Yine Avrupa'nın Ortadoğu politikasını ve bu çerçevede Kürt politikasını kavrayamamaktır. Burada bir gaflet görülmektedir. Tabi ki Avrupa'da, AB içerisinde Kürt sorununun çözümünü gerçekten isteyen insanlar, siyasi partiler ya da sivil toplum örgütleri var. Ama bunlar, Avrupa'nın ekonomik ve siyasi çıkarlarını bir tarafa bırakarak Türkiye'ye bu sorunu çözün dayatması yapacaktır güçte değiller. Kürtler esas olarak Türkiye'ye sunulan resmi raporlara ve taleplere bakmalıdır. Avrupa Konseyi'nin Türkiye'den ne istediğine bakmalıdır. Kaldı ki, sadece talepleri ortaya koymaları da yetmiyor. Bu konuda ne kadar çaba gösterdikleri ve kararlarının takipçisi oldukları önemlidir.

Kürt kurumlarında ve siyasetçilerinde gelişen, sanki rapora giren her şey hemen Türkiye tarafından kabul edilecek yaklaşımı doğru değildir. Bu açıdan biz AB'ye yaklaşımı doğru bulmuyoruz. Kürt halkının son 30 yıllık mücadele içerisinde sürekli haklarını mücadele ile örgütlenerek elde etme zihniyeti gelişmiştir. Bu yönlü kendi iradesini ortaya koyarak haklarını elde etme anlayışı oluşmuştur. Kürt tarihi açısından Kürtlerin böyle bir zihniyete ulaşması büyük bir kazanımdı. Ancak son zamanlarda mücadele ederek haklarını elde etme zihniyeti dejenere ediliyor, törpüleniyor. Bu doğru değildir. Özellikle AB sürecinde çeşitli Kürt kurumları ve bazı Kürt politikacılarının bu konuda çok fazla hayalci davranması, Kürt halkının olaylara ve olgulara yanılgılı bakmasını beraberinde getirebilir. Bu durumda en fazla örgütlenilmesi ve mücadele edilmesi gereken bir dönemde Kürt halkının gevşek davranmasına yol açacak negatif bir rol oynayabilir. Bu açıdan AB'ye bu yüzeysel ve duygusal bakışı eleştiriyoruz. Bunu söylerken "Türkiye AB'ye girmesin" ya da "AB bizden uzak dursun" gibi bir yaklaşım içerisinde değiliz. Halkımızın tarihte olduğu gibi bir daha hayal kırıklığına uğramaması açısından doğru ve duyarlı bir politik yaklaşım gösterilmesi gerektiğini söylüyoruz. Kürt kurumları

"Türkiye'nin Kürt politikası herhangi bir ülkedeki, bir hükümetin etnik sorunlardaki tutuculuğuna benzetilmektedir. Bu açıdan konferans kararlarında, belirli yönleriyle Türkiye gerçekliği, Kürt sorununun Türkiye siyaseti ve Avrupa siyaseti içindeki yeri konusunda çok fazla bir iyimserlik ya da sıradan bir yaklaşım görülmektedir. Konferans, Türkiye'yi daha fazla eleştiren, Kürt tarafının şimdiye kadarki pozitif çalışmalarının altını çizen bir yaklaşım içinde olabiliirdi."

ve siyasetçileri bilmeli ki Türkiye hala jeopolitik konumunu, devlet olma imkânını kullanarak Kürt sorunu konusunda pazarlık yapıyor. Bu konuda en sıradan pratik adımlarla bu işi geçiştirmek, inkarcılığı yeni bir biçime kavuşturmak istiyor. Türkiye bırakalım Kürt sorununun çözüm zihniyetine ulaşmayı bir azınlık kavramı karşısında bile nasıl tepki gösterdiğini ve Avrupa'nın da bu tepkiler karşısında tutarlı bir tutum almadığını görüyoruz. Sanki sorun sadece uygulama sorunuymuş, Türkiye büyük adımlar atmış gibi bir yaklaşımla Kürtler aldatılmaktadır. Ortada hala inkarcı ve zamana yayılmış imhacı bir sistem varken, AB'nin bu tür tutarsız ve işin özünü saptıran yaklaşımlara karşı eleştirel olunmaması doğru değil.

Türkiye'nin inkarcılığına, ne kadar eleştirel yaklaşıyorsak; yeri geldiğinde Avrupa'nın da politikalarına eleştirel yaklaşmak durumundayız. Türkiye Avrupa'yla her türlü sıkı ilişki ve işbirliği içerisinde, ama yeri geldiğinde Avrupa'ya en sert eleştirileri getirebiliyor. Türkiye ortada kendi varlığı yokluğuyla, kimliğiyle ilgili hiçbir konu olmadığı halde Avrupa'yla gerilim yaratabiliyor. Ama bizim kimlik, varlık yokluk sorununuz söz konusu ol-

sına uyumlu hale gelen Kürt bulmak istiyorlar. Büyük devletlerin politikalarında her zaman bu vardır. Büyük devletler özellikle Ortadoğu'da kendilerine uygun Kürt, Arap, Fars ve Türk yaratmak istiyor. Bu emperyalist devletlerin politik tarzlarıdır. Bunları yadırgamıyoruz, ama doğru da bulmuyoruz. Kürtler zayıf görüldüğü için “Kürtlerin devleti yok, pazarlık güçleri yok o zaman onları istediğimiz gibi sağa sola çekeriz” yaklaşımı, hegamonik zihniyetin Kürtler üzerinde uygulandığı biçimdir. Bazı Kürt çevrelerinde hala kendini büyük güçler karşısında küçük görerek işbirlikçilikle yaşamak isteyen eğilim vardır. Bu açıdan Apo Kürt'ü daha bağımsızlıkçı bir çizgi olduğu için, tabii ki Avrupa böyle bir çizgiyi, siyasal gücü tercih etmiyor. Ama tercih edilmiyor diye bu çizgiden kopacak değiliz. Bizim için önemli olan Kürt'ün çıkarlarını koruyan doğru politika ve çizgi hangisiyse, Kürt halkının özgür, onurlu duruşunu sağlayan çizgi hangisiyse, bunu uygulamaktır. Bu açıdan Apocu çizgi ve Kürt halkının 30 yıllık mücadelesi, Kürt halkının en onurlu mücadele dönemidir. Bununla Kürt halkı irade kazanmıştır. Şimdi “Apo'yu, KONGRA GEL'i devre dışı bırakalım” demek; “onurlu

Ya da bu saldırılar Kürt'ün haklarının tümünden törpülediği, kuşa çevrildiği, inkarcılığın yeni biçimde sürdürülmek istendiği bir çözümü kabul ettirme konseptinin en temel ayağı olarak görülme-lidir. 5-6 yıldır, Apo ve KONGRA GEL ne istiyor bu bilinmektedir. Makul çözüm istenmektedir. Makul çözüm isteyen bu güçlerin tasfiyesi açıktır ki, bırakalım Kürt sorununda makul çözümü, aksine inkarcılığın amaçlandığını kanıtlamaktadır. Apo ve KONGRA GEL'in, Kürt sorununun çözümünde kesinlikle engel değil, tam tersine sorunun çözümünü kolaylaştırıcı pozisyonları vardır. Hiç kimse bizim sorunun çözümünde engel olduğumuzu iddia edemez. Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm arayışlarını bu çerçevede değerlendiriyoruz.

– *Kürt kurumlarının AB'ye bir çağrısı da çift taraflı ateşkes de hakemlik rolü vermesiydi. Sizce AB'nin böyle bir hakemlik yapması durumu gelişebilir mi?*

Kürt Halk Önderi ve Kürt halkı AB'den, çift taraflı ateşkes çağrısında bulundu ve arabulucu olmasını istedi. Bu yanlış değil, fakat buna yanaşmayan AB'dir. AB, Türkiye ile karşı karşıya gel-

cü olacak yaklaşımların gelişeceği şu anda görülüyor. Böyle bir yaklaşım ancak Kürt halkının örgütlü mücadelesi gündeme gelirse ve ağırlığını koyarsa söz konusu olabilir.

– *Türk hükümetinin Kürt sorununa dönük olarak hazırladığı reform paketleri sizin cephenizde nasıl yorumlanıyor?*

Türkiye'nin bugüne kadar Kürt sorununun çözümüne dönük hazırladığı bir reform paketi yoktur. Geleneksel yayın, kurs çok ciddi bir reform içermiyor. Bu kararlar sadece uygulamada bazı gevşemeler ortaya çıkaran özelliktedir. Kürt sorununun esası, resmi inkarcılığın bırakılıp bırakılmamasıdır. Kürt sorununun mihenk taşı budur. Dönüşüm noktası da burasıdır. Bu konuda bir değişiklik yaşanmadan, diğer tüm yaklaşımlar aldatıcı olmaktan başka bir sonuç ortaya çıkarmaz. Bu yönüyle biz Kürt sorununda öyle ciddi bir reformdan bahsedemeyiz. Türkiye'nin klasik inkarcı politikasından vazgeçmediğini düşünüyoruz. Kürt halkının verdiği özgürlük mücadelesiyle, Türkiye'de inkarcılığın temelleri giderek zayıflamıştır. Türkiye toplumunda Kürt halkının varlığını kabul etmeye yönelik zihniyet düzeyinde bazı gelişmeler ortaya çıkmıştır, ama hala devlet ve resmi

dan iyi niyetli bir yaklaşım ortaya çıkmazsa mücadelenin daha da sertleşeceği açıktır. Türkiye ve AB, Kürt sorununu çözmek istiyor mu istemiyor mu? Bu 17 Aralık'ta net olarak ortaya çıkacaktır. Kürtler teslim alınmak mı isteniyor yoksa Kürt sorununun çözümü, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve AB'ye girişi açısından önemli bir adım olarak mı görülüyor, 17 Aralık'ta bunlar netleşecektir. Biz Türkiye'ye tarih verilmesine karşı değiliz. Ama eğer Kürt'ün inkarcılığının ortadan kalktığı bir müzakere süreci öngörülüyorsa, Kürt sorununun çözümünün nasıl olacağı 17 Aralık'ta ortaya çıkacak perspektifte açık ve net değilse, o zaman bizim mücadeleyi daha da geliştirme sorunumuz vardır. Bu konuda Kürt halkı demokrasi mücadelesini yükseltecektir. Demokrasi mücadelesini yükseltmek de hiç kimse tarafından reddedilecek bir durum olamaz. Kürt halkı özgürlük ve demokrasi istiyor. Aşırı talepleri yoktur, ama kaderini kimliğini geleceğini ve özgürlüğünü de Avrupa'yla Türkiye'nin iyi niyetli olmayan pazarlıklarına terk edemez. Kürt halkı herhangi bir halk gibi değildir. Başka halklar gibi haklarını isteyemez o sadece önüne ne koyulursa onu yer gibi bir yaklaşım dayatılamaz.

“Türkiye basınında ve siyasi çevrelerinde Kürt kurumları ve Kürt siyasetçileri üzerinde Apo'yu ve KONGRA-GEL'i bırakın baskısı yapılmaktadır. Amaç Kürt'ü iradesiz ve güçsüz bırakıp istediği gibi oynamaktır. Tüm Kürt kurumları ve siyasetçileri bu sinsi hesaplar karşısında tarihsel duyarlılık içinde olmalıdırlar. Özcesi “Apo'suz ve KONGRA-GEL'siz çözüm olmaz” diyoruz ve Kürt sorunuyla ilgili tüm çevrelerin bu gerçeği dikkate alarak adım atmaları gerektiğini söylüyoruz.”

“Büyük devletler özellikle Ortadoğu'da kendilerine uygun Kürt, Arap, Fars ve Türk yaratmak istiyor. Bu emperyalist devletlerin politik tarzlarıdır. Bunları yadırgamıyoruz, ama doğru da bulmuyoruz. Kürtler zayıf görüldüğü için “Kürtlerin devleti yok, pazarlık güçleri yok o zaman onları istediğimiz gibi sağa sola çekeriz” yaklaşımı, hegamonik zihniyetin Kürtler üzerinde uygulanış biçimidir. Bazı Kürt çevrelerinde hala kendini büyük güçler karşısında küçük görerek işbirlikçilikle yaşamak isteyen eğilim vardır.”

duğu halde, Avrupa'nın yetersiz gevşek politikalarına Kürt kurumları ve siyasetçileri fazla tepki göstermiyor. Adeta “Avrupa büyüktür, karşısında bir şey söylene-mez” zihniyetiyle hareket ediyor. Bu klasik bir Kürt zihniyeti ve davranışıdır. Büyük güçler karşısında el pençe durur, sadece ister. Halbuki artık haklarımızı açık ve net dayatmamız lazım. Avrupa'ya hiç eleştiri yapmayarak, Avrupa doğru çizgiye getirilemez. Siyasette dostluk ayırdır, çıkarlar ayırdır. Avrupalılar bizim için ufaklık bir şey söyledi diye, halkımızın özgürlüğünü unutan bir yaklaşım içerisinde olmamalıyız. Küçüklük kompleksini ya da ezik tutumlarla Avrupalıların karşısına çıkmamalıyız. Kürt sorunu hala örtülü gündeme geliyor. Sanki tehlikeli bir konuymuş gibi açık dillendirilmiyor. Kürt sorununun hala bu çerçevede ele alınmasını kabul etmemeliyiz. Tabii ki Avrupa, Türkiye ve dünya karşısında sekte değil, ama daha kişilikli bir politika izlememiz gerektiği açıktır. Biz, kimden gelirse gelsin, Kürtlerin haklarını kabul eden politikaları teşvik ederiz, ama pazarlık konusu yapıyorsa, Kürt sorunu örtülü dile getiriliyorsa bunları da açık seçik eleştirmesini bilmeliyiz.

– *AB'de çeşitli çevrelerin Apo'suz ve KONGRA GEL'siz Kürt çözümü tartışmaları zaman zaman dile getiriliyor. Bunlara ne diyorsunuz?*

– Herkes kendisine göre bir Kürt yaratmak istiyor. Kullanılan, kendi politika-

Kürt'ü, iradeli Kürt'ü, mücadeleyle belli bir özgüce ulaşan Kürt'ü tasfiye edelim onun yerine Avrupa ne derse boyun eğecek güçsüz Kürt'ü devreye sokalım” demektir. Herkes biliyor ki, güçsüz olan işbirlikçi olur, güçsüz olan kullanılır. Avrupa da güçsüz olanı tercih ediyor. Şu anda hala Apo bir güçtür, KONGRA GEL bir güçtür, bu nedenle tek taraflı bir takım şeyleri dikte ettirmek söz konusu olamaz. Bu da Kürtleri kullanmak isteyen herkesi rahatsız ediyor.

Aslında Apo'suz çözüm en başta da Türkiye'nin talebi. Türkiye “Eğer Apo'dan, KONGRA GEL'den kurtulursak Kürtler iradesiz kalır, o zaman daha avantajlı konuma geliriz” diye düşünüyor. Türkiye Apo'suz ve KONGRA-GEL'siz Kürt siyaseti isteyen cephenin rüzgarından yararlanmak istiyor. Bazı ahmak Kürtler içinde de böyle eğilimler var. Apo'yu ve KONGRA GEL'i dışlama kampanyasının artmasının nedeni, böyle geniş yelpazede Kürt halkının iradesine bir saldırı sürecine denk gelmesiyle ilgilidir. Özcesi Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm, iradesi zayıflamış Kürt tarafı yaratma, etkisiz, gücü olmayan bir Kürt ortaya çıkarma ya da Kürt halkını siyasette en az etkili olduğu bir pozisyona getirme çalışmasıdır. Buna tüm Kürtlerin ve yurtseverlerin karşı koyması gerekir. Bu Kürtlerin geleceğiyle oynama konseptidir. Bu tür yaklaşımlarda kesinlikle iyi niyet yoktur. Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm diyenler aslında Kürt sorununun çözülmesini istemeyen çevrelerdir.

mek istemiyor. Türkiye “bir sorun varsa ben bazı adımlar atarım, öyle arabuluculukla çözülecek bir sorun yoktur” diyor. AB de Türkiye ile gerilim yaşamamak, Türkiye'nin ABD'ye daha fazla yaklaşmasını engellemek için bu konuda oportünist yaklaşıyor. Bu tür siyasi kaygılar var. AB istese Türkiye üzerinde ağırlık koyabilir. Bu konuda açıkça tavrını Türkiye'ye iletebilir, ama AB'nin Türkiye ile ilişkileri koparmayı göze alması söz konusu değildir. Sanki AB'nin sadece Türkiye üzerinde bir ağırlığı var gibi bir yanılgı var. Aksine Türkiye'nin de AB içinde bir yeri, değeri vardır. AB biraz daha tutarlı, kararlı olursa, Türkiye'yi Kürt sorununda makul bir çözüme getirmesi mümkündür, ancak AB'nin hala böyle kararlı bir politikası bulunmamaktadır. Raporlarda görüldüğü gibi, çok sınırlı azınlık hakları, bazı kültürel haklardan söz ediliyor. Kaldı ki, bu söylediklerini kabul ettirme konusunda da gerekli kararlılığı gösterememektedir. Anadilde eğitim öğretim, Kürt kimliğinin, kültürünün anayasal güvenceye kavuşturulması gibi konuları ise hala gündemine almamıştır. AB'nin Kürt sorununa kalıcı bir çözüm sağlamada hakemlik rolünü üstleneceğini sanmıyoruz. Belki raporlarda savaşın durdurulmasını, sorunun siyasal yöntemlerle çözülmesini isteyebilir, ama bu sadece bir temenni oluyor. Gerçekleştirilmesi gereken bir karar biçiminde ortaya çıkmıyor. Bundan sonra da böyle temenniler olabilir, ama Türkiye'yi çözüme sevk edecek, yaptırım gü-

toplum düzeyinde önemli bir gelişme ortaya çıkarılmamıştır. Bu konuda ne Kürt halkı ne de siyasetçileri kendilerini aldatmamalı, sorunlara gerçekçi yaklaşmalıdır. Kürt halkının beklentisi uygulamada bazı gevşeklikler yapılması değildir, resmi olarak açık seçik Kürt inkarcılığının ortadan kalkmasıdır. Anadilde eğitimin sağlanarak asimilasyonun durdurulmasıdır. Bu hakların kullanılmasının anayasa ve yasada yer almasıdır. Türkçe binlerce temel eğitim okulları varken Kürt çocuklarının tek bir okulu olmaması durumu ne olduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut reform paketi denilen paketlerin zihniyette ve inkarcılıkta bir değişiklik değil de uygulamada gevşeme olduğunu sürekli vurguladık. Bazı Kürt siyasetçilerinin, Türk politikacılarının ya da Avrupa'da bazı çevrelerin dediği gibi ‘yasal hukuki zihniyet alanında önemli gelişmeler var da uygulamada bazı sorunlar çıkıyor’muş gibi bir yaklaşımı tehlikeli ve Kürt halkını aldatan, kandıran bir yaklaşım olarak değerlendiriyoruz. Aksine uygulamada bazı gelişmeler var yasal, resmi ve zihniyette Kürt inkarcılığı bırakılmamıştır.

– *Türkiye aralıkta müzakere tarihini verilmesi durumunda sizin Türkiye'ye dönük politikanızda bir değişiklik gündeme gelecek mi?*

– 17 Aralık'tan önce Avrupa ve Türkiye'ye çağrı yaptık. Kürt sorunun çözümünü istedik. Eğer 17 Aralık'ta Kürt sorununun çözümü noktasında en azın-

Artık böyle bir Kürt yoktur. Bu Kürt 30 yıllık mücadeleyle öldürülmüştür. Onun yerine haklarını, özgürlüğünü sahiplenerek bir Kürt halk gerçeği ortaya çıkmıştır. Bütün halklar özgürlüklerini mücadeleyle almaktadır. Kürtlere ise “siz mücadele etmeyin, çıkarlarımız ne kadar elveriyorsa size o kadar veririz” diyemezler. Öyle bir yaklaşımı da Kürt halkı kabul etmez. Daha önce de vurguladığımız gibi Kürt sorununun çözümünde iyi niyetli bir yaklaşım çıkmadığı takdirde meşru savunma alanı da dahil, Kürt halkının mücadelesi zenginleşerek ve kapsamlılaşarak devam edecektir. Bazı Kürt çevreleri Türkiye sistemi içinde ekonomik ve siyasi rant elde etsin diye mücadeleyi bırakamayız. Teslimiyet dayatmalarını kabul edemeyiz.

Bir daha belirtelim; Türkiye, Avrupa veya başka güçler, KONGRA GEL'siz ve Apo'suz bir çözümü dayatmak için tasfiye hareketi başlatırsa –ki bu başlatılmış gözüküyor– Kürt halkı buna gereken cevabı verecektir. Türkiye basınında ve siyasi çevrelerinde Kürt kurumları ve Kürt siyasetçileri üzerinde Apo'yu ve KONGRA-GEL'i bırakın baskısı yapılmaktadır. Amaç Kürt'ü iradesiz ve güçsüz bırakıp istediği gibi oynamaktır. Tüm Kürt kurumları ve siyasetçileri bu sinsi hesaplar karşısında tarihsel duyarlılık içinde olmalıdırlar. Özcesi “Apo'suz ve KONGRA-GEL'siz çözüm olmaz” diyoruz ve Kürt sorunuyla ilgili tüm çevrelerin bu gerçeği dikkate alarak adım atmaları gerektiğini söylüyoruz.

KONGRA GEL'SİZ VE APOSUZ SİYASET İRADESİZ KÜRT DEMEKTİR!

Son zamanlarda KONGRA GEL'siz ve Apo'suz bir Kürt siyaseti yaratma çabalarının arttığı görülmektedir. Bu konuda Kürt siyasetçileri ve Kürt halkı üzerinde bir baskı yapıldığı açıktır. Bu baskılar KONGRA GEL'siz ve Apo'suz bir siyaset alanı yaratma konseptinin parçası olarak kendini ortaya koymaktadır. Bu konu yalnız Kürdistan ve Türkiye'deki çeşitli siyasal güçler tarafından değil, çeşitli uluslararası güçler tarafından da dayatıldığı dikkate alındığında bu gerçeklik daha iyi anlaşılır. Böyle bir konsept ve planın uluslararası diğer boyutları vardır. Yine eskiye dayanan bir geçmişi vardır.

KONGRA GEL'siz ve Apo'suz siyaset alanı yaratma çabaları, eskiden beri varolan Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaseti yaratma çabalarının yeni bir versiyonu olmaktadır. Neden otuz beş yıldır böyle bir çaba yeni boyutlar kazanarak sürekli gündemleşiyor? Bunun cevabını bu hareketin ortaya çıkış koşulları ve özelliklerinde aramak gerekir. Apocu hareket bir çok yerleşmiş kalıbı ve tabuyu yıkarak tarih sahnesine çıktı. Kürt siyaseti ve bununla bağlantılı siyaset yapan odaklar açısından kabul edilmeyecek yeni bir siyaset tarzı ortaya çıkarma iddiasıyla mücadelesini başlattı. Önderliğimizin savunmalarında ortaya koyduğu bir Kürt kapalı konusu vardır. Kürt kapalı bin yıllardır kurulmuştur. Kürtler bu kapalı bir türlü kırıp, bu kapanın sınırları dışında düşünme, siyaset yapma, kendine yön verme imkanı bulamamıştır. Kürt kapalı yerel güçler ve bölgesel güçlerle uluslararası güçlerin birlikte, bütünlüklü olarak Kürtler üzerinde kurdukları bir egemenlik tezgahıdır. Bu tezgahı kırmak dinsel tabulara kırmaktan daha tehlikeli tepkiler ve saldırılarla karşılaşmaktadır. Neredeyse Kürt kapalı dokunulmaz bir sistem haline getirilmiştir. Sistemin esas Kürtlerin köleliği üzerine kuruludur. Öyle bir sistemdir ki, Kürtlere "bu sizin kaderinizdir, bunu kıramazsınız" düşüncesi kabul ettirilmiştir. Apo ve PKK gerçeği böyle bir sisteme isyan, böyle bir tuzağı kırma cesaretini gösterme hareketidir. Bu yönüyle tarihin en cesaretlili girişimi olarak değerlendirilebilir.

Kürt kapanının en önemli ve en temel ayağı ise işbirlikçi Kürt güçleridir. Bu sistem içinde rol alan Kürtler diğer egemen güçler tarafından binlerce yıl içinde iradesi kırılmış ve işbirlikçiliği alışkanlık haline getirmiş Kürt egemen sınıflardır. Bu işbirlikçi Kürt'ün rolü Kürtleri bu kapandan çıkarmak, bu kapandan kurtarmak değil, bölgesel ve uluslararası güçlerle birlikte kurulan bu sistemin tamamlayıcısı olmaktadır. Bir nevi sistem adına Kürtler üzerindeki egemenliği süreklileştiren bir kurumdur. Kürt siyasi güçlerine verilen rol budur. Bu güçler sistemin tamamlayıcısı olmak yanında Kürt halkı üzerinde egemenlik kurmaları yerel ve uluslararası güç odakları tarafından kabul edilmiş Kürt egemen sınıflardır. Bu Kürt egemenleri bin yıllardır, yüzyıllardır dış güçlerin egemenliği altında kaldığı için iradesi kırılmıştır. Kürt halkı üzerindeki egemenliğini ancak bu güçlerle ilişki içinde sürdürebilmektedir. Bu siyaset tarzı Kürt egemenleri açısından bir kültür haline gelmiştir. Güç-süzlükleri nedeniyle Kürdistan üzerinde kendi otoritelerini hakim kılıp, dış ittifaklar yaparak, kendi ülkesine hakim olma yeteneği gösterecek durumda değildir. Zaten Kürdistan coğrafyası da, Ortadoğu coğrafyası da bazı güçlerin sadece kendi halk toplulukları üzerinde egemenlik kurarak, bu egemenliği sürdürmelerine imkan vermektedir. Öyle ki Ortadoğu'da egemenlik

kurmak yalnız kendi toprakları üzerinde değil, başka topraklar üzerindeki egemenlikle birleştiğinde mümkün olabilmektedir. Kürtler de tarihte Medler dışında böyle bir imkana, fırsata ve güce sahip olmamışlardır. Dolayısıyla Kürt kapanının içinde yer alan Kürt egemen sınıflarına bölgesel ve yerel güçlerin otoritelerini kabul eden, bu otoriteyi yaşamın bir parçası olarak gören bir zihniyet benimsetilmiştir. Ha keza uluslararası güçlerin varlığını, etkinliğini kabul etme, onu da bu kapanın, bu sistemin kopmaz bir parçası görme, doğal bir siyaset düşüncesi biçimi haline gelmiştir. Bu gelenek el değiştirse de birbirine devredilerek bugüne kadar sürdürülmüştür.

Apo'suz ve PKK'siz
Kürt siyaseti yaratma tarihi
'80'li yıllara kadar dayanır

Apocu hareket '70'lerde çıktığında Kürt kapanının hem Kürt ayağına hem bölgesel ve uluslararası ayaklarına karşı bir tutum takınınca bir tür kıyamet kopmuştur. Kapan içinde bulunan ve belli bir rol alan her güç bu hareketi boğmak ve ortadan kaldırmak için hemen harekete geçmişlerdir.

Apocu hareket Kürdistan tarihinde bir ilktir. İlk defa Kürt egemen sınıflarından ayrı, Kürt halkının içinden çıkan evlatları siyaset yapmaya başlamışlardır. Egemen Kürt sınıfları siyaseti yerine Kürt halk siyaseti seçeneği ortaya çıkmıştır. Bunun anlamı bugüne kadar Kürt'ün köle olmasını sağlayan Kürt kapanını kırma hareketinin başlamasıdır. Apocu hareket Kürt kapanını kırma hareketi olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Çıkar çıkmaz Kürt egemen sınıf damgalı, Kürt isyanlarının başarılamayacağını bunların iradesinin kırıldığını, özgüveni olmayan, işbirlikçi hareketler olduğunu bu açıdan Kürt halkının özgürlüğünü sağlayacak bir kararlılık, süreklilik gösteremeyeceklerini ortaya

koymuştur. Yine kendini yenilmez gibi gösteren emperyalist ve sömürgeci güçlere karşı da Apocu hareket isyan bayrağını, mücadele bayrağını açmıştır. Hem Türk sömürgeciliğine hem de büyük güçlerin Ortadoğu'daki egemenliğine meydan okuyan bir siyaset ve örgüt tarzıyla kimliğini ortaya koymuştur. Bu nedenle daha ilk baştan hem Kürt egemen sınıf siyasetinin hem de bölgedeki otoritelerin ve uluslararası güçlerin dikkatini çekmiştir.

İlk önce çıktığı siyaset alanında Kürt grupları ve Türk soluyla karşılaşmıştır. Onlar bu hareketin aykırı bir hareket olduğunu, mevcut yerleşik anlayışları ve sistemi kırmaya yönelik bir çıkış olduğunu görmüşlerdir. İster Kürt hareketi ister Türk solu olsun esas olarak ortaya koyduğumuz Kürt kapanını kırmaktan yoksundurlar. Hatta siyaset tarzlarıyla bu kapanın bir parçası haline gelmişlerdir. Dolayısıyla Kürt kapanını kırma yaklaşımı içinde olan Apocu hareketin eleştirileri bu gruplar açısından ağır gelmiştir. Çünkü Apocu hareket bu hareketlerin siyasal mücadeledeki etkilerini azaltmadan, Kürt kapanını kırarak bir halk hareketi, irade ve özgüven kazanmış bir siyasal güç ortaya çıkarılamayacağını görerek bu güçlere karşı ideolojik mücadele yürütmüştür. Daha ilk baştan özellikle de Kürt egemen sınıfından kaynaklı siyasal kesimler Apocu hareket için bunlar da nereden çıktı biçiminde bir yaklaşımla bu hareketi daha çıkmadan boğmak, Kürt siyaseti içindeki etkisini kırmak istemişlerdir. Bu açıdan Apocu hareket ve PKK'yi Kürdistan'a sokmama, Kürdistan'da etkisizleştirme kararına varmışlardır. Çünkü Apocu hareketin gelişmesinden kendi siyasi varlıklarının sonunu görmektedirler. Halkçı hareket geliştikçe Kürt egemen siyasetinin silineceğini görmüşlerdir. Bu açıdan ellerindeki siyaset tekeline bırakmak için Apocu harekete saldırmaya başlamışlardır. Kürt egemen sınıfları ve onun siyasi temsilcileri yanında Türk sömürgeciliği

ve diğer siyasi güçler de, çıkan bu yeni hareketin kurulan Kürt kapanına karşı bir isyan olduğunu görerek, daha baştan boğup etkisiz kılmak istemişlerdir.

Kürdistan'da o güne kadar Kürt egemen siyasetinin fiili ve psikolojik hakimiyetinin var olduğunu söylemek gerekir. Bu tür hareketlerin çoğu da güney Kürdistan'daki KDP etkisinde olan hareketlerdir. Bunlar Apocu hareketin siyaset, örgüt ve mücadele tarzı karşısında kısa sürede eridiler. Bu erimeyi durdurmak için bir süre sonra anti Apocu ittifak yaparak bu hareketin Kürdistan'da gelişmesini önlemeye çalıştılar.

Apocu hareket egemen sınıf siyaseti yerine, onu eleştiren, halkı güç ve irade yapan bir süreç başlatmıştı. Özgüvenini kazanan, kendi gücüne inanan bir halk gerçekliği ortaya çıkınca Kürt egemen sınıflarının halk üzerindeki etkisinin kırılma süreci de başlamış oluyordu. Oligarşik, inkarcı, sömürgeci Türkiye sistemi de yeni bir Kürt hareketinin ortaya çıktığının farkındaydı. Kendine güvensiz, boyun eğen değil de, hangi güç olursa olsun mücadele edildiği takdirde kazanılacağına inanan bir siyaset tarzı geliyordu. Türkiye devleti bunu kendisi için tehlikeli gördü. Çünkü devlet kurduğu fiziki ve fiziki olmayan tüm karakolların yıkılmaya başladığını görüyordu. İdeolojik, kültürel ve psikolojik olarak sağladığı üstünlüğün bu Apocu hareket tarafından saldırıya uğradığını, yerle bir edildiğini, Kürt halkı üzerindeki etkisinin kırıldığını görüyordu. 12 Eylül hareketi birçok siyasi nedeninin yanında bu hareketin Kürt halkı içinde yarattığı etkinin kökünü kazımayı hedefliyordu. Bir nevi Apocu düşünce ve siyaset tarzının kökü kazınmak isteniyordu. Eğer Diyarbakır Zindanı'nda o kadar baskı yapılmışsa, Apocu hareketin etkisinin olduğu her alanda büyük operasyonlarla bu hareketin etkisi tümenden silinmek istenmişse, bunun nedenini bu hareketin Kürt halkında ortaya çıkardığı değişikliklerde aramak gerekir. Kürt halkına öz-

güven kazandıran, halkın gücüyle her türlü egemenliğin kırılacağı inancını veren bu hareketin kökünün kazınması hedefleniyordu. Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaseti yaratma tarihi '80'li yıllara kadar dayanır.

Apo ve PKK'nin güçlenmesi demek Ortadoğu'da işbirlikçiliğin ortadan kalkması demektir

1980'li yıllarda özellikle Avrupa'da gelişen "Kürt sorunu na evet, PKK ve Apo'ya hayır" sloganı vardı. Bunun özellikle Kürt egemen sınıflarından kaynaklı siyasal çevrelerin Avrupa'daki çeşitli siyasi çevrelere dayattıkları bir görüş olduğunu biliyoruz. Yine Türkiye solundan Apo'dan ve PKK'den çok fazla rahatsız olan bazı kesimlerin de Avrupa'da böyle bir sloganın, böyle bir yaklaşımın ortaya çıkmasında rol aldıkları bilinmektedir. Avrupa'nın on yıllardır PKK ve Apo'yu saf dışı ederek, kendine göre bir Kürt işbirlikçisi kesimini yaratmak istemesi anlaşılırdır. Çünkü Apocu hareket ve PKK, işbirlikçiliği ve herhangi bir güce bağlılığı reddeden bir siyasal harekettir. İşbirlikçiliğin çözüm gücü olacağına inanmamaktadır. Bir büyük devlete dayanarak, onun güdümünde politika izleyerek Kürt sorununun çözülmeceği düşüncesi bu hareketin temel özelliklerindendir. Bu nedenle Ortadoğu'daki Kürt siyasetini işbirlikçiler vasıtasıyla yürütmek isteyen, bunun için de yıllardır Kürt siyasetinde işbirlikçi bir tabaka ve çevre hazırlamaya çalışan Avrupa, işbirlikçi olmayan, Kürt sorununun çözümünü bölge halklarının kardeşliği çerçevesinde demokratik güçlerle çözmek isteyen bir gücü kendisi açısından tehlikeli görmüştür. Avrupa vb güçler Kürtleri tarih boyunca hep işbirlikçi görmüşlerdir. Kürt denilince çeşitli biçimde etkilenecek kullanılan topluluk akla gelmektedir. Öyle ki bu güçler tarafından irade, kendine güvenen Kürt'ü düşünmek bile mümkün değildir. Bir İngiliz diplomatın "Kürtler çeşitli güçlerin, yakarak birbirlerinin üzerlerine attığı yağlı bir paçavra gibidir" demesi, Kürt'ün eskiden beri devam eden geleneksel algılamaya biçimidir. Avrupa ve diğer dış güçler için Türkiye, İran, Suriye, Irak üzerinde politika yapılacak en önemli güç Kürtler görülmektedir. İşbirlikçi Kürtler bulmak her zaman büyük devletlere politika yapma imkanı vermiştir.

Özgücüne güvenen, iradesi olan Kürt ise yıllardır kullanılan işbirlikçi ayakların kırılması demektir. Özgücüne güvenen ve sorunları halklarla birlikte çözmek isteyen bir Kürt hareketi her şeyden önce de dış güçlerin egemenliğini sağlayan işbirlikçi ayakları anlamsız hale getireceğinden dolayı böyle bir Kürt hareketi kabul edilemez. Çünkü özgür Kürt, özgücüne güvenen Kürt, halkların kardeşliğine inanan Kürt, işbirlikçiliği bırakacak Türk'tür, Arap'tır, Fars'tır. PKK'nin, Apocu hareketin Kürt çözümü sadece Kürt işbirlikçiliğini değil, bölge işbirlikçiliğini de ortadan kaldıracak sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Çünkü bölgedeki işbirlikçiler Kürt halkını ezme için dış güçlerle ilişki halindedirler. Kürt halkını ezme üzerine değil de, Kürt halkının özgürlükçü ve demokratik güçleriyle işbirliği içinde sorunu çözmeye anlayışı gelişince, bu güçler de Kürt sorununu ezme için, büyük devletlere ihtiyaç duymayacaklardır. Bu da bölgede işbirlikçi zeminlerin kurulması anlamına gelecektir. Dolayısıyla '80'lerden sonra Avrupa'da gelişen Kürt'e evet, PKK ve Apo'ya hayır sloganı, bu çerçevede anlaşılacak durumundadır. Apo ve PKK'nin güc-

◆
"Ortadoğu yeni dengelerin kurulma sürecini yaşıyor. Bu çerçevede bölge ülkelerinin de iç dengelerinin yeniden kurulması süreci yaşanacaktır. Bu durum en fazla da Kürtleri ilgilendiriyor. Kürtler zaten eski statükodan zarar görüyorlardı. Ülkelerin iç dengelerinde de Kürtlerin fazla bir yeri yoktu. Şimdi Kürtler özellikle son kırk yıllık mücadeleleriyle Ortadoğu'da ve tek tek ülkelerde bir güç haline gelmiş bulunmaktadır. Bu durum uluslararası ve bölge güçlerinin Kürtleri belli düzeyde dikkate almasını beraberinde getirmektedir."

lenmesi demek Ortadoğu'da işbirlikçiliğin ortadan kalkması demektir. Avrupa başta olmak üzere büyük güçler ise politikalarını bu uzantılar vasıtasıyla yürütmektedirler. Bu nedenle PKK Avrupalıların hep mesafeli yaklaştığı bir hareket olmuştur. Avrupa devletleri PKK'nin yaşam tarzını, kültürünü ve kendilerine yönelik herhangi bir olumsuz tutumunu görmedikleri halde bu soğuk yaklaşımlarını bırakmamışlardır. PKK'nin halkçı bir hareket olduğunu, makul çözüm arayışları olan bir siyaset tarzına sahip olduğunu bildikleri halde, PKK'yi ve KONGRA GEL'i yasaklamışlar ya da terörist ilan etmişlerdir. Bu açık politik bir tavrıdır. Apo'suz ve PKK'siz çözüm arayışının, Kürt siyasetinde PKK ve Apo'yu tasfiye etmenin politik sonuçlarıdır. Kürt siyasetinin Apo'dan ve PKK'den koparılamayacağını en fazla da Avrupa bilmesine rağmen PKK ve KONGRA GEL'i terörist listeler içine almışlardır. Böylelikle PKK, Apo ve KONGRA GEL'i kuşatarak teslim almak, etkisizleştirmek ve böylelikle Apo'suz ve PKK'siz bir Kürt siyaseti ortaya çıkarmak istemektedirler. Eğer bunu başarabilirlerse Güney Kürdistan'da olduğu gibi Kuzey Kürdistan'da da işbirlikçi Kürtler ortaya çıkarılarak politikalarını yürütmeye çalışacaklardır.

Apocu hareket reel sosyalizmin kalıplarına hiçbir zaman sığmadı

Avrupa Türkiye'nin PKK ve Apo konusunda hassasiyetlerini bildikleri için Apo ve PKK düşmanlığıyla, Türkiye üzerinde siyaset yapmışlardır. Nasıl ki Türkiye sınırları içinde Apo ve PKK düşmanlığı yapan her türlü gayri meşru faaliyetlere göz yumulmuşsa, aynı şekilde dış dünyada da Apo ve PKK düşmanlığı yapan devletlere karşı Türkiye'yi pazarlamış ve satmışlardır. '98 Ekimi'nde başlayan uluslararası komplo da Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaset alanı ortaya çıkarmak için gerçekleştirilmişti. ABD, Ortadoğu'ya müdahale yapmadan önce iradeli ve kendine güvenen Kürt yerine kullanılabileceği Kürt'ü yaratmak açısından böyle bir komplo planlamıştır. PKK'nin özgücüne dayanarak yürüttüğü mücadele sonucu bölgede halkların kardeşliğine dayanan çözüm yollarının zemini giderek olgunlaşmaktadır. Kürtlerle Türkler, Kürtlerle Farslar, Kürtlerle Araplar arasında birbirine savaş açarak değil de, birbirini anlayarak bir çözüm bulmanın zeminleri döşenmeye başlanmıştır. İşbirlikçi Kürt giderek zayıflatılmış, onun yerine özgücüne güvenen, iradeli Kürt gerçeği ortaya çıkmıştır. Hem Kuzey Kürdistan'da hem Doğu'da, hem Küçük Güney'de böyle bir güç ortaya çıkmıştır. Büyük Güney'de de giderek etkinliğini arttırmakta, KDP ve YNK giderek sınırlanmaktadır. Bu açıdan da tekrar büyük devletlerin kullanacağı işbirlikçi gücü güçlendirmek açısından PKK ve Apo'nun tasfiyesi İsrail ve Pentagon'da karar altına alınmıştır. Öte yandan PKK'nin siyaset tarzı, halklarla ilişkileri giderek bölge devletleri açısından en hassas konu olan Kürt sorununu dış güçlere dayanarak değil de, kardeşlik içinde çözebileceği eğilimi artmaya başlamıştır. PKK ve Apo'nun politikası yalnız Kürt halkı için değil, Ortadoğu siyasetinde de işbirlikçiliği anlamsız hale getiren, işbirlikçiliği zayıflatan bir rol oynamaktadır. Bu gelişmeler İsrail ve ABD'yi de rahatsız etmektedir. Ortadoğu'ya müdahale edilecekse işbirlikçi güçleri zayıflatan, onları etkisiz kılan Apocu hareketin tasfiye edilmesi gerekmektedir. Bu açıdan Apo ve PKK ABD ve İsrail'in merkezinde yer aldığı bir uluslararası komplo hedefi olmuştur. Avrupa da benzer anlayışla komploun içinde çeşitli düzeylerde yer almıştır.

Avrupa ve diğer ülkelerin o güne kadar PKK ile belli düzeyde ilişkileri bulunuyordu. PKK ve Apo Türkiye ile savaştığı müddetçe onlar açısından kabul edilir bir hareketti. Ama Türkiye ile savaşa bile bu hareketin demokratik siyasal çözüm yolları aradığını birliklerinden böyle bir hareketin önünü önceden alarak, etkisizleştirmek istemişlerdir. Sonuç itibarıyla uluslararası komploun PKK ve Apo'ya saldırısının altında yatan temel etkenlerinden biri bu ha-

reketin Ortadoğu'da işbirlikçiliği ortadan kaldıracak halkların çözüm seçeneğini geliştirmek istediğini görmeleridir. Halkların demokratik birlik ve kardeşlik seçeneğine dayalı bir çözüm, Ortadoğu gerçekliğinde pratikleştiği takdirde işbirlikçi ayaklar gereksizleşeceğinden, dış güçlerin bölgede etkili olması da zorlaşacaktır.

Uluslararası komploun en önemli amacının Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaseti yaratmak olduğu açıktır. Nitekim Amerikalı ve Yunanistanlı bazı analistler *"bu komploun en büyük amaçlarından biri, PKK ve Apo tasfiye edilerek, KDP-YNK'nin –yani işbirlikçi Kürt'ün– önü açılmak istenmiştir"* demişlerdir. Bu doğru bir belirlemedir. Belki uluslararası komploun tek amacı bu değildi, ama en önemli amaçlarından biri buydu. Nitekim uluslararası komplo sürecinde KDP ve YNK, PKK'nin nasıl terörist olduğunu, Apo'nun nasıl terörist olduğunu belirten belgeleri ve dosyaları Avrupa'daki ilgili hükümetlere sunmuşlardır.

PKK ve Apo yalnız Kürt siyaseti açısından değil, Ortadoğu ve dünya siyaseti açısından da aykırı bir konumdur. Dünya kapitalist sistemin bütün değerlerini, ölçülerini sorgulamakta ve yerle bir etmektedir. Hatta kapitalizmin, emperyalizmin çeşitli toplumlara olumlu diye sunduğu bir çok gelişmenin çirkin yüzünü ortaya koyarak, kapitalist

ler eninde sonunda sistem içinde erimişlerdir, sistemin bir parçası haline gelmişlerdir." Bunu gören Başkan Apo ortaya koyduğu yeni düşünce sistemiyle bu sistemin dışına çıkmayı arzulamaktadır. Binlerce yıllık kaderi kırarak sistem dışı bir hareket olmayı başarma iddiası ve çabasındadır. Aslında Apocu hareketin çıkışından beri böyle bir özelliği vardı. Belki reel sosyalizmi tümden aşamadı, onun eksikliklerini tümden ortaya koymadı, ancak Apocu hareket reel sosyalizmin kalıplarına da sığmadı. Nitekim reel sosyalist etkili hareketlerin Apo ve PKK düşmanlığı da bu nedenledir. Apocu hareket yalnız Türkiye ve Kürt grupları açısından değil, Türkiye'deki ister yüzünü Mosko'ya dönmüş, ister Pekin'e ister Tiran'a dönmüş olsun bütün hareketlerin tepkisini çekmiştir. Nedeni, bu hareketler gibi sistemin parçası olmamasıdır. Bu hareketlere de eleştirel gözle bakmasıdır. Dolayısıyla Apo'suz ve PKK'siz çözümün, arayışın tarihsel ve ideolojik nedenleri daha iyi anlaşılmalı gerektirmektedir. Uluslararası komplo da PKK ve Apo'dan kurtularak kullanılacağı Kürt'ü ortaya çıkarmayı hedeflemiştir.

Öte yandan Başkan Apo'nun sık sık belirttiği gibi kendisinin Türkiye'ye teslim edilmesiyle birlikte şiddetli bir Kürt-Türk savaşının çıkacağını hesaplayanlar olmuştur. Böylelikle Kürt hareketi ve Kürt

lup gerilla güçlerinin sınır dışına çekilmesi bu nedenledir. Apo'yu ve Apocu hareketi bir tuzak içinde bitirmek, tasfiye etmek onun yerine işbirlikçi, iradesiz Kürt'ü ikame etme yaklaşımı bu adımla boşa çıkarılmıştır.

Yalnız ABD, Türkiye ve bölge devletleri açısından değil, çeşitli Kürt çevreleri açısından da bu komploun Apo'suz ve PKK'siz yeni bir dönem başlatmak anlamına geldiği anlaşılmaktadır. Nitekim Başkan Apo'nun yakalanmasıyla birlikte bizim dostlarımız içinde bile "artık PKK ile olmaz, Apo ile olmaz bu işleri bize bırakın" diyenler olmuştur. Apo'suz ve PKK'siz çözüm arayışları başlamıştır. Apo'nun ve PKK'nin çözümün önünde engel olduğunu, eğer bir çözüm bulunmak isteniyorsa Apo'dan ve PKK'den vazgeçilmesi gerektiği, Apocu hareketin kadrolarına dayatılmıştır. Bunlar belgelerle sabittir.

Önderliğin yakalanmasıyla birlikte '70'lerin başlarında ideolojik mücadele ile etkisizleşen Kürt egemen sınıf kaynaklı siyasi grupçuklar ve bireyler yeniden hareket geçmişlerdir. Apo'nun esir edilmesiyle birlikte 25 yıllık öncesinin rövanşı alınarak bu hareket tasfiye edilebilir ve yeniden '70'lerin başında olduğu gibi Kürt egemen sınıflarına dayalı siyaset Kürdistan'da etkin hale getirilebilir. Çeşitli grupların ya da siyasi grup artıklarının komplodan sonraki faali-

rinin tersine, Kürt egemen sınıfların çıkarına, hizmetine sokulabilir. Bu çevrelerin yaptığı hesabın esası budur. Bu nedenle bunların 12 Eylül 1980 cuntasının yaptığı gibi PKK ve Apo'yu tasfiye etmek konusunda gözünü karaca hareket etmişler ve çok çirkin saldırılar gerçekleştirmişlerdir. Apo'suz ve PKK'siz çözüm yalnız Türkiye devletinin anlayışı değildir. Bu gerçeklik aslında Kürt halkı üzerinde kurulan kapanın boyutlarını göstermektedir. İradeli Kürt'ü, kendisi için düşünen, kendisi için mücadele eden, kendisi için karar veren Kürt'ü bu ittifak içinde yer alanların hiçbirisi kabul etmemektedir. KONGRA GEL'siz ve Apo'suz Kürt siyaseti özlemi, iradeli Kürt'ü ortadan kaldırıp, iradesiz Kürt'ü esas alma zihniyetinin sonucudur. Bunun altını çizmekte fayda var.

Başkan Apo esaret altına alınınca üzerinde özel bir sistem uygulandı. Dünyada hiçbir tutukluyla uygulanmayan tecrit Başkan Apo'ya uygulandı. Tek kişilik cezaevinde tutulmaktadır. Bırakalım başka tutukluları, asker ve gardiyan yüzü bile görmemektedir. Ancak ihtiyaçlar olduğu zaman bunlar görünmekte, diğer zamanlar tamamen odası ve havalandırmasıyla baş başa kalmaktadır. Herhalde nöbetçi ve gardiyanlarıyla diyalog yapamayan tek tutukludur. Bunun bir insan üzerindeki psikolojik etkisini anlatmaya gerek yoktur. Başkan Apo her saat, her gün bu ortama karşı bir irade savaşı vererek ayakta kalmaktadır. Nitekim *"yüzüm duvara dönük ayakta yüzyıl da kalsam, bilincim ve irademi kaybetmeyeceğim"* diyerek bu gerçeği ifade etmektedir. Kürdistan ve Türkiye'de işkencelerin en yoğun yapıldığı Diyarbakır Cezaevi'nde bir tutsak hiçbir zaman bu kadar tecrit altında tutulmamıştır. Hiçbir tutsak üzerinde bu düzeyde bir psikolojik savaş yapılmamıştır. Dolayısıyla Başkan Apo üzerinde sürekli bir baskı ve işkence politikası sürdürülmektedir. Fiziki işkencenin sürekli olmaması bu gerçekliği değiştirmez. Kaldı ki, rutubetli bir adada bir kişiyi yıllarca bekletmek onu yavaş yavaş çürümeye terk etmektedir.

Uygulamalarla bir yandan ruhi ve fiziki olarak çürütme amaçlanırken, diğer yandan Önderlik üzerinden Kürt halkına karşı psikolojik bir savaş yürütülmektedir. "Bakın Önderiniz elimizde, dört duvar arasında, tek kişilik bir cezaevinde çürümeye terk edilmiştir, sizin de yapacağınız bir şey yoktur, Kürt halkının kendi öz iradesiyle, kendine güvenerek bir şey elde etmesi hayaldir. Ancak bize teslim olunarak, bizim irademize boyun eğilerek yaşanılabilir" mesajı verilmektedir. İmrallı sisteminin en önemli ayaklarından biri budur. Diğer yandan Kürt halkı Önderi bir tür rehin tutulmaktadır. Kürt halkına ve özgürlük hareketine "Önderliği-niz elimizdedir, ona göre ayağınızı denk alın" biçiminde şantajlar yapılmaktadır. Önderlik *"bir halkın kaderi benim durumuma bağlı olamaz, benim durumuma göre politika üretilmez, ne Türkiye benim durumumu böyle kullanabilir ne de Kürt halkı benim durumuma göre pozisyonunu ayarlar"* biçiminde sürekli değerlendirme ve uyarılarda bulunmuştur. Başkan Apo Türk devletinin şantajlarına, tehditlerine boyun eğmeden, doğru bildiklerini açık-seçik kamu oyuna aktarmıştır. Ancak yine de Önderliğin esaret altında tutulması Kürdistan halkı açısından bir baskı ve şantaj unsuru olarak kullanılmaktadır.

Türkiye devleti inkarcı Kürt politikası nedeniyle Önderliği tecrit edip baskı altında tutarken, bu baskı ve tecridi uluslararası güçlerle birlikte ve onların desteği ile yapmaktadır. Başta ABD olmak üzere uluslararası güçler Başkan Apo'nun Kürt halkıyla ve örgütle ilişkisinin sınırlandırılmasını, bu konuda Önderliğin çözümleyici gücünün ve düşüncesinin halkıyla ve örgütüyle bütünleşmesinin engellenmesini istemektedirler. Bu açıdan Türkiye'nin yaklaşımlarıyla bu güçlerin yaklaşımları örtüşmektedir. Eğer tek kişilik rutubetli bir cezaevinde Başkan Apo yıllarca tutuluyorsa, tecrit keyfi olarak sürdürülüyorsa bu sadece Türkiye devletinin keyfiyeti değil, aynı zamanda KONGRA GEL'siz ve Apo'suz Kürt siyaseti arzulayan ABD ve diğer güçlerin politikasıyla örtüşmesinin sonucudur. Bu tür gerçekleri tü-

“Kürt halkının ve Özgürlük hareketinin Önderliği sahiplenmesi, sağlığını, yaşam koşullarını, dışarıyla ilişkilerini siyasal bir sorun olarak değerlendirmesi, başından beri Türk devlet yetkililerinin İmrallı'ya daha dikkatli yaklaşmasını beraberinde getirmiştir. Eğer Türkiye devleti idamı kaldırdıysa ve Önderlikle görüşmeleri tümünden engellemediyse bu halkın ve örgütün mücadelesiyle ilgili bir durumdur. İmrallı sistemini kuranlar esas olarak Önderliği tümünden ecrit etme ve kısa sürede fiziki ve ruhi çökertmeyi amaçlamaktadır”

sisteme alternatif Apocu düşünce sistemini, yaşam projesinin ortaya konulması söz konusudur. Kapitalist sistemin Apo'suz ve PKK'siz çözüm arayışının altında böyle köklü, ideolojik nedenler yatmaktadır. Başkan Apo'nun ortaya çıkardığı Kadın hareketi ya da kapitalist sistemin kadın eleştirisi önemli bir konudur. Kapitalizm, kadınlara birçok şeyi kazandırdığını iddia ederken, Apo gibi bir kişinin çıkıp kapitalizmin en ince kadın köleliğini gerçekleştirme biçimi olduğunu ortaya koyması ve bunun karşısında her türlü geleneksellikten, erkek egemen zihniyetten kopuk, onları aşan bir kadının özgürlük çizgisi ortaya çıkarması, sistemin Apo'suz ve PKK'siz Kürt kampanyasının en önemli nedenlerinden biridir. Onlara göre PKK sistemin dışına çıkmak istemektedir. Bütün sol hareketler ya da Kürdistan'daki siyasi grupların tümünün sistem içi olmasına rağmen Apocu hareketin sistem dışına çıkması, sistemin parçası olmayı reddetmesi uluslararası güçlerin tepkisini çeken diğer önemli bir etkidir. Başkan Apo'nun dediği gibi "tarihteki bütün hareketler, halkların hareketleri, ezilen hareket-

halk Önderliğinin çizgisi, iradeleri dışında o güne kadar karşı oldukları emperyalist sistemin ve Türkiye içindeki savaş rantçılarının oyununa gelerek, Türkiye'nin hatta Kürt demokratik hareketinin daha fazla dış güçlere bağlanmasına yol açacak bir süreç ön görmüşlerdir. Böylelikle Apo saf dışı edilmiş olacak ve Apocu hareket değişikliğe uğratarak sistem içine çekilecektir. Böylelikle otuz yıl önce tarih sahnesine çıkan Apocu hareket ve onun siyaset tarzının kökü kazanmış olacaktır.

Başkan Apo, Türkiye'ye teslim edilmesiyle birlikte Apo'suz ve KONGRA GEL'siz bir çözüm için planlama yapıldığını görmüş ve daha baştan bu planı boşa çıkaran adımlar atmıştır. Önceden de belirttiğimiz gibi bu hareketin en önemli rollerinden biri Kürt kapanını kırmaktır. Ne var ki bu komployla birlikte bu kapan daha da pekiştirilmek istenmiştir. Başkan Apo bunu görerek Kürt kapanına girmeme, aksine o Kürt kapanını bozacak, dağıtacak yeni bir yaklaşımla Apo'suz ve PKK'siz çözüm isteyenlerin heveslerini kursaklarında bırakmamıştır. İmrallı SSvunmaları temelinde savaşın durduru-

yetleri bu çerçevede olmuştur. Başkan Apo'nun esaretiyle 25 yıl önceki ideolojik, politik yenilginin rövanşını alacaklarını hesaplamışlardır. Komplo rüzgarını arkalarına alarak, Apocu hareketi ve PKK'yi tasfiye kampanyaları başlatmışlardır. "Apo'nun ve PKK'nin dönemi bitti, artık yeniden bizim dönemimiz başladı" diyebilmişlerdir. Bunu açıkça ve gözünü kara biçimde Kürt halkına ve Kürt siyasetine dayatmak istemişlerdir.

Başkan Apo üzerinde sürekli bir baskı ve işkence politikası sürdürülmektedir

Açık ki KONGRA GEL'siz ve Apo'suz çözümün güç aldığı zemin uluslararası komplodur. Kim Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm arıyorsa bilinsin ki o uluslararası komploculara dayanmakta ve onların arzularını yerine getirme çabalarına göre hareket etmektedir. Bu çevrelere göre bu hareketi Apo yaratmıştır. Apo esaret altına alındığına göre bu hareket etkisizleştirilip, kontrol altına alınabilir. Bu hareketin birimleri, bu hareketin özemleri ve ütopyalara-

müyle dikkate alan Başkan Apo İmralı'daki yaklaşımlara ve tecrit politikalarına *“İmralı sistemi”* dedi. *“İmralı sistemi anlaşılmadan Kürt özgürlük mücadelesi doğru bir politika yürütemez, üretemez”* değerlendirmesi yaptı. Dolayısıyla İmralı sisteminin Kürt hakkı ve Kürt özgürlük hareketi tarafından anlaşılmasının önemini sürekli vurguladı. İmralı sisteminde esas olan Başkan Apo'yu tecrit edip, tümünden dışarıyla ilişkisini kesmektir. Bunu yaparken Kürt halkından ve özgürlük hareketinden koparmak temel hedeftir. Kürt halkının ve Kürt özgürlük hareketinin Önderliğe sahiplenmesi, Önderliğin sağlığını, yaşam koşullarını, dışarıyla ilişkilerini siyasal bir sorun olarak değerlendirmesi, başından beri Türk devlet yetkililerinin İmralı'ya daha dikkatli yaklaşmasını beraberinde getirmiştir. Eğer Türkiye devleti idamı kaldırıdıysa ve bütün isteksizliğine rağmen Önderliği zaman zaman görüştürmek zorunda kaldıysa bu halkın ve örgütün mücadelesiyle ilgili bir durumdur. İmralı sisteminin kuranlar esas olarak Önderliği tümünden tecrit etme ve kısa sürede fiziki ve ruhi çökertmeyi amaçlamaktadır. Böyle bir amaç konusunda nettirler. Bu açıdan da sürekli örgütün ve kitlenin zayıf düşürülmesi ve buna paralel olarak da Önderliğin tümünden tecrit edilmesini esas alan bir konsepti uygulamaktadırlar. Dikkat edilirse devletin tecrit yaklaşımlarıyla örgütün mücadele düzeyi arasında yakından bağ vardır. Örgütün mücadelesinin yükseldiği, Önderliğe sahiplendiği dönemde tecrit belli oranda kırılırken, ancak iç sorunların arttığı, örgütün mücadelede yetersiz kaldığı dönemlerde ise Türk devletinin keyfi tecrit uygulamaları ve kısıtlamaları gündeme gelmektedir.

Biz hep Önderliğin özgürlüğünün Kürt halkının özgürlüğü ile bire bir bağ içinde olduğunu söyledik. Önderliğin durumuyla Kürt sorununun çözümü arasında bir paralellik kurduk. Dünyada herkes de bilmektedir ki Önderlik Kürt sorununun çözümünde makul bir yaklaşım göstermektedir. Hatta çok şiddetli bir savaş olmadıysa, Kürtler makul bir çözüm temelinde barış ve demokrasi arayışı içindeyseler bunun mimarı ve öncüsü Başkan Apo'dur. Türk devleti ve çeşitli güçlerin Önderliği etkisizleştirmek istemesinin amacı Kürt inkarcılığını sürdürmek ve Kürtleri kendi politikalarının uzantısı olarak kullanmak istemeleridir. Eğer söz konusu ülkeler gerçekten Kürt sorununda çözüm arayışı içinde olsalardı, muhatap alacakları ilk kişi Başkan Apo olurdu. Çünkü en çözümleyici yaklaşımı gösteren Kürt Halk Önderi'dir. Kürt Halk Önderi'ni tecrit edip çürütmek ve tasfiye etmeyi istemek esasında Kürt sorununun makul çözümünün bile kabul edilmediği ve böyle bir çözüme yanaşılmadığı anlamına gelmektedir.

PKK ve Başkan Apo
Kürt'ün iradesi demektir

PKK ve Apo tasfiye edilecek ondan sonra Kürt sorunu çözülecek yaklaşımları tamamen bir aldatmaca ve kandırmacadır. Aksine makul çözüm öneren Apo ve PKK'nin tasfiye edilmek istenmesi söz konusu güçlerin hala Kürt sorununda makul çözüme hazır olmadıklarının kanıtıdır. İnkarcı politikadan vazgeçilmediğinin en somut ifadesidir. Apo'suz ve PKK'siz çözüm arayışı böylece daha anlaşılır olmaktadır. Apo Kürt'ün iradesi demektir, PKK Kürt'ün iradesi demektir. Halka dayanarak siyaset yapan Önderlik ve hareket demektir. Kürt'ün öz iradesi ve gücü demektir. Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm arayışları aslında iradesiz, öz güveni olmayan Kürtle iş yapmak isteyenlerdir. Öz güven, iradede yoksun Kürt'ü esas almak, kendi çıkarlarını esas alan bölge politikalarını ve Kürt politikasını iradesiz Kürtlere dikte ettirmek anlayışından ileri gelmektedir.

Ortadoğu yeni dengelerin kurulma sürecini yaşıyor. Bu çerçevede bölge ülkelerinin de iç dengelerinin yeniden kurulması süreci yaşanacaktır. Bu durum en fazla da Kürtleri ilgilendiriyor. Kürtler zaten eski statükodan zarar görüyorlardı. Ülkelerin iç dengelerinde de Kürtlerin fazla bir yeri yoktu. Şimdi Kürtler özellikle son kırk yıllık mücadele-

leriyle Ortadoğu'da ve tek tek ülkelerde bir güç haline gelmiş bulunmaktadır. Bu durum ister istemez uluslararası güçlerin de bölge güçlerinin de Kürtleri belli düzeyde dikkate almasını beraberinde getirmektedir. Ancak Kürtlerin devreye girerek bölge siyasetini ve tek tek ülkelerin siyasetini zorlaması tüm güçler açısından Kürt sorunu konusunda yeni bir siyasal yaklaşımı gerektirmektedir. Ne var ki uluslararası güçler ve bölge devletleri Kürtsüz bir bölge ve iç siyaset dengeleri oluşturmaya alıştıklarından dolayı Kürdün içinde yer aldığı dengeler mücadelesinde zorlanmaktadırlar. Bu nedenle de Kürtlere bu dengeler içinde yer verilmez zorunda kalındığı takdirde, bütün güçler iradesiz Kürt'ü tercih etmektedirler. İradesiz Kürtle işlerini daha kolay kotaracaklarını düşünmektedirler. Bu hem ABD, Avrupa gibi büyük güçler açısından hem de Türkiye, Suriye, İran, Irak açısından geçerlidir. Özellikle PKK, KONGRA GEL ve Başkan Apo'nun iradeli Kürt'ü temsil etmesi, dışarıdan gelen tüm dayatmalara boyun eğmemesi, kendi özgür düşüncesini ve çözüm yollarını ortaya koyması, bölgede politika yapan güçleri zorlamaktadır. Bu nedenle Apo'suz ve KONGRA GEL'siz Kürt siyaseti politikaları bu dönemde daha fazla gündeme girmiş bulunmaktadır.

“Avrupa Türkiye'nin PKK ve Apo konusunda hassasiyetlerini bildikleri için Apo ve PKK düşmanlığıyla, Türkiye üzerinde siyaset yapmışlardır. Nasıl ki Türkiye sınırları içinde Apo ve PKK düşmanlığı yapan her türlü gayrı meşru faaliyetlere göz yumulmuşsa, aynı şekilde dış dünyada da Apo ve PKK düşmanlığı yapan devletlere karşı Türkiye'yi pazarlamış ve satmışlardır. '98 Ekimi'nde başlayan uluslararası komplo da Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaset alanı ortaya çıkarmak için gerçekleştirmişti.”

Apo'dan ve KONGRA GEL'den kurtulmanın gündeme gelmesinin diğer bir nedeni de ABD'nin müdahalesiyle birlikte belli düzeyde etkinlik kazanan KDP ve YNK'nin halkçı çizgiyi tasfiye etmede bu konjektörü kullanmak istemesidir. Bölge politikalarını işbirlikçi Kürtle gerçekleştirmek isteyen ABD ve diğer ülkeler Apocu hareketi tasfiye etme konusunda eskiye nazaran daha aktif bir politika izlemektedirler. Yine Türkiye açısından bu politikanın en fazla devreye konulmak istendiği bir süreçtir. Türkiye, Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm isteyen uluslararası güçlerin çabalarını yine Kürt işbirlikçi güçlerin çabalarını kendine zemin yaparak ve bu rüzgarı arkasına alarak KONGRA GEL ve Apo'dan kurtulmak istemektedir.

Türkiye KONGRA GEL'siz ve Apo'suz çözüm derken buna alternatif olarak başka bir çözüm düşündüğünü söylemek doğru olmaz. Aksine PKK ve KONGRA GEL tasfiye edildikten sonra diğer Kürt siyasi gruplarını veya Kürt kişiliklerini rahatlıkla entegre edebileceklerini ve etkisiz kılacaklarını düşünmektedirler. Söz konusu

bu güçler sadece PKK ve KONGRA GEL'i tasfiye etmede kullanmayı düşünmektedir. Türkiye devleti bu konsepti bir plan dahilinde yürütmektedir. Tüm basınını, aydın çevreleri, siyasal partileri, sivil toplum örgütleri böyle bir amaca ulaşmak için hazırlamıştır. Özellikle son dönemlerde uluslararası güçlerin, KDP ve YNK'nin etkisiyle Apo'suz ve KONGRA GEL'siz Kürt siyaseti isteyen çeşitli Kürt çevrelerini de kendine ortak etmek istemektedir. Son zamanlarda özellikle Türkiye basınındaki birçok yazarın ve çizerin Kürt demokratik siyaseti üzerinde bu yönlü baskı yapması bu planla bağlantılıdır. Kürt demokratik siyasetçileri üzerinde “Apo'yu terk edin, KONGRA GEL'i terk edin baskısı bir psikolojik bombardıman temelinde yapılmaktadır. “Apo'yu, KONGRA GEL'i terk etmezseniz sonuçlarına katlanırsınız,” bedelini ödersiniz biçiminde tehdit ve şantajla karşılaşmaktadırlar. Eğer Apo'yu ve KONGRA GEL'i bırakmazsanız demokratik siyaset alanında yeriniz olmaz tehdidi süreklileşmektedir. Demokratik siyaset alanında etkisiz kalmanızın nedeni Apo ve KONGRA GEL ile ilişkinizdir” biçiminde çarpıtmalarla bu güçler psikolojik baskı altına alınmaktadırlar. Böylelikle yirmi yıldır sonuç almayan bu baskının şimdi sonuç

Kürt demokratik siyaseti içindeki tek tek kişiler üzerinde durulmaktadır. Bu konuda zafiyet gösterebilecek bireyler üzerinde özel çalışılmaktadır.

Bugün Kürtlerin en fazla birlik ve irade olmaları zamanıdır

Kürdistan'da son yıllarda gelişen bir burjuvazi vardır. Bu burjuvazi Türkiye ekonomisi ile önemli oranda bütünleşmiş ve geleceğini bu ilişkiyi ve entegreyi daha da geliştirmekte görmektedir. Bunlarda biraz Kürtlük söylemi bulunsa da esas olarak Türkiye'nin geliştirmek istediği inkarcılığın yeni biçimine yatma eğilimi içindedirler. Bu kesimler de ekonomik imkanlarını ve çeşitli araçları kullanarak Kürt demokratik siyaseti üzerinde “Apo ve KONGRA GEL'i bırakın” baskısını yürütmektedir. Böyle bir konseptin ideolojik, teorik ve psikolojik ortamını hazırlamada sözüm ona eski Kürtçü çevreler ya da çeşitli Kürt siyasi gruplarının artıkları aktif bir çaba içerisindeyler. Bunlar otuz yıl önce kendilerini etkisiz kılan Başkan Apo ve Apocu hareketten intikam alma duygusuyla hareket etmektedirler. Bunu da ABD'nin bölgeye müdahalesi ve bunun sonucunda KDP ve YNK'nin belli imkanlara kavuşmasına dayanarak yapmaktadırlar.

eden çeteler gibi Apoya ve KONGRA GEL'e küfür ederek ve gerilla mücadelesine saldırarak, Türkiye devletinin müsamahasıyla yaşayıp gelişmek isteyen bir yaklaşım içinde oldukları görülmektedir. Bunlara özel savaş demokrasisi ya da Kürtsüz demokrasi konsepti Kürtçüleri demek daha doğru olur. Osmanlı İmparatorluğu döneminde din değiştirip hristiyan olarak avantaj elde etmek isteyen müslümanlar gibi bunlara da PKK ve Apo'ya küfür ederek avantaj elde etmek isteyen tatlı su Kürtçüleri demek uygun düşebilir. Aslında bu tutumlarıyla iradesiz ve zayıf Kürt'ü yaratarak bölgede istedikleri politikaları Kürtlere dikte ettirmek isteyen uluslararası ve bölgesel güçlerin amaçlarına hizmet eden işbirlikçi hatta gaflet ve ihanet içinde olan Kürtler konumuna düşmektedirler.

Bugün Kürtlerin en fazla birlik ve irade olmaları zamanıdır. Ortadoğu ve bölge ülkeleri yeniden şekillenirken Kürt'ün irade gücü ne kadar etkili ise ne kadar sağlamsa oluşacak siyasetler ve dengeler içinde o düzeyde yer alacaklardır. Bölge ve ülke dengeleri Kürtlere dikte mi ettirilecek? Yoksa Kürtler öz güçleriyle, mücadeleleriyle bu dengeler içinde yer mi alacaklar? Bunların cevabı bu dönemde Kürtlerin göstereceği öz güven, irade ve mücadele ile verilecektir.

Bugün Kürt özgürlük hareketi ve siyaseti içinde düşünce üreten, Kürtlere siyasal ve sosyal projeler ortaya koyan tek Önderlik Başkan Apo'dur. Bugün Kürtler adına ideolojiden, Kürtler adına politikadan, örgütlenmeden, siyasal, sosyal projelerden ve eylemden söz ediyorsak bunlar sadece Başkan Apo Önderliğindeki Özgürlük hareketi şahsında vardır. Diğer Kürtlerin tüm politikaları büyük güçlerin politikalarının uzantısıdır ya da onların içinde yer alan politikalarıdır. Dolayısıyla Kürtlerin çıkarlarını değil, uzantısı oldukları güçlerin çıkarlarını gözetten bir konumdadırlar. Kürt halkının gücüne, örgütlenmesine, mücadelesine değil de dengeler içinde kullanım değerine göre yer alabilme çabası içinde olan etken değil, edilgen bir duruşun sahibidirler. Bu dengeler arasında yer alma imkanları da ancak söz konusu ülkelerin istedikleri ya da kullanmak istedikleri kadar vardır ya da yoktur.

Uluslararası ve bölgesel güçler Kürtlerin politikada özne değil, nesne olmasını, anlaştıkları politikaları onaylamasını beklemektedirler. PKK, Apo ve KONGRA GEL olduğu müddetçe Kürtlere istedikleri politikaları dikte ettiremezler. Kürt halkı beğenmediği politikaları reddeder ve buna karşı mücadele eder. Böyle bir Kürt gerçekliğinin varlığını bu geçiş sürecinde olmasını ne uluslararası güçler ne de bölgesel güçler istemektedir. Öyle ki birbirleriyle çatışan güçler, birçok konuda anlaşamayan uluslararası ve bölgesel güçler sıra KONGRA GEL'siz ve Apo'suz Kürt siyaseti konusuna geldiğinde derhal anlaşmaktadırlar. KONGRA GEL'siz ve Apo'suz çözüm arayışlarının bu dönemde bu kadar artmasının ve pratikleştirilmesinin nedeninin bu gerçekte aramak gerekir. Bazı Kürtler, Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm anlayışının kendilerine ait olduğunu düşünmektedirler. Bu aldatmacadır. Kesinlikle onların bu düşünceleri savunmasının ve bu dönemde aktifleşmesinin altında yatan gerçeklik uluslararası komplo ve onun bugünkü yürütücüleridir. Eğer bugün PKK ve KONGRA GEL'e saldırı uluslararası ve bölgesel düzeyde bu kadar artmasaydı ve bunun iç uzantıları PKK-KONGRA GEL içinde çıkmasaydı bu tatlı su Kürtçüleri, Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm konusunda bu kadar yüksek sesle bağırırmazlardı.

Bugün Kürt sorununda siyaset yapan tüm güçler Başkan Apo'nun ve KONGRA GEL'in gücüne dayanmaktadırlar. KDP ve YNK bölgede siyaset yapabiliyorsa bunun nedeni Başkan Apo'nun ve KONGRA GEL'in hala önemli bir güç olmasıdır. Eğer Apo ve KONGRA GEL olmasaydı bunlar bugünkü siyasal gücü bulamazlardı. Bu bir paradoks olarak görülebilir, ama işin gerçeği budur. Nitekim KDP, PKK ve KONGRA GEL'in aleyhinde Türkiye ve diğer güçlerle ilişki içine girerek kendi çıkar-

Hatta Apo ve KONGRA GEL karşıtlığını KDP-YNK propagandasıyla birlikte yürütmektedirler. KONGRA GEL ve Apo'suz Kürt siyaseti derken alternatif olarak da milliyetçi işbirlikçi çizgiyi dayatmaktadırlar. Bu çevreler Kürt halkı için bir şey yapmadıkları, Kürt özgürlük mücadelesi için atacakları tek adım, verecekleri tek nefes olmadıkları halde büyük bir demagoji ile Başkan Apo ve Kürt özgürlük hareketinin Kürtlerin haklarından vazgeçtiği gibi bir yalanla KONGRA GEL'siz ve Başkan Apo'suz Kürt siyaseti konseptlerine taban yaratmayı amaçlamaktadırlar. Kürt'ün iradesinin kırıldığı bir siyaset ortamı yaratmak isteyenlerin değirmenlerine su taşıyanların Kürtçülük söylemlerinin ne kadar boş olduğu açıktır. Bırakalım Kürt halkının en demokratik haklarını savunmayı, bunları Aposuz ve Kürtsüz konseptlere destek vererek Kürt inkarcılığının yeni biçimde sürdürülmesinin suç ortakları olarak değerlendirmek gerekir. Kürt özgürlük hareketinin boğulmasında kullanılan araç olmaktan başka işlevleri yoktur.

Bu sahte Kürtçülerin, ekonomik ve siyasi rant elde etmek için PKK ve Apoya küfür

rına bazı sonuçlar elde etme politikası izlese de kendisi açısından yeterli bir siyasal sonuç alana kadar PKK'nin ve KONGRA GEL'in varlığını kendi çıkarına görmektedir. Kürt halk potansiyeli üzerinde böyle bencil, yerel ve çıkarıcı hesaplar da yapılmaktadır. Apo ve KONGRA GEL düşmanlığı yapanların böyle bir gerçeklikleri de vardır. Türkiye'de bile bugün siyasal ve ekonomik rant elde etmek isteyen işbirlikçi teslimiyetçi güçler Apo'ya ve KONGRA GEL'e saldırarak bu hedeflerine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Ancak bunun yanında şöyle bir gerçeklik de var. Başkan Apo ve KONGRA GEL varolduğu müddetçe Kürt halkının ortaya çıkardığı birikimleri bireysel ya da çeşitli çevrelerin çıkarlarına kullanmak mümkün değildir. Apo ve KONGRA GEL yaşadığı müddetçe Kürt halkının yarattığı değerler ancak Kürt halkının özgürlüğü ve temel demokratik haklarını elde etmek için kullanılabilir. Bu nedenle çeşitli bireyler, çevreler Kürt halkının ortaya çıkardığı imkanları yemek, çarçur etmek, bunu ekonomik ve siyasal rant amacı olarak kullanmak için de KONGRA GEL'den kurtulmak istemektedirler. Böyle çok bencil, çıkarıcı, rantçı çevreler de Başkan Apo'suz ve KONGRA GEL'siz konseptte gönüllü militanlık yapmaktadırlar.

Kürt halk Önderi idamla yargılanmış ve tek kişilik bir cezaevine atılmıştır. Eğer herhangi bir yerde olsaydı böyle bir Kürt Önderine bütün Kürtlerin sahip çıkılması istenirdi. Ancak bu Önder Kürt halk Önderi Apo olunca Kürt egemenleri, Kürt burjuvaları, Kürt egemen sınıfının türevi olan siyasetçiler Kürt halkının Önderliğine sahiplenme ahlaki sorumluluğunu taşımamaktadırlar. Bir Kürt egemen sınıf siyasetinin önderi, siyasetçisi olsaydı bu çevreler, sözüm ona aydınlar herkesi böyle bir önderliğe sahip çıkmaya davet ederlerdi. Şu açıktır ki, Başkan Apo ve KONGRA GEL söz konusu olduğunda Kürt ağalarının, beylerinin ve onların siyasal türevlerinin Kürt halk hareketi düşmanlığı yaptıkları söylenebilir. Eğer Türkiye Başkan Apo'ya tecrit uyguluyorsa ve bu konuda baskılar yürütüyorsa, bunun nedeni çeşitli Kürt çevrelerinin Başkan Apo'nun tecrit edilmesi ve tasfiye edilmesi konusunda Türk devleti ve uluslararası güçlerle aynı paralelde düşünceleridir. Hatta Apo düşmanlığını uluslararası güçlerden ve bölgesel güçlerden daha fazla yapmalarıdır. Dolayısıyla Kürt halk Önderine yönelik tecridin ve baskıların en önemli sorumlularından biri halkçı çizgi ve Önderliğinin varlığını kendileri için tehlikede gören sözüm ona sahte Kürtçülerdir.

AKP hükümetinin Kürt politası çözümsüzlüğün devamı üzerinedir

Bu hükümet varolduğu müddetçe Başkan Apo üzerinde tecrit devam edecektir. Daha doğrusu Kürt sorununda inkarcılıktan vazgeçmeyen, çözümsüzlüğü bir politika olarak gören bütün hükümetler bu politikayı sürdüreceklidir. İmralı'ya yaklaşım Kürt sorununa yaklaşımdır. Kürt sorununa yaklaşımda inkarcılıktan vazgeçilmedikçe İmralı üzerindeki tecrit ve baskı sona ermeyecektir. Bu ikisi birbirine etle tırnak gibi bağlıdır. Eğer hükümet ve devlet Kürt sorununun çözümünde samimi olsaydı, İmralı üzerinde tecrit uygulamaz, aksine Kürt sorununun çözümünde kolaylaştırıcı rol oynama gücünden dolayı ideolojik ve siyasal düşüncelerinin dışarıya yansımada kolaylık gösterirdi. Bugün kolaylık göstermek yerine zorluklar çıkarılıyorsa, bu Türk devletinin ve hükümetin inkarcı politikalarından vazgeçmediği anlamına gelmektedir. Bugün uygulanan konsept zihniyet değiştirmeden ve yasal olarak Kürt kimliği kabul edilmeden uygulamada bazı şeyler geliştirerek Kürt sorunu gündemden çıkarılmak istenmektedir. Nitekim Başbakan Erdoğan ve hükümet *“Kürt sorununda atacağımız adımları attık, başka adım yoktur, herkes buna göre kendini ayarlasın”* diyor. Hatta bir gazete ilanını bahane ederek, bu tür şeylerin dönemi geçti demektir. Kürt halkının doğal demokratik hakları-

nı talep etmenin, Kürt sorununu gündeme getirmenin zamanı geçmiştir, artık biz ne dersek onu kabul edeceksiniz, yaklaşımı içindedirler. AB çerçevesinde bazı adımlar attık, biz üzerimize düşeni yaptık, bundan sonra yapılması gereken herkesin buna uyması biçiminde bir baskı yapılarak Kürtler teslim alınmak istenmektedir. Kısa bir süre önce yasalarda yapılan değişikliklerle Başkan Apo'nun herhangi bir infaz yasasından ya da herhangi başka bir yasadan yararlanmaması için özel madde konulmuştur. Bu özel madde Türk devletinin Başkan Apo üzerinde özel bir politika uyguladığının açık bir kanıtıdır. Kürt halkına “Önderliğiniz ömür boyu çürüyecektir, dolayısıyla Kürt halkının özgürlüğü gibi bir beklentiden vazgeçin” denilmektedir. Çünkü Kürt sorununda herhangi bir çözüm olduğu takdirde Başkan Apo'yu İmralı'da ya da başka bir cezaevinde tutmak mümkün değildir. Böyle bir yasanın böyle bir zamanda açık ve net ortaya konulması, Türk devletinin Kürt sorunu ve Başkan Apo konusundaki politikalarını ortaya koymaktadır. Bundan Kürt siyasetçiler ve Kürtler ciddi sonuç çıkarmak durumundadır. İmralı sistemini, Başkan Apo üzerindeki politikaları anlamamak, Kürtler üzerindeki politikaları ve oyunları anlamamak anlamına gelir ki, bu içinden geçtiğimiz dönem açısından büyük bir gaffet olur.

Devlet İmralı'daki uygulamaları yaparken dışarıdan ve içeriden çeşitli kesimlerden cesaret almaktadır. Özellikle son dönemlerde Başkan Apo'suz ve KONGRA GEL'siz siyaset arayışları, uluslararası ve yerel alanda artmış bulunmaktadır. İmralı'ya yaklaşım Kürt hareketi üzerindeki komplonun Türkiye hükümetinin uygulamalarında dile gelen biçimi olmaktadır. Bu aslında Kürt sorununda çözümsüzlük politikasının ifadesidir. Bu yönüyle AKP'nin ve Türkiye'nin politikasını çözüm değil de çözümsüzlük üzerine kurduğunu, inkardan vazgeçme değil de inkarcılığı yeni biçimde sürdürmek üzerine kurduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. AKP hükümeti neredeyse otuz yıl mücadele verilmemiş, Kürt halkı sanki otuz yıl öncesi bir halkmış gibi davranmaktadır. Gazetede çıkan ilanlardan sonra “bu devirler geçti” denilmesi otuz yıllık mücadeleyi ve Kürt halkının yaşadıklarını hiç yaşanmamış sayarak tekrar '70'lerin başındaki Kürt inkarcı politikaya dönmektir. Tabii ki '60 ve '70'lerdeki inkarcılık sürdürülemez. Bu doğrudur, ama AKP'nin ve onun başkanının yaklaşımları Kürt in-

karcılığının yeni koşullarda sürdürme biçimi olduğunu söylemek abartma değildir. Türkiye devleti ve hükümeti için Kürtleri inkar etmek sanki normal bir şeymiş gibi görülmektedir. Kürt halkı temel demokratik hakları rahatlıkla inkar edilebilecek bir halk olarak görülmektedir. Kürt halkına yaklaşım hala böyledir. Bu açıdan Başkan Apo üzerinde uygulanan tecridin ve devletin yaklaşımlarının klasik devlet politikalarının devamı olduğunu söylemek gerekir. Bunda uluslararası ve bölgesel güçlerle yine Kürtler içindeki işbirlikçi kesimin yaklaşımları önemli rol oynamaktadır. Yoksa AKP hükümetinin ve devletin otuz yıllık Kürt mücadelesi olmamış gibi davranması başka türlü açıklanamaz.

Özcesi Başkan Apo'ya yönelik tecridin ve çıkarılan özel yasaların KONGRA GEL'siz ve Apo'suz çözüm yaklaşımlarıyla paralel düşünmek gerekir. Bunun da iradesiz, kişisiz, kimiksiz, kendi taleplerini dayatma gücü olmayan sadece önüne konulan dikte edecek Kürt yaratma ve böyle bir Kürt'ü muhatap alma politikalarıyla bağlantılı görmek gerekir. Devlet ve çeşitli kesimler sürekli kitlenin Kürt halk Önderine ve KONGRA GEL'e ne kadar sahip çıkıp çıkmadığını test ediyorlar. Bütün toplantılara, yürüyüşlere böyle bir gözle bakıyorlar. Eğer halkta ve harekette bir zayıflık gördükleri takdirde oradan yüklenip sonuç almayı hesaplıyorlar. Bu hesabı hükümet yetkililerinin çeşitli değerlendirmelerinde ve yazarların ortaya koydukları görüşlerde görmekteyiz. Çeşitli yazarlar Apo'nun Kürt siyaseti üzerinde etkisinin zayıf olduğunu, zayıfladığını, KONGRA GEL'in gücünün yıprandığını söyleyerek Apo'suz ve KONGRA GEL'siz siyaset döneminin yakınlaştığını söylemektedirler. Aslında Kürt özgürlük mücadelesi ile karşıtları arasındaki mücadele Başkan Apo ve KONGRA GEL üzerinde yürütülmektedir. Kürt özgürlük hareketine düşman olan ve tasfiye etmek isteyen çevreler Apo'nun Kürt siyaseti üzerindeki etkisini kırmayı esas hedef olarak önlerine koymuşlardır. Başkan Apo'nun eskisi gibi dikte alınmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmakta, propagandalarını, ajitasyonlarını, politikalarını buna dayandırarak sürdürmek istemektedirler. Bu gerçeklik Kürt özgürlük hareketinin, Kürt halkının en fazla hangi konularda hassas olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Özellikle Kürt halk Önderine sahiplenmenin, Kürt halkının iradesine sahiplenme, Kürt halkının siyasetteki varlığının etkinliği açısından önemli olmak-

tadır. Yine KONGRA GEL'in gücünün ve Kürt demokratik hareketinin birliğinin geçtiğimiz kritik süreç açısından önemli olduğu açıktır. Kürt halkı bu süreçte ne kadar siyasal ağırlığını ve etkisini korusa geleceğine o kadar umutla bakabilecektir. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketinin ve halkın bu dönemde birliğini koruması ve Kürt halk Önderine her zamandan daha fazla sahiplenerek Apo'suz ve KONGRA GEL'siz siyaset beklentilerini boşa çıkarması gerekmektedir. Bu tutum en temel yurtseverlik görevi haline gelmiştir. Kürt halkı ve özgürlük hareketi herkese Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözümün iradesi kırılmış Kürt arama çabası olduğunu göstermelidir.

Başkan Apo'yu ve KONGRA GEL'i muhatap almayanların, siyasal lider olarak Başkan Apo'dan, siyasal güç olarak da KONGRA GEL ve PKK'den daha zayıf olacak güçleri muhatap almayacakları açıktır. Bazılarının uydurduğu gibi “Apo'dan ve KONGRA GEL'den kopulmadığı için Kürtler siyaset yapamamakta” sözü Kürt özgürlük düşmanları tarafından uydurulmuş şeylerdir. Daha doğrusu Kürt demokratik siyasetine ve Kürtlere kurulmuş bir tuzaktır. “Apo'yu bırakın, KONGRA GEL'i bırakın” demek, kendinizi iradesiz bırakın gelin bize teslim olun anlamına gelmektedir. Hiçbir Kürt safdilli olmamalı ve bu tür aldatmalara, demagojilere pabuç bırakmamalıdır. Psikolojik baskı ne kadar çok olursa olsun bu tür psikolojik propaganda bombardımanı ne kadar yapılsa yapılsın Kürtler özgürlük iradeleri olan Başkan Apo ve KONGRA GEL'e sahiplenerek binlerce yıllık özlem olan Kürt halk iradesini korumalı bu konuda kendine öz güven sağlayan bu hareketi sahiplenerek üzerinde oynanan oyunları boşa çıkarmalıdır. Apo'suz ve KONGRA GEL'siz bir Kürt siyasetinin ortaya çıkarılması Kürt kapanının yeniden pekişmesi, Kürtlerin yeniden çaresizliğe ve kara kaderine mahkum hale getirilmesi anlamına gelecektir.

Apo'suz ve KONGRA GEL'siz siyaset dayatmaları en fazla da Türkiye'deki yasal demokratik siyaset üzerinden yürütülmek istenmektedir. “Sizin de iradeniz olmalı, demokratik iradeniz olmalı, bu nedenle İmralı'dan gelen sese kulak vermemelisiniz, dışarıdan gelen sese kulak vermemelisiniz” diyerek, bu kesimler kısıtılmak istenmektedir. Kürt siyaseti çevrelerinde belli kompleks yaratarak onların bencil duygularına seslenerek İmralı'dan gelen seslere ya da Kürt özgürlük hareketinden gelen sese kulak katmalarını sağlamak hatta karşıt hale geti-

terek, özgürlük hareketi birikimi bölünmek ve provake edilmek istenmektedir. Türkiye'deki demokratik siyaset alanındaki bireyler bu oyuna gelmemelidir, bu tür tahriklere kanmamalıdır. Kürt demokratik siyaseti tabii ki İmralı'dan gelen sesi dikkate alacaktır, dinleyecektir. Kürt özgürlük hareketinden gelen sese kulağını kapatmayacaktır. Aksine İmralı'dan gelen seslere ve Kürt özgürlük hareketinden gelen seslere kulak kapatmak antidemokratik bir yaklaşımdır. Demokratik tutum İmralı'ya ve Kürt özgürlük hareketine karşı olmak değil, Kürt halkının kimliğini, varlığını, dilini kabul etmeyen Türkiye devletine, onun siyasal ve bürokratik temsilcilerine tavır almaktır. Demokrasi her şeyden önce halkı tabandan örgütleyerek güç yapmaktadır. İmralı'nın da söylediği, Kürt özgürlük hareketinin de söylediği tabana dayanarak siyaset yapılmasıdır. Karar süreçlerinden seçimlere kadar her şey elit bir kesimin, dar, profesyonel siyasetçilerin değil, halkın iradesinin ve sözünün etkili olduğu bir siyaset ve örgütlenme tarzının izlenmesini gerektiğini vurgulamaktadırlar. Antidemokratik uygulamalara, bürokratik yaklaşımlara, tabanın değil sadece elit bir kesimin söz ve karar sahibi olduğu parti ve örgütlenme anlayışına en fazla da İmralı ve Kürt özgürlük hareketi karşıdır. İmralı ve özgürlük hareketi bırakalım demokrasinin ve Kürt demokratik kurumlaşmasının önünde engel olmayı aksine Kürt demokratik kurumlaşmasının tam demokrasi temelinde gelişmesinin önünü açmak için gerekli desteği vermektedirler. Bu konuda demokratikleşmenin güvencesi olan bir tutum ve tavır takınmaktadırlar. Bu açıdan Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm arayışları aslında Kürt demokratik kurumlaşmasını ortaya çıkarmasını, Kürt halkının irade ve güç olmasını istemeyen çevrelerdir. Apo'ya ve KONGRA GEL'e mesafeli duran çevreleri yönlendiren de, bu anlayışı esas olarak savunan da Türk devletinin kendisidir. Çünkü Türk egemen siyaset sistemi Kürt halkının demokratik kurumlaşmayla güç olmasını istememekte, aksine bazı profesyonel politikacıların etkin olduğu bir Kürt siyaseti alanı yaratarak ve onları da çeşitli biçimde etkileyerek, bu siyaset alanını kontrol altına almak istemektedir. Bu açıdan demokratikleşmeyi isteyenler KONGRA GEL ve Başkan Apodur. Demokratikleşmeyi değil de bir elit kesimin siyaset üzerinde etkililiğini isteyen ise Türkiye'deki siyasal kurumlar ve onların etkilediği kesimler olmaktadır. Dolayısıyla Kürt demokratik siyaseti tabandan tavana kadar Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm arayışlarına, dayatmalarına karşı duyarlı olmalı, doğru tutum takınarak yurtsever, demokrat duruşlarını ortaya koymalıdır. Yalnız demokratik siyaset alanında değil, demokratik kitle örgütleri ve basın alanında da Apo'suz ve KONGRA GEL'siz Kürt siyaseti arayışlarına karşı net tavır konulmalıdır.

Apo'suz ve KONGRA GEL'siz Kürt siyaseti arayışlarının çözüm arayışı değil de, çözümsüzlüğü kalıcılaştırmak yaklaşımları olduğu gösterilmelidir. Apo'ya ve KONGRA GEL'e sahiplenmenin özellikle günümüzde yurtsever, demokrat tutum ve görev olduğu, bunun dışındaki tüm yaklaşımların gaffet hatta ihanete götürecek tutumlar olduğu her yerde açıkça ortaya konulmalı, dillendirilmelidir. Bütün toplantılarımızda, mitinglerimizde, çalışmalarımızda çözümün adresinin İmralı'dan ve KONGRA GEL'den geçtiğini, bunların desteği olmadan, katkısı olmadan Kürt sorunun çözülemeyeceği açıkça ve hiçbir komplekse kapılmadan ortaya konulmalıdır. Özellikle Kürt demokratik siyaset alanı üzerlerindeki bu baskıyı görmeli, hiçbir komplekse kapılmadan Başkan Apo'ya sahiplenerek, KONGRA GEL'i çözümün parçası haline getirmek için elinden gelen çabayı göstermelidir. Eğer bunlar yapılsa o zaman Kürt sorunun çözümünde tutarlı olunmuş ve samimi davranmış olunur. Eğer çözümü bir yerlerden dilenmeyeceksek, bir yerlere dayanarak bir şeyler elde etmeyeceksek halkın gücüyle Kürt sorununu çözmeyi düşünüyorsak o zaman Başkan Apo ve KONGRA GEL'e bırakalım mesafeli davranmayı, bunlarla yakınlaşmayı herkes güç kaynağı olarak değerlendirmeli, tutumu, duruşunu, üslubunu buna göre ayarlamalıdır.

◆

“AKP'nin ve Türkiye'nin politikasını çözüm değil de çözümsüzlük üzerine kurduğunu, inkardan vazgeçme değil de inkarcılığı yeni biçimde sürdürmek üzerine kurduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. AKP hükümeti neredeyse otuz yıl mücadele verilmemiş, Kürt halkı sanki otuz yıl öncesi bir halkmış gibi davranmaktadır. Gazetede çıkan ilanlardan sonra “bu devirler geçti” denilmesi otuz yıllık mücadeleyi ve Kürt halkının yaşadıklarını hiç yaşanmamış sayarak tekrar '70'lerin başındaki Kürt inkarcı politikaya dönmektir.”

JINEKÎ SERBİLİND: ŞİLAN KOBANİ

Adı soyadı: **Meysa Baki**

Kod adı: **Şilan Kobani**

Doğum yeri ve tarihi: **1971, Kobani**

Katılım tarihi: **1986**

Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım 2004**

“... bütün bu kadınlar, dünyaya kendi imgele-riyle iz bırakırken o imgenin adını koyma hakkını başkasına bırakmıyorlar ve bunun da bedelini ödüyorlar. Yaşadığımız dünyada, kadınların kendi adını koyma suçu için her zaman yakıl-mak kadar dramatik olmasa da, ödenecek bir bedeli hep vardır...”

(Fatmagül Berktaş)

Seni hangisi anlatır Heval Şilan!.. Yüreginden dökülen “dağları çok seviyorum. Bir dağın tepesinde durduğumda kendimi bir kuş kadar özgür hissediyorum. Ve tüm şehit arkadaşlar çevremde toplansın istiyorum. Şehirleri sevmiyorum. İnsanı boğuyor” sözlerin mi? Yılların hasretini dağların görkemli tanıklığında yeni sonlandırmışken ve “özgür dağlara geldin, özgürleşen kadın olacaksın. Kendini kendi emeğinle yaratacaksın. Kendin gör, gözlemle ve ikna olduğun, doğru bulduğun şeyi yap. Yaşamımız çok zor. Çok acı çektik. Ama bir o kadar da güzellikleri yaşadık” diyerek kucakladığın, şimdi seni yitirmenin büyük acısıyla konuşan kız kardeşin-yoldaşın: “sanki aşık olduğum insanın benden uzaklaşması gibi gidişi. O benim gözümde yeni açmış kırmızı bir goncagül. Gökyüzünde uçan beyaz bir kuş O benim için. Ve aydınlatan bir ışık. Bir kuş olup hep Onunla uçmak istiyordum. Ama bırakmadılar” sözlerine yüklediği acısı mı?

Şehadetini “14 yıl benim kızımdı. 18 yıldır özgürlüğün, özgür dağların kızı. O özgür dağlara geldi. Özgürlük için geldi. Onu özgürlük dağlarına gömün” diyerek karşılayan babanın bilgeliği mi?

Kız kadeşine “bana söz ver. Onun silahını yerde bırakmayacaksın” özgürlük sözleşmesini yapan annenin onuru mu?

İhanete karşı öfkeyi, özgürlüğe dair kararlılığı büyüten şehadetinin binlerce arkadaşın yüreğine, gözlerine yansıyan ortak ifadeleri mi? Direnişinizle onurlanan ve bir kez daha özgürlükle sözleşen kadın yüreğinin duygu gücü mü?

Hangisi anlatır Heval Şilan? Ya da ben hangisiyle nasıl anlatsam seni?

1982 yılında Suriye’de Önderlikle buluşmuş, mücadeleyle tanışmış bir çocukluktan başlayıp halkla bütünleşen, dağlara akan, en zorlu savaş süreçlerinde ve zeminlerinde yaşayan bir Kürt kadın yüreğinin, bir kadın duruşunun hikayesi, senin hikayen. Anlatmak, anlamlandırarak yaşamak bir çırpıda, bir yazıyla, bir kalemle olacak iş değil kesinlikle. Her yılında sonsuz acı ve güzellik var. Her yılında yaşamın bir şifresini çözme, bir gizini keşfetme var. Her yılında şiir tadında, çocuk heyecanında, saflığında, kadın güzelliğinde kendini var etme çabası var. Yaşanan acıların yüreğine, yüzüne, saçlarına bıraktığı izleri tek tek gözüp anlatmak, yeniden yeniden yaşamak lazım. “yazının gücü ya da güç-süzlüğü yaşam gücündedir” derdi Güneşimiz. Gerçi bunu en iyi bilenlerden biri de sensin! Çünkü yaşarken hep yazmak istedin, yazmaya çalıştın. Gönlün hep edebiyatla, şiirle yaşadı. Yaşananların kaydını tutmak kadar, büyük acıların, zorlukların, ihanetlerin ve direnişlerin iç içe geçtiği mücadelemizde; yüreğindeki en büyük isteklerden biri de ne olursa olsun güzellikleri yazmaktı. Çünkü sen, ana tanrıça kültürünün kadın bilgeliğinin, her kadın da yeniden doğuşunun da bir parçasıydın. Ve bir özelliğin de yaşamın ve insanın güzelliklerini, sevecek yönlerini keşfetmekti. Güzelliklerin, savaşın, acıların, zorlukların, gölgesinde yitip gitmesini istemedin asla. Bu yüzden yüreğin ve kalemın hep öz-

gürlükten, aşktan, doğadan, kadından yana kaydını düştü tarihin.

Şimdi seni anlatırken, yazmaya çalışırken bunu bilmek yazmamı daha bir anlamlı kılıyor. Ne kadar anlatabilsek seni, senin yoldaşlık sevgini, kadın güzelliğini ve bilgeliğini o kadar yaşamışızdır demek. Yaşamayan, anlamı verilerek anında doğru yaşamayan anları geri getiremeyiz. Ama yaşamı, kadın olmanın güzelliğini, gizemini, dağları çocuk yüreklerimizle sevmenin tadını; yaşadığımız, siğdirdiğimiz, “ölümün elinden çalışdığımız” zaman dilimlerini yeniden yeniden anlamlandırarak yaşamak seni anlatmanın, yazmanın en güzel yolu sanırım. Ve eminim ki; senin şair yüreğin de en çok bunu severdi. Ama şunu da biliyorum ki; yaşamış parçalı zamanlar, parçalı ruhlar ve parçalamak isteyen saldırılar karşısında ancak kadın yüreğinin birliği anlatabilir seni. Bu parçalı zamanlar ve gerçekliklerden kaynaklı her birimizde bir parçan var. Her birimizin yüreğine, ayrı zaman dilimlerinde ve ülkemizin farklı coğrafyalarında, kadın özgürlük tarihinin zorlu yıllarında bir parçan dokunup yeşermiş. Ve kadınlar olarak yüreklerimizi, ruhlarımızı birleştirdiğimizde seni anlatan bir tablo çıkıyor ortaya. Güzel olduğu kadar acılı, görkemli olduğu kadar ihanetleri de barındıran tarihimizin bir kesiti seni anarken canlanıyor yeniden. Öfkelerimiz kadar sevinçlerimiz, yaralarımız kadar yarattıklarımız beliriyor bu tabloda. Güneş’e olan bağlılık kadar suçlarımız, sevgimiz, özlemimiz kadar ulaşma çabamız özgürleşmek isteyen, kadın kimliğiyle var olmak, özgürlüğe adanmış bir kadın yaşamı, kadın yüreğisin kısaca. Kadın tarihinin bir yüzü, bir kesitisin özcesii...

Irak! Veya Aşağı Mezopotamya!

Tanrıçaların da tanrıların da doğduğu topraklar... Tanrıların gazabına rağmen tanrıçaların bir türlü susmadığı, susturulamadığı topraklar... Beş bin yıllık toplumsal urların değiştiği bir zaman diliminde, tanrıçaları kıran, bugün bin bir türlü maskeye bürünmüş bir sürü tanrının kendini tanrı yerine koyduğu erkek zihniyetli canavarlaşmaların hesaplaştığı bir zaman aralığında, 27 Kasım’ı bir gece, Ninova yakınlarında “İslami Güçlerin” denetimleri altında aldılar bizden tanrıça dinine inanan beş güzel insanımızı. Binlerce yıllık zalimleri bile utandırarak, gün ortasında güneşin yüzünü kızartan, halk önünde halkın yüreğine işleyen bir vahşetle.

Karayolunda ilerleyen arabada beş kişiydiler. Yeni görevlerin, sorumluluğuyla yola çıkmışlardı. Bir umudu, çözüm arayışını, sevdayı yüklemişlerdi omuzlarına. Güneş’i kucaklamışlardı yar diye... Birden durdurdular arabalarını. Zaman durdu, tarih dondu. Araba durdu. İndiler arabadan... Amazonları kesip biçen vahşetin yüzü bile gölgelendi hüzünden. Halkları katleden, şehirleri yakıp yıkan, kaleleri kuşatan kralları bile utandıran elleriyle uzandılar onlara. Katletmenin bir usulü olur mu bilemiyorum? Ölüm utanır mı bilemiyorum? Tarihte kaydı tutulmamış ya da tutulmuş insanlık tarihinin yüz karası, insanlığın utanmadan anamayacağı böyle kaç olay var bilmiyorum. Kerbelanın laneti midir arındırmayan bu Irak topraklarını? Kerbelâ mı desem? Troya mı desem? Bir gecede onlarca kardeşini katleden padişahı mı desem? Binlerce kadını cadı diye yakan engizisyonu mu desem? Yüzbinlerce insanı toprağa, milyonlarcasını yasa gömen Saddam’ın uğursuzluğu mu desem? Kimyasala kelle avcılığına sığınan kontrgerilla mı desem? Ama bir şeye artık daha çok inanıyorum. Bir Aborjinin söylediği söze. Günümüz insanının yarattığı vahşet, ilkel komünal toplumlarda insan yiyen insanların, tanrıçala-

rını, tanrılarını kurban eden kabilelerin vahşiliğinden daha büyük ve ürkütücü. Evrimsel akışı yeniden yorumlamak mı desem? Ne desem diyeyim içimi rahatlatmıyor. Tarih duruyor. Zaman donuyor. Kelimeler soyunmuş tüm anlamlarından, çırilçıplak bakıyor. Giydirmek çok zor anlamları yeniden kelimelere. Belki de bundandır Şilanım, gecenin bir yarısında ölüm seni, sizi bulduktan iki gün sonra şiirle vurdun yüreğimin kıyılarına. Irak bu kadar ırak mıydı? Yüreğim bu kadar yakın mıydı gündüzün ortasında yaşatılan bu kara lanete... Şiir çekti yüreğin belki de o trajedilerin trajedisi an yaşatılırken hassas yüreğine, o kadar kalleşti ki tetik çeken eller, ölümü bile utandıran, adres sormayan kurşunu bile duraksatan bu ihanete sen de kelimeler bulamadın da ölüm ve yaşam arasındaki o ince sınırdâ yüreğinden, çok içten diledin ki; şiir çekti yüreğim gecenin bir yarısında. Ya da yüreğimi senin şiirler doğuran yüreğin çekti. Yoldaşların şiir gözlerine yükledikleri son anlamlar çekti belki de yüreğimi. Hepsî Şilanım hepsi şiir olup vurdu yüreğimin kıyılarına

Bir gece yarısı:
Kahkahalarla cınlattığım
gecenin 10. 30’unda
Kulağıma fısıldanan haberle
burkulu yüreğim, parçaları,
yaraları gülüşlerim...
Üşürüm.
Üşürüm.
Yanarım.
Yanarım.
Korkarım.
“Kimler acaba?”
aklıma nerden geldi bilmem
bir düşünceyle hayalleşirim...
Utanırım sonra... Ne fark eder?
Yüzyılımızın Enkiduları gelmiş
taş oturtmuş yüreğimize...
Humbabaların kanını dökmeye,
İlle boyunu devire...
Vahşi dağların Humbabaları,
Gılgameş’in ülkesinde
İştar’ın toprağında
Enkidu hainiyle
Ağaçlar devrilir,
Kafalar kesilir...
Dicle ana sütten kesilir,

emzirmez toprağını
Akiyorken ağzına kendi sütü
Niye dikti gözünü
yine insan kanına...
bir kez daha gazaba gelir Dicle ana
yakışır mı İştar toprağına
kıymak cana
almak koynuna?
Ne dersin şimdi dağlara?
Ne der dağlar,
Enkidu hainliğine yatmaya?
Üşürüm
Üşürüm
Yanarım
Yanarım
Korkarım,
kendine ihanet edenin
yaşamamasından
insanlar arasında...
insan yerken
insan diye yaşamamasından
korkarım.
Aşka ihanet edenin
uzatmasından ellerini,
İştar tapınağına,
İnanna’ya
Tanrıça Ninhursag’a...
Kokarım, yanarım
Yanarım, korkarım
Dağlarına ihanet edenin
Tetiğe basan parmağına
uymasından memilerin...

Biliyor musun Şilanım? Öyle çok hayal etmeye çalıştım ki son anlarınızı. Son dakikalarınızda ki yüz ifadelerinizi, gözlerinizdeki bakışlarınızı. Özellikle tüm özlemlerinizi, mesajlarınızı yüklediğiniz son bakışlarınızı öyle çok bilmek istedim ki, yüreğime işlemek için. Son düşüncelerinizi, beyninizden ışık hızıyla geçen. Öyle çok bilmek istedim ki.Ama ne kadar hayal edersem edeyim, ne kadar düşünürsem düşüneyim aklıma gelmezdi sana ettikleri işkence. Bir kadını bir kere değil, beş kere nasıl vururlar deselerdi gelmezdi yine de aklıma. Demek böyle vuruyorlar? Demek yeryüzündeki tüm canlıları utandıracak zulmü böyle acımasızca bir yaratıcılıkla canlandırıyorlar? Bir kadını bir kez değil beş kez vurmanın en acı veren yolunu insanlıktan çıkmadan bulmak müm-

kün olmadığı için bulamazdım, bulamazdık. Bu acıya dayanmaz kadın yüreği, yoldaşlarının yüreğinin gözlerinin önünde dağıldığını görmek, tam dört kez. Fransızların sekiz yaşındaki bir Cezayirli çocuğu bağlayıp, tüm aile fertlerinin katledilişini ona zorla izletmeleri geliyor aklıma. Sekiz yaşındaki çocuk yüreği ile her yaştaki kadın yüreği arasında var mıdır ki bir fark? Kadın yüreği en hızlı koşan! Kadın yüreği en hızlı yaşayan! Kadın yüreği yeri geldiğinde en hızlı ölmeyi bilen! Mermilerle değil yoldaşlarla vurmuşlar yüreğini.

Ahh! İnsanoğlunun değişmeyen yetisinin işkence etmek olduğu sözüne yine de inanmak istemiyorum. Mermilere gererek yüreğini, sen bu dağlarda on beş yıl yaşa! Hiçbir mermi korkutmasın yüreğini, sonra mermileri korkutan bir yüreği, yoldaşların yüreklerini vurarak vurmayı icat etsinler! Irak hey Irak! Lanetli Küfellerin kefaretinin ödetme bize. Hey Kerbelâ çizgisinde olmayan Irak! Hüseyin’in kafasıyla top oynayan, krallarla binlerce insanı canlı canlı mezara koyan Irak. Kefaretini ödemekten usandı bu topraklar da, insanlar usanmadı! İhanetten, kalleşikten usandı bu çöller de, çöllerin yakıcılığıyla yürekleri kül etmekten usanmadı ihanet! Hepsî Şilanım, hepsi şiir olup vurdu yüreğimin kıyılarına...

Ölümü bile sıraya koyarlar,
kadını bir kez değil beş kez vururlar.
Kaleleri de tarihte böyle almak isterler.
*Babanın ananın gözü önünde
Oğulları asarlar,
asarlar da
yurtseverliğin kalesi yüreği
yine de alamazlar,
yine de yıkamazlar...
Duyarım şiirim yarımken
Şilan’ı da böyle vuruyorlar...
yıkla yıkla
bir kez değil
beş kez öldüre öldüre...
Üşürüm!
Üşürüm,
Tanrıça yurdunda,
ölüm pazarlığında
yaşamının labirentlerinde...
Üşürüm!
Üşürüm,*

*Sevgi güneşini kaplayan
nefretin kara bulutlarından...
Üşürüm,
Paylaşımı unutturan
Açgözlülüğünden paranın
Üşürüm,
Dostluğu satışı çıkaran
gözödönmüşlüğünden,
ihanetinden
insanın..*

İndirdiler arabadan onları. Gün ortasın-
da tarihin lanetini kazandılar karayolunda
kara yüreklerle, tarihten indiler. Ninova'nın
yakınlarında bir köy ya da mahalle, bir de-
re...

Ninova'nın tozlu toprağının, tarihin farklı
aşamalarında kimbilir ne savaşlar,
acılar, bedenler taşımış tenine yeniden el
attılar. Beş can daha atıldılar. Bu toprağın te-
ni dile gelse de konuşsa: "Bu kaçıncı traje-
di, tenimi acıdan buruşturan! Bu kaçıncı
akan kan, yüzümde kuruyan! Bu kaçıncı
gözyaşı tuzu tenimi yakan! Bu kaçıncı traje-
di, bu kaçıncı ihanet yüreğimi, gül tenimi ya-
ralayan! Etime geçirip dişlerini kudurtan do-
ğamı!" Dile gelse de, bu toprağın yüreğın-
den bir ses yükselip haykırsa: "Hey insan
soyunu kirletenler! Binlerce yıl yaptığınız
kar mı kaldı yanınıza? Kendi ateşinizden
yakmaya kendinizi doymadınız mı? Doyma-
dınız mı tarihin, toprağın, insanın lanetli
yüzü olmaya? Siz yine hep aynı hatayı ya-
pıyorsunuz! Bana tohum ekiyorsunuz. Sizin
ateşlerinizi hazırlayan tohumlar. Çatlatıp
yaşamın binlerce yıllık kurak tenini yeşeren
tohumlar ekiyorsunuz." Dile gelse de topra-
ğı dinleyecek yürek yok ihanette. Çünkü
ihanet her şeyden önce toprağa olur, doğa-
ya olur.. Ve ihanet en çok toprağına sağır-
dır... İndirdiler beşini. Dinlemediler toprağın
tenini. İncittiler, kanattılar. Kanattılar, incittiler
toprağın binlerce yıllık tenini. Tenindeki
nice ölümlü, trajik gizleri... Ayakları değdi İş-
tar'ın tozlu toprağına. Dağların Tanrıçası
Ninhursag'ın bereketli toprağına basama-
dıkları için kimbilir ne çok üzgündüler. O be-
reketli toprağı öpemediği için kimbilir ne
küskindüler. Ahh! Şimdi ayakları o toprak-
lara degecekti ki Ninhursag koruyacaktı on-
ları. "Ahh İhtar, İhtar! Enki'den beri, Mar-
duk'tan beri öyle insan uzağı ki tanrılar! Se-
nin kutsal savaşımını veriyoruz hala, yıllar-
dır. Me'lerimizi almak için savaşıyoruz biz
de. Ama bu toprağın tanrıları kim? Kim çaldı
Me'lerimizi? Saddam mı? İnsan yiye-
n gericilik mi? Kendi yüreğini,beynini, tarihini ve
kimliğini yiye-
n ihanet mi? Para birimi halkın kanı olan işbirlikçilik mi? 15 bin yıllık tarihin
görkemi karşısında, komplekse giren kök-
süz, soysuz süper güç mü? Dolar mı? Dinar
mı? Lira mı? Kim tanrı, İhtar kim tanrı? Kim
çalıyor hala bu kutsal toprakların, senin gör-
kemli güzelliğinin Me'lerini? Nasıl geri ala-
cağız Enki'den de düzenbaz 21. yüzyılın
bin bir surat tanrılarından? Ahh Ninhursag
ahh! Şimdi dağlarında olaydık daha bir net
göreydik tanrılar! Şimdi kara kapkara. Tanrı
hangi para? Tanrı hangi siyaset? Tanrı han-
gi çıkar? Vuracaklar şimdi bizi, inanmadığı-
mız ve itaat etmediğimiz tanrıları adına? İş-
tar'ı susturmuşlar, Tiamat'ı oğul eliyle as-
mışlar bu topraklarda. Tanrılar, Enki'den
kurnaz, Marduk'tan zalim tanrıları ferman
vermiş katlimize. Tanrıça dini yasak! Yasak!
Toprak, halk, güneş, umut, inanç, sevgi,
aşk, güzellik, kadın, yaşam.... Kim ki derse
bunlara tanrı Humbaba gibi boyu devrile."
Şılanım gibi yüreğın eritle... Vuruldular. Vur-
dular. Topraklar işgal edip, şehirler yakan,
kadınlara tecavüz eden, çocukları kesen el-
leriyle vurdular tarihin. Tarihin lanetli yüzü-
yle kıydılar. Halkların katline fermanlar imza-
layan, uygarlıkları, kültürleri, dilleri yeryü-
zünden silen yüreksizlikleriyle karar veren-
lerin tetiği olup çalıştılar. Hiroşima'nın, Ha-
lepçe'nin bombaları olup yağdılar sonra gül
tenli bedenlerine. Diyarbakır Zindanlarının
vahşeti olup yaktılar. Cudi'nin kimyasalı
olup serpildiler bedenlerine... Serhildanın
kadınlarına inen coplar, çocuklarını vuran
kurşun olup değıdiler sonra. Vurdular. Vur-
dular. Hepsı vurdu Şılanım hepsi vurdu yü-
reğimin kıyılarına senin şiirler doğuran yü-
reğın çekti yüreğimi...

Değme kurşun değme o güzel beyine,

*yaşama değmemiş nice güzel düşünce
var içinde.*

*Değme kurşun değme o güzel yüreğe,
Tanrıça Ana'nın binyıllık mayalanmış
özlemini taşır tellerinde
İletmek için gül tenli, şiir ruhlu çağlara.
Değme değme o güzel bedene
binlerce yoldaşımın,
deli sevdamin
ülkemin toprağının,
rüzgarının,
Habur'un,
Murat'ın,
Avaşın'ın,
Hezil'in,
Hacıbeğ'in
izlerini taşır kıvrımlarında...
Değme yaşamı taşır damarlarında
değme papatya sadeliğinde sevdayı
iletir yüreğime...
Kurşun adres sormaz derler
Sen sor adresini
Sor bence
Nereye değıdığını bil bence...
Değme! Değme!
Özlemlerimi
hayallerimi
sevgimi
taşıyan parçalarım
Sor adresini
Değme neolitiğın köylerine
Değme ilk buğdayı devşiren yüreğın
heyecanına
Değme katledilen tarihimin
Ruhumun
Tanrıçamın
tuz basılmış yarasına...
Değme, barıştan öte yükü
barıştan öte sözü
barıştan öte suçu
olmayana...
Değme kurşun değme
sor adersini...
değme kurutulmuş çiçeklere sinmiş
anılarım
dağ çayı demleyen ellerime
toprakla sevişen ayaklarım
Güneş'i içmiş saçlarının rengine
yaşadığım acıları nakşeden tenime
aşk nehrinin yatağı anadilime
Değme, Avaşın yüreğime
Değme, Faraşın ellerime
Değme, Zagros sevdama
Değme, zozan tenime
Değme! Değme!
İçime ektiğim Halepçe çocuklarıma...*

Vurdular babasının asiliğine, inadına
hayran kalıp dağlara uçurduğu küçük Şi-
lan'ı vurdular. Babasının en sevdiği özelli-
ğiyle yürür ölümün üstüne. İnadi ve asili-
ğiyle... Babasının küçük asi kızı yine bildi-
ğini yapmıştır. Yıllar önce halkın katledil-
mesine seyirci kalmayıp dağlara uçan öz-
gürlük kuşu, yoldaşları gözleri önünde bir-
rer birer vurulurken, direngenliğiyle, isya-
nıyla, iradesiyle koşarken onlara arkadan,
beyninden vurmuşlar. İhanetin, gericiliğın,
kontrgerillanın en çok nefret ettiği yoldaşlık
sevgisiyle, bağlılığıyla koşmuş ölümün üs-
tüne. Koşarken ne düşledin Şılanım bilmi-
yorum, ama kadın yüreğinin hızıyla koşar-
ken vurulan yoldaşlarına, çocukluğunda
tazıyı yakalayacak kadar, babanın motoru-
nu geçececek kadar hızlı koştuğın gibi saf
temiz gönlün meleklerinki gibi kanat mı ol-
du sana? Neydi seni beş yaşında o motor-
dan, tazıdan hızlı koşturan? Neydi seni
ölümünden hızlı koşturan? Ölüm yetişmeden
yetişme istemiydi yoldaşlarına belki de.
Zaten yaşamın kendisi de ölümü kovala-
maca değil mi? Ya da bizi kovalayan
ölümü öldürecek hızda koşmak değil mi?
Beş yaşındaki yaşam enerjinle, içgüdüsel
olarak ölümü yenmek istedin belki de... Ve
sonunda çocuk yüreğınle yakaladığın giz,
bir maratın hızındaki yaşam partisi
PKK'ye getirdi seni, ölümü yenmek için
belki de. Ölümsüzleşmek için... İhanetin
dayattığı ölümü yenmek için yoldaşlarına
ölümünden de hızlı koşarak, onurlu yaşama,
ölümsüz yaşama ulaştın... Motordan da,
tazıdan da hızlı koşan bacakların değil, yü-
reğindi Şılanım! Kadın yüreğinde her za-
man yaşattığın çocuk yüreğindi seni, ölüm
ulaşmadan önce yoldaşlarına koşturan.

Yaşam enerjisiyle dopdolu küçük Şilan.
3 yaşındayken bile dilanı çok seviyordu.
Zeki, yaramaz, meraklı, evin büyük nazlı
kızı Kobanili Şilan. Ve inatçı Şilan. Babası-
nın Kobani'den Halep'e gittikten sonra oku-
la göndermek istememesini öğrenme aşkı
ile aşan Şilan. Kendi başına resim çektirip
okula gitmeyi başaran Kobanili küçük kızın
inadı, yaşam ve öğrenme aşkıyla yıllar son-
ra Kobani'nin feodal yapılanmasını parçala-
yıp uçan ilk güvercin olacağını kim bilebilir-
di ki? Özgürlük sevdası bu, setleri aşır ula-
şıyor, arayışında sonsuzlaşıyor. '82 yılında
PKK'nin Suriye'deki ilk yıllarında buluşmuş
Şilan yaşam partisiyle. İnâtçı Şilan, deli gibi
koşan Şilan çocuk yüreğiyle tanışmış hemen
kendi geleceğini. Başkanla çok küçük yaş-
larda buluşan Şilan inatçılığını O'na karşı
da konuşturmuş. O'nu zorla kendisiyle bir-
likte bakkala götürürmüş. Nedensiz değil,
Başkan Apo'nun yüreğinde taşıdığı ve iha-
net etmediği çocukla çoktan tanışmış ço-
cuk yüreği. Çocuk yürekler buluşmuş, ço-
cukluk arkadaşlıkları gibi. Çocukluk arka-
daşlığı yıllar içinde özgürlük yoldaşlığı ola-
rak büyümüş, kökleşmiş. '82'den '87'ye ka-
dar okul, halk, müzik komları, Akademi ara-
sında koşturarak adım adım, tüm güzellik-
leri ve zorluklarıyla tanışarak girmiş özgür-
lük mücadelesine. Ve bu yıllarda kazandığı
güçle ilk uçuşunu yapmaya hazırlanmış öz-
gürlük dağlarına. Hem de yüreğinde ta-
şıdığı büyük bir sevdıyla, sevdalı olduğu
yürekle birlikte. Sevgiyi ve devrimciliği bir-
likte yürütmeye karar vermişler. Aşkın 'kadife
tenli zamanlar'a ertelenmesini değil de
kadife tenli anları, ölümün, savaşın, erkek
ruhlu, buz gibi bu çağın elinden çalarak,
kurtararak yaşayabileceklerine yüreklerinin
inanmışlar. İlk uçuşta Şilan'ın güç aldığı bir
de böyle bir sevdası varmış. Özgürlük dağ-
larında, sevdalı bir yürekle daha güçlü yü-
rüyecğine inanmış. Ama büyük bir traje-
diyle yarım kalır bu gidiş. Sevdasını taşıyan
yüreği erkenden vurur, ondan alır erkek
ruhlu, buzdan çağ. Şilan sınırdan geri dö-
ner gidemeden özgürlük dağlarına, yüre-
ğinde büyük bir acıyla. Ama bu trajik olay
yaşam, aşk, özgürlük arayışını, savaşın
acımasızlığında kadife tenli zamanları, şiiri
ve tüm güzellikleri derleme çabasını daha
da biler. Özgürlük mücadelesine daha çok
sarılır. Ve çok sürmez. İkinci uçuşu için ha-
zırlanır Şilan, kendisini ve yarım kalan sev-
dasını taşır. Ama yükü daha da ağırdır bu
defa. Ve '91'de buluşmuştur özgür dağlarla.
Ve 15 yıllık bu buluşma sadece özgürlükle
tanıştığı Suriye'ye, çocuk yüreğini sevdiği
başkan Apo'yu görmeye gidişin dışında hiç
kopmadan yaşanmış. Kobani'den uçan ilk
özgürlük kızı. O katıldıktan sonra, Şilan
adını taşıyan birçok çocuğın olması Koba-
ni'de bu uçuşa Kobani halkının verdiği de-
ğerin en güzel ifadesi oluyor herhalde.

Şiirle dost, doğayla dost, aşka sevdaya
sevdalı yüreğini anlatmak senin? Şair Şi-
lan. Edebiyatla uğraşmak hep bir özlemdi
senin için. Arkadaşlar büyük bir hayranlıkla
okuduğın Nezar Kabbani'nin şiirlerini sen-
den dinledikten sonra "ne olmuş yani, onla-
rın nezar Kabbanisı varsa bizim de Şilan
Kobanimiz var" dediklerinde ne çok mutlu
olmuştun. Seninle yaptığımız son uzun
sohbetle hani sormuştun ya görüşümü,
"ben çok ciddi düşünüyorum, edebiyatla
uğraşmayı." Demiştin. Sonra tartışmamızın
sonunda "mücadelenin önceliklerini"
seçmiştik birlikte. Belki de "bırakıp sevdama-
mızı kadife tenli zamanlara" dediği gibi Si-
nan Kukul'un, sen de edebiyat sevdanı, şi-
ir sevdanı bıraktın kadife tenli zamanlara,
yazma özlemimizi birlikte bıraktık doğanın
koynuna. Ama çağın, coğrafyanın erkek
ruhlu zamanların yaşattığı lanetli zamanla-
rın çoraklığında duygusuz, acımasız sertli-
ğinde yüreğın derledi her fırsatta kadife
tenli anları. Kadife, duru, apaydınlık duygu-
ları, bakışları, hissedişleri, acıları, sevinç-
leri, yine de derleyebildin bu amansız çağ-
da. Yine de ölümün elinden kurtardın çok
değerli yaşam, aşk, özgürlük anlarını. Şiir-
leştirdin kalbine dokunan tüm acıları ve gü-
zellikleri. Kadife tenli zamanlara da böyle
ulaşmayacak mıyız zaten?. Yaşadığımız
kadife tenli anların kıymetini bilerek, onları
sürekleştirerek. Gözleri nemlenirken sev-

gi yüklü gülümseyişle anlatıyor Botan'ın
güzelliklerini, zorluklarını paylaştığınız bir
kadın yoldaştan dinledim. Yaşını tahmin
edemediğın kocaman gövdeli ceviz ağacı-
na nasıl sevgiyile yaklaştığını. Onunla bu-
luşmalarını. Ve bir hava saldırısı sonrası
nasıl can havliyle koşup onu kontrol ettiğini
ve yerinde paramparça olmuş o koca
ağacı nasıl şiirle ölümsüzleştirdiğini. Kim
diyebilir ki senin bir göğsünde bebeğini di-
ğerinde hayvanların öksüz kalmış yavrula-
rını emziren ana tanrıca kültünün güçlü ka-
dınlarının soy değerlerinin taşıyıcısı olma-
dığını? O kültürün sende yaşamsallaşan
özü ile o şiiri yazmadığını. Zaten neolotikte
doğa ve şiir çağı. Sen o sürecin köklerini
hep yüreğinde taşıdın ve yeşertmek istedin
Zagros'un, Botan'ın, Kandil'in asi dağların-
da. Neolotiğın bereketli, doğayla dost, ya-
raticı yaşam enerjisini taşıyan tanrıçaları
da böyle örmüşlerdi yaşamı ilmek ilmek.
Erkek ruhlu zamanların yaşattığı savaşın
acımasızlığından sadece kendini, yoldaş-
larını değil doğayı da korumak isteyen bir
yürek; tanrıça kültürünün evrenle insanın
bütünselliğine inanan yaşam felsefesinin
de özü. Ve bu yaşamdan kopmayan, yaşa-
tan duygusal zekanın kendisi ki, seni tanı-
yan her arkadaş bu yönünü belirtiyor. Ve
yazdığın bir mektupta ne güzel anlatmışsın
sevgini doğaya, toprağına. "Heval Rewan
eğer o güzel Afrin'e gidersen, tüm dağları-
na bir kez benim gözlerimle bak ve dedi ki
bu Şilan'dır. Bir kez de kendi gözünle bak.
Halep'e gittiğinde oraya direnişin kalesi
Herekol'muş gibi bak ve orada yaşadıklarımı-
zı hatırla." Biliyorsun bu çağa en fazla
dostluk aşk ve şiir lazım. Bu çağ çünkü
dostluk aşk ve şiir yoksulu. Sen aşkı en de-
rinden yaşadın yaralansan da. Sen şiirle
yaşadın gönlünce olmasa da. Sen iyi bir
dosttun anlaşılmasan da. Ve şimdi seni an-
mak, seni yaşatmak aşka, dostluğa, ve şiir-
re dair yarımlikları ve boğları bilmek ve ona
göre yaşamak. Yüreğimi ölümünden iki
gün sonra şiir çekti. Şiirler doğuran yüreğın
çekti, borcumu söylemek için belki de.

Neolitiğın şiirsel yaşamının, doğanın
yeni gizlerini, anlamlarını bulup, güncel-
leştirmek için şimdi kadın hareketi olarak
yeniden yapılanmayı tartışıyoruz. Neoloti-
ğın aşk tanrıçalarına, şiirsel yaşamına, do-
ğayla dostluğuna doğru anlam keşiflerin-
deyiz. Tarih yolculuğundayız güncelden
kopmadan. Kadın hareketi olarak sana la-
yık olmanın ve şahadetinle yaşattığın onu-
ru Yüce Kadınlar topluluğunu kurarak başı
dik taşımanın sorumluluğunun farkında-
yız. Sen ki "**Jinekê Serbilındî.**" Ve duy-
dum ki özgür kadınlar topluluğı senin en
büyük hayalinmiş. "Bana mücadele karar-

lılığı veren, beni yaşatan bu hayaldir" di-
yormuşsun. Evet, biz Önderliğimizin pers-
pektifi temelinde böyle bir örgütlenmeyi
gerçekleştirirken her an senin en büyük
hayalini yaşamsallaştırdığımızı hissederek
yaklaşacağız. Ve böylece hep seninle
yaşayacağız, seni yaşatacağız. Senin ya-
şamını adadığın özgür kadın kimliğinde
adlanmışlıkla yaşayacağız, yaşatacağız
seni. Koma Jinê Bılind'in sevgi, özgürlük,
isyan ruhu sen olacaksın. Direngen, ce-
sur, güzel ve onurlu yüzü olacaksın. Bütün
mücadele yaşamın boyunca kadın öz-
gürlüğü temelindeki arayışlarını, mücade-
lelerini, kararlılığını anlattı arkadaşlar. En
son Suriyeli kadınların yaşadığı gelişme-
lerden ne kadar heyecan duyduğunu ve
sevindiğini nasıl mutlulukla anlattığından
bahsettiler. Kafanda kadın köleliğinin nasıl
aşılacağına dair sorularla boğuştuğunu. Anlara
yönelik duyguların, kadına sevgini ne
güzel anlatıyor. "Analar bostanların
anılarının hayali gibi, analar baharın koku-
su gibi güzeller, analar insanlar dünyasın-
da gezen melekler gibi" sözlerini annen
şahsında tüm analara atfediyorsun Rewan
arkadaşa yazdığın 30 Haziran 2000 tarihli
mektubunda. Bunları birlikte yaşadık se-
ninle. Paylaştık ve acılarını birlikte göğüs-
ledik. Biliyorum ki; en çok özgürleşmek is-
teyen bir kadın olarak yaşadığın mücade-
lenin, zorlukların, acıların ve keşfettiğın
güzelliklerin bilinmesini istedin. Belki de
bunları kaleme almak istiyordun. Ancak
çok zorlu bir süreç, çıkışsızlığı, çözüm-
süzlüğü yaşayan Güneybatı Kürdistan'da
bir umut, çözüm ve çıkış yaratmak kararlı-
lığını öne alıp çıktın yola. O alan halkının
çağrısı da, umudu da kadın hareketinin
alanda bir çıkış yaratmasıydı. Bu çağrıyı
alan ve alanın Önderliğın yarattığı değer-
lerin mekanı olduğunu bilen yüreğın, hiçbir
zorluk tanımadı. Tereddüt yaşamadı.
"Sevginin yaşandığı, yaratıldığı ve yerleş-
tiği diyar" diyorsun o alana, bir yoldaşa
yazdığın mektubunda. Sevgiye yaşanan
ihanete, yüreğın büyük bir öfke taşıyordu
biliyorum. Yaratılan değerlerin dağıtılmasın-
a, ihanetin, teslimiyetinin meşrulaştırılma-
sına dur demek gerekiyordu. PKK'nin Su-
riye'ye ilk geldiği yıllarda olduğu gibi,
"Apocu birliğe ihtiyaç var" dedin ve çıktın
yola. Suriye'den özgürlüğe uçan ilk üç ka-
dın yüreğinden biriydin. Bunu senin his-
setmen kadar anlamlı bir şey olamaz.
Başkan Apo'nun o alanda ilmek ilmek
emekle nasıl sevgiyi ördüğünün hem
taniğı, hem eylemcisiydin. Elbette gönlün
elvermezdi ihanetin ve gericiliğın elbirliği
ile, yaratılan sevgi diyarını talan etmesine.
Öfken bunaydı. Kararlılığının kaynağında

bu öfke vardı. Bahardaki gidişin ihanetçi güçlerin ve gerici devlet odaklarının komp-lolarıyla yarım kalınca için rahat etmedi. Bu sefer ki gidişinde söylediğin “neye mal olursa olsun alanda toparlanma yaratmalı ve mücadeleyi geliştirmeliyiz. Önderliğin yarattığı değerleri korumalıyız” sözlerin bunun ifadesi. Bu duyarlılık, değerlerin nasıl yaratıldığını bilen bir kadın yüreğinin hassasiyetiydi. Apocu ruhun sevgi, emek, yoldaşlıkla neleri yaratacağını en iyi bilenlerdendin. Özgür dağlarda yaşadığın onca yılda kadın kimliğinde mücadelecilik, örgütlülük, kazanan kişiliğinle ulaştığında kesin başaracaktın, bir şeyler yaratacaktın biliyoruz. Ulaştıydın orada da yaşamını ortaya koyarak çalışacaktın. Sizi vuranlar bunu çok iyi biliyordu. “Halkına, yaratılan değerlere, sevgiye ve Güneş’e dönük kadın yüreği ulaşmadan alana vurulmalı” dedi, 21. yüzyılın bin bir maskeli lanet yağdıran tanrıları. İhanet sende, sizde aşka vurmak istedi, günebakan yüreklerle vurmak istedi. Kerbela çizgisinden sapan gericilik tanrıça dinini benimseyen inancınıza vurmak istedi. İstihbarat güçleri bu topraklarda halkların binlerce yıldır yaşadığı kardeşlik tarihine vurmak istedi. Hepsi de Güneş’i vurmak istiyor. Senin ulaşmak, buluşmak istediğin her değeri yani.

Bir yarımılık bu yüzden şehadetiniz. Tamamlanması bizlere görev olan. “Bu buluşmayı mutlaka tamamlamalısınız” diyen sevin hep kulağımızda. Kararlılığı son sözlerinde belirtmişsin zaten. “Neye mal olursa olsun alan yeniden yapılandırılmalıdır.” Yarım kalan bu, tamamlayacağımız yarımıkların bir parçası da bu.

Seni daha nasıl anlatsam? Günlerdir tartışıyoruz arkadaşlarla ve en acısı ne biliyor musun? Yaşarken gözlerimizin, dilimizin, yüreğimizin, ellerimizin söylemesi gerekenleri söylememiş olması. Ne acı! Yaşamın zorlukları, karşılaştığımız çirkinlikler birbirimizin güzelliklerini görmemizi, gönül gözümüzü karartıyor. Sonra kapkara bir ölüm vuruyor seni, seninle birlikte yüreğimizi. Ve böyle trajik bir olay yüreğimizin kıyılarına ittiğimiz, derinliklerine gömdüğümüz tüm güzellikleri bir patla-

mayla açığa vuruyor, merkeze alıyor. Ölüm giriyor aramıza, ama seninle bağlarımızı sımsıkı örüyor diğer yandan. Kalem, ölümü anlatırken en ağır çalışıyor. Çok zor şehadetlerden sonra anlatmak sizi. Hele şehadetin kendisi en çarpıcı anlatıyorken sizleri, söz hükümsüz kelimeler anlamsız kalıyor. Yaşamın diyaletiği çok acımasız. Ölümlerden yaşam yaratmayı ne zaman aşacak bu topraklar, bu toprakların insanları. Bize düşen bu şehadetlerin yarattığı değerlerden yaşamı yaratmak. Böylesi bir çağda çok zamansız gelen şehadetiniz zorluyor yürekleri. Yaşamın yükü şimdi daha ağır. Yarım kalan tüm özlemlerinizi yüklenen yürekler şimdi yaşamı daha çok duyumsayarak atmak zorunda. Başkan *“her biriniz onlardan beş tanesini yüreğinize yerleştirirseniz yaşam bambaşka olur. Siz hiç bir şeyi yüreğinize tam yerleştiremiyorsunuz”* diyor. Yüreğe yerleştirmek sizleri. Taşdığınızı iddialarla yaşam deneyimlerinle, yarım kalan özlemlerinle, sevdalarınızla. Ölüm karşısında yiğitliğinizle, bir halkı taşımak isteyen yüreğinizle sıdırmak yüreklerimize sizi. Yüreğimize sıdırmak sizi, bu toprakların ölüm rengini silmek için. Yüreğimize sıdırmak sizi, Dicle suyu artık taşımasın diye kadın cesetlerini. Yüreğimize sıdırmak sizi, ihanet bu halkın yüreğini bir daha dağlamasın diye. Yüreğimize sıdırmak sizi Ninhursag, İştâr, Tiamat, Lilith, İsis yeniden doğsun, bu toprakları yeniden bereketli göğüsleriyle emzirsın diye. Tanrıların gazabından yıkılan köyler, yakılan şehirler, ölen çocuklar olmasın diye. Sokaklar, dereler kesik başlı, mermilerle delik deşik, sahipsiz isimsiz cesetlerle dolmasın diye. Tanrıların hesaplaşmasında halklar kurban olmasın diye. Bu toprakların binlerce yıllık kardeşlik kültürü yeniden canlansın diye. Sizi yüreğimize sıdırmak yaşadığımız anların kıymetini bilip yarım kalmış sözlerin, paylaşımların, duyguların, hayallerin acısı yüreğimizi yakmasın diye. Yaşarken söyleyebilmek için birbirimize olan sevgimizi takdimimizi. Anaların yüreğinde çocuklarını bir daha görememenin acısı bağdaş kurup oturma-

sın diye. Sizi yüreğimize yerleştirmek, ölümü öldürmek için. Duyguların, düşüncelerin, gözlerin ve yüreğin buzlarını çözmek için.

*Teressa gelir aklıma
Yakılan cadı diye 16. yüzyılda.
Yakılan Terassa
Cadılığı öven şiirler yazdı diye.
Bağlarlar O’nu
ve iki kızını
odun yığınları üstüne
gerici bir kalabalığın önünde
Alevler tutuşturmadan yansın diye
Önce yakarlar
İki narin bedenini,
Terassa’nın iki güzel çiçeğini
Yakmak için ana yüreğini.
O yüreğin yarattığı şiirleri
Önce yakarlar iki narin bedenini.
Ama duman merhametli çıkar cellattan
Alevlerden önce ulaşır
Ayrırır iki çiçeği
erkek cenneti
kadın cehennemi
dünyadan.
Sonra tutuştururlar Terassa’nın*

*bedenini
Cellat O’nun yüzünde bir gülümseyiş
görür sanki.*

*Ana yüreği
İki narin çiçeği,
cellatı yakan cesaretiyle
tek bir an ah demeden
göğüslerler ateşi
değiştirmek için
zayıf kadın hikayesini...
Şılanım gibi.
Yakmak için O’nun da
Şiirlere ana yüreğini,
önce yoldaşlarına sıkarlar mermileri...
her biri şiir gözlü
her biri dağ yürekli
Ana Tanrıça dinli...
Mermiyle değil,
Dağ yürekli yoldaşlarla vurmak isterler
Şılan’ın yüreğini...
Ah mermi!
Adres sormayan kör mermi!
Sen öldürmeden şiiri*

*Şiirlere ana yüreği
Öldürdü ölümü!
Yürekləri vurarak vurmak istedikleri
yüreği,*

*senden hızlı koştu
hey kör mermi
senden hızlı koştu kadın yüreği
senden hızlı koştu...
Teressa’nın celladı gibi
Tetiği çeken ele
Zaferinin onuruyla gülümsedi
Şılan’ın şiirlere ana yüreği...
Şiirler taşıyan sıcak gülüşü
Yüzünde kalan son imgesiydi
Ölümü avuçlarına gömdü!
Yüzündeki son imgesiyle
kucakladı gökyüzünü
gökyüzü şimdi
şiirler yüklü koca bir Şılan gülüşü...
şiirlere gebe ana yüreğini
İştâr’ın toprağına bıraktı
Ninhursag’ın şiirlerine sonsuz imgeler
doğursun diye...*

*Hevalamın
Gülen yüzüme bakma
Ben kadınıam
İçimiz ne kadar parçalansa da
Yüzümüz güler.
Ve yüzümüz hep gülecek
Ölüm koynumuza girene kadar
(şılan arkadaşın kendi şiiri)*

Evet hep güldün. Cesedin bile gülümsüyordu. Hepimizde en çok iz bırakan, şiirler taşıyan gülüşünden kanatmış olsalar da seni alçakça, dediğin gibi ölüm kucağına girinceye kadar hep güldün yoldaşım sen ve girdikten sonra da...

*Vururlar, bulutları yarıp doğan
Güneş gibi sıcak gülüşünden
Kanatırlar dudağın kıyısına yer eden
beninden*

*Vururlar, kadın yoldaşlarını
yüreğine alırcasına
dudaklarımızın kıyısına konurduğun
kadife öpüşlerinden...
Şiirler doğuran üretken yüreğinden,
Silahlar kuşanan*

*dağlar aşan
sularla coşan
narin bedeninden
sevdayla çalışan
küçük narin dövmeli ellerinden
doğuracak bu toprak,
bu yürekler
bu aşk kadınları
en güzel çocuklarını tarihin.
Senin gibi şiir gülüşlü
Kadife öpüşlü
İnsan tanışı
Dağ yürekli
Doğa, şiir dostu çocuklarını.
Ve bir zamanlar
nasıl aldıysa
Kobanili kız çocukları
Şılan adını
“Kobanili bir kız da özgürleşebilir”
diyen Şılan olacak,
tarihini yazmak,
adını koymak ‘suçu’nu haykıran
zayıf kadın hikayesini değiştiren
kadın yakan elleri,
yürekleri tutuşturan.
Sevdayla gülen
Emekle saran
Yürekle konuşan
Kadın tarihinin
Kadın yüreğinin kaydını düştüğü
Tanrıçalardan birinin adı.*

*Dağlara kar yağar
Sonra yağmur
Sonra güneş açar...
Gökyüzü pırıl pırıl
Umut korkudan soyunur
Umut yıkanır aşkla...
Güneş’le tazelenir Tanrıça yurdu.
Umut yaşamı kuşatır,
yaşamı kuşanır.
İştâr ruhuyla
Enki’yi utandıran kurnazlığına
21. yüzyılın tanrılarının
Ölüm pazarlığına
meydan okunur.*

**Mücadele arkadaşları adına
Pelşin Tolhildan**

2005 YILI HER ALANDA KONGRELEŞME VE BAŞARMA YILI OLACAKTIR

KONGRA GEL YÜRÜTME KONSEYİ BAŞKANLIĞI

Baştarafı sayfa 2’de

Bu kadar acı, esaret, şehadet ve katliamdan sonra gerçekten de başarılı, özgür ve demokratik bir yaşam bu halka layıktır. Bunu yapmayı düşmanları destekler, çözüm sürecini tıkamayı sürdürürlerse pişman olurlar. Çünkü Kürt özgürlük hareketi kendisine karşı geliştirilen komplo ve oyunları boşa çıkardı ve güçlenerek yolunda yürümeye devam edecektir.

2005 yılı bizim için kongreleşme yılı olacaktır. Kongre kendini tesis edecektir. Şimdiye kadar Kongre çizgisini koruduk. KONGRA GEL Projesi daha pratiğe geçmemiştir. Bu projenin halkla bütünleşmesi gerekiyor. Şimdi kongre olmanın, halkımızın kongre rejimiyle bütünleşmesinin imkanı doğmuştur. Kongre çizgisi yeni bir rejimdir. Hiyerarşik devletleşme rejimine karşı demokratik-ekolojik toplum rejimidir. Bu Kürt özgürlük mücadelesinde önemli bir aşamadır. Kürt demokrasisinin yükselişidir.

2005 yılı aynı zamanda yeni PKK’nin kuruluş yılı olacaktır. PKK, yetmişli yıllarda ortaya çıkan bir hareket olarak, her ne kadar ucu değişime açık bir bilimsel duruşun sahipliğini yapmış olsa da, tarihsel toplumsal dönüşümün hızı karşısında programatik olarak yanıt veremez duruma gelmişti. Programın toplumun kendisini dayatan sorunlarına göre yeniden oluşturulması gerekmektedir. Bu anlamda PKK’nin yeniden yapılanma ihtiyacı yakıcı bir biçimde kendisini dayatmaya başlamıştı. Bu ihtiyaçtan doğan PKK’nin yeniden yapılandır-

ılması ertelenmeden, büyük inanç, coşku ve istekle yerine getirilmesi gereken bir görev olarak önümüzde durmaktadır

Önümüzdeki yıl PKK’nin, Başkan Apo’nun işaret ettiği temelde kendisini yeniden demokratik ekolojik toplum paradigması temeline örgütleyerek, bekleyen tarihsel inşa görevlerini başarmak üzere en ileri düzeyde pratikleşeceği bir yıl olacaktır. PKK esas olarak yeni dönemde yaratılan değerlerin anlamlandırılması temeline öncelikle ideolojik doğrultuyu netleştirerek, kendisini tanımlayacak, program ve misyonunu ortaya koyarak Kürdistan’da ve Ortadoğu’da kendisini bekleyen görevlerin üzerine yürümesini bilecektir.

2004 yılı bizim için adeta her yönden bir muharebe yılı oldu. Şimdi ortaya çıkan sonuçlar ve tecrübeye dayanarak yetmezliklerimizi doğru görmeliyiz. Çıkarılacak dersler temeline meşru savunma çizgisine dayanan siyasal demokratik mücadelede boşluk bırakmadan ideolojik, siyasal, diplomatik ve hukuki mücadelenin esaslarını daha güçlü gerçekleştirmeliyiz.

Özellikle Türkiye’nin AB’ye girme süreci bugünden 2005 Ekimi’ne kadar önemli bir süreçtir. Bu süreçte halkımız Kürdistan özgürlük mücadelesini her yönden güçlendirme sürecine girmeli, gerçek bir kongreleşmeyi yaşayarak cevap olmalıdır. Daha etkili siyasal, diplomatik ve hukuki bir mücadeleyi meşru savunma çizgisinde geliştirmelidir. Bu aşamadan sonra sonuç almak artık zor değil, daha da kolaylaşmış bulunmakta-

dır. Ama bunun için iradeleşme, güçlenme gereklidir. Bunun için yeni çıkışa gereklilik vardır. Yeni çıkış da başlangıçta yeni PKK’nin kuruluşu olacaktır. Yeni PKK’nin kuruluşu Apocu hareketin ve Kürdistan özgürlük mücadelesinin hem dönem görevlerine sahip çıkıp cevap olması hem de gelecekte nihai amaçlarına ulaşması, demokratik sosyalizm yolunda ilerlemesi ve rolünü oynaması için demokratik ekolojik toplum esaslarına dayalı olarak kurulacak ve halkımızın özgürlük davasında önderliksel gelişmenin teminatı olacaktır.

Başkan Apo çizgisi, Apocu örgüt ve Apocu ideoloji üzerinde saldırı vardır. Buna karşı Apocu ideolojinin temsili, yeni PKK’nin şahsında daha da yükselecektir. Kongreleşmeyle örgütleşmenin temsili daha da yükselecektir. Bu yolla halkımız yenilmez bir güç olacaktır. Bütün bu gelişmelerle hareketimiz dosta ve düşmana şu mesajı vermiş bulunuyor: Bu halk yeni süreçte, 21. yüzyılda çağdaş bir halktır; ideoloji, felsefe ve örgüt sahibidir. Kendini örgütlemiştir ve donanımlıdır. İdeolojik, siyasal, askeri ve örgütsel saldırı, plan ve oyunlarla düşürülemez!

2004 yılının sonuçlarına dayanan 2005 yılı bu temelde yükseliş yılı olacaktır. Elbette 2005’in yükseliş yılı olması için ister askeri güçlerde, ister siyasal güçlerde, ister diplomatik çalışmalarda olsun, bütün Apocu militanların bu tarihi süreçte görev ve sorumluluklarına sahip çıkmaları gerekiyor. Geçmişin doğru özeleştirisi temelinde Apocu çizgide yetersiz duruşu aşma-

mız, değişim ve dönüşüm çizgisinde yeni paradigmanın zihniyetiyle yeni dönemin militan duruşuna ulaşmamız sonucu tayin edecek en önemli husus olacaktır.

Kürdistan özgürlük mücadelesi Başkan Apo’nun öncülüğünde çok önemli bir aşamadan geçti ve yeni tarihsel bir aşamaya girdi. Bu aşamada sonuç almak için, zafer için bütün militanların görevlerine sahip çıkmaları, demokratik, özgür, iradeli ve kararlı katılımı geliştirmeleri demokratik örgütlemenin esası olacaktır.

Önderliğimiz dönem perspektiflerini netleştirmiştir: Ya çözüm ya da şerefli bir ölüm! Apocu hareket artık bu doğrultuya girdi. Bu perspektifi esas alacaktır.

Sonuç almak için zafer ruhuyla yeni bir hamle başlatmanın zemini, koşulları ve içeriği her zamankinden daha güçlüdür. Bunun gerçekleşmesi ancak demokratik ekolojik toplum paradigması temeline bu hareketin her militanının dönemin gerekliliklerini derinliğine hissederek bu temelde kendini katmasıyla mümkündür. Bunun bir sel gibi büyük bir özgürlük yürüyüşü olduğu açıkça ortadadır. Bu tarihi yürüyüşün önündeki engeller ne olursa olsun, ne kadar zorlanırsa zorlansın, önündeki engelleri aşma yeteneğini yakın geçmişimizde defalarca gösterdiği gibi önümüzdeki dönemde de gösterecek ve mutlaka kazanacaktır.

Başkan Apo’nun görüşleri ışığında hareketimiz yeni yılda yeni başarılar, ileri adımlar için, Kürdistan özgürlük mücadelesini yeni bir aşamaya taşırmada her za-

mandan daha fazla rol sahibi olacak ve mutlaka dönemin amaçlarına, halkımızın istemlerine cevap olacaktır.

Bu temelde halkımızı bir kez daha Önderliğe yönelik yeni konsepti başarısız kılmaya, “Direnişi Geliştirelim, Demokrasiyi Kuralım!” şıyarıyla komünden başlayarak kendi özgür yurttaş meclislerini kurmaya, özgür iradesini tanımama yönündeki inkarcı imhacı politikayı boşa çıkarmaya, neye mal olursa olsun teslimiyet anlamına gelecek politikaları asla ve asla kabul etmeye, kadını sürecin en aktif katılları ve öncü gücü olmaya, gençliği meşru savunma güçlerine katılmaya ve demokratik eylemlilikleri en ileri düzeyde örgütleyip öncülük etmeye, kadroları her zamankinden daha fazla Önderliği anlamaya, kararlılıkla açtığı yolda tereddütsüzce izlemeye, dönemin görevlerine militanca sahip çıkarak bu dönemde, tarihe yaraşır bir duruş gerçekleştirmeye ve başarmaya çağırıyoruz.

Bu inançla tüm halkımızın, dostlarımızın ve tüm yoldaşların yeni yılını kutluyor, üstün başarı dileklerimizle birlikte saygılar sunuyoruz.

**– Yaşasın Başkan Apo!
– Kahrolsun her türden işbirlikçilik ve ihanet!
– Yaşasın Özgürlük ve demokrasi mücadelemiz!**

‘Yaşam olacaksa ya özgür bir temelde olacak ya da hiç olmayacak’

‘Yaşam olacaksa ya özgür bir temelde olacak ya da hiç olmayacak’

Adı, soyadı: **Sezai KARAKUŞ**

Kod adı: **Mazlum Tekman**

Doğum yeri ve tarihi: **Tekman**

Erzurum, 1978

Mücadeleye katılım tarihi : **1999, Güney**

Şehadet tarihi ve tarihi: **23 Kasım 2004,**

Tekirdağ Cezaevi

Yaşadıklarımızı bütün gerçekliği ve nedenselliğiyle öğrenmek istediğinizde dönüp bakacağımız yer kuşkusuz tarihin kendisi olacaktır. ‘Dün neydik, bugün neyiz, yarın ne olacağız’ sorularına en doğru ve en tutarlı cevabı yine tarihin kendisi verecektir bizlere. Tarihle doğru ve canlı bir iletişim kurmayı başardığımızda yaptıklarımıza, yapacaklarımıza ve yapabileceklerimize daha doğru ve derinlikli bir yaklaşım elde etmiş oluruz. Bunu başardığımız oranda tarihle buluşuruz. Böylesi bir buluşma geleceğimizle buluşma anlamı taşıyacaktır bizler açısından. Dünün ve bugünün sağlıklı bilinmesi bizleri yarının sağlıklı temellerde inşasına götürecektir.

Dünyanın diğer halkları gibi tarihle canlı ve doğru ilişkilenmemiz olmadı. Bunun bedelini sürgün, katliam, esaret olarak ödedik, ödüyoruz. Herkese muallimlik eden tarih bizlere yaşamın elifbesini öğretmede çok cömertçe davranmıyordu nedense... Suçlu kimdi? Tarihin kendisi mi yoksa onun büyüleyici, öğretici, diriltici gücünü bilen egemenler miydi? Ezilenler açısından tarihi bilinci edinmek yasak meyveye el uzatmak anlamına mı geliyordu? Egemen olanlar bunu bildikleri için mi ısrarla bizleri tarih bilincinden yoksun bırakıyorlardı? Parçalanmışlığımızın, yenilgilerimizin, esaretimizin temelinde derinlikli tarihi bilinçten yoksunluk yatmıyor muydu? Ve dahası egemenler bunu bildiklerinden bu uçurumu daha da derinleştirmiyorlar mıydı?

Toplumlar bir temel üzerinde büyür, şekillenir. Tarih toplumların temeli, büyüme, şekillenme zeminidir. Toplumlar bu zemine dayanarak gelişirler. Bir toplumun kimlik bilinci kazanması yine dayandığı tarihi arka planı zemininin varlığıyla mümkündür. Toplumlar açısından olduğu kadar bireyler açısından da durum böyledir. Bir bireyin kimlik, kişilik kazanması, onun dayanabileceği bir tarihi zemini varsa sağlıklı bir biçimde gerçekleşir ve birey gerçekleşen tarihle güncel tarihi buluşturmayı başarır. Kendisini de yaşanan tarihin bir parçası görür, koşulların gerektirdiği tutumu takınır, sorumluluklarını yerine getirir; o birey kimlikli kişilik kazanmada önemli bir mesafe katetmiştir. Böylesi bir birey eylemi, kimliği ve kişiliğiyle tarihe mal olmuş demektir. Önemli olan tarihi bilinci edinmenin yanı sıra bu bilinçle tarihe mal olmasını becerebilmektir. Edinilmiş bilinci içinde bulunulan koşullar ne olursa olsun amacın doğrultusu ve yüceliğinde yeni bir eylem ve çıkışla buluşturabilmektir. Bu bilinçten de öte bir sorumluluk anlayışıdır. Tarihin öğreticiliğine inanıyorsak, ona karşı sorumluluklarımızın da olduğuna inanmalı, bu bilinçle hareket etmeliyiz. Tarihi sorumluluğunu görmezden gelen birey. Yaşama, geleceğe ve inandıklarına karşı sorumluluklarını görmezden gelen bireydir. Zira her şeyimizi, tüm inandıklarımızı tarihin bir mirası olarak aldığımızı unutmamalıyız. Bura-

da önemli olan şey, tarihe sadece bize bırakılmış bir miras olarak değil, ona kendimizin de bir şeyler katmak zorunda olduğumuz bir emanet olarak bakabilme anlayışına ulaşabilmektir. Tarihe karşı sorumluluk bilincine, anlayışına erişmek eşrefi mahlukat olan insana, topluma, canlıya, doğaya, geçmişe ve geleceğe karşı sorumluluk bilincine erişme anlamına gelmektedir. Her şeyden önce bireyin kendi kendisine karşı sorumluluk bilincine erişmesi anlamına gelmektedir. Kendisini insanlık, özgürlük, barış, kardeşlik gibi yüce ölümlere adanmış iddia eden biz devrimciler herkesten daha çok tarihle olan bağımızı güçlendirmek zorundayız. Bizden beklenen ve bize yaşanan da budur. Tarihle bağlarını güçlendirmeyen ister toplum olsun, ister birey olsun son tahlilde savrulmaktan, başkalaşıma uğramaktan kendini kurtaramaz. Çünkü tüm savrulmaların, başkalaşıma uğramaların temelinde köksüzlük yatmaktadır. Güçlü fırtınalar karşısında fideler kırılıyorsa, çınarlar sapa-sağlam ayakta duruyorsa, bunun tek nede-

manda. Özgürlük mücadelemizle birlikte Kürt insanı yaşam özgürlük, kimlik yaşam, kimlik özgürlük, kimlik kişilik, kişilik özgürlük, yaşam mücadele, mücadele savaş, savaş yaşam, yaşam savaş barış ilişkisini daha farklı bir biçimde sorguladı, sorguluyor. Artık Kürt’ün her şeyi kimlik, özgürlük, mücadele ekseninde anlama kavuşuyor. Bu değişim elbette ki, her onurlu Kürt tarafından anlaşılmalıydı. Bu da ancak Önderliğimizin, şehadete ulaşmış önder kadrolarımızın anlaşılmasıyla mümkündür. Çünkü nite-likse sonuçların anlaşılması onu yaratan bakış açısının, karakterin anlaşılmasıyla ancak gerçekleşir. Özgürlüğün kendisi de bir karakter olduğundan dolayı o da kendisine tutku düzeyinde bağlı olanların karakterinde anlaşılır. Bahsedilen özgürlük tutkusunu Önderliğimizin, şehadete ulaşmış önder yoldaşlarımızın karakterinde, yaşamında kendisini ispatlamıştır, ispatlıyor. Bu da görkemli halk hareketimiz PKK’nın yaşam anlayışı ve kimliği olarak tarihe Kürt’ün renginde bir izdüşüm bırakmıştır.

mek gerekir. Ne olduğumuzu her yönüyle ortaya koyabilmek için neye dayandığımızı bilmek gerekir. Atacağımız adımı nereye atacağımızı, nasıl atacağımızı, belirlemek için yolun bu aşamasına kadar kimlerin hangi adımı attığını, hangi menzili hedeflediğini bilmek ve bu emek kahramanlarını anmak, anlamak gerekir. Bütün bu sorgulamalardan sonra bu olup bitenlerle bireysel anlamda bağını kurmak ve kendini nereye koyacağını tespit etmek gerekir.

Temelinde Başkan Apo’nun özgürlük felsefesi olan **Haki KARER**’de emeğe, **Kemal PİR**’de inanca, coşkuya, **Mazlum DOĞAN**’da bilince, iradeye, **Hayri DURMUŞ**’ta mütevaziliğe, fedakarlığa, **DÖRTLER**’de çelikten iradeye, **Ağit**’te özgürlük savaşına, **Zilan**’da fedailiğin kadınca rengine, ismini bilmediğim ve hatırlayamadığım binlerce şehit yoldaşa özgür yaşam perspektifine dönüşen, halkımızın güncel tarihine savaş, eylem ve yaşam tarzıyla damgasını vuran görkemli PKK mirasına dayanıyoruz. Böylesi kahramanlar yetiştiren hareketin mensubu olmak

Gerçek bir özgürlük savaşınsın söz eylemdir

Değerli yoldaşlar; '78 yılında doğup büyüdüğüm Erzurum'un Tekman ilçesi geleneksel Kürtlük özelliklerini koruyan bir yerdir. Ama yörede bilinçli bir temeldeki yurtseverlik anlayışı çok fazla gelişmemiştir. Yörenin dağlık Doğu'nun en uçra köşesinde olması, dışarıyla bağlantısının olmaması, okur yazar oranının düşük olması gibi sebeplerden dolayı yeni olan birçok şeye açılması hep gecikmeli olmuştur. Bu özellikleri yörenin kendi içinde kapalı kalmasını doğurmuştur. Burada gerçekleşen yurtseverlik bilinci genel olmayıp tek tek kişilerle, ailelerle sınırlı kalmıştır. Böylesi bir yerde etnik ve siyasi kimlik bilincini edinme koşulları yok denecek kadar azdır. Kişiliğe ağırlıklı olarak geleneksel değer yargıları damgasını vurur. Erzurum gibi çokça bilinen bir yerde siyasi etnik kimlik bilincini edinmenin subjektif koşulları çok sınırlıdır. Diğer tarafta Erzurum'da bazı şeylerin uçta seyretmesi, dolaylı da olsa etnik sorgulamayı yaratıyordu. Faşizmin kalesi olarak tanınması, milliyetçiliğin zirvede olması, dolayısıyla hiç farkında olmadan bizi potansiyel muhatap durumuna getiriyordu. Nihayetinde orijinimiz Kürttü ve Kürtler benimsenmeyen kesimi teşkil ediyordu. İlk siyasi bilincimizi uçlanmış görüşlerin kalesi Erzurum'un sağ görüşlü ahalisinde dolaylı da olsa edindiğimizi söylesek abartı olmaz. Ailenin öteden beri Kürtlük özünü koruması, yurtseverlik nüvelerini taşıması beni PKK'nın eylemsellik alanında zirvede olduğu liseyi okuduğum 1992-93'lü yılların ruhsal atmosferiyle buluşturdu. '94'te üniversiteyi kazanmam benim için dönüm noktasını teşkil etmiştir. Burada edinilen kısmi bilinç çapında ve hızında hiçbir şey kaybetmeyen yurtsever duygular se-vererek inanarak benimsediğim örgüt ortamına taşıdı. '97'den 2004 Eylül ayının sonlarını kapsayan bu süreci kendi açımdan PKK'yi tanımaya çalışma süreci olarak değerlendiriyorum. Gerillacılık sürecini de kapsayan bu dönemde PKK'deki yaşam ve mücadele anlayışındaki keskinlik, doğrularına sonuna kadar sadakat göstermesi beni en çok bağlayan yönlerin başında gelmiştir. Bunu yaşamında ve eyleminde temsil eden şehit yoldaşlar bende hem ilgi hem de ilgiden de öte hayranlık uyandırmıştır. Bu yoldaşlar özgürlüğün ve militanlığın abideleri olarak beni hep etkilemiştir.

Değerli yoldaşlar, düşmanın eline fiziki anlamda esir düştüğüm, üzerimde bazı spekülasyonların gelişmesinden bu yana PKK'deki yaşam ve eylem anlayışının neresine kendimi koyabilirim sorgulaması beni yeni bir çıkış yapmam gerekliliği sonucuna götürmüştür. Burada hedeflenen ben değilim elbette. Düşmanın söylemleri düzmece de olsa bunun karşısında benim de yapacağım bir şeyler olmalıydı. Sorun düşmanın bununla neyi hedeflediğini bilince çıkarma sorunu değildir. Önemli olan vicdanın rahat olmasıdır. Ama öyle anlar olur ki, sadece vicdanın rahat olması da yetmez ki zaten vicdanım bu konuda oldukça rahattır da. Ama tertemiz bir geçmişin gözlerimin önünde kirlenmeye çalışılmasına da sessiz kalamazdım herhalde. bir şeyler söylemeliydim. Bazen öyle anlar vardır ki, sözün anlamı yiter. İşte sözdeki bu kutsallık başka biçimde dile getirilmeliydi. Ben bir özgürlük savaşınsıydım. Gerçek bir özgürlük savaşınsının söz eylemdir anlayışı özgürlük tarihimizde bize bırakılmış bir mirastır. Özgürlük mücadelemizin görkemli mirası beni sorumluluklarımla yüz yüze getirmiştir. Söz söyleme sırası bana gelmişti ve ben bunu haykırmalıyım. İnandığımı, bağlı olduğum, dostluğunu, yoldaşlığını yaşad-

ni birinin köklerinin derinde olması, diğer-ninkinin ise yüzeyde kalmasından başka bir şey değildir. Bu anlamda tarih yaşam damarı olduğu kadar, fırtınalar karşısında tutunduğumuz tek sağlam dayanaktır.

Değerli yoldaşlar, halk olarak son çeyrek yüzyılı aşkın bir dönemdir zorlu bir mücadele içerisindeyiz. PKK önderliğinde gelişen ve her günü kahramanlık örnekleriyle dolu olan destansı mücadelemiz Türkiye ve bölge ülkeleri dengelerini sarstı, sarsmaya devam ediyor. Özgürlük mücadelemizle değişen sadece dengeler değil, Kürt’ün geleneksel yaşam ve bakış açısı oldu aynı za-

PKK bir mücadele örgütü olduğu kadar, Kürtlere nasıl yaşanması gerektiğini öğreten bilge bir öğretmendir. Bir anlamda PKK Kürt’ün boy aynasıdır. Her Kürt ve mücadele içerisinde olan her birey bu aynanın karşısına geçip kendini çok rahat bir biçimde görebilir. Çünkü bu aynada Önderlik gerçeği ve kendini tarihe ispatlamış binlerce fedai yoldaşın sureti vardır. Bu aynanın karşısına geçip kendimizi tüm yönleriyle gözden geçirsek nasıl yaşamalı, nasıl tavır takınmalı sorularına çok özlü cevapları geliştirmede zorlanmayız. Doğru bir yön tespiti için geldiğimiz yönün neresi olduğunu bil-

elbetteki, insana büyük sorumluluklar yüklemektedir. Çünkü nihayetinde siyasi varlığımızı bir kökene dayandırıyorsak bu varlığın bir dalı, bir parçası olarak kökenimizin renginde çiçeğe durmak hem bir gereklilik hem de insani ve devrimci bir sorumluluk olarak karşımızda durmaktadır. Nasıl yaşamalı sorusunu sorarken bir de onlar; yani şehitler nasıl yaşadı sorusunu sorarsak (ki vicdan varsa) binlerce cilt kitabın verebileceğinden, öğretebileceğinden daha çok şey öğrenmiş ve bunun karşısında kendimizi nereye koyabileceğimizi belirlemiş oluruz.

ğim, her şeyine onurluca sahip çıktığım geç-
mişim adına haykırmalıyım.

Demokratik özgürlük mücadelemize iha-
netin, tasfiyeciliğin, teslimiyetin dayatıldığı,
Önderliğimizin ağırlaştırılmış tecrit koşulları-
na tabii tutulduğu uluslararası komplonun
içeride ve dışarıda rengini değiştirecek, bizi
nihai bir biçimde bitirmek istediği, bölgenin
ve dünyanın çeşitli ülkelerinde yoldaşlarımı-
zın paketlenip çıkarlar karşısında Türkiye
oligarşisine teslim edildiği böylesi kritik bir
dönemde, ömrünün en verimli çağında halkı
ve davası için çok değerli hizmetleri verebi-
lecek durumda iken bir özgürlük savaşçısı-
nın düşmanın eline geçmesi kabullenilme-
mesi gereken bir durumdur. Bütün bunlar bir
eylem gerekçesidir. Olup bitenler doğru an-
laşılmalıydı ki, anlamak adaletse bir özgür-
lük savaşçısı kendi adaletini kendi yasala-
rıyla uygulamalıydı. Roma hukukunda dev-
let paterya familyasıdır denilir. Devlet tanım-
lanırken adaleti uyguladığı oranda şerefli bir
aile reisi olarak tanınır, tanımlanır. Bir özgür-
lük savaşçısı da kendi adaletini her şeyden
önce kendine uyarladığında gerçek özüne,
adilliğine kavuşur. Zira adaletini kendisine
uygulayamayanın başkasına uygulaması
beklenemez, beklenmemelidir. Gerçekleşti-
receğim eylem bir eylemlilikten öte yaşam
karşısındaki duruş, bir özgür yaşam tercihi
olarak algılanmalıdır. Yaşama hakkını vere-
rek özgür bir temelde yaşamak hem canlı
bir varlık olarak yaşama saygının hem de bir
devrimci olarak kendimizi adadığımız ya-
şam anlayışımızın bir gereği ve sorumlulu-
ğudur. Yaşama saygı duymak, ona hakkını
vererek yaşamak onurlu bir insan olmanın
gereğidir. Yaşamı özgür bir temelde yaşı-
mak, yaşamayı istemek devrimci ve onurlu
bir insan olmanın gereğidir. Yaşam eğer eli-
mizdeki bir tuval ise buraya özgürlükten da-
ha güzel nakşedilecek bir şey olmasa gerek.

Değerli yoldaşlar, irademiz dışında ken-
dimizi yaşamın içerisinde bulduk. Ama ira-
demizle kendimizi yaşama yansıtmak eli-
mizde olan bir durumdur. Burada yapacağı-
mız tercihler önem arz etmektedir. Zira bir
kişinin yaşama saygısı, yaşam kalitesi
yaptığı tercihten hareketle anlaşılır. Tercih-
ler bireyin yaşamdaki istikametinin göster-
gesidir. Tercihlerimiz yaşam anlayışımızın
dışındaki hiçbir şey değildir. Özgürlüğün
kendisi de bir tercih olduğundan yaşamı bu-
raya yöneltmek, arayışı bu temelde aramak
insani vasıfları taşımanın, devrimci kişilik ol-
manın en doğru ve yegane tutumudur.

Helen ve Roma dönemi Anadolu'sun-
da Hint Avrupa kökenli halklardan Keltle-
rin yaşadığını tarih tespitler. Helenler
Kelt, Romalılar Galler olarak adlandırılır.
Anadolu'da ayrılan bir kolları da Galatlar
olarak anılır. Keltler savaşçı bir halktır,
onuruna bağlıdır. Diğer uygarlıklar gibi
kültür sanat alanında belki tarihe fazla mi-
ras bırakamamışlardır. Zaten göçebe ve
savaşçı olmalarından dolayı böylesi bir
imkanları da fazla olmamıştır. Ama tarihe
miras bırakmak sadece kültür sanat ala-
nıyla sınırlı değildir elbette. Doğru bir ya-
şam ve özgürlük anlayışını oturtmak tari-
he bırakılacak mirasların en değerlisidir.
Hint Avrupa kökenli Kelt halkı bunu belki
de herkesten daha iyi becermişlerdir. Bu
anlamda coğrafyamızdaki her soylu öz-
gürlük arayışında, eyleminde, yaşam kar-
şısındaki her soylu tavırda Keltlerin de
rengini aramak, onları anmak tarihe bağlı,
saygılı bir insan olmanın gereğidir.

Keltler yaşama üst düzeyde değer verir,
saygı gösterir. Onlarda yaşam kutsal bir olgu
olarak algılanır. Bir Keltli sakatlandığında
kendini vurur. Çünkü sakat olmayı saygı
gösterdikleri kutsal yaşamla bağdaştıramaz-
lar. Her haliyle yaşanılır, yaşanmalıdır an-
layışı Keltlerde aşılmıştır. Yaşandı mı hak-
kını vererek, içeriğini doldurarak yaşamalı-
sın anlayışı bir gelenek olarak yer edinmiştir.
Yine bir Keltli savaş meydanında yaralandı
mı kılıcını kendine saplar öldürür. Bu sa-
vaşçı bir halkın yaşam yasalarıdır. Savaşçı-
nın düşmanın eline düşmesi kendisi açısın-
dan kabullenilmeyecek bir şeydir. Bu hem bir
savaşçılık ilkesi hem de soylu bir yaşam ör-
neğidir. Doğada da benzer soyluluk özellik-
lerini taşıyan canlılar vardır. Soylu kartal tür-
leri bunların en çok bilinenidir. Bazı soylu

dağ kartalları avını vurmadığında, ya da
kafese kapatıldıklarında kendini vurur öldü-
rürler. Bu konuda tarih dünyanın halkları-
ndan da sayısızca örnekleri bizlere vermekte-
dir. Gıdasıyla beslendiğimiz görkemli özgür-
lük tarihimizin savaş sayfaları böylesi yüzler-
ce örnekle doludur. Savaş ortamında son
mermisini kendisine saklayan onurlu savaş-
çıları bu coğrafya çok duydu, tanıdı. Ama
adına medeniyet, şehir denilen uygarlığın
son canavarı, en kritik anda bir özgürlük sa-
vaşçısının kendi özgürlük yasalarını kendisi-
ne uyarlayabileceği bütün araçlardan mah-
rum bıraktığında, koşulların ve zorunluluğun
bir sonucu olarak gelecekteki ilk fırsatı bek-
lemekle yetineceksin.

En az doğadaki soylu bir canlı kadar öz-
gürlüğüne tutkun olmak, soylu bir Kelt sa-
vaşçısı kadar yaşama saygı göstermek,
onu içeriğini doldurarak özgür bir temelde
yaşamak, çatışma içerisinde son mermisini
kendisine saklayan yoldaşlarım gibi yaşam-
la sözleşmek elbetteki benim de hakkımdır.

Diğer taraftan son dönemlerde ihanet
çetesi tarafından hareketimize iç ihanet
dayatılmaktadır. ABD'nin kucağına ilkesiz-
ce oturan, sahte düşkün bir yaşamı gerçek
bir yaşam ve özgürlük olarak yansıtmaya
çalışan bu grup, özünde çizgimize saldı-
rmakta, Önderliğimizi hedeflemektedir. İlkel
milliyetçiliğin gıdasıyla beslenen işbirlikçiliği
kendine siyaset olarak seçen bu çeteci an-
layış uluslararası komplonun değişen yeni
yüzünü temsil etmektedir. Hedeflenen Ön-
derliğin kendisidir. Çok dikkatli olmak zo-
rundayız. Özünde yapılmak istenen emper-

şını bir kez daha hatırlatacaktır.

Mücadele içerisinde bazı dönemeçler,
bazı süreçler yaşanır. Kritik süreçler, kes kin
dönemeçler bahsedilen dönemlerin başında
gelir. Bu dönemler militanlığımızın sinandığı
dönemlerdir. Kendimizi adadığımız, inandi-
ğımız hareketin mensubu olarak ya bu sü-
reçleri doğru okur militani sorumluluğumuza
sahip çıkarız ya da bu fırsatı kaybederiz.
Bütün göstergeler tarihi sorumluluklarımıza
sahip çıkmaya çağırıyor. Eğer sorumlulukla-
rımız yakıcı bir biçimde kendini dayatıyorsa
bize düşen devrimci onurumuzla buna sa-
hip çıkmak, ertelememektir. Başkan
Apo'nun özgürlük felsefesi bu gücü her za-
man militanına vermiştir. Çünkü bu güç ada-
letin, özgürlüğün, barışın, halkın, şehitlerin
gücüdür. Çünkü bu güç özgür insanın gücü-
dür ve bu ses bizi özgürlüğe çağırıyor.

Değerli yoldaşlar

Böylesi tarihi bir dönemde eylemlilik ka-
rarlılığına giderken gururluyum. Davama,
halkıma ve şehit yoldaşlarıma karşı küçük
de olsa bir sorumluluğu yerine getirmenin
sevincini yaşıyorum. Kendi açımdan böyle-
si bir özgür yaşam tercihinin olmazsa olmaz
kabilindeki bir gereklilik olarak görüyorum.
Elbetteki, halkımız, mücadelemiz daha bü-
yük fedakarlıklara, güzelliklere layıktır. Ön-
der yoldaşımız Hayri Durmuş'un da belirtti-
ği gibi *“biz bu halka her zaman borçluyuz”*
anlayışı temel yaşamsal ilkemizdir. Bu an-
lamda bizim yaptığımız borcunu ödeme de-
ğil, gücümüz oranında hizmet etmedir. Söz
konusu olan borcun ödenmesi ise, bunu

hiçbir zaman ödeyemeyiz. Bizimkisi olsa ol-
sa bayrak yarışında koşabildiğimiz yere ka-
dar koşmadır. Özgürlüğe, barışa, kardeşli-
ğe gönül veren kişiler bizden daha iyisini
yapacak, bu bayrağı onurlu bir barışla ma-
ratonun sonunda halklara devredecektir.
Bu inancımı her zaman koruyorum.

Kürt halk Önderliğine

Başkanım

Geliştirmiş olduğunuz Demokratik Eko-
lojik Toplum felsefesiyle ezilen insanların
yeni sesi soluğu oldunuz. Bakış açınızla
kördüğüm haline gelmiş çevre, toplum, si-
yasal sorunların birçoğu çözüm mantığına,
perspektifine kavuştu. Buna rağmen hiç de
hak edilmedik uygulamalara maruz bırakılı-
yorsunuz. Sizin gibi insanlık, özgürlük ve
onur emekçisi birinin böylesi uygulamalara
maruz bırakılması, İmralı tabutluğunda tu-
tulması, kendine uygarım diyen 21. yüzyılın
bir utancıdır. Egemenliğin, hiyerarşinin tari-
hi göz önüne getirildiğinde size yönelik uy-
gulamaların nedenini anlamak zor değildir.
Burada sorun sadece anlamakla bitmez.
Sorun anlamaksa, dönemin Roma generali-
leri, Atina kölecisi sisteminin yöneticileri
İsa'yı, Sokrates'i belki de herkesten daha

çok anlamışlardı, ama bunların anlama
mantığı çarmlıha, baldıran ağusuna giden
yola yasa taşlarını döşeyerek kendisini
göstermiştir. Bizim anlamamız bir Roma
generalinkinden, bir kölecisi Atina yöneticisi-
ninkinden, ahalisinden elbetteki daha farklı
olmak zorundadır. Ki, anlamak adaletse gü-
cümüz ve bilincimiz oranında bu adaletle
katılmak ancak tarih karşısında affettirilebi-
lir. Size yönelik bu uygulamalardan aslında
insanlık büyüklüğünüzü, yakıcılığınızı görü-
yor, anlıyorum. İmralı aslında bir arenadır.
Çatışma zemini olduğu kadar, bir doğuş be-
şiği ve zeminidir aynı zamanda. Tarihte sü-
züle süzüle gelen 21. yüzyılın bilim ve tek-
niğiyle kendine çeliktan zırh ören egemen
görüş, düşünüş ve anlayışlarla özgür insan
bakış açısı, düşünüşü, duyumsayışı arasın-
daki çatışmadır bu arenada gerçekleşen.
Burası geleceğin özgür toplumu ve insanı-
nın doğuşuna beşiklik edecektir.

Başkanım

Aslında bizden öncekilerin ve bizlerin
işlediği günahların kefaretinin siz ödüyör-
sunuz. Bizim işlediğimiz günahlar sizde
temize çekiliyor. Bizim yanma gücümüz
olmadığı için hepimiz yerine siz yanıyor-
sunuz. Bizim belki de en güçsüz yanımız
tarih karşısında kendi günahlarımızın ke-
faretinin ödeme gücünden yoksun olma-
mız, bunu size yüklememizdir. Tarihin her
döneminde hemen hemen böyle olmuştur.
Gerçek özgürlüğe beynini ve yüreğini
açamayanların bedelini bir özgürlük feda-
isi çıkıp ödemiştir. Ancak o zaman beyin-

ne pasına bulaşmadan ilk insanın özündeki
özgür yaşam tutkusuna inançla sarılmanız
ezilen tüm kesimlere umut ve moral vermek-
tedir. Ulusal demokratik mücadelenizin çıkı-
şından günümüze kadar yegane sahiplenici
güç oldunuz. En değerli varlığınızı canınızın
parçası oğullarınızı ve kızlarınızı halkınızın
özgürlüğü için seve seve verdiniz, veriyorsu-
nuz. Elbetteki tarih, bunu insanlığın onur abi-
desi olarak gelecek kuşaklara aktaracaktır.
Mücadelemizin en kritik dönemlerinde değer-
lerimize sahip çıktınız. Şahsi menfaatleri pe-
şinde koşanlara imkan vermediniz. Bu ke-
simlerin heveslerini kursaklarında bıraktınız.
Hareketimize işbirlikçi ihanetçi saldırıların yö-
neldiği uluslararası komplonun içeride, böl-
gede ve dışarıda rengini değiştirerek devam
ettiği bu dönemde mücadelemiz her zaman-
kinden daha çok sahiplenmenize ihtiyaç duy-
maktadır. Özgürlük çizgimiz tehdit altındadır.
Tüm değerlerimizin toplamını temsil eden öz-
gürlük çizgimiz Önderliğimize yönelik saldırı-
lardır bunlar. İşbirlikçi kesim bölge ve ulus-
lararası gericiğin de gücünü arkasına alarak
çizgisel saldırılarını sürdürmektedir. Daha
önceki saldırılarda olduğu gibi bu saldırılarla
da yine halkımız başa çıkacaktır. Buna inan-
cımız sonsuzdur. Sizin varlığınız, davaya
bağlılığınız her zaman bizler için onur kayna-
ğıdır. Böylesi kahraman özgürlük sevdalıları
bir halkın evladı olmak, onun mücadelesinde
yer almak gurur vericidir. Geliştireceğim ey-
lemilikle sizlerle buluşmaya geliyorum. El-
betteki, size olan minnet borcumuzu ödeme-
nin imkanı yoktur. Birey olarak tek varlığımız
olan gençliğimizi ve canımızı size, özgürlük
çizginize adıyorum. Bu onurlu yaşam kavga-
sında zafer demokrasiye, barışa, özgürlüğe
gönül vermiş halkımızın olacaktır.

Yurtsever aileme

Değerli ailem

Yeni bir yaşam tercihinin giderken belki de
en çok sizler üzüleceksiniz. Kanınızdan, ca-
nınızdan olan birini kaybetmek sizleri zorla-
yabilir. Acınızı anlıyorum. Sizin de benim öz-
gür yaşam tercihimin anlamanızı istiyorum. Bir
oğul olarak sizlere evlat acısını yaşatma hak-
kım belki yoktu, olmamalıydı. Ama sizin bir
devrimci oğlunuz olarak mensubu olduğum
Özgürlük hareketimize bir saldırı anında mili-
tanca tavır koyma hakkını sanırım bana ve-
rirsiniz. Buna yapmasaydım durup şüphe et-
meniz lazımdı. Kendi kanınızdan olan birinin
yaşamasını elbette istersiniz. Bu sizin hakkı-
nız. Ama önemli olan yaşamak değildir elbet-
te. Bizim için önemli olan ne kadar yaşama-
mız gerektiğidir. Biz onurlu bir mücadele için
hayatımızı ortaya koyduk. Bu yoldaki her zor-
luğa sizin de hazır olmanız gerekir. Binlerce
yoldaşımız bu mücadelede şehit düştü. Be-
del verme sırası gelenler elbetteki bedelini
ödemelidir. Bu konuda sıra bana gelmiştir. El-
betteki ben de görev ve sorumluluklarıma sa-
hip çıkacağım. Halkımıza, hareketimizin iti-
barına yönelik bir saldırı varsa bunun karşı-
sında düşmanımıza bizim de bir sözümüz ol-
malıdır. Üzülmemenizi, yasını tutmamanızı
istiyorum. Her dağdaki yoldaşımda beni gö-
rün. Her zindandaki yoldaşıta beni görün.
Böyle yaklaşırsanız acınız hafifler. Sizlerle
her zaman gurur duydum. Gerek sivil yaşam-
da, gerekse devrimci yaşamımda sizlere la-
yık bir evlat olmaya çalıştım. Bu konuda ba-
şım dik, vicdanım rahattır. Anam ağlamasın.
Kız kardeşlerime iyi bakın. Her zaman onla-
rın iyi bir kardeşi, yoldaşı olmaya çabaladım.

Kadın özgürlük hareketindeki tüm yoldaşlara

Değerli yoldaşlar

Kadının cinsel bir metaya dönüştü-
rüldüğü, cinsiyetçi toplum anlayışının ege-
men olduğu günümüz dünyasında, özgürlük
dağlarında yitirilmiş kadının özünü arıyorsu-
nuz. Kadın yitirdiği dünyasına sizin özgürlük
adımlarınızla ulaşmaya çaballıyor. Özgürlük
için kadın hareketimizin gösterdiği fedakar-
lık ve dirayetçi duruş dünya kadınının mü-
cadele azmi olacaktır. Kazanmanız sadece
ezilen bir cinsin kazanması değil, aynı za-
manda bir toplumun da kazanması anlami-
na gelmektedir. Kadının tarihi aslında mini
bir Ortadoğu, mini bir ezilenlerin tarihidir. Ta-

Yurtsever halkımıza

Maddiyatın ve çıkarın yaşamın rengini ve
yönünü belirlediği 21. yüzyıl dünyasının kiri-

rihteki ezilen sınıf ve cins sömürsündeki paralellik bunun göstergesidir. Toplumsal tarihimizin, bölgesel tarihimizin bir sonucu olarak bizler sistemin bize yüklediği mantığı pek erken kıramadık. Egemenliğin genleri şu ya da bu düzeyde her Kürt erkeğine, Ortadoğu erkeğine bulaştı. Bunu PKK Önderliği'yle biraz kırmaya başladık. Özgürlüğe eşitlikten gidilir, özgürlüğü eşit olanların beyni ve yüreği yaratır anlayışını yeni yeni anlamaya çalışıyoruz. Bundan dolayıdır ki, özgürlüğü temel bir ihtiyaç olarak algılıyoruz. Özgürlüğe en çok ihtiyacı olan, onu herkesten daha çok aramalıdır. Bu anlamda biz Kürt halkının oğulları ve kızları olarak herkesten daha çok özgürlüğün arayışcısı olmalıyız. Zira özgürlüğünü yitiren ister toplum olsun, ister birey olsun son tahlilde insan olma vasfının en önemli özelliğini yitirmekten kendini kurtaramaz.

Değerli yoldaşlar

Özgürlüğümüz üzerindeki tehdit kalkmış değildir. Her zamankinden daha ince ve sinsi yöntemlerle bu tehdit devam etmektedir. Bunlar karşısında bizden beklenen beyin ve yürek gücümüzü açmak, tavizsiz bir özgürlük savaşçısı olmaktır. Özgürlük uğruna her şeyi ni adayanların, kazandığı, elde ettiği bir hazi-

nedir. Biz de eğer onu tutku düzeyinde arzularsak onunla buluşan bizler oluruz. Yaşamda her şeyin bir bedeli vardır. Özgürlüğün de bir bedeli vardır. Bu bedeli göze alacak yürek, beyin ve duygu gücünü yakaladığımızda özgürlüğe bir adım daha yaklaşmış oluruz. Önemli olan istemek ve sıradanlığı aşmaktır. Sıradanlık aşıldı mı duyguda yücelme, düşüncece büyüme, kişilikte ve arayışta yücelme peşi sıra gelecektir. Sıradan bir insana bile nasıl bir yaşam diye sorulduğunda, onurluca bir yaşam diyecektir. Onur da ancak özgürlükte olur. Zira özgürlüğünü yitirenin onurundan bahsetmek büyük bir yanlış olacaktır.

Değerli yoldaşlar;

Özgürlüğün bir diğer ölçütü de, egemen yanlarımızdan sıynılma çabamızda kendini göstermelidir. Egemenlik anlayışını ve özgürlük olgusunu doğru yorumladığımızda, egemen yanlarımıza savaş açtığımızda doğrultunun önemli bir kısmını elde etmiş demektir. Ama bu konuda dezavantajımız, eksik kalan yönlerimiz vardır. Her şeyden önce anlam devrimini tam gerçekleştirmiş değiliz. Kadını doğru anlama, tanıma noktasında da yetersiz kalan yönlerimiz vardır. Zira anlamak için yüksek kalitede beyin ve yürek gücü gereklidir. Egemen tarih anlayışının karakteri-

mize işlediği yaşam ve olguyu erkekçe yorumlama anlayışı, beraberinde doğru anlama gücünden bizleri uzaklaştırıyordu. Ezilen sınıfı, cinsi, toplumu anlamak için her şeyden önce egemen tarihin genlerimize ve bilincimize işlediği egemen erkek anlayışlarından, bakış açısından boşanmak gerekir. Bunu tam başarmış değiliz. Böyle olduğu sürece özgürlük savaşçılığımızın bir yanı hep eksik kalacaktır. Ama şunu da büyük bir gururla söyleyebiliriz ki, bu mantıktan bakış açısından boşanmak için büyük bir kararlılığım ve inancım olmuştur. Bu sonuca sadece devrimci olduğum için değil, insan olmanın bir gereği olarak vardığımı belirtmeliyim. Zira doğru-lara ve güzelliklere yönelmek devrimci kimliği taşımanın gerekliliği olduğu kadar, insani kimliği taşımanın gerekliliği olarak da anlaşılmalı ve bu doğrular uygulanmalıdır. Yaşamda özgürlüğe mutlak sınırlar çizemeyiz. Onu kalıplarla ifade etmek fazla gerçekçi değildir. Mutlak sınırlar çizmek böyle bir olguyu gerçekleştirebilir pozisyonuna sokmak onu bir anlamda, bir yerde nokta koyarak bitirmek olacaktır. Bir şeyi bitirmek de felsefik olarak yok etme anlamına gelir. Bu anlamda özgürlük anlayışına kesin sınırlar koyamayız. Çünkü özgürlüğün kendisi yakalanılan değil, yaşanılan bir olgudur. O yakalanmaz ancak yaşanı-

lır. Özgürlük aslında bir doğrultu ve çizgi olayıdır. Bu doğrultuya, bu çizgiye girdiğimiz oranda özgürlüğü parça parça solumuş oluruz. Bu noktada elbette çizgimiz ve doğrultumuz özgürlük şehitlerimizin çizgisidir, doğrultusudur. Bu anlamda Şehit Beritan yoldaş bu doğrultuyu özgür kadın rengiyle bir daha işlemiş, özgür yaşam çizgisini kendisinde somutlaştırmıştır. Bir erkek olarak Şehit Beritan çizgisinde yürümeyi, o çizginin emirleri, hizmetçisi olmayı kendi açımdan bir onur olarak görüyorum. Bunu kendi açımdan kadınla doğru bir dostluğun ve yoldaşlığın mütevazı bir tavrı olarak değerlendiriyorum. Bu çizgiye layık olursam ne mutlu bana.

Sonuç olarak yeni bir çıkışın arefesine gelmiş bulunmaktayız. Fiziksel ve teknik obezitenin temel sorun haline geldiği, maneviyatın aşındığı, kimi zaman insanın adeta fazlalık olarak görüldüğü bir yüzyıl gerçeğini görüyoruz. Bir özgürlük savaşçısı olarak yaşam olgusunu doğal olarak insanın özündeki özgürlük anlayışıyla yorumlamak, anlamak ve bunu yaşamaya çalışmak temel görev olarak önümüzde durmaktadır. Ne olursa olsun yaşamalıym anlayışından ziyade, ne kadar yaşamam gerekirse o kadar yaşamalıyım anlayışını özümsemek, doğal insanın özündeki özgürlüğü, eşitlikçi yaşam anlayı-

şına bizleri bir adım daha yakınlatacak insani kimliğimizi pekiştirecektir.

Değerli yoldaşlar;

İnsan yaşadıkları, inandıkları kadar insandır. İnsan hayalleri, gerçekliği kadar insandır. İnsan inandığına kendini bilinçli olarak kattığı, adadığı kadar insandır. Benim yapmaya çalıştığım bu insan olma kimliğine, devrimci insan olma kimliğine layık olma çabasıdır. Ne olursa olsun bu konuda tavizsiz yürümedir. Sorunu bireysel olarak ele almıyorum. Burada mensubu olduğum Özgürlük hareketini, halkımızı rencide etme söz konusudur. Düşmanımızın öteden beri benzeri karalamaları çokça kullandığını biliyoruz. Sorun bir birey olarak benim karalanmamsa bir yere kadar önemlidir. Ama Özgürlük çizgimize, halkımıza hakaret vardır. Bir devrimci olarak bu hakarete gereken cevabı vermek başta benim görevimdir diye düşünüyorum. Bu davranış bir özgür yaşam tercihi olduğu kadar, bir meşru savunma refleksidir de aynı zamanda. Kendi savunmasını yapamayan birinin, insani kimliğini, özgürlüğünü elde etmesi olası bir şey değildir. Bu eylem çizgisinde başarılı? olursam ne mutlu bana.

Sezai KARAKUŞ

Özgürlüğü içmiş bir gerillanın ruhu ve yüreği teslim alınamaz

HPG Anakarargah Komutanlığı

Özgürlüğü içmiş bir gerillanın ruhu ve yüreği teslim alınamaz

Bu kemer sıkıyor yoldaş belimi. Bu ayakkabı bağları acıtıyor ayaklarımı. Yoldaş çıkmalıyım bu zindandan. Ayaklarım alışmış mekaba. Belimde kuşak olmalıydı, şutik olmalıydı. Yoldaş sıkıyor beni bu beton duvarlar. Toprağın kokusunu almalıyım, toprağa ulaşmalıyım bir an önce. Buradan çıkmalıyım yoldaş.

Tekirdağ da ne işim var benim. Dağlarda olmalıyım, ülkemde olmalıyım. Yoldaşlarım beni bekler. Hem Erzurumu da özledim. Gabar'ı bilir misin yoldaş. Ben oradan geldim. Ağaçları kayalarından fazladır. Işığın ve aydınlığın savaşçısı gerilla yoldaşlarımın cenneti, karanlığın ve kötülük askerlerinin cehennemidir. Ben Gabar'ın cennetindenim.

Hayatımın anlamının büyük parçaları arkadaşlarım da orada. Yolumu gözlüyorlardır şimdi, benden güzel ve heyecanlı başarı haberleri bekliyorlardır. Beni ve birlikte olduğumuz zamanları özliyorlardır. Ateşbaşı sohbetlerde beni anıp dünya kadar güzel şeylerle dolu kafalarını raxt ve incecik kefiyelerinden yaptıkları yastığa koymadan her gece, benim için karanlık ve kötülük tanrılarından korunayım diye dualar ediyorlardır. İşte bu yüzden oraya gitmeliyim, hem de hemen asla zaman kaybetmeden. Beni bekleyenleri merakta, kederde, endişede bırakmadan. Çünkü bir tek neşe ve sevinç yarasır yoldaşlarıma, heyecan, umut, coşku, ışık ve dünyanın bütün iyi şeyleri...

Zindan, bu elbiseler, bu ayakkabı bağları, bu kemer, bu zincirler. Ben bu duvarların insanı değilim ki ey insanlar. Ben kokladım bir kere özgürlüğü, aydınlığı gördüm ve büyüdüm, bedenimi bağlayan ayak bağlarımdan ve ruhumu sınırlayan korkulardan kurtuldum. Küçükleri kadar büyüklelerinden de. Hem ben Güneş'i duydum, gözlerimi kamaştırsa da güçlü aydınlığı, ben Güneş'in kokusunu aldım. O'nun sesini duydum ve Güneş'in askeri oldum. Karan-

lık aydınlığın savaşında bir ışık olmaya ant içtim ve bir kere gelinen hayat adlı cenk meydanı için son sözümü verdim.

Dağların suyundan içtim ve insanların ruhlarını özgürlüğe götüren patikalarından yürüdüm. Baharlarda tüm yoldaşlarım gibi delice coşkuyu kendime hak gördüm. Sınav gibi karlı kışlarından ve olgunlaştıran yazlarıyla dingin, rahat ve huzurlu hazanlarından geçtim. Hayatı, dağlarda patikalarda yürüdükçe, omzumdaki silah, belimdeki raxtım ısındıkça ve geceleri, yalnızlık zamanlarımda, aşağılardaki şehirlerin ışıklarına baktıkça anladım. Yoldaşlarımın arasında sevdim hayatı. Ve bunun karşılığı olacaksa karanlık ordularıyla savaşta erkenden ölüm hakkıdır dedim bunu anlamlı gördüm. Dağların içinde, yoldaşlarımın ardında böyle öğrendim yürümeyi.

Özlemimdi beni dağ başlarına çıkaran, amacımdı beni bu şehirlere getiren; tıpkı beni bu kahr odalarından çıkaracak olan olduğu gibi. Kırk kilit taksalarda zincirlerime, kim demiş buradan çıkamam diye. Ben soykırımlar, sürgünler yaşamış güzel nenemden; devlerin yerin yedi kat altından, yedi demir kapılı zindanından kaçan kendi halkımdan kahramanların masalını dinledim. Ben bunlarla çocuk oldum, Güneş'in aydınlığıyla büyüdüm ve dağ başlarından yeniden doğdum. Peki şimdi hangi mahpusa sığar yüreğim. Kaç metre duvar, kaç demir kapı, kaç şehrin çemberi tutar ki bir dağlıyı, bir gerillayı, ve bir Güneş savaşçısını. Çıkarım ben buradan. Bu kemer, ayakkabı bağları ve duvar demirleri yeter bana... Onlarda kendime bir çift kanat yapıp yoldaşlarımdan dağlarına, sıcak dost sohbetlerine, çayları hazır mangalarının kapılarına uçabilirim...

Oradan bir kanat çırpmaıyla Erzurum'a, sevgili annemin dizine ulaşabilirim. Ellerini nazıkçe öpüp beyaz ve aydınlık sütünün hakkı gereği, hayatımı karanlıklara boğmak isteyen, yavru ile anneyi ayıran ehriamlarla savaşta bedenimi çıra yaptığımı gururla söyleyebilirim. Ve **Büyük Mazlum** günlerdir yanı-

da. Ben karanlığa esir düştüğümde beri hep baş ucumda. Hem ne yapmıştı '82 Newroz'u ışığın ve aydınlığın zafer bayramında. Önce üç kibrit çöpüyle karanlıklara karşı zaferin ilanı ve ardından bir kemer, ayakkabı bağları ve duvarda su boruları... Ve şimdi üç kibrit çöpünün ışığı bir ülkede yanan dev ateşlerdir. Özgürlük savaşında gençlerin elinde meşale ve karanlıkların zindanlarına esir düşen savaşçılara imandır. Ben adıımıyım Mazlum'un işte! Ben ondan aldım adımlı! Elime onun meşalesini alıp O'nun yoldaşı oldum. Her an yanımda O'nun ışıklı ve korkusuz gözlerine baktım ve O'nun gibi yapmaya böyle karar verdim.

Bir de küfrediyorlar yoldaş. Daha ilim elektrikten şişmişken, ayaklarımda demir çubuk izleri varken bir de küfür var direncime. Çıkmalıyım, cevap olmalıyım tüm bunlara. Mazlum olmalıyım, ateşi ben tercih etmeliyim, iplerimle çekmeliyim hayatın kalmayan ağırlığını.

Mazlum'un eylemiydi. Söz bitmişti. Koridordan ilerliyordu Tekirdağ Cezaevi'nde. Birden Gabar'daki gibiydi. Asker mevzilerini geçiyordu tek tek. Bombalarını serpiştiriyordu etrafına. Yangın gibi eyleme yürüyordu. Daha sonra **Beritan** gibi uçurumları, Mazlum gibi asılmayı tercih etti. 23 Kasım günü Mazlum (**Sezai KARAKUŞ**) kendisine yönelik saldırıları, işkenceleri, küfürleri cevaplamak, özlediği ve kopamadığı dağlara ve toprağına dönebilmek için Tekirdağ Cezaevi'nde kendini asarak eylemini gerçekleştirdi. Bir PKK'li gerilla ruhunun neler yapabileceğini gösterdi. Eylemi bir direnişti bedeli ağır da olsa.

Biz duyduk ve anladık son anlarını. Haykırdığı bir sessizlik vardı, hissettik. Bilemiyoruz herkes anladı mı Mazlum'u! Anlamayan varsa şunu bilmelidir ki; özgürlüğü içmiş bir gerillanın ruhu ve yüreği teslim alınamaz.

Gerçekleştireceğim eylem, bir eylemlilikten öte yaşam karşısında duruş ve bur özgür yaşam tercihi olarak algılanmalıdır.

Şehit Mazlum arkadaş, 1999 yılında Başkan Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplo sürecinde HPG saflarına katıl-

mıştır. Uluslararası komploya karşı kin ve intikam duygularının zirveye ulaştığı bir süreçte HPG saflarına katılımıyla özgür yaşam dışında başka alternatif bir yaşamı tercih etmeyeceğinin kararlılığını ortaya koymuştur. Katıldığı günden itibaren yaşam coşkusu, iradeli ve onurlu duruşuyla örnek militanlığın ölçülerini yakalamıştır. Mazlum arkadaş, verdiği güvenle gittiği her görev ve içinde bulunduğu her ortamda Apocu çizginin emsalsiz temsilcisi olmuştur. Çizgisel duruşuyla 1 Haziran sürecine katılmak üzere, Mayıs 2004'te Kuzey yürüyüşünde yer almış, çok büyük engeller ve tehlikelerle karşılaşmasına rağmen, hedefine ulaşmayı başarmıştır.

23 Kasım günü Tekirdağ Cezaevi'ndeki hücresinde yaşamına son vererek şehit düşen Mazlum yoldaşımız, şehadetinden önce Önderliğimize, halka, arkadaşlarına, ailesine ve kadın yoldaşlarına bir mektup bırakmıştır. 28 Eylül 2004'te bir görev amacıyla bulunduğu İstanbul'da Türk emniyet güçlerince tutuklanarak esaret altına alınan Mazlum yoldaş, bu güçlerin işkencesinin yanında Türk medyasının basın ilkelerine uymayan pervasız, ahlaksız saldırılarına da maruz kalmıştır. Gözaltında olduğu uzun süre saklanan Mazlum yoldaşın kişiliği ve onuru şahsında, mahkemeye götürülürken, gündeme sokulan adı bir senaryoyla Kürt özgürlük hareketi ve onun savunma gücü olan HPG teşhir edilmek ve karalanmak istenmiştir.

Türk devleti, teslim alınamayan ve devrimci duruşundan taviz vermeyen Mazlum yoldaşı bu defa özgür ve onurlu yaşam anlayışına saldırarak düşürmek istemiş ve bunu medyasında işleyerek sonuç almaya çalışmıştır.

Mazlum yoldaş, bu saldırıları, içinde bulunduğu hareket ve onun militanı olarak kendisine kabul ettiremeyerek direniş tercihinin yaşamına son vererek yapmıştır. Bu eylemini tarihten, Önderlikten ve şehit yoldaşlarından güç alarak yapmıştır. Bir özgürlük savaşçısının onuruna ve mücadelesine yarasır bir tavırla ve çok bilinçli bir şekilde böylesi bir karara gitmiştir.

Şu bilinmelidir ki, Mazlum arkadaşımız Kürt özgürlük hareketinin ve HPG'nin en seçkin militanlarından birisidir. Böylesi bir göreve gönderilmesinin ve onun tercih edilmesinin sebebi bizler açısından nettir. Onunla yaşayan, O'nu tanıyan arkadaşları ve komutanları, Mazlum arkadaşın onurlu, başarılı ve özgürlük tutkusu olan bir savaşçı olduğunu bilmektedir.

Önderliğin 'yaşam olacaksa ya özgür bir temelde olacak ya da hiç olmayacak' perspektifini kendisine esas alan Mazlum arkadaş, soylu, onurlu ve kahramanca bir direnişi seçerek kendi şahsında Kürt özgürlük hareketine ve onun geçmişine yönelik saldırılara bu şekilde bir cevap vermiştir.

İnsanlık onurunu rencide eden ve mazlum halkların özgürlük savaşımını militanları üzerinden kiletmeye çalışan zihniyete karşı cevapsız kalmayarak bunu hem sözü ve hem de eylemiyle gösteren yiğit yoldaşımızın yaşamı, mücadelesi ve eylemi, her özgürlük savaşçısının kendisi için esas alacağı bir miras ve yol gösterici olduğu kadar, halkımızın da sahiplendiği ve bağrına bastığı bir gerçeklik olmuştur. Mazlum yoldaşın bu eylemiyle, tüm insanlık tüm çarpıtmalara rağmen, HPG'ye özde bağlı olanların ve şehitliği seçenlerin aldanmayacağına ve aldatmayacağına gözleriyle görerek tanık olmuştur.

Mazlum yoldaş kendi şahsında, fiziki esarete rağmen her HPG militanının Apocu ruhu Mazlum, Hayri ve Kemallerin temsil ettikleri gibi temsil edeceği ve onursuzluğu kabul etmeyeceği gerçeğini zirveleştirmiştir.

Apocu direniş ruhunun devamı olan 1 Haziran ruhu, dağda Seyit Rıza, Tekoşin, Silav ve Diyarlarla, zindanda ise Mazlum'la yeniden daha güçlü bir biçimde diriltilmiştir. 1 Haziran ruhunda teslimiyete yer olmadığı Mazlum arkadaşın direnişiyile tekardan kanıtlanmıştır. Mazlum arkadaşın direniş çizgisini yaşamak ve yaşatmak tüm HPG militanlarının en temel görevi olarak önümüzde durmaktadır ve şehitlere layık olmanın en temel gerekliliği de budur.

DÖNÜŞ

Adı, soyadı: **Vedat Mert**

Kod adı: **Sipan**

Doğum yeri ve tarihi: **1981/Karlova**

Mücadeleye katılım tarihi: ...

Şahadet tarihi ve yeri: **3 Kasım/Adaklı Çavreş-Çatışmada**

Sis gittikçe yoğunlaşıyordu. Etrafı beyaz bir kar örtüsü kaplamıştı. Şerefain Dağı şimdi artık görünmez olmuştu. Sis bastırıldıkça daha fazla uzaklaşıyorduk. Aramıza sonsuz bir beyaz girmişti. Beyaz, soğuklukla ancak bu kadar birbirlerine yaklaşabilirlerdi. Biri diğeri oluyordu, diğeri ise öbürüne dönüşüyordu. Gerçek ve gerçek dışılıktır kar ve karanlık. Yan yana ve birdirler. Yan yana oluşları her an açılacak bir uçurumdur birliktelikleri. Şerefain Dağının görünmezliği içinde bir burukluk yaratıyordu. Tek sığınacağımız yerimizdi. Orada bir umut, arkasını dayayacağın sağlam bir mevzi ve belli belirsiz, sürekli bir sıcaklıktı. Şimdi tüm etrafı sisle beraber karanlık da iyice çökmüştü. Yalnızlık ve soğukluk içimizi kaplamıştı. Fırtına bastırıyordu. Katırları hızlandırmaya çalıştık. Yolu kaybetme ihtimali bile vardı. Bu fırtınada yolu çıkarmak zor oluyordu. Aslında kar yolu kapladığı için yol diye bir şey yoktu.

Karanlıkl ve fırtınalı bir gecede yürümek ve yolu çıkarmak ne kadar zor olsa da katırlar yolu çıkarabiliyorlardı. Hızlandıkça arkamda bir tehlike bırakma hissi canımı sıkıyordu. Parkeme sıkı sıkı sarıldığım yarı telaşlı sıkıntıyı üstümden atamıyordum. Katırın bir anda kalkıtısı duraksadı. Yerine çakılıp kaldı, diklendi. Tek bir adım atmadı. Kulaklarını öne doğru sivriltip, tek bir noktaya baktı. Bir şeyler mi görmüştü? Beş saniye bekledikten sonra yürümeye başladı. Hiçbir şey görmemişim. Rüzgar uzaklardan bir kurt uluması gibi sesi gelmekteydi. İkide bir yukarıya doğru dikleştirip yürüdü.

Uzun süre yürüyorduk, sığınağa varmıştı. Yükleri indirdik. Fırtına dinmiş olmasına rağmen Şerefain'den uğultusu duyulmaktaydı hala. Yorumu bir yürüyüş yapmıştık. Kemal arkadaş yorgun ve dalgınlık içinde karşımda bir an duraksadı, yanan ışık yüzüne çarpıyordu. Yüzü kızıl bir tebessüm içindeydi. Bir an göz göze geldik. Gözlerindeki yorgunluk yatmak istediğini belirtiyordu. Kemal arkadaş gidip yattı. İçerisi ısınmıştı, sobanın yanına uzandım, bir sigara yaktım. Kulağım dışarıdaydı. Düşman cihazından bir hareketlilik olup olmadığını takip etmek için cihazı dinledim. İz bırakmıştık.

Güney sahasından beklediğimiz grup sabaha doğru geldi. Milisimiz yanlarındaydı. Bir an önce yola çıkmamız gerekiyordu. Noktamızı terk etmemiz gerekiyordu. Karda iz bırakmıştık. Kar fırtınası bir süre devam etmişti. Sonra durmuş, gece ayaza durmuş, izlerimiz kapanma-

mıştı. Düşman araziye çıksa bizi bulmaları işten değildi. İzlerimizi takip edip sığınağın tam üstüne gelirdi. Eliyle koyduğu gibi bizi bulurdu. Grubu fazla tehlikeye koyamazdım. Hemen noktadan ayrılp yola çıkmamız gerekiyordu. Akşamdan getirdiğimiz kahvaltılıklarla acele kahvaltı yaptıktan sonra yola çıkmamız gerektiğini belirttim.

Etrafı kontrol etmek için dışarı çıktım. Şafak sökmek üzereydi. Yarı plato olan arazide bir saydamlık hakimdi. Sis dağın eteklerinde ince bir şerit biçiminde boydan boya sarmıştı. Zirvelere doğru tamamen sis altında kalmıştı. Sis dağın silsilelerini boydan boya sarmış, şeklini değiştirmişti. Çukurlarda hala sis kümeleri duruyordu. Şerefain Dağı, zirvesindeki sislerin üstü yavaş yavaş kızılışıyordu. Ürküntü verecek bir sessizlik sürüyordu. Sessizlik derin bir rahatsızlığı uyandırıyor. Her an bir şeyler olacakmış, büyük bir gürültü kopacakmış gibiydi. Bir şeyler çığlık çığlığa bir yerlerden kopup gelecekti. Bunun için bir kısırtı, bir ses yeterdi sanki. Şirin'in gülümsemesi, gözlerimin önünde belirdi. İnce çocuk kahkahası kulağımda yankılandı. Bütün sessizliği yırttığımı sandım. İçimde bir ürperti yükseldi. Şirin'i şimdi o kadar görme istemi içimden yükseldi ki, bir an içimden bir şeylerin koptuğunu hissettim. Şirin'i ilk gördüğüm anki manzara gözlerimin önünde canlandı.

Şirin annesi ile birlikte bizi kapıda karşılamıştı. İçeri girdiğimizde merhabalaştık. Yaşı 8-9 civarındaydı. Lüle lüle olan sarı saçları ensesinden açıktı ve sırtında dağılmıştı. Kafası dik, saçları dağılmadan durmaya özen gösteriyordu. Yüzü beyazdı. Ciddi ve ince bir alaylılık taşıyordu. İki yanağında gamzesi, ince küçük burnu, biraz yüksek gibi duruyordu. Gülünce yanakları yuvarlaklaşır, çenesi ve yanağındaki gamze çukurlaşır ve yüzü ince bir çizgi çizirdi. Burnu da daha fazla yükseldi o zaman. Mas-mavi gözleri farklı bir anlam katıyordu yüzüne. Bakışları dik ve zekiceydi. Önümüze düşüp içeriye yöneldi. Yaşının üstünde gösteren bir sakinliği vardı. Kendine güvenli adımlarla yürüyordu. Şirin'i biraz arkadaş seyrettikten sonra gözlerini ondan ayırmadan içeriye doğru yürüdüm. Hareketleri bana yaşının çok üstünde cüretkar gelmişti.

Gewrê ana ile içeri girerken Şirin'e baktığımı fark etmişti. Yüzünde bir gülümseme belirdi. Bir şey söyleyecek gibi oldu, söylemedi - "Adı..."

- "Almanya'dan gelirken çok ısrar etti" sözlerini doğrulatmak istemiş gibi gözleriyle Şirin'i aradı. İçeri girip oturduk.

Gewrê ana oturduğu yerden biraz doğruldu, bize doğru baktı. Yerimizin rahat olup olmadığından emin olmak ister gibi arkamıza baktı. Bakışları koruma ve şefkat doluydu. İçinde bir heyecan olduğu her halinden belliydi. Ellerini koyacak yer bulamıyor gibiydi.

Gewrê ana kırk yaşını geçmiş gibiydi. Yüzü son derece bir olgunluğa erişmişliği yansıtıyordu. Dinçliğini korumuştı. Otoriter bir yapısı vardı. Söylemek istediğini iyi izah etme gücü vardı. Kadın olarak da cins mücadelesi özgünlüğü ile mücadele etmesi özelliğini daha pekiştirmişti. Ellerini dizlerinin üzerinde bağladı. Yine gözünü. Halı üzerinde sağa sola getirip götürdü. Bir saha açar gibi yaptı. Üzerinde bir şeyler varmış gibi onları itti. Parmakları halının diplerini araştırmaya koyuldu bu sefer.

- "Onu buralara çeken bir şeyler var" *Biraz duraksadıktan sonra*

- *"Şirin'den büyük... ve Sipan kardeşleri Almanya'dan katıldılar. Sipan bir süre gençlik faaliyetlerinde çalıştıktan sonra ülkeye geçti."*

Bir süre konuşmuştuk, bir daha geleceklerini söylediler ve gittiler.

Ufuk daha da belirginleşiyordu. Doğa üstündeki örtüyü yavaş yavaş çekiyordu. Bir süreliğine buradan ayrılıyorduk. Yola çıktık, yürüdük, noktamızı gerimizde bıraktık.

-II-

İnce ve derin bir vadi boyu yürüdüler. Kar, gümuzi ışıltıları saçlarından aktı. Bir sabah çıkıp geldiler. Geldiler uzun gölgeleri ve silahlarıyla Yüksek bakışlarıyla.

Uzun uzun baktılar Soluklarındaki bu gularına ve gerilerine Uçtu düşerinden bir serçe Öncersizliğin derin kuyusundan ve serçenin Kanatlarından korktular.

Korkularını bir ilah saydılar. Sıvası toprak kokan duvara astılar. Ve O an anladılar ki döngü hiç durmadı.

-III-

Rüzgar uzaktan kıvrıla, döne dolaşsa sararmış otların ortasına daldı. Otların içinde dalgalandı. Otların arasına dalar-ken eteği tutuşmuş gibi oldu. Rüzgarın ikinci dalgası yetişince artık dalgalandırmıyordu. Otları yoluyor gibiydi. İki-üç saniye döndükten sonra otların arasında hızla yol aldı. Rüzgar hız aldıkça deniz dalgaları biçiminde dalga dalga ilerledi. Otların içinden çıktı. Karşı taraftan gelen rüzgarla kapıştı. Kapışmaları birbirine sarılmaya döndü. Sarmak biçiminde küçük bir hortum havaya yükseldi. Küçük bir duman bulutu havada bir süre belirdi.

Hortumun bittiği yerde dört at belirdi. Ard arda vermişlerdi. Dört atta da aynı mesafede birbiri ardısıra yürüyorlardı. Umursamaz bir yürüyüşleri vardı. Sonra ikinci sıradaki koyu kırmızı olan at yoldan ayrıldı. Yolum kenarındaki otların arasına ağzını daldırdı. Bir tutam ot ağzıyla kopardı. Bir yandan ot çiğnemeye başladı. Önde yürüyen atlar birden durdu ve arkasındaki diğer iki ata baktı. Arkasındaki at birden arkadan gelip çarpı. Yanından geçip ilerledi. Geçerken öndeki atı dişledi. Ve hız aldı. Arkaya bozulğa bir çifte savurdu. Diğer atlarda arkasından koştu. Atlar dört nala koşmaya başladılar. Tepenin ardından atlar kayboluncaya kadar Sipan atları izledi. Atlar gittikten sonra arazi bir sessizliğe bürünmüştü.

Atların ardından rüzgar da kesildi. Sipan atların kaybolduğu tepenin ardından hala bakmaktaydı. İleriye birkaç adım attı. Sonra durdu. Cebinden tütün kutusunu çıkardı. Bir sigara sardı. Elle-riyle yeleğinin ceplerini yokladı. Cebine elini attı, çakmağını çıkardı sigarasını yaktı. Kısa adımlarla tur atmaya başladı. Sonra atların kaybolduğu tepenin ardına bir daha baktı.

Elimde cihazla dışarı çıktım. Mandal kareleri doluyordu. Etrafa doğru gözle taradıktan sonra bir şey bulamadım. Sipan'a doğru yaklaştım. Sipan yerinde durdu, bana doğru baktı. Meraklanmıştı. Bir şeyler sezmiş olmasına rağmen üzerinden bir şeyler var gibiydi. Ve atamadığımdan dolayı tahminin ne olduğunu tam netleştiremiyordu.

- "Düşman cihazlarında bir hareketlilik var. Ve cihazdan anlaşılan yakın olduklarını gösteriyor."

Önümüzdeki küçük tepcelilere dūr-

bün attık. Görünürde hala bir şey yoktu. Bakmaya devam ettim. Sipan küçük bir tümseğe oturmuştu aşağılara doğru bakıyordu. Saçları dağınıktı. Elbiselerinin kiri iri cüssesini daha da irileştirmiş gibiydi. Avuçlarını ovuşturuyordu. Güneş-ten yüzü esmerleşmişti. Çıplak gözle aşağılara doğru bakmaya devam ediyordu. Aslında bakmıyordu, gözleri bir noktaya kilitlenmişti. Dudağında bir şarkının nakaratını tekrarlıyordu. "Bir yar gider bin yar gelir, bir yar gider bin yar gelir."

Nakaratın ritmi hızlanır gibi oldu. Atların ardında kayboldukları yerde bir kişi belirmişti. Sonra ikinci, sonra üçüncü derken sayıları çoğalıp çıktılar. Sol taraftan da iki kol olduğumuz tarafa doğru ilerliyorlardı. Karartıları uzaktan siyah karıncaları andırıyordu.

- *"Bir yar giderrr ... Bin yar gelirrr..."* *Yüzünde alaylı ve küçümser bir gülümseme belirdi.*

- *"Heval Sipan sığınağa gidiyoruz" dedim.*

Sipan atların kaybolduğu tepeye doğru son bir defa daha baktı. Ses üzerinde soğuk bir düş etkisi yarattı. Ses kulağında üst üste yankılanmaktaydı. "Sığına gidiyoruz" cümlesi suya atılmış bir taş gibi beyinde helezon yarattı. İki kelimenin beyinde yarattığı helezonlar gittikçe büyüyordu.

Sığınak karanlık bir deniz oluyordu. Bu iki kelime denize atılmış taşlar oluyordu. İçinde bir ürküntü yaratıyordu. Güneşi, yer yüzeyinin aydınlığını yitirmek, toğrağın yüzeyini, gerçek rengini bir daha görememek, dokunup koklayamamak, havayı ciğerlerine ölesiye soluyamamak, güneşin sıcaklığını teninde bir daha duyumsayamamak. Sığınak diri diri mezara girmek. Yerin altına gömülen her şey, güneşsiz ve aydınlıksız karanlıklara gömülmüş bir yaşam demekti. Sesini soluğunu kaybetmek, boğazında çığlığını yitirmek.

Sipan'ın rengi solmuştu. Yapacak başka bir şey olmadığı düşüncesi daha da tahammül edilmez gelmişti. İstemeye istemeye yürüdü. Önce silahını, sonra da raxtını gönderdi.

Sığınağın çevresine çok dikkat edildi. Etrafında hiç iz çıkarılmazdı. En küçük bir şey sığınağın deşifre olmasına neden olabilirdi. Sığınağın ağzı bir kaza ile kapatılıyordu. Kasanın içi arazinin rengine uyarlarmıştı ve tam ortasında bir delik bırakılmıştı. Delik bir taşla kapatıldı. Sığınağın girişi aşağıya doğru dik bir biçimde üç metre inmekteydi. Yana doğru iki buçuk metre düz ilerledikten sonra sola doğru iki metre sonrası sığınağa ulaşıyordu. Giriş tüneli bir insanın raxtsız ve silahsız ancak girebileceği genişlikte yapılmıştı. İçerisi bir oda büyüklüğü kadar açılmıştı. Tavanın çökmesi için kubbe biçiminde kazılmıştı. Sipan tünele girdiğinde bir karanlık hüzmesi ile karşılaştı. Gözlerinin ışık alma yeteneği de bu karanlıkta kaybolup gitti. Kol, ayak ve dizlerinin devinimi ile ilerliyordu. Sola dönen tarafı da aşmıştı, içeriye kendini ağız üstü bıraktı. Derin bir nefes aldı. İçeriden ekşi bir koku burnuna geldi. Fanus yanmaktaydı. Karaltılardan zor fark ettiği Suat ve Çem'in ortasına geçip duvara yaslandı. Öylece oturdu.

Sipan bölgeye yeni gelmişti. Bu tür durumlara alışık değildi. Kendisine hakim olmada zorlanıyordu, sakinleşemiyordu. Doğduğu, çocukluğunu geçirdiği alanda gerilla olacaktı. Düşmanla doğru dürüst savaşımadan canlı canlı girdiği tabutta ölümü bekler gibi eli kolu öylece bağlı düşmanı bekleyecekti. Özellikle bunu bir türlü kabullenebiliyordu. Boğazının kuruduğunu hissetti. Çem'e doğru

dönerek su matarasını istedi, matarayı kafasına dikti. Bedran suyun fazla harcanmaması, ölçülü kullanılması uyarısını yaptı. Su gerçekten az kalmıştı. Düşmanın araziden ne zaman geri çekileceği de belli olmayabilirdi. Ve en çok zorlanılacak şey suydı. Sığınakta da en fazla su tüketiliyordu.

Sığınakta bir tedirginlik hakimdi. Farelere koşuşmaları ve sesleri sinir bozucuydu. İçerideki sessizliği bozan fareler ve kendi soluk alış verişleriydi. Sipan ilk defa soluk alış verişini bu kadar yakından duyumsadığını düşündü. Soluğunun sesini bu şekilde ilk defa fark ediyordu. Oysa kendisinde bilmediği ne çok şey vardı keşfedilmedik. Kendisinde bilmediği, fark edemediği keşfedemediği düşüncesini hayretle karşıladı. Düşündükçe her şey garip gelmeye başlıyordu.

Durup bekledikçe üstünü bir şeylerin kapladığını hissediyordu. Nefes almakta zorlanıyordu. Daraldığı hissi derinleşti-çe bütün düşünceleri ve hücreleri ayaklanıyordu, her şey beynine hücum ediyordu. Üzerini boğucu ve rahatsız edici bir sıcaklık bastı. Elinde bombasının madeni soğukluğunu hissetti. Elleri o kadar sıkı kavramıştı ki bomba ile bütünleşmiş gibiydi. Bir süre bombasına baktı, sonra çevresine baktı. Arkadaşlarının üzerinde gözlerini gezdirdi, her an fırlayacaklarmış gibi duruyorlardı.

Sipan sığınağa girdiğinden beri arkadaşlarının yüzlerine yeni bakıyorlardı. Gözlerini bir noktaya dikmiş, oradan gözlerini ayıramamış gibi hissetmişti. Yüzlerinin gergin ve solgun olduğunu düşünmüştü. Baktığında yüzleri hiç de gergin ve soluk değildi. Hatta rahat oldukları bile söylenebilirdi. Ferahladığını hissetti. Biraz öncesinden Bedran hakkında düşündüğünden bile pişmanlık duydu. Bedran'i o kadar niye suçlamıştı ki? Bütün sorumluluğu ona yüklemesi fazlaydı ve haksızlıkta bulunmuştu. Kendisinin daralmışlığına bir suçlu aramıştı ve bunu da Bedran'a yüklemişti. Bunu yapacak ne vardı ki? Hiç yoktan, herşeyin sebebinin onda görmüştü. Sonradan bunu Bedran'a anlatmaya karar verdi. Evet bunu kesin yapması gerekiyordu, kesin konuşması gerekiyordu. Hatta yerinden kalkar gibi bile oldu. Şimdi zamanı değildi.

Sipan gözlerini bana öylece dikip bakıyordu. Dönüp ona doğru baktım. Dışarıdan gelen sesleri dinlemeye koyuldum. Düşman gücü sığınağımıza çok yakınlaşmıştı. Toprak sığınak olduğundan, sesler rahatlıkla geliyordu. Kulağımdan cihazın kulaklıklarını çıkardım, cihazdan artık yakınlaşıp yaklaşmadıklarını takip etmeye gerek kalmamıştı. Sesleri çok yakını-mızdan geliyordu. Sığınağın ağzına doğru yaklaştım. Arkadaşların hepsi tetikteydiler. Onlardan hiç ses çıkmıyordu. Onlara doğru dönüp baktığımda Renas yerinden kalkıp silahı ile çömelerek bana doğru gelmeye çalışıyordu. Ellerimle oturmasını, yerlerinden kalkmamalarını işaret ettim. Renas geri geri gidip yerinde oturdu. Sipan'a doğru başını yana çevirip baktı. Yüzü ile bir şey anlatmak istedi, Sipan cevap vermedi, hatta mimikleri ile otursana anlamında çıkışır gibi oldu. Sipan'ın elinde bombası hala duruyordu. Elinde bombasını unutmuş gibi ellerini rast gele getirip götürüyordu bile. Bu Sipan'ın ilk sığınak deneyimiydi. Başlangıçta biraz gerginleştise de, şimdi daha rahat görünüyordu. Beklediğimden daha erken almıştı bile.

Askerlerin ayak sesleri tam üstümüzden geliyordu. Ayak seslerinden sayılarının kalabalık olduğu anlaşılıyordu. Sa-

ğa sola koşuşan ayak sesleri ve tepinme sesleri bir süre devam etti. Yirmi dakika kadar sığınağımızın üstünde durdular, hala gidip gelen telaşlı ayak sesleri vardı. Bir süre sesleri hiç gelmedi. Sesler tamamen kesilmişti. Arada bir ayak değiştiren sestten olmasaydı, tepemizde kimsenin olmadığı bile düşünülebilirdi. Bir şeyler mi fark etmişlerdi? Sığınağa girerken her şeye dikkatle bakmıştım. Deşifre olmamıza neden olacak hiçbir şey görmemiştim. Dikkat çekecek bütün şeyleri gözden geçirmiştim. Daha bunları düşünürken, sesi kaba ve biraz cızırtık gelen, ses tonundan komutanları olduğu anlaşılan kişi

“Diğer taraflara da baktınız mı? Bir şey yok mu?” Karşı taraftan bir ses gelmedi. Komutan yine

“Kendinizi oradan aşağılara doğru bırakın anlaşıldı mı?” Son kelimeyi üstüne basa basa söylemişti. Karşıdan yine ses gelmedi. Konuşmasından komutan olduğu anlaşılan kişi ileriye doğru dört adım attı, sonra durdu. Ayak seslerinden yorgun olduğu belli oluyordu. Ayak sesleri geri döndü, bir süre yürüdü, sonra yerinde durdu.

Bir anda rahatlamıştım. Bir şey fark etmemişlerdi. Askerler bir süre daha beklediler. Sonra cihazdan ilk dağıldıkları yere doğru hareket etmeleri talimatını aldılar. Yine bugün arazide kalacaklarını belirtmişti. Karşı taraftan konuşan kişi cihazdan bazı şeyler daha belirtmişti. Sığınağın üstünden bir süre ayak sesleri gidip geldikten sonra sesler gittikçe uzaklaşmaya başlamıştı. Derin bir nefes aldım. Arkadaşlara geri çekildiklerini işaret ettim. Bir süre bekledik. Askerlerin nerede konumlanacaklarını tahmin etmiştim. Ayak seslerinin uzaklaşması bir saati aşkın oluyordu. Sığınağın çevresinden çok uzaklaştıklarından tam emin olduktan sonra sığınaktan dışarı çıktım. Suyumuzu aldığımız çeşmeye doğru geri çekiliyorlardı.

Sipan atların kaybolduğu yerde durdu. Yönünü tam geriye çevirdi. Karşı yamaca doğru baktı. Karşı yamaçtan kendisi de şimdi bir karınca kadar küçük görünüyordu. Adımları da bir karınca kadar. Askerler de karıncalar kadar küçük görünmüşlerdi. Adımları da karınca adımları kadar küçük görünmüşlerdi kendisine. Elindeki su matarasını öylece salladıktan sonra yere baktı. Askerlerin bot izleri daha duruyordu. Bir daha karşı yamaca, sığınağa baktı. Bir şey görmedi. Döndü, hızlı adımlarla yürümeye başladı.

Bedran önden yürüyordu. Bedran çeşmeye vardığında önce yüzünü yıkadı. Avuçları ile üst üste gelişi güzel yüzüne suyu döktü. Matarayı çeşmeye yatırıp suyu doldurdu. Matarayı yarıya kadar doldurduktan sonra çeşmenin yuvarısına yürüdü. Bir taşın üstüne oturmuş halde matarayı kafasına dikti. Suyu içtikten sonra matarayı yanına indirdi. Askerlerden şikayet eder gibi

“Uyduruklar çeşmeyi bulandırmışlar” Sonra kendi kendine “Hadî içtiniz, niye bulandırıyorsunuz?”

Sipan Bedran’ın söylediklerine hiç alıracak durumda değildi. Çok susamıştı. Dudağı yapış yapış olmuştu. Avuçlarına suyu doldurup doldurup içmeye başladı. Sonra yüzünü yıkadı. Saçlarını da ıslattı. Elleri ile biraz şekil verdi. Şutiğinin başını çözdü, yüzünü kuruttu. Matarasını doldurdu, silahını omuzuna astı. Sağ elini bir kez daha suya daldırdı. Bir avuç su dudağına götürdü, yarisini içti yarisini ağzında dolaştırdıktan sonra dışarı attı. Suyu içmekten çok, suyla oynuyordu. Suya bir daha çömeldi. Avuçlayıp avuçlayıp boşalttı. Suyla şimdi şakalaşıyordu. Yüzü bir çocuk yüzü kadar şendi. Şimdi yerinde duramıyor gibiydi. Sonunda yerdeki matarayı sağ eli ile kaptı yürümeye başladı.

Altın sarısı çekirdekler parlayıp vınlarak toprağı şiddetle emdiler. İndikleri yerden toprak topaçları kalkıyordu. Hemen başının biraz üstünden ikisi daha vınlayıp geçtiler. Sağında solunda karıncalar gelip gelip toprağa saplanıyorlardı. Önündeki taşa bir kurşun isabet etti. Kurşun taştan sekip madeni bir ses bırakarak ileriye düştü. Arkadan birden fazla silah aynı anda çalışmıştı. Bunlara diğer bir taraftan da eşlik edenler olmuştu. Sipan ayağından bir şeyin yanıp geçtiğini hissetti. Kurşun sağ ayağını yere çökecek gibi sert bir şekilde ayağını sarstı. Dizlerinin üstüne damlayan kızarmış yağ gibi acı veriyordu. Ayağının ıslandığını hissetti. Kan aşağıya doğru bir şeyleri yarıyormuş gibi iniyordu.

Sipan Bedran’ın biraz gerisinde kalarak yürümüşü. Çeşmeden daha yüz metre uzaklaşmamışken, arkadan düşmanın yoğun atışları altında kalmıştı. Olay o kadar hızlı gelişmişti ki, kendisini yere atmaya bile geç kalmıştı. Başlangıçta olayın ani gelişimini üstünden üç dört saniye atamamış, sonra nasıl olduğunu kendisi de anlamadan hemen yere atmaya çalıştığı anda ayağında bir yanma hissetmişti. Elinde matara oldu-

ğu halde ağız yere attı. Mataradaki suyu dökmeme kaygısıyla sağ eli dirseğinin üstüne düşmüştü. Dirseğinin derisi ezilerek yarıldı. Kolu acıyla incindi. Mataranın dibi yere değdi. Mataranın ağzından yukarıya su yükseldi. Bir kısmı yere döküldü kalanı yükseldiği gibi mataraya boşaldı. Diğer eli ile silahını kavradı omuzundan indirdi, emniyeti taramaya getirdi. Sonra mekanizmayı çekti. Tüm bunlar o kadar kısa sürede gerçekleşmişti ki, kendisi de buna şaşırılmıştı. Silahını omuzundan nasıl indirmiş, nasıl tarama üzerine getirmiş ve mekanizmayı nasıl çekmişti kendisi de bilemiyordu. Bunlara dair düşünebildiği ve doğruluğundan emin olduğu şey, silahını karşıya doğrultup mevzi aldığı anda kollarının acısını hissetmesiydi. Silahının menzilinde o zaman ancak askerleri de görebiliyordu. İki ayrı yerden kendilerine doğru iki kolun ilerlemeye çalıştığını gördü. Soldan ilerleyen kolun üzerine namluyu doğrultup nişan aldı. Soldan ilerleyen kol dört askerden oluşuyordu. Çapraz ilerlemeye çalışıyorlardı. Sipan dördü üzerine tetiğe bastı, bir daha bastı. Silahının sesiyle kendisine daha iyi geldi. Tetiğe bu defa zevk alarak bastı. Bir asker dışında diğer üçü kendilerini yere atmışlardı. Ayakta duran asker öylece yerinde donmuş gibi duruyordu. Uzaktan bile çelimsiz bir asker olduğu belli oluyordu. Çelimsiz asker bir süre ayakta durduktan sonra bir kum yığını gibi yere yıkıldı. Sağda ilerleyen kol artık ilerlemiyor durmuştu. Sipan’ın ardından Bedran da karşılık vermişti. O zaman savunmaları olduğu anlaşılan iki yerden yağın ateş altında kalmışlardı. Sipan askerlerin ilerlemelerini bir süre de olsa, oyalamıştı. Yeniden elini mataraya uzattı ve yerde bir süre süründü. Önündeki küçük tepeyi sürünerek aştı. Tepeyi aşınca ileride Bedran onu bekliyordu. Çömelerek koştu, Bedran’a yetişti. Bedran’ın yüzündeki tedirginlik hala duruyordu. Bedran başta tedirgin olmuştu. Sipan’i görünce birden yüzü aydınlandı. İlk taramadan sonra birbirlerinden kopmuşlardı. Biraz ötesinde silah sesi duyduğunda rahatlamıştı. Sipan’ın elinde matarası olduğu halde yaklaştı.

“Bir şeyin var mı heval?” Bir yandan sorarken diğer yandan Bedran’ın üzerinde gözlerini gezdirdi. Acaba o da yaralanmış mıydı? Sonunda bir şey fark edemedi.

Bedran bir süre durduktan sonra

“Benim bir şeyim yok ama senin bir

şeyin var gibi” Pazılarına doğru akan kanı bir süre gözleri ile süzdükten sonra

“Yaralanmışsın.”

“Önemli bir şey yok, mermi eti delip geçmiş, kemiğe bir şey olmamış.” Sipan bir an duraksadı. Ayağına doğru baktı. Dizden aşağısı kan içindeydi, paçaları kan lekeleri içinde toza bulanmıştı. Kan ayak kabisına girmişti. Ayakkabısı vıcık vıcıktı. “Ciddi bir şey yok, yamacı arkadan dolanmamız gerekecek. Haydi koşalım benim bir şeyim yok.” Sipan’ın yarası hala sıcaktı. Yara sıcak olduğundan ağrı hissetmiyordu. Kan bir süre akmış sonra biraz yavaşlamıştı. Yaralandığında ayağını bağlama fırsatını bulamamıştı.

Kulağında ilk sesi yankılanıyordu. Kulağındaki ses titreşip titreşip yankılanıyordu. Sipan hala ilk tarama sesindeki hareketleri gözlerinin önünde sürekli canlandırıyordu. Üst üste sahne tekrarlanıyordu. Birden boşluğa düşer gibi olmuştu. Mantıklı düşünebilme yetisini o anda kaybetmişti. Önünde toprağa saplanan ilk kurşun, hala toprakta gözlerin önünde gelip gelip patlıyordu. Belki onlarca defa kurşun değdiği yerde ha bire patlıyordu. İlk tarama ile ve kendisinin ilk heyecanını hala duyumsar gibiydi. Bir arkadaşla daha önce yaptığı bir tartışmada

“Hiçbir şey ani olaylar kadar insanın kendisini olduğu gibi ele vermez” demişti. Neysen o an O’sundur. Ani olaylar insanı çıril çıplak yakalar ve ortaya koyar. Sipan kendi kendisine gülümsemiş. Bütün o karmaşa içinde matarayı dökmemeye çalışmıştı. Suyun dökülmesi için dirseğini de yarmıştı. Aslında en çok kafasını kurcalayan şey, iradesi dışında yapmış olduğu hareketlerdi. O anı bir türlü anımsayamıyordu. Olay kafasında parça parça ve birbirinden kopuktu. Evet olay kendisini ani yakalamıştı. Çok hızlı hareketlerle kendini yere bırakmıştı ve aynı çevik hareketlerle hatta bir askeri de vurmuştu. Ama ilk hareketlerinin karanlıkta kalan bölümlerini o kadar istemişti ki, düşündükçe sahneler gerçek dışı olaylara bürünüyordu.

Çatışmaya girdikleri yerden silah sesleri hala yoğunca gelmekteydi. Sağ üst taraflarında yerden toz kaldırarak ilerleyen bir şeyler fark ettiler. Arkalarında toz duman bırakarak dört nala atlar koşar halde gelip önlerinden geçip gittiler. Atların ayakları yere değmiyormu? gibi koşuyorlardı. Atların arasında koyu kırmızı at yoktu. Atlar kayboluncaya kadar Sipan ardlarından baktı. Koyu kırmızı at yoktu... Atlar geçip gittikten son-

ra Sipan’ın yarası ağrımaya başlamıştı. Şimdi ayağından yukarıya doğru bir sızı yükseliyordu. Yarası yeni yeni soğumuştur. Bir süredir hala koşuyorlardı. Ter içinde kalarak sığınağa ulaştılar.

Sığınağa ulaşır ulaşmaz Sipan hemen yere oturdu. Şalvarının zincirini çözdü, dizlerinden yukarıya sıyırdı, yarasını açtı baktı. Elleriyle yaranın üstüne bastı. Kurşun çıktığı yeri daha fazla açmıştı. Hala kanıyordu. Yara dizlerinin üzerindeydi, delip geçmişti. Arkadaşlarının hepsi gelip başında toplandı, kendisini soru yağmuruna tuttular.

Bedran bir arkadaşın Sipan’ın yarasını bağlamasına yardımcı olmasını ve diğer arkadaşların da hızlı hazırlık yapmalarını noktayı bırakacaklarını belirtti. Noktasının deşifre olmuş olabileceğini, onun için Karlova’nın güneyindeki alana geçileceğini belirtti. Acele etmelerini çünkü düşman takviyelerinin her an gelebileceklerini söyledikten sonra sığınağa indi. Aşağıları biraz gözledikten sonra döndü. Bedran Sipan’a doğru ilerleyerek, gelip yanında durdu.

“Yaran nasıl, yürümede seni zorlar mı?” Bedran cevabı beklemeden öne doğru eğildi, yaraya baktı. Sipan yara ile uğraştığı halde başını kaldırmadan,

“Bir şey yok eti delip geçmiş, fazla zorlamaz.” Bedran sonra gülümseyerek “Yüzün toz içinde kalmış.”

“Kendimi yere attığı sırada yüzüm toza gömüldü” Biraz duraksadıktan sonra şikayet eder gibi,

“Kaç zaman sonra yüzümü ne güzel de yıkamıştım” Eliyle yüzündeki tozları silmeye çalıştı.

Sipan yarasının üzerini bir bezle bağladı. Ayağa kalktı, birkaç adım attı. Biraz aksar gibiydi. Uzaktan hala silah seslerinin geldiği tarafa döndü baktı, güneş batmak üzereydi. Havanın kararmasına yarım saate yakın bir zaman vardı. İlık bir rüzgar esiyordu. Kuzeye doğru gökyüzünde bulutlar küme küme toplanıyorlardı. Güneş batmaya yaklaştıkça, bulut kümeciklerinin üstünü kızılığa büründürüyordu.

Sipan hafif aksar halde yürümeye başladı

-IV-

Sabahın ilk saatleriydi. Güneş daha yeni yükseliyordu. Vadi aşağıya doğru bir kavis çiziyordu. Soğuk ve serin bir rüzgar esiyordu. Sonbaharın son günleriydi. Hava soğumaya yüz tuttuğu halde gün dingin geçececeği benziyordu. Günün dinginliği en çok da uçuşan ve cıvı cıvı sabaha erken başlayan serçelerde belirtisini gösteriyordu. Güneşle beraber yerden kanatlı karınca uçuşup havalanıyordu. Yüzlerce kuş kavak ağaçlarının üstünde toplanmışlardı. Birbirlerinin seslerini bastırmak için bağır-dıkça bağırıyorlardı. Bağırmaalarında sabahın sessizliğinde ilginç bir aheng oluşuyordu. Bu son senfoneleriymiş gibi çevreden ha bire kuşlar gelip bu senfoniye katılıyorlardı. Ayakta olanlar buranın her zamanki sahipleri kuşlar, karıncalar ve diğer canlılardı. Kavak ağaçlarının hemen aşağısında suyun bahçeler üzerine indiği oluklar üzerinde böğürtlen çalılıkları yükselmişti. Koyu yeşil yaprakları ince dikenli dallarıyla iç içe geçmişlerdi. Çalılıklar kayanın dibine kadar uzuyordu. Böğürtlenlerin üstünden hemen yerden dik yükselen kayalık el ele tutuşmuş iki insan görüntüsündeydi. Omuzları birbirleriyle birleşmişti. Omuzların birleştiği yerden aşağıya doğru su dökülüyordu. Suyun döküldüğü yeri yosun kaplamıştı. Uçları sararmıştı.

Böğürtlenlerin üstüne beyaz kanatlı bir kelebek geldi, kondu. Hızla bir yaprağa indi. Yaprak hiç esnemedi bile. Rüzgar çalılığın arasından esip geçti. Dalları sallanmaya başladı. Kelebek havada duraksaya duraksaya uçtu. Havada yarım bir daire çizdi, gitti, kurumuş dikenli ota kondu. Yine havalandı, bir tur attıktan sonra

“Sipan gözlerini bana öylece dikip bakıyordu. Dönüp ona doğru baktım. Dışarıdan gelen sesleri dinlemeye koyuldum. Düşman gücü sığınağımıza çok yakınlaşmıştı. Toprak sığınak olduğundan, sesler rahatlıkla geliyordu. Kulağımdan cihazın kulaklıklarını çıkardım, cihazdan artık yakınlaşıp yakınlaşmadıklarını takip etmeye gerek kalmamıştı. Sesleri çok yakınımızdan geliyordu. Sığınağın ağzına doğru yaklaştım. Arkadaşların hepsi tetikteydiler.”

yine geldi, böğürtlenlerin üstüne kondu. Kanatlarını açıp açıp kapattı. Kanatları siyah benekliydi. Bir süre bekledikten sonra havalandı. Kayalığa doğru uçtu. Yosunların üstünden uçarak yukarı doğru yükseldi ve kayalığın üstünden kayboldu. Bir kelebek daha geldi. Az önce kayalığın üstünden kaybolan kelebeğin yerine koydu. Sallanan dallarla sağa sola sallandı. Böğürtlene doğru gelenlerin çıkardıkları seslerden dolayı olacak ki o da kalkıp uçtu, diğer kelebeğin izini sürermiş gibi takip etti. Kayalığın üstünden kayboldu.

‐Elele tutuşmuş, iki insana ne çok benziyor bu kayalık.‐ Gözleri kayalığa bakar halde yürüyordu. Oturacak bir yer aradı. Kurumuş otların üstüne oturdu. Sipan'da gelip hemen bitişiğinde oturdu. Silahını sağ tarafına bıraktı, paçalarını sıyırdı. Diz üstüne kadar paçalarını çekti. Diz üstündeki yarayı bir süre inceledi. Kurşunun çıktığı yer çok açıldığı için yara kapanıp iyileştikten sonra da yeri çukur kalmıştı. Bir yıl önce yaralanmıştı. Noktalarını terk edip Karlova'nın güneyindeki notkaya doğru yola çıkmışlardı. Bir süre orada kaldıktan sonra bu defa tank pususuna Bedran ile düşmüşlerdi. Bu defa Bedran yaralanmıştı. Yine kurtulmuşlardı. Kendisinin verdiği bir ilişki onları ele verdiği için kendi kendine kızmıştı. Bedran'ı yaralı haliyle çatışma bölgesinden çıkarabilmişti. Bir süre sonra annesi Gewrê ile küçük kız kardeşi Şirin Almanya'dan gelmişlerdi. Annesi tek tek arkadaşlara sarılmıştı. Şirin biraz büyümüş gibiydi. Şirin'e takılıp durmuştu. Şirin'in de ondan az kalır yanı yoktu. Her zamanki espriliği üstündeydi. Uzun uzun sohbet etmişlerdi. Yanlarında bir gün kalmışlardı, sonra gitmişlerdi.

Sipan bir süre yarasını ovuşturdu. İnce sinir damarları kopmuştu. Yara çevresini fazla hissedemiyordu. Bastırınca içneler batırır gibi diken diken oluyordu. Ovuşturdukça belli bir rahatlama duyuyordu. Şalvarının paçalarını aşağıya indirdi, zincirini çekti. Bir sigara sardı. Kahraman'dan çakmağı aldı. Sigarasını yaktı. Geriye yaslandı. Gözlerini yukarı dikti, uzun uzun baktı. Yosunlardan aşağıya doğru su şırl şırl akıyordu. Sigarasını bitirinceye kadar bakmaya devam etti. Beyaz bir kelebek yukarı kayalığa doğru uçtu. Sonra bir tane daha uçtu. Gözden kayboluncaya kadar baktı.

Ne kadar çok kelebek çeşitleri vardı. Biliniyor muydu acaba? Değişik değişik renkte ve büyüklükteydiler. Sipan biraz düşündükten sonra bir kelebek daha yukarı doğru yükseldi. Kelebeğin telaşını düşündü. Sonra yedi günlük ömrünü dü-

şündü. Telaşını anlamsız buldu. Yedi günlük ömrüne de hayırlandı. Cebinden defterini çıkardı ve defterine şunları yazdı.

‐Bu gün gördüğüm bütün kelebekler beyaz ve benekliydiler. Kahraman'la dibinde şimdi oturduğumuz el ele tutuşmuş iki insan görünümünde olan kayanın üstünden sürekli beyaz kelebekler kayboldular.‐3 Kasım 2003 Sipan yazının altına tarihi attıktan sonra defteri kapatıp yeleğinin cebine koydu. Ayağa kalktı, silahını aldı. Suyun başına doğru gitti. Silahı omuzunda olduğu halde çeşmenin üstüne çöktü. Biraz inceledikten sonra avuçlarını doldurdu üç avuç içti. Dördüncüsünü yüzüne döktü. Çeşmenin suyu beyaz ve berraktı. Az olmasına rağmen taşkınca gürültü çıkararak akıyordu. Sonbaharın suları az da olsalar, hızlı ve taşkın akarlardı. Bir yerlere kendini ulaştırmak içinmiş gibi hızlı hızlı akıyordu. Bunu hep böyle bilmesine rağmen sonbahar sularının hızlı ve taşkın akması ilk defa dikkatini bu şekilde çekmişti. Biraz daha suyu seyrettikten sonra dipteki kaygan taş gözü takıldı. Taşın aklını düşündü. Her şeyin bir dili ve anlamı vardı. Ve bütün bunlar insandan öteydiler ve gerçektiler. İnsanda anlam arayışı bunun diline ve aklına ulaşmaktı. Belki de bir toza bile.

Sipan düşünmeye başladıkkça taş ve aklı fikri garip bir hal alıyordu. Bugüne kadar hiç düşünmediği bir şey gibi gelmişti. Elini hızla suya daldırdı, taşı sudan çıkardı, avucuna aldı. Avucunda evirdi çevirdi. ‐Bir taşın aklı da var‐dan kasıt neydi? Arkasından yaklaşan Kahraman'ı hiç fark etmemişti. Taşı hala elinde çeviriyordu. Sayıklar gibi üst üste taşın aklı cümlesini tekrarlıyordu. Kahraman yola çıkmak için hazırlanmıştı. Eğildi su içti, ayağa kalktı. Sipan'ın elindeki taş hala duruyordu. Sipan taşın bir akla sahip olup olmadığını Kahraman'a sormak istedi. Zamanı olmadığını düşünerekten sormaktan vazgeçti. Taşı aldığı suyun içine bıraktı.

Sonbaharın ilk yağmurları yağmaya başlamıştı. Islak ot ve yaprak kokusu keskin kokuyordu. Acı yaz ot kokusu etrafa yayılıyordu. Sararmış yapraklar ağaçların altında ve köşelerde kümelmiş, yapraklar da çoktan birikmişti. Bütününü manzarada bir göç havası her şeye hakimdi. Ha taşındı ha taşınacaklarmış sanırdınız. Sonbahardaki göç duygusunu en fazla uyandıran belki de ağaçların altında toplanmış yapraklardı. Küçük bir rüzgar esintisi bu yaprakları hemen telaşlandırabiliyordu. Hepsini bir anda bir taraflara doğru koşuyor, sonra

başka bir tarafa yönlerini çeviriyorlardı. Birden telaşlanıp hız almaları ne kadar ani oluyorsa, durup dağılmaları da o kadar ani ve kesin oluyordu. Ortalıkta hiçbir şey yokken ve tek bir yaprak kırıdmazken, birden rüzgar kurumuş yaprakların arasında dalıp hepsini üst üste toplardı. Ve kendi yerinde, çevresinde dönerlerdi. Bu koşuşturmaya katılmayan bazı boş gezen yapraklar da yok değildi.

İnce ve derin bir vadi boyu yürüdüler

Sipan öne düşüp yürüdü. Yolu kendisi biliyordu. Akşam üstüne kadar yürüdüler. Birkaç kez mola verdiler. Vakit öğleden sonra doğru bir çobana rastladılar. Bir süre sohbet ettiler. Çoban hoşsohbetti. Çevrede düşman hareketliliği olup olmadığını sordular. Çoban sorulara bildiğinden daha fazlasını da verme gayreti içinde görünüyordu. Hatta tavsiyelerde bile bulunuyordu. ‐Heval kendinize dikkat edin, heval dikkatli olun‐ uyarılarını sohbetin arasında belirtiyordu. Yaşı 60'ın üzerindeydi, uzamış beyaz sakalları sigaradan bırıkları sararmıştı. Tabakasından sapsarı rişi tütününü çıkardı. Sipan'a ve Kahraman'a uzattı. Bir sigara da sarıp yaktılar. Bir süre daha sohbet edip çevre hakkında sohbet ettikten sonra hatırı isteyip ayrılmışlardı. Çoban arkalarından uzun uzun bakmıştı.

Sipan gerilla güçlerinin kuzey iç eyaletleri Güney Kürdistan sahasına geri çekilmelerinden sonra bir grupla beraber gelmişti. Ve kuzey sahasına yeniden büyük geri dönüşler başlamıştı. Bunu bilen düşman ordusu sürekli hareketlilik halindeydi. Geri dönüşleri darbelemek istiyordu. Bunu da gerilla gruplarının daha üslerine ulaşmadan yol süreçlerinde darbelemek istiyordu. Düşman hareketliliğinden dolayı Sipan ve Kahraman çok daha bir gizlilik içinde hareket etmek durumundaydılar. Sipan daha öncesinden bu yoldan geçtiğinde iki defa pusı ile karşılaşmış ve pusuyu düşmana hiç fark ettirmeden geçebilmişlerdi.

Şimdi daha öncesinden girdikleri bir pusı yerini geçmişlerdi. Yürüyüşe devam ettiler. Artık gün ağarmaya başlıyordu. Hava gittikçe serinliyordu. Gölgenin düştüğü yerler daha soğuk oluyordu. Yolun kestirmesi olan bir tepeye vurmuşlardı. Tepe biraz dik ve kayalıklydı. Yarım saati aşkındır tepayı tırmanıyorlardı. Tepe çıkıldıkkça yukarı doğru bir eğim biçiminde yükseldikten sonra onun üstün-

de bir tepe daha yükseliyordu. Tepenin hemen yamacından aşağıya doğru bir vadi iniyordu. Vadinin sol aşağısından bir ova uzanıyordu. Ovardan vadiye doğru çıkıldıkkça ormanlık yerler başlıyordu. Vadiyen yukarıya doğru yamaç yine hafif bir eğim biçiminde yükseliyordu. Yurkarılara doğru arazi taşlık ve çıplaktı.

Tepede şiddetli soğuk bir rüzgar esiyordu. Sipan tepayı çıkarken terlemişti. Biraz duraksadı. Kahraman biraz gerisinden geliyordu, yorulmuştu. Terli halleriyle bu rüzgarda dursalardı soğuk alacağını düşündüğünden yürümeye devam etti. Kefiyesini çenesine kadar kapatacak bir şekilde boynundan sardı. İlerideki tepeye varmadan, yandan aşağıya vadi boyu inmeye başladı. Tepayı biraz indiklerinde rüzgar birden durmuştu. Ama rüzgarın uğultusu kulağındaydı. Şimdi vadi önünde uzanıyordu. Derin bir sessizlik hakimdi. Vadi derin bir huşu içinde seyreliyor gibiydi. Sessizlik Sipan'ı her ne kadar ürküttüyse de yürümeye devam etti. Sağa sola devrilmiş ağaçlar üst üste birikmiş sararmış yapraklar ayak altında kırılan kuru dallar kulaklarını sağır edercesine ses çıkarıyorlardı.

Sipan aşağıya indikçe vadinin içinden bir daha çıkamayacağı hissi yükseldikçe belirsiz bir rahatsızlık da vücudundan yukarıya doğru tırmanıyordu. Kendisindeki anlayamadığı his şimdi vadideki sessizlikle birleşiyordu. Birleşme kayboluşa dönüyordu. Ve adımlar kendi içinde çekilen bir kayboluşa varıyordu. Vadinin karşı tarafına kadar yürüyüş bir sessizlik içinde geçti. Ani patlayan ve beklenen silah sesleri vadideki sessizliği bir ökül böğürmesi gibi yardı. Yürüyüş yine devam etti. Ta ki, ayakları yerden biçilinceye kadar devam etti. O zaman adımlar boşluğa yuvarlandı. Kendi içinde daireler üstünde daireler çizdi. Daireler dönmeye başladı ve boşlukta uzaklaşıp gitti. Uzaklaşma anı gittikçe uzuyordu. Bir türlü kaybolmuyorlardı. Sonra daireler tekleşti. Sonra üst üste çoğaldılar. Uçları bir ok gibi sivrilip sivrilip katı bir bulut kümesini delip kayboluyorlardı. Girdikleri yerden kor alevler akıyordu. Korların akışı bir türlü yere ulaşamıyorlardı. Sonra korlar yukarı doğru yükseldiler, korlar bir küre üzerine döküldü ve küre dönmeye başladı. Döngü hızlandıkça genişliyor, daralıp inceliyor uzuyor yakınlaşıyor, yakınlaşıyor... Yakınlaştıkça... şekilsizleşiyordu. Küre her şeyi içine çekiyordu. Küre yüzeyi kızılaştı, morlaştı, matlaştı, kömür karasına döndü. Sonra renkleri iç içe bir kaosa döndü. Kaos binbir şekil aldı ve dağıldılar. Şekiller boşlukta yeniden

doğdular. Sıvı bir kor halini aldılar. Hızlı hızlı aktı. Akış ritmik çığlıklara döndü ve bildik ve anlaşılan seslere dönüştü. Sesler gittikçe uzaklaşmaya başladı. Uzaklaştıkça yabancılaştı. Her şeyi içine alarak gitti. Arkasında ses kaldı. Ses damlalara döndü ve damlamaya başladı. Damlalar kırmızı kırmızı aktı, ıslattı. Islatma yanmaya döndü. Yanma yayıldı ve dağıldı. Damlalar ağırlaşarak indi. Islaklık katılaştı. Kırmızı damlalar akmaya devam etti. Yerde küçük küçük gölcükler oluştu. Gölcükler katılaştı mayalandı. Gölcükten inilti ve ışık yükseldi. Işık yüzeyde saydamlaşıp uzadı, beraklaştı. İnilti daraldı ve kesik kesik seslere dönüştü.

Kısık sesler belli aralıklarla ‐Sipan... Sipan...‐ çağrılarına dönüştü.

Ses yarı düş ile gerçek arasında bir uğultu içinden gelmekteydi. Karartı yavaş yavaş netleşiyordu. Yamaç kızılık içinde yüzüyordu. Ses yine kısık kısık yükseldi. Yan tarafından debelenen karartıyı ancak fark edebildi. Bir süre ne olduğunu kestiremedi. Karartıya bir süre baktıktan sonra ancak seçebildi. Karartı yine kırırdadı.

Sipan karartının Kahraman olduğunu ve yerde yüzü yana dönmüş şekilde uzanıyordu. Belli aralıklarla olduğu yerde ancak kırırdayabiliyordu. Kahraman'a doğru gitmek için ayağa kalkmaya kalkıştı. Ayağın çekmek istedi hissedemedi. Bir daha denedi. Her ikisinde de kalkamadı. O an yerinde sarsılır gibi oldu, sağ eli altında kalmıştı. Elindeki ıslaklığı hissetti, elini kırırdatmaya çalıştı yapamadı. Eli kan birikintisi içindeydi. O zaman her tarafının ıslak olduğunu fark etti. Boynundan akan kan sırttan aşağıya kadar inmişti. Yerde uzanmıştı ve boynu yana doğru düşmüştü. Hala boynundan kanın akması bedeninde aşağıya doğru olup ıslandığını hissedebiliyordu. Bütün çabalarına rağmen gözlerini bir türlü açamıyordu. Gözlerinin üstüne bir perde inmiş gibiydi ve perdeyi bir türlü kaldıramıyordu. Gördükleri bulanıklık içindeydi. Gözlerindeki ağırlık gittikçe bastırıyordu. Boğazındaki yaradan kan akmaya devam ediyordu. Nefes alıp vermesi gittikçe zorlaşıyordu. Boynundaki yanma beynine doğru yükseliyordu. Gerilip gerilip bırakılan tel titreşimleri beyninde sarsıntılar yaratıyordu.

Kahraman'ın karartısını gördüğü yöne doğru yerde omuzlarına dayanarak sürünmeye çalıştı. Bedeni çok ağırdı. Belinden aşağısı bir yoğunluk içindeydi. Üstüne çöken ağırlık gittikçe her tarafını sarıyordu.

Kahraman'ın olduğu yerden gelen sesler gittikçe iniltilere dönüşmüştü. İniltiler bir süre daha devam etti. Kahraman'ın karartısı birden gerildi, üst üste üç defa sarsıntı geçirdikten sonra karartı gevşedi. O zaman iniltiler de kesildi.

Sipan daha fazla ilerleyememişti, gözleri cansız karartıya çakılıp kalmıştı. İleriye doğru atılır gibi vücudu yeriden kalkıp kalkıp iniyordu. Kahraman'la arasında altı metre kadar olmasına rağmen ona bir türlü ulaşamıyordu. Sesi kesilinceye kadar onu çağırıyordu. Ama ona yetişememiş, cevap vermek için bağırıyordu sesi çıkmamıştı. Kahraman'a yetişememe ve ona cevap verememe acısı yüreğinden beynine doğru yükseliyordu. Çatışmaya girdiklerinde ayrılmayı söylemişti. Gözleri önünde sürekli Kahraman'ın gülümsemesi belirliyordu.

Sipan önünde birikmiş olan kanına gözleri takılıp kalmıştı. Bir süre öyle baktı. Gözlerindeki perde gittikçe ağırlaşıyordu. Kan birikintisi üzerinde beyaz bir kelebek tur attı. Yere inmek ister gibi aşağıdan uçtu. Yere inmedi. Bir daha döndü, gelip elinin üstüne kondu. Kanatlarını açıp açıp kapatıyordu. Kelebeğin kanatları siyah benekliydi. Sipan şimdi kelebeğin beyazlığını bu kadar net görmesine şaşırdı. Bir süre kelebeğe baktı. Başını elinin üstündeki kelebeğe dokunmak için ileriye doğru uzattı. Kelebek yerinden hiç kırırdamadı. Yüzüyle kanatlarına dokundu. o zaman havalandı.

‐Sipan aşağıya indikçe vadinin içinden bir daha çıkamayacağı hissi yükseldikçe belirsiz bir rahatsızlık da vücudundan yukarıya doğru tırmanıyordu. Kendisindeki anlayamadığı his şimdi vadideki sessizlikle birleşiyordu. Birleşme kayboluşa dönüyordu. Ve adımlar kendi içinde çekilen bir kayboluşa varıyordu. Vadinin karşı tarafına kadar yürüyüş bir sessizlik içinde geçti. Ani patlayan ve beklenen silah sesleri vadideki sessizliği bir ökül böğürmesi gibi yardı.‐

ONLARIN ANISINA DİKECEĞİMİZ ANIT YENİDEN PRATİKLEŞMEK VE KONGRELEŞMEK OLACAKTIR

KONGRA GEL YÜRÜTME KONSEYİ BAŞKANLIĞI

PKK'nin 27. yılını yeniden partileşme, KONGRA GEL'in inşası ve yeni bir hamle yılı olarak ele aldığımız ve kutladığımız günlerde Musul'da beş arkadaşımızı haince bir saldırı sonucu kaybettik. Yaşanan saldırı kararlılığımıza yöneltmiş bir saldırı anlamı taşımaktadır. Bu saldırıyı gerçekleştirenler kararlı tutumumuza boğmayı, PKK'nin yeniden inşasını engellemeyi hedeflemektedirler. Açık ki, bu güçler Kürt demokrasisinin inşasına, KONGRA GEL'in yeniden yapılandırılmasına karşı durumdadırlar. Bu saldırı aynı zamanda geçtiğimiz ay tüm örgütsel-siyasal sorunlarımızı kapsamlı olarak tartıştığımız Yürütme Konseyi Genişletilmiş Toplantısı'na karşı da düşmanlarımızın verdiği bir cevaptır. Yine Önderliğimizin istemi ve hazırlaması temelinde gerçekleşen ve 1 Haziran hamlemizin gelişim düzeyini değerlendirek, PKK'nin 27. yılını örgütsel bakımdan toparlanmış, planlanmış ve pratik örgütsel hamle gücü kazanmış olarak karşılama tutumumuza karşı bir saldırı anlamı da taşımaktadır. Çok açık ki, bunu yapanlar "vazgeçen" demek istiyorlar. Dayatılan teslimiyet ve ihanet çerçevesinde Özgürlük hareketimizin tasfiye olmasını amaçlıyorlar. "Örgütlenmede, yeniden yapılanmada, partileşmede ve kongreleşmede, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde ısrar ederseniz karşılaşacağınız bu olacak" mesajını veriyorlar. Birçok açıdan Musul'da yaşanan katliam, Haki Karer yoldaşın katlediliş olayıyla benzer karakterdedir. Bütün hareket, halk ve başta Önderliğimiz olmak üzere bütün yönetim ve kadro yapımız için çok açık bir tehdidi ifade etmektedir. Birinci partileşme hamlemiz öncesi, öncü kadrolardan olan

hareketimizin yiğit evladı Haki Karer katledilerek tereddüt ve muğlaklık yaymak isteyen yaklaşımların bir benzeri yeni partileşme hamlemiz öncesi, Musul'daki arkadaşların katliamıyla dayatılmak isteniyor. Yeni adımlar atmamız, toparlanmamız ve hamle ruhumuz kırılmak ve geri adım atmamız sağlanmak isteniyor.

Nasıl ki, Haki Karer'in şehadeti partileşme hamlesi ile karşılandıysa aynı şekilde bu son şehadetler de partileşmemiz açısından bir çıkış noktasını ifade etmektedir. Bu açıdan gözünü kırpmadan mücadele ederek şehit düşen yoldaşlarımızın yarattıkları değerler nasıl mücadele etmemiz gerektiğini göstermektedir. Yine halkımızın özgürlük iradesi, demokratik yaşam mücadelesi her türlü zorluğa karşı mücadeleye etme güç ve imkanını vermektedir. Özgürlük, eşitlik, halkların kardeşliği, demokratik yaşamı ve paylaşımcılığı gibi yüce değerler bu tür tehdit ve saldırılar karşısında son derece inançlı, amaca bağlı, kararlı, net ve mücadeleci olmamız gerektiğini bize öğretmektedir.

Bu bakımdan bundan 27 yıl önce karşı karşıya kaldığı tehdit karşısında Önderliğimiz ve hareketimiz nasıl bir kararlılıkla hareket etmiş ve büyük hamlelere girme cesareti ve fedakarlığını göstermişse, nasıl büyük bir mücadele iradesi olarak ortaya çıkabilmişse, şimdi de bu katliamcı saldırılar karşısında benzer bir tutumla bilinç, azim, irade ve iş yapma yeteneklerimizi daha da geliştirerek, 27. PKK yılında amaçladıklarımızı başarıyla gerçekleştirmek için ne gerekiyorsa onu tartışmasız yapma kararlılığına sahibiz. Dost düşman herkes anlasın ki, bu tehditler kararlılığımızı, mücadelemizi ve fedakarlığımızı azaltma-

yacaktır. Tam tersine, yoldaşların anılarına bağlılığını verdiği güçle daha kararlı ve azimli bir şekilde Önderliğimizin demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum amacı doğrultusunda her türlü görevi başarıyla yürütme tek tutumumuz olacaktır.

Bu saldırının Türkiye ve Suriye ittifakıyla gerçekleştiğinden hiçbir kuşku duymuyoruz. Bu, katliamdan kısa bir süre önce Türkiye ve Suriye Genelkurmay başkanlarının yaptığı görüşmenin bir sonucu olarak basında yoğunca işlenen Türkiye ve Suriye'nin ortak operasyon yapacağı bilgisinin pratikleşmesini ifade etmektedir. Olayın Musul'un Arap toplumunun yoğunca yaşadığı kenar mahallelerinden birinde gerçekleşmesi ve bu alanlarda kendine "islami" diyen çeşitli güçlerin mevcut durumda pratik hakimiyeti sürdürüyor olması Türkiye ve Suriye kontrgerillası tarafından gerçekleştirildiği gerçeğini değiştirmemektedir. Mevcut durumda bize karşı bu tarzda saldırı yürütecek bir islami hareket ile karşıtığımız söz konusu değildir. Kaldı ki, islami görüntü altında hareket eden çeşitli gruplar veya örgütlerin bölge devletleriyle, en başta da Türkiye, Suriye ve İran yönetimleriyle ilişkilerini herkes bilmektedir.

İslami denen çevrenin yüzde doksanı milliyetçidir ve islami yanları bir görüntüden ibarettir. Esas olan yanları ise, islam maskesi altında Türk, Arap ve Fars milliyetçiliklerinin kendilerini örgütleyip pratikleştiriyor olmalarıdır. Bu bakımdan mevcut sahalarda kendilerine islami denen güçlerin hangi devletlerin çıkarı doğrultusunda ve imkanlarıyla hareket ettiği, ne tür istihbari ilişkiler içerisinde olduğu fazla bilinmemekle birlikte şimdi Irak'ta islami örgüt adı altında hareket eden birçok gücün İran, Türkiye ve Suriye

devletleri tarafından örgütlendirilip yönlendirildiğini, yine birçoğunun içinde de bu devletlerin istihbaratlarının örgütlü olduğu açıktır. Suriye devletinin bir değil birçok islami ad altında grup örgütlediğini, yine Suriye muhaberatının birçok islami örgüt içinde yer etmeye çalıştığını bilmeyen yoktur.

Türkiye'deki mevcut hükümetin de Hizbullah'ın bir parçası olduğu bilinen bir gerçektir. O alanda söz konusu güçler, Türkiye ve Suriye istihbaratları, yine kontrgerillaları islami gruplar içerisinde daha fazla yer etmişlerdir. Bu bakımdan da Türkiye-Suriye ortak operasyonlarının komplocu bir saldırı biçiminde başladığı anlaşılmaktadır.

Yaşam ilkesine, amacına sahip olmayanların her fırsatta kendini satacağı açıktır

Böyle bir saldırının bir ucunun da içimizden çıkan hainler olduğundan kuşkusuz yoktur. Irak-Suriye sınırında, yine Irak-Türkiye sınırında bu tür çevrelerin, onların yakınlarının bizzat devletler desteğinde örgütlü olduklarını, örgütlendirdiklerini, bazı çıkarlar karşılığında çalıştırıldıklarını biliyoruz. Bu bakımdan bu saldırının bir yıldır çok iğrenç bir biçimde hareketimize içten azgınca saldırtılmış olan teslimiyetçi ihanetçi güçlerle bağlı olduğu, Suriye-Türkiye kontrgerillası ve istihbaratına bu güçlerin destek verdiği tartışmaya yer bırakmayacak kadar somut bir gerçektir. Öyle anlaşıyor ki, bu hain güruh eliyle uluslararası komplocu güçlerin dayattığı tasfiyecilik, dağıtılabilecek olanın dağıtılması, geri kalanın da katledilmesi biçiminde işletilmek istenmektedir.

Başkan Apo, başta Kemalê Sor denen kişi olmak üzere, bunlardan birçoğunun Suriye istihbaratıyla ilişkili olduklarını belirtmişti. Bir kere ihanete gittikten ve kendini pazara sürdükten sonra, insan kılıklı bu yaratıkların kime, nerede, nasıl hizmet edecekleri, kendilerini nerede ve nasıl satacakları belli olmaz. Amerika'ya, Avrupa'ya, Türkiye'ye, Suriye'ye, İran'a, Irak'a, KDP ve YNK'ye satıyorlar. Geçerli olan ölçü şudur: Kim parayı verirse o kullanır. Teslimiyet ve ihanet olgusu özünde kendilerini bu düzeyde pazara sürmeyi ifade etmektedir. Her yerde kendilerini satma konumundalar. Yeter ki, uygun fiyat bulabilsinler ya da kendilerini satabilecekleri bir ortam ve alıcı bulabilsinler. Onların bunun dışında bir görüşleri, anlayışları ve ilkeleri kuşkusuz yoktur. Bir yaşam ilkesine, amaca sahip olmayanın da fırsat bulduğu, imkan elde ettiği her yerde kendini satacağı açık bir olgudur. Bu temelde Türkiye-Suriye operasyonunun bir ayağının bu hain güruh olduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

Teslimiyete ve ihanete en çok karşı çıkan, erkenden ve en net tutum alan, onlara en fazla darbe vuran yoldaşlarımızın hedeflenmesi saldıran güçlerin hangi odaktan olduğunu deşifre etmektedir. Şılan arkadaşımız, baştan beri teslimiyet ve ihanet karşısında Önderliğe ve çizgiye bağlılığın, yine Apocu militan tutumun en seçkin örneğini veren arkadaşlarımızdan biriydi. Benzer şey diğer arkadaşlarımız için de geçerlidir. Fuat arkadaşımız ihanetin kendini aramaya yöneldiği ve bu temelde para dahil hareketimizin imkanlarına el koyma çabasına girdiği bir dönemde, bu güçlerin yoğun baskı ve tehditlerine karşı hiçbir tereddüt geçirmeden örgüt değerlerimizi koruyan, sahiplenilen, örgüt yönetimize tes-

lim eden doğru bir tutumun sahibi ve uygulayıcısı olmuştu. Bu tutumuyla da Küçük Güney'de faaliyet yürütmüş, çeşitli imkanlarımızla ilgilenmiş, hain güçler tarafından defalarca tehdit edilmişti. Örgüt değerlerimizin korunması ve devrimci amaçlarımız için kullanılmasında önemli bir çabanın sahibi oldu. Bu özellikleriyle de böyle bir saldırıya maruz kalmaları anlaşıldır.

Tabii böyle bir saldırının çerçevesi bununla da sınırlı değildir. Olay Güney Kürdistan'da ya da onun sınırında gerçekleşen bir olaydır. Kürt halkının düşmanları, birçok bakımdan KDP ve YNK'nin örgütlü olduğu bir sahada bu denli planlı bir saldırı yürütüyorlarsa, bunda KDP ve YNK'nin sorumluluğunu da görmek gerekir. Bu olayı gerçekleştirenlerin uzun bir süre çalıştıkları, hazırladıkları, bunu yapabilmek için de o sahada zemin bularak destek aldıkları anlaşılmaktadır. Kürt düşmanı olan bu güçlere, sözde Kürdistan yönetimi olduklarını iddia edenlerin neden fırsat ve imkan vererek zemin sundukları konusu aydınlatılmalıdır.

Bundan da öte bu çevrelerin işbirlikçi karakterleri gereği tıpkı hainler gibi kendilerini çıkar karşılığında böyle pazarlayabildikleri ortaya çıkmaktadır. Nitekim yakın zamanda Türkiye'yle Kerkük karşılığında bir pazarlık yürütmeye girmişlerdi. Bu güçlerin KONGRA GEL'e karşı Türkiye ile Kerkük üzerinde anlaşmışları açığa çıkıyor. Zaten Mesut Barzani basın önünde Türkiye'yle Kerkük konusunda anlaşmış olduklarını ifade etti. Türkiye'de çeşitli çevreler de bunu teyit ediyorlar. Bazı daha dar milliyetçi çevreler AKP hükümetini, Kerkük'ü KDP ve YNK'ye satmakla suçluyorlar. Bunun karşısında AKP'liler ise bu durumu inkar etmiyor. Kendilerini çaresiz kaldıkları biçiminde savunuyorlar. Başka işler yapabilmek için böyle davranmak zorunda olduklarını söylüyorlar. Bu "başka iş", Kürt özgürlük hareketine karşı mücadeleye oluyor. Bu bakımdan böyle bir olayda çok ön planda olmasalar da, KDP ve YNK'nin de Türkiye ve Suriye'yle bu temelde ittifak halinde oldukları, bu saldırının böyle bir ittifaka da dayandığı tartışma götürmez bir durumdur.

Bu gizli saklı, hainane ittifakları açığa çıkarmamız ve teşhir etmemiz, bu tür oyunları bozabilmek açısından büyük önem arz ediyor.

Yine kısa bir süre önce Türkiye, Irak ve Amerika heyetleri Güney Kürdistan'daki PKK faaliyetlerinin denetlenmesi üzerine ortak toplantı yaptılar. Böyle bir toplantıda Irak'ın Türkiye'ye her türlü desteği verme vaadinde bulunduğu, ABD'nin ise Türkiye'den yeni bir pişmanlık yasası çıkarmasını istediği basına yansıdı. Yine Türkiye'nin askeri meclisinin son toplantısında aldığı karar, hareketimize karşı topyekün saldırı kararı anlamı taşımaktadır. Bu, 1991-92'de alınan topyekün savaş kararının yeni koşullarda yeniden gündemleştirilmesi ve güncelleştirilmesi anlamına gelmektedir. Musul saldırısının, bir ay önceki MGK Toplantısı'nda alınan kararlar temelinde geliştirildiğinden kuşku duymamak gerekir. O toplantının temel konusu, Önderliğin ve gerillanın durumu olmuştu. Ondan sonra geçen bir aylık süre içerisinde belirttiğimiz ilişki, görüşme ve anlaşmalar temelinde Kürdistan'daki inkar ve imha sisteminin uygulama gücü olan Türkiye yönetiminin oluşturduğu bu saldırı konsepti bölgesel ve yerel güçlere çeşitli biçimlerde kabul ettirilmeye çalışıldı.

Devamı sayfa 14'te

